

100
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

FAALİYET RAPORU 2023

www.spk.gov.tr

2023 **FAALİYET RAPORU**

İÇİNDEKİLER DİZİNİ

İÇİNDEKİLER DİZİNİ	1
TABLO DİZİNİ	4
GRAFİK DİZİNİ	5
ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU	8
I. GENEL BİLGİLER	9
A. Misyon ve Vizyon	9
B. Görev, Yetki ve Sorumluluk	10
1. DENETLEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	11
2. ORTAKLIKLAR FİNANSMANI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	11
3. ARACILIK FAALİYETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	11
4. KURUMSAL YATIRIMCILAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI	12
5. PİYASA GÖZETİM VE DENETİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	12
6. ARAŞTIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI	12
7. MUHASEBE STANDARTLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI	13
8. BİLGİ İŞLEM, İSTATİSTİK VE ENFORMASYON DAİRESİ BAŞKANLIĞI	13
9. HUKUK İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI	13
10. İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI	14
11. STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI	14
12. KURUMSAL İLETİŞİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI	14
C. İdareye İlişkin Bilgiler	14
1. Kurumsal Tarihçe	14
2. Fiziki Kaynak	15
3. Teşkilat Yapısı	15
4. Bilgi Teknolojik Kaynaklar	17
5. Kütüphane Kaynakları	17
6. Taşıtlar	17
7. İnsan Kaynakları	17
II. AMAÇ VE HEDEFLER	19
A. Temel Politika ve Öncelikler	19
B. Sermaye Piyasası Kurulu 2022 – 2026 Stratejik Planı'nda Yer Alan Amaç ve Hedefler	19
III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER	29
A. Faaliyetler	29
1. İHRAÇ BAŞVURULARI	29
2. İZİNLER VE ONAYLAR	29
2.1. Halka Açık Ortaklıklara İlişkin Onaylar	29
2.2. Kolektif Yatırım Kuruluşlarına İlişkin Onaylar	30
2.3. Yatırım Kuruluşlarına İlişkin İzinler	32
2.4. Bağımsız Denetim Kuruluşlarına İlişkin İzinler	32
2.5. Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin İzinler	32
2.6. Gayrimenkul Değerleme Kuruluşlarına İlişkin İzinler	33
2.7. Varlık Kiralama Şirketlerinin ve Varlık Finansmanı Fonunun Kuruluşuna İlişkin İzinler	33
2.8. İpotek Teminatlı Menkul Kıymetlere ve Varlık Teminatlı Menkul Kıymetlere İlişkin İzinler	33
3. GÖZETİM	33
3.1. Halka Açık Ortaklıkların Gözetimi	34
3.2. Kolektif Yatırım Kuruluşlarının Gözetimi	34
3.3. Yatırım Kuruluşlarının Gözetimi	34
3.4. Bağımsız Denetim Kuruluşlarının Gözetimi	35

3.5.	Derecelendirme Kuruluşlarının Gözetimi	35
3.6.	Gayrimenkul Değerleme Kuruluşlarının Gözetimi	35
3.7.	Piyasa Gözetimi	36
4.	DENETİM	36
5.	UYGULANAN YAPTIRIMLAR	38
6.	DAVALAR, SUÇ DUYURULARI VE İDARİ TEDBİRLER	40
6.1.	Kurul Tarafından Yapılan Yazılı Başvurular ve Suç İhbarları	40
6.2.	Kurul Tarafından Takip Edilen Ceza Davaları	41
6.3.	Kurul İşlemleri Aleyhine Açılan İdari Davalar	42
6.4.	Kurulun Taraf Olduğu Adli Davalar ve Takipler Tedbirler ve İade Talepleri	43
7.	DİĞER KURUMLARLA ORTAK YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR	43
7.1.	Finansal İstikrar Komitesi	43
7.2.	On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023)	44
8.	AVRUPA BİRLİĞİ (AB) UYUM ÇALIŞMALARI VE ULUSLARARASI İLİKİLER	45
8.1.	Mevzuat Uyum Çalışmaları ve Diğer Kurumlarla Koordinasyon	45
8.2.	Uluslararası İlişkiler	45
8.3.	Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Örgütü (IOSCO)	46
8.4.	Finansal İstikrar Kurulu (FSB)	47
8.5.	Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD)	47
8.6.	Dünya Ticaret Örgütü ve Diğer Ticaret Anlaşmaları	47
8.7.	İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK)	47
8.8.	İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB)	48
8.9.	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)	48
8.10.	Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası (WB)	48
8.11.	Akdeniz Menkul Kıymet Düzenleyicileri Birliği	48
8.12.	Uluslararası Bağımsız Denetim Düzenleyicileri Forumu (IFIAR)	48
8.13.	Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) ve Danışma Konseyi Üyeliği	49
8.14.	İkili İlişkiler ve İmzalanan Mutabakat Zabıtları	49
8.15.	Sermaye Piyasalarında Sürdürülebilir Finans Yaklaşımının Geliştirilmesi için Uluslararası İşbirliği	49
9.	LİSANSLAMA FAALİYETLERİ	49
10.	KURUMSAL İLETİŞİM VE EĞİTİM FAALİYETLERİ	51
10.1.	Finansal Farkındalığın Artırılması Ve Finansal Eğitimin Yaygınlaştırılmasına Yönelik Faaliyetler	51
10.2.	Üniversite Öğrencilerine Yönelik Eğitim Seminerleri	51
10.3.	Kurum ve Kuruluşlara Yönelik Eğitim Seminerleri	52
10.4.	Kariyer Fuarları	52
10.5.	Bilgi Edinme Başvuruları	52
11.	ARAŞTIRMA FAALİYETLERİ	53
12.	BİLGİ SİSTEMLERİ VE TEKNOLOJİK ALTYAPI ÇALIŞMALARI	53
12.1.	Bilgi Sistemleri İncelemesi Çalışmaları	53
12.2.	Sistem, Ağ ve Destek Hizmetleri Çalışmaları	53
12.3.	Uygulama Geliştirme Çalışmaları	53
12.4.	Bilgi Güvenliği Çalışmaları	54
B.	İkincil Düzenlemeler ile Ekonomik ve Sosyal Etkiler Analizi	55
1.	SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI VE İHRACINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER	55
1.1.	II-16.3 sayılı Payları Girişim Sermayesi Pazarında İşlem Görecek Ortaklıklara İlişkin Esaslar Tebliği	55
2.	KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER	56
2.1.	Portföy Yönetim Şirketlerine İlişkin Düzenlemeler	56

2.2.	Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Düzenlemeler	57
3.	2023 YILI KURUL İLKE KARARLARI İLE EKONOMİK VE SOSYAL ETKİLERİNİN ANALİZİ	58
3.1.	Kurul Karar Organı' nın i-SPK.17.8 (12.01.2023 tarihli ve 2/51 s.k.) sayılı İlke Kararı:	58
3.2.	Kurul Karar Organı'nın 09/02/2023 tarih ve 8/174 sayılı Kararı Uyarınca Yapılan Duyuru:	59
3.3.	Kurul Karar Organı'nın i-SPK.22.7 (14.02.2023 tarih ve 9/177 s.k.) sayılı İlke Kararı:	60
3.4.	Kurul Karar Organı'nın i-SPK 128.19 (14.02.2023 tarih ve 9/178 s.k.) sayılı İlke Kararı	61
3.5.	Kurul Karar Organı'nın i-SPK-128.21 (30/03/2023 tarihli ve 20/412 s.k.) sayılı İlke Kararı	62
3.6.	II-17.1 Sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği'ne İlişkin 28.09.2023 tarih ve 57/1201 sayılı Kararı Uyarınca Yapılan Duyuru	64
3.7.	Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber'e İlişkin 02/02/2023 tarihli ve 5/151 sayılı İlke Kararı	65
3.8.	Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber'e İlişkin 16/02/2023 tarihli ve 10/196 sayılı İlke Kararı	66
3.9.	Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber'e İlişkin 21.03.2023 tarih ve 17/366 Sayılı İlke Kararı	67
3.10.	Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber'e İlişkin 12.10.2023 tarih ve 60/1316 Sayılı İlke Kararı	71
3.11.	Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber'e İlişkin 12.10.2023 tarih ve 60/1316 Sayılı İlke Kararı	74
3.12.	Kitle fonlaması platformlarının dışarıdan hizmet alımlarına ilişkin 13/04/2023 tarihli ve 23/487 sayılı İlke Kararı	78
3.13.	Sızma testini gerçekleştirecek kişilerin Bilgi Sistemleri Bağımsız Denetim Lisansı'na sahip olması gerektiğine ilişkin 21/03/2023 tarihli ve 17/352 sayılı İlke Kararı	79
3.14.	Kurul Karar Organı'nın 06/02/2023 Tarihli Kararı Uyarınca Yapılan Duyuru	81
3.15.	Kurul Karar Organı'nın 09/02/2023 tarih ve 8/174 sayılı Kararı Uyarınca Yapılan Duyuru	82
3.16.	Kurul Karar Organı'nın 14/02/2023 tarih ve 9/176 sayılı Kararı Uyarınca Yapılan Duyuru	83
3.17.	Aracı kurumların ana ortaklık paylarının piyasa yapıcılık kapsamında riskten korunma amaçlı alım satımı işlemlerine ilişkin 09/03/2023 tarih ve 13/314 sayılı İlke Kararı	85
3.18.	Kitle fonlama platformlarının asgari sermaye ve özsermaye şartlarını sağlamaları gereken süreye ilişkin 12.01.2023 tarihli ve 2/47 sayılı İlke Kararı	86
C.	Devam Eden İkincil Düzenleme Çalışmaları	87
1.	YEŞİL BORÇLANMA ARACI, SÜRDÜRÜLEBİLİR BORÇLANMA ARACI, YEŞİL KİRA SERTİFİKASI SÜRDÜRÜLEBİLİR KİRA SERTİFİKASI REHBERİ'NE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR	87
2.	YATIRIM HİZMETLERİNE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR	87
3.	YATIRIM KURULUŞLARINA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR	87
4.	ARACI KURUMLARIN SERMAYE YETERLİLİĞİNE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR	88
5.	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIKLARINA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR	88
6.	YATIRIM FONLARINA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR	89
7.	GAYRİMENKUL YATIRIM FONLARINA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR	89
8.	GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONLARINA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR	89
D.	Mali Bilgi ve Değerlendirmeler	89
1.	BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI	89
2.	PERFORMANS BİLGİLERİ	91
IV.	TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI	96
A.	SERMAYE PİYASASINA İLİŞKİN 2023 YILI TEMEL GÖSTERGELER	96
B.	MENKUL KIYMET STOKLARI	97
C.	İZAHNAMESİ/İHRAÇ BELGESİ ONAYLANAN SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI	98
1.	Yatırım Fonları	99
2.	Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu (TEFAS)104	104
3.	Yatırım Ortaklıkları	105
4.	Portföy Yönetim Şirketleri	105
D.	YATIRIM KURULUŞLARI	105
E.	BORSA İSTANBUL PAY PİYASASI	106
1.	Pay Piyasası ve BIST 100 Endeksi	106

2.	Yabancı Yatırımcıların Pay Saklama Bakiyeleri	108
F.	BORSA İSTANBUL BORÇLANMA ARAÇLARI PİYASASI	108
G.	BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI	110
H.	BORSA İSTANBUL KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PİYASASI	110
İ.	KALDIRAÇLI ALIM SATIM (FOREKS) İŞLEMLERİNE İLİŞKİN GELİŞMELER	111
V.	İLGİLİ KURULUŞLAR	112
A.	BORSA İSTANBUL A.Ş.	112
B.	TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ (TSPB)	112
C.	TÜRKİYE DEĞERLEME UZMANLARI BİRLİĞİ (TDUB)	112
D.	SERMAYE PİYASASI LİSANSLAMA SİCİL VE EĞİTİM KURULUŞU A.Ş. (SPL)	112
1.	Lisanslama Faaliyetleri Konusunda (VII-128.7) Sayılı Tebliğ’de Yapılan Değişiklikler	113
E.	İSTANBUL TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş. (TAKASBANK)	114
F.	YATIRIMCI TAZMİN MERKEZİ (YTM)	114
G.	MERKEZİ KAYIT KURULUŞU (MKK)	115

TABLO DİZİNİ

TABLO 1. 2023 YILI PERSONEL İSTATİSTİKLERİ	18
TABLO 2. 2022-2026 DÖNEMİ STRATEJİK PLANI’NA GÖRE 2023 YILI DEĞERLENDİRMELERİ	20
TABLO 3. İHRAÇ BAŞVURULARI VE SONUÇLARI	29
TABLO 4. HALKA AÇIK ORTAKLIKLARIN BAŞVURULARI	30
TABLO 5. KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARI BAŞVURULARI	31
TABLO 6. YATIRIM KURULUŞLARININ 2023 YILI BAŞVURULARI	32
TABLO 7. DENETİM ÇALIŞMALARININ KONULARINA GÖRE DAĞILIMI	37
TABLO 8. YATIRIM KURULUŞLARI NEZDİNDE YAPILAN DENETİM TÜRLERİ	37
TABLO 9. İNCELEME, GÖZETİM VE DENETİM SONUCUNDA HAKKINDA YAPTIRIM UYGULANAN KİŞİ SAYISI	38
TABLO 10. İDARİ PARA CEZASI UYGULAMA NEDENLERİ VE TUTARLARI	38
TABLO 11. TOPLAM LİSANS SAYISI VE LİSANS DURUM DAĞILIMI (31 ARALIK 2023 İTİBARIYLA)	50
TABLO 12. ÜNİVERSİTE ÖĞRENCİLERİNE YÖNELİK EĞİTİM SEMİNERLERİNE BAŞVURULAR	51
TABLO 13. KURULUMUZA GELEN BİLGİ EDİNME BAŞVURULARI	52
TABLO 14. KURUL’UN 2023 YILI GELİR VE GİDERLERİ	90
TABLO 15. SAYISAL PERFORMANS ÖLÇÜTLERİ, 2023 YILI HEDEFLERİ-GERÇEKLEŞMELERİ, SAPMALARA İLİŞKİN AÇIKLAMA VE 2024 YILI HEDEFLERİ	91
TABLO 16. SERMAYE PİYASASINA İLİŞKİN TEMEL GÖSTERGELER	96
TABLO 17. MERKEZİ KAYDI SİSTEMDE İZLENEN MENKUL KIYMET BİLGİLERİ	97
TABLO 18. MENKUL KIYMET STOK BİLGİLERİ	97
TABLO 19. SATILAN SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI TUTARLARI (BİN TL)	99
TABLO 20. SATILAN SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI TUTARLARI (BİN ABD DOLARI)	99
TABLO 21. YATIRIM FONLARININ TOPLAM PORTFÖY DAĞILIMI (%) VE PORTFÖY TOPLAM DEĞERİ	101
TABLO 22. TEFAS TOPLAM İŞLEM HACMİNE İLİŞKİN BİLGİLER	104
TABLO 23. SINIFLANDIRMA BAKIMINDAN YATIRIM KURULUŞLARININ FAALİYET BELGELERİ	106
TABLO 24. 6362 SAYILI SPKN’NA GÖRE YATIRIM HİZMET VE FAALİYETİ YETKİ BELGELERİ	106
TABLO 25. YABANCI YATIRIMCILARIN SAKLAMA BAKİYELERİ	108
TABLO 26. BIST BORÇLANMA ARAÇLARI PİYASASI İŞLEM HACMİ	109
TABLO 27. 2023 YILI VİOP İŞLEM HACMİ BİLGİLERİ	110
TABLO 28. BIST KIYMETLİ MADENLER İŞLEM HACMİ VE MİKTARI	110
TABLO 29. BIST ELMAS VE KIYMETLİ TAŞLAR İŞLEM HACMİ VE MİKTARI	111
TABLO 30. KALDIRAÇLI ALIM SATIM İŞLEMLERİ İÇİN YETKİLENDİRİLEN ARACI KURUMLARA İLİŞKİN VERİLER	111
TABLO 31. KALDIRAÇLI ALIM SATIM İŞLEMLERİNE İLİŞKİN YILLIK VERİLER	111

GRAFİK DİZİNİ

GRAFİK 1. 2023 YILINA AİT KURUL TARAFINDAN YAPILAN YAZILI BAŞVURULAR	41
GRAFİK 2. 2023 YILINA AİT KURUL'UN TARAF OLDUĞU CEZA DAVALARINDA VERİLEN KARARLAR	41
GRAFİK 3. 2023 YILINA AİT KURUL ALEYHİNE AÇILAN İDARİ DAVALARIN KONULARINA GÖRE DAĞILIMI	42
GRAFİK 4. YATIRIM FONLARININ PORTFÖY BÜYÜKLÜĞÜNE GÖRE TÜRLERİNİN DAĞILIMI	100
GRAFİK 5. YATIRIM FONLARININ PORTFÖYLERİNİN DAĞILIMI	101
GRAFİK 6. BES KATILIMCI SAYISI	102
GRAFİK 7. EMEKLİLİK YATIRIM FONU TÜRLERİNİN FON TOPLAM DEĞERİ DAĞILIMI	102
GRAFİK 8. BIST 100 ENDEKSİ VE İŞLEM HACMİ	106
GRAFİK 9. BIST-100 ENDEKSİ VE İŞLEM HACMİ (2023 YILI 3'ER AYLIK BAZDA)	107
GRAFİK 10. BIST PİYASA KAPİTALİZASYONU	108

KURUL KARAR ORGANI

İbrahim Ömer GÖNÜL
Kurul Başkanı

Yavuz KOÇ
Kurul İkinci Başkanı

Enver USCA
Kurul Başkan Vekili

Mutlu AKIN
Kurul Üyesi

Yusuf KAYA
Kurul Üyesi

Yusuf SÜNBÜL
Kurul Üyesi

Bülent Murat HAHOLU
Kurul Üyesi

ÜST YÖNETİCİ SUNUŞU

Türkiye ekonomisi 2020 yılı ikinci yarısından bu yana kesintisiz büyümesini sürdürmüş ve 2023 yılında yüzde 4,5 büyümeye göstermiştir. Ülkemizin gayrisafi yurtiçi hasıla büyüklüğü ise tarihte ilk defa 1 trilyon dolar sınırını aşmıştır.

Ekonomimizde yaşanan bu canlılık sermaye piyasalarına hem arz hem talep yönlü olarak yansımıştır. Borsa yatırımcı sayısı 2023 yılında 8,6 milyon ile rekor seviyesini görmüştür. BİST pay piyasasında yıllık işlem hacmi 2022 yılındaki 17,7 trilyon liralık seviyesinden 2023 yılında 32,7 trilyon liraya yükselmiştir. 2023 sonu itibarıyla Kurul kaydındaki halka açık şirket sayısı, 538'i borsada işlem gören, 116'sı ise borsada işlem görmeyen şekilde toplam 654 olmuştur. Borsada işlem gören şirketlerin toplam piyasa kapitalizasyonu 10 trilyon TL'yi aşmıştır. BİST 100 endeksi 2023 yılında yüzde 35,6 oranında değer kazanarak, yılı 7.470 puan seviyesinden kapatmıştır.

Halka açılan şirket sayısının artış göstermeye devam ettiği ve şirketlerin özkaynak finansmanı yolu ile kaynak sağlama konusunda istekli oldukları 2023 yılında 54 şirket halka arz olmuştur. Bu şirketler

sermaye piyasalarından 79,3 milyar TL kaynak sağlamıştır. Sermaye artırım yoluyla da 41 şirket 83 milyar TL kaynak elde etmiştir. Bunun yanında sermaye piyasalarında 2023 yılında şirketler yurt içinde 368 milyar TL, yurt dışında da 326 milyar TL olmak üzere toplam 694 milyar TL tutarında borçlanma aracı ve 133 milyar TL tutarında da kira sertifikası ihracı yoluyla kaynak sağlamıştır.

Sermaye piyasalarında talep açısından en çok önem verdiğimiz unsurlardan biri olan kurumsal yatırımcıların ağırlığı da 2023 yılında artış göstermeye devam etmiştir. Kurumsal yatırımcıların portföy büyüklüğü 2022 yılındaki 1,5 trilyon TL seviyesinden 2023 yılı sonu itibarıyla 2,9 trilyon TL'ye yükselmiştir. Bu toplam içinde yatırım fonları 1,8 trilyon TL ile yüzde 62, emeklilik yatırım fonları 755 milyar TL ile yüzde 26, gayrimenkul yatırım ortaklıkları ise 349 milyar TL ile yüzde 12 paya sahip olmuştur.

Portföy yönetim şirketlerinin yönettiği toplam varlık büyüklüğü 2022 yılında 1,6 trilyon TL seviyesinden, 2023 yılında 3,2 trilyon TL'ye yükselmiştir.

Sermaye piyasalarımıza olan ilgiyi artırmak ve güven ortamını kalıcı kılmak amacıyla, piyasalardaki gelişmeler ve teknolojik ilerlemeler doğrultusunda; düzenlemelerimizde ve uygulamalarımızda gerekli güncellemeleri sürdürmekteyiz.

Sermaye piyasası kurum, kuruluş ve ortaklıkları tarafından Kurulumuza yapılan başvuruların daha hızlı ve rahat bir şekilde sonuçlanmasını sağlamak amacıyla; başvuruların elektronik ortamda alınmasına yönelik, e-başvuru projesinin ilk aşamasını 2023 yılı il içinde hayata geçirdik. 2024 yılında bütün başvuruları kapsayacak şekilde tamamlanması planlanan uygulamanın ilk aşaması böylelikle kurumsal yatırımcıların başvurularıyla sınırlı olacak şekilde başlamıştır.

Şirketlerin finansal tablolarının daha sağlıklı bir şekilde sunulabilmesini ve enflasyonist ortamda finansal tablo kullanıcılarının ihtiyaca uygun bilgiye ulaşabilmesini teminen, 2023 yılı itibarıyla yayımlanacak raporların enflasyon etkisine göre düzeltilerek sunulması ile ilgili Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu (KGK) duyurusu çerçevesinde sermaye piyasası kurumları ve ihraççılar için bir açıklama duyurusu yayımladık.

Piyasalarımızın ülke ekonomisine katkı sunacak şekilde gelişmesi ve sağlıklı bir şekilde hem arz hem de talep yönünden dengeli bir şekilde büyümeye devam etmesi en temel amacımızdır. Bu hedefe yönelik olarak paydaşlarımızla etkileşim içinde en yüksek faydayı sağlayacak şekilde çalışmalarımız devam edecektir.

İbrahim Ömer GÖNÜL
Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı

I. GENEL BİLGİLER

A. Misyon ve Vizyon

MİSYONUMUZ

Sermaye piyasasının güvenli, adil, şeffaf ve etkin işlemlerini sağlamak için, uluslararası norm ve gelişmelere paralel, değişen piyasa ihtiyaçlarını karşılayan, hesap verilebilir düzenleme ve denetleme yapmak

VİZYONUMUZ

Ulusal ve uluslararası alanda öncü, dinamik ve saygın bir kurum olmak

B. Görev, Yetki ve Sorumluluk

6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na (SPKn) göre Kurul'un görev, yetki ve sorumlulukları;

- SPKn'da verilen görevler ile düzenlemelerin gerektirdiği uygulamaların yerine getirilmesini ve öngörülen neticelerin sağlanmasını teminen gerekli olan iş ve işlemleri yapmak,
- Sermaye piyasası kurumlarının, halka açık ortaklıkların, borsaların ve öz düzenleyici kuruluşların sermaye piyasası mevzuatı kapsamında gerçekleştirecekleri işlemlerin mevzuata uyumunun kontrol, gözetim ve denetimini yapmak,
- Kamunun zamanında, yeterli ve doğru olarak aydınlatılmasını sağlamak amacıyla, genel ve özel nitelikte kararlar almak,
- Kanun kapsamına giren kurum ve ortaklıkların bağımsız denetim, derecelendirme, değerlendirme ve bilgi sistemleri denetimi faaliyetine ilişkin şartları ve çalışma esaslarını belirlemek ve bu şartları taşıyanları listeler hâlinde ilan etmek,
- Finansal istikrar ve ulusal veya uluslararası mevzuatın gereklerinin sağlanması amacıyla diğer finansal düzenleyici ve denetleyici kurumlarla her türlü iş birliğini yapmak ve bilgi alışverişinde bulunmak,
- Sermaye piyasalarında düzenleme ve denetimle yetkili muadili yabancı kurumlar ile sermaye piyasalarıyla ilgili olarak karşılıklılık ve mesleki sırrın korunması ilkeleri çerçevesinde karşılıklı bilgi alışverişinde bulunulmasına ve belge taleplerinin karşılanmasına, yabancı ülkelerdeki sermaye piyasalarında faaliyet gösteren kuruluşların Türkiye'deki merkez, şube veya ortaklıkları ile yazılı bir sözleşme çerçevesinde dışarıdan hizmet aldıkları kurumlarda denetim yapılmasına ve gerekli idari tedbirlerin alınmasına, bu kapsamda yürütülecek faaliyetlere ilişkin masrafların paylaşımına yönelik ikili veya çok taraflı mutabakat zabıtları imzalamak ve sermaye piyasalarıyla ilgili her türlü iş birliğini yapmak,
- Sermaye piyasasının gelişmesini teminen yeni sermaye piyasası kurumlarına ve araçlarına ilişkin usul ve esasları düzenlemek ve bunları denetlemek,
- Halka açık ortaklıklarda görev alacaklar ile sermaye piyasası kurumlarının yönetici ve diğer çalışanlarının mesleki eğitimi, mesleki yeterliliği ve mesleki ehliyetlerini gösterir sertifika verilmesine ilişkin esasları belirlemek, bu amaçlarla merkez veya şirket kurmak ve bunların faaliyet usul ve esaslarını belirlemek,
- Sermaye piyasasında yatırımcı ve tasarruf sahiplerine yönelik olarak yatırım tavsiyesinde bulunacak kişiler ve kuruluşların uyacakları ilke ve esasları belirlemek,
- Kamuyu Aydınlatma Platformu'nun işletim ve çalışma esasları ile SPKn kapsamında Kurula yapılacak bildirim ve başvuruların usul ve esaslarını belirlemek,
- Sermaye piyasası kurumlarının, halka açık şirketlerin, borsaların ve öz düzenleyici kuruluşların bilgi sistemlerinin işletimine ve bu Kanun çerçevesindeki denetimine ilişkin usul ve esasları belirlemek,
- Yerli veya yabancı akademisyen veya uygulamacılardan oluşan çalışma gruplarına veya kişilere, mevcut veya gelecekteki düzenleme tercihlerinde esas teşkil etmek üzere sermaye piyasalarına ilişkin ulusal veya uluslararası nitelikli bilimsel araştırmalar yaptırmak,
- Kurulun üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşlar, mali, iktisadi ve mesleki teşekküller ile Türkiye'nin doğrudan üyesi bulunduğu uluslararası kuruluşların çalışmalarına katılmak, bu kuruluşlarla ortak projeler geliştirmek ve projelerine katkıda bulunmak,
- Kurulun görev alanı ile ilgili uluslararası kuruluşlara, mali, iktisadi ve mesleki teşekküllere üye olmak

şeklinde ifade edilmiştir.

HİZMET BİRİMLERİ

- DENETLEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- ORTAKLIKLAR FİNANSMANI DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- ARACILIK FAALİYETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- KURUMSAL YATIRIMCILAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- PİYASA GÖZETİM VE DENETİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- ARAŞTIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- MUHASEBE STANDARTLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- BİLGİ İŞLEM, İSTATİSTİK VE ENFORMASYON DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- HUKUK İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI
- KURUMSAL İLETİŞİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

1. DENETLEME DAİRESİ BAŞKANLIĞI

- Sermaye Piyasası Kanunu'na tabi olan anonim ortaklıklar ile yardımcı kuruluşların ve diğer sermaye piyasası kurum ve kuruluşlarının işlem ve hesaplarının Sermaye Piyasası Kanunu ve bu Kanun uyarınca çıkarılmış yönetmelik, tebliğ ve diğer mevzuat uyarınca Kurul adına incelenmesi ve denetlenmesi ile görevlidir.

2. ORTAKLIKLAR FİNANSMANI DAİRESİ BAŞKANLIĞI

- Sermaye piyasası araçlarının halka arz ve ihracına ilişkin işlemlerin düzenlenmesi ve onay verilmesi,
- Paylarını halka arz edecek gerçek ve tüzel kişilerin ihraç ve halka arz sürecine ilişkin işlemlerin düzenlenmesi,
- Yeni sermaye piyasası araçları ile ilgili mevzuatın geliştirilmesi,
- Kamuyu aydınlatma ilkelerinin saptanması ve bu ilkeler çerçevesinde ortaklıkların kamuya açıkladıkları bilgilerin kontrolü ve izlenmesi,
- Ortaklıkların mali yapısını, faaliyet sonucunu veya tasarruf sahiplerinin kararlarını, hak ve yararlarını etkileyebilecek olaylara ilişkin bilgilerin kamuya duyurulmasının sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve izlenmesi,
- Kurumsal yönetim ilkelerinin geliştirilmesi, ortaklıkların kurumsal yönetim ilkelerine uyumunun kontrolü ve izlenmesi; menkul kıymet stoklarının izlenmesi,
- Ortaklıkların sermaye piyasası mevzuatına uyumunun gözetimi ile görevlidir.

3. ARACILIK FAALİYETLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

- Sermaye Piyasası Kanununun 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a), (b), (c), (d), (e) ve (f) bentlerinde sayılan sermaye piyasası faaliyetlerini ifa eden veya edebilecek kurum ve kuruluşların, mevzuata uygun kuruluş ve faaliyetlerine izin vermek, kuruluş ve faaliyet ilkeleri ile ilgili gereken düzenlemeleri yapmak,

- Söz konusu kurum ve kuruluşların sermaye yeterliliği ve risk kontrolüne ilişkin standartlar geliştirmek ve belirlenen standartlara uyumu sağlamak,
- Aracılık faaliyetlerinde bulunan kurum ve kuruluşlar ile ihraççı ortaklık ve yatırımcılar arasındaki ilişkileri, karşılıklı hak ve yararları koruyucu yönde düzenlemek; yatırımcıların kolaylıkla, en az maliyet ve güvenle piyasalarda işlem yapmalarını sağlamak için gereken düzenlemeleri yapmak,
- Aermaye piyasası araçlarının işlem göreceği borsa ve borsa dışı teşkilatlanmış piyasalara ilişkin önerilerde bulunmak ve düzenlemeler yapmak,
- Uluslararası menkul kıymet piyasaları ile eşgüdümü temin etmek,
- Takas, saklama ve kaydileştirme kurumları ve işlemleri ile yatırımcıları tazmin sistemleri ve tedrici tasfiyeye ilişkin gerekli düzenlemeleri yapmak ile görevlidir.

4. KURUMSAL YATIRIMCILAR DAİRESİ BAŞKANLIĞI

- Kollektif yatırım kurumlarının kuruluş ve faaliyet ilkelerini düzenlemek ve izin vermek,
- Bu alanda yeni menkul kıymet ve kurumların geliştirilmesi ile ilgili çalışma ve düzenlemeler yapmak, öneriler hazırlamak,
- Bu kurumların portföylerini yönetecek ortaklıkların kuruluş ve faaliyet izinlerine ilişkin düzenlemeler yapmak ve izin vermek,
- Kollektif yatırım kurumlarının ihraç edecekleri mali araçların halka arzına izin vermek,
- Kollektif yatırım kurumları ile yönetim şirketlerinin faaliyetlerine ilişkin mali tablo ve rapor standartları ile kamuyu aydınlatma ilkelerini belirlemek, düzenlemek ve izlemek ile görevlidir.

5. PİYASA GÖZETİM VE DENETİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

- Borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem gören sermaye piyasası araçlarında meydana gelen olağandışı fiyat ve miktar hareketleri ile piyasa bozucu faaliyetleri Kurul adına Sermaye Piyasası Kanunu ve bu Kanun uyarınca çıkarılmış yönetmelik, tebliğ ve diğer mevzuat uyarınca izlemek, incelemek ve denetlemek ile görevlidir.

6. ARAŞTIRMA DAİRESİ BAŞKANLIĞI

- Kurul Karar Organı veya Kurul Başkanlığınca istenen veya Kurul'un yetki alanına giren konularda ekonomik araştırmalar yapmak; ekonomik gelişmeleri değerlendirerek Kurul birimlerine bilgi sunmak,
- Kurul faaliyet alanı ile ilgili konularda çalışan yurtdışı kurum ve kuruluşlarla ilişkileri yürütmek,
- Mali piyasalardaki gelişmeleri izleyip bu konularda araştırmalar yaparak strateji ve karar oluşum sürecine yardımcı olmak,
- Yapılan veya yapılacak düzenlemelerin olası etkilerini değerlendirmek ve geleceğe yönelik önerilerde bulunmak amacıyla simülasyon çalışmaları yapmak,
- Kurul içi ve Kurul dışı eğitim çalışmalarını planlamak ve yürütmek ile görevlidir.

7. MUHASEBE STANDARTLARI DAİRESİ BAŞKANLIĞI

- Sermaye Piyasası Kanunu'na tabi ortaklıklar ile sermaye piyasası kurum ve kuruluşlarının mali tablo ve raporları ile ilgili genel ve özel nitelikte muhasebe standartlarının tesbitine yönelik olarak ilgili dairelerle koordinasyonu sağlamak ve bu yönde çalışmalar yapmak,
- Muhasebe standartları ile ilgili ihtiyaç tesbiti ve düzenleme yapmak,
- Uluslararası standartlara uyum ve vergi ve muhasebe amaçlarının ayrımlanması çalışmalarını yürütmek,
- Muhasebe uygulamalarını izlemek ve bu konuda uygulama birliğini sağlayacak öneriler hazırlamak,
- Muhasebe ve denetim ile ilgili yurt içi ve yurt dışı kurumlarla işbirliğini sağlamak, bağımsız denetim kuruluşlarının kuruluş ve faaliyetlerine izin vermek, bu faaliyetleri izlemek,
- Bu kurumlarla işbirliği içinde yeni muhasebe ve denetim standartlarının düzenlenmesi çalışmalarını yürütmek ile görevlidir.

8. BİLGİ İŞLEM, İSTATİSTİK VE ENFORMASYON DAİRESİ BAŞKANLIĞI

- Kurul Hizmet birimlerinin etkin faaliyette bulunabilmesi için gerekli donanım ve yazılım ihtiyaçlarını belirlemek,
- Belirlenen ihtiyaçlar doğrultusunda donanım ve yazılım ortamını hazırlamak,
- İhtiyaçlar doğrultusunda analiz, tasarım, uygulama geliştirme faaliyetlerinde bulunmak,
- Kurul'un daha hızlı ve verimli çalışabilmesi için kullanılması gereken teknolojilerin belirlenmesinde diğer daireler ile ortak çalışmalar yürütmek,
- Mevcut bilgisayar ortamında çıkan sorunları gidermek ve gerektiğinde ilgili Kurul içi ve Kurul dışı birimlere sorunun giderilmesi hususunda gerekli başvuruları yapmak,
- Bilgi teknolojileri hakkındaki gelişmeleri izlemek ve bu doğrultuda gereken modernizasyonun sağlanması için önerilerde bulunmak,
- Diğer kamu kuruluşları, sermaye piyasası kurumları ve halka açık ortaklıklar ile on-line bağlantılar konusunda çalışmalar yapmak ve bu kurumlar ile geliştirilecek uygulamalar konusunda ortak çalışmalar yapmak, koordinasyonu sağlamak ve yürütmek,
- Kurul çalışanlarının, bilgiye daha hızlı ve daha güvenli bir şekilde ulaşmasını sağlamak,
- İnternet aracılığı ile verilecek hizmetleri yürütmek ile görevlidir.

9. HUKUK İŞLERİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

- Başkanlığa ve diğer hizmet birimlerine hukuki danışma hizmeti yapmak,
- Sermaye Piyasası Kanunu'na tabi ortaklıkların ve sermaye piyasası kurum ve kuruluşlarının Kurul'a yaptıkları başvurulara ve bu ortaklıklarda yapılan denetleme faaliyeti sonuçlarına ilişkin olarak hukuki konularda gereken incelemeleri yapmak ve görüş bildirmek,
- Ortaklık esas sözleşme ve tadil tasarılarını gerekli görüldüğünde mevzuata uygunluk açısından inceleyerek görüş bildirmek,
- Hukuki konularda araştırma ve incelemeler yapmak,
- Kurul'a ilişkin her türlü uyuşmazlığın mercilerinde takibi ve çözülmesi amacıyla Kurul'u temsil etmek ile görevlidir.

10. İDARİ VE MALİ İŞLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI

- Kurul'un muhasebe, kayıt, bütçe, gelir, gider, vaziyet ve bilanço çalışmalarını yapmak,
- Personele ilişkin özlük hakları sağlık, emeklilik, sosyal yardım, yurt içi ve dışı seyahatlere ilişkin işlemlerin yürütülmesi ile sosyal hizmet işleri yapmak,
- Haberleşme, yapım, alım, donatım, onarım, bakım, temizlik, koruma, güvenlik ve diğer yardımcı hizmetleri yapmak,
- Kurul Başkanlığı ve daire başkanlıklarınca yürütülen çalışmalar gereken yardımı yapmak ile görevlidir.

11. STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRESİ BAŞKANLIĞI

- Kurulun strateji, politika, amaç ve hedeflerinin belirlenmesine yönelik çalışmaları yapmak, strateji planını hazırlamak, uygulamayı izlemek, değerlendirmek, üst yönetime iyileştirici önerilerde bulunmak, ilerleme raporlarını düzenlemek ve bunları ilgili birimlerle paylaşmak,
- Kurulun performans ve kalite ölçütlerini oluşturmak, geliştirmek, uygulamak, izlemek, değerlendirmek, üst yönetime iyileştirici önerilerde bulunmak,
- Kurumun iş tanımları, iş ve işlem akışları ile verimliliğinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapmak,
- Kurul bütçesinin stratejik plana ve yıllık hedeflere göre hazırlanmasını sağlayacak önerilerde bulunmak ile görevlidir.

12. KURUMSAL İLETİŞİM DAİRESİ BAŞKANLIĞI

- Sermaye piyasasının ulusal ve uluslararası düzeyde tanıtımı ve yatırımcıların bilgilendirilmesinin sağlanması amacıyla Kurulun ulusal ve uluslararası sermaye piyasası kurumları, kamu kurumları ve yazılı ve görsel medya ile ilişkilerini düzenlemek, her türlü toplantı ve konferansları organize etmek,
- Kitap ve broşür dâhil bilgilendirme amaçlı her türlü dokümanı hazırlamak,
- Kurulun internet sayfasında yer alacak bilgileri yayına hazırlamak,
- 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu uyarınca yapılan başvuruları sonuçlandırmak,
- Kurulun yurt içinde ve yurt dışında gerekli protokol hizmetlerini organize etmek,
- Kurumsal kimliğin oluşturulması amacıyla çalışmalar yapmak,
- Kurul içi iletişimin etkinliğini artırmak amacıyla Kurul'da üretilmiş veri, doküman ve diğer bilgi kaynaklarının standartlarını oluşturmak ve bu bilgi kaynaklarının aktarımı ve dağılımını temin etmek,
- Kurul çalışanlarına yönelik tanıtıcı toplantı ve seminerler düzenlemek,
- Kurul'un uluslararası kurumlar ile ilişkili faaliyetlerini düzenlemekle görevlidir.

C. İdareye İlişkin Bilgiler

1. Kurumsal Tarihçe

Sermaye Piyasası Kurulu, tasarrufların menkul kıymetlere yatırılarak halkın iktisadi kalkınmaya etkin ve yaygın bir şekilde katılmasını sağlamak ve sermaye piyasasının güven, açıklık ve kararlılık içinde

alışmasını, tasarruf sahiplerinin hak ve yararlarının korunmasını düzenlemek ve denetlemek amacıyla 28 Temmuz 1981 tarihli 2499 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ile kurulmuştur.

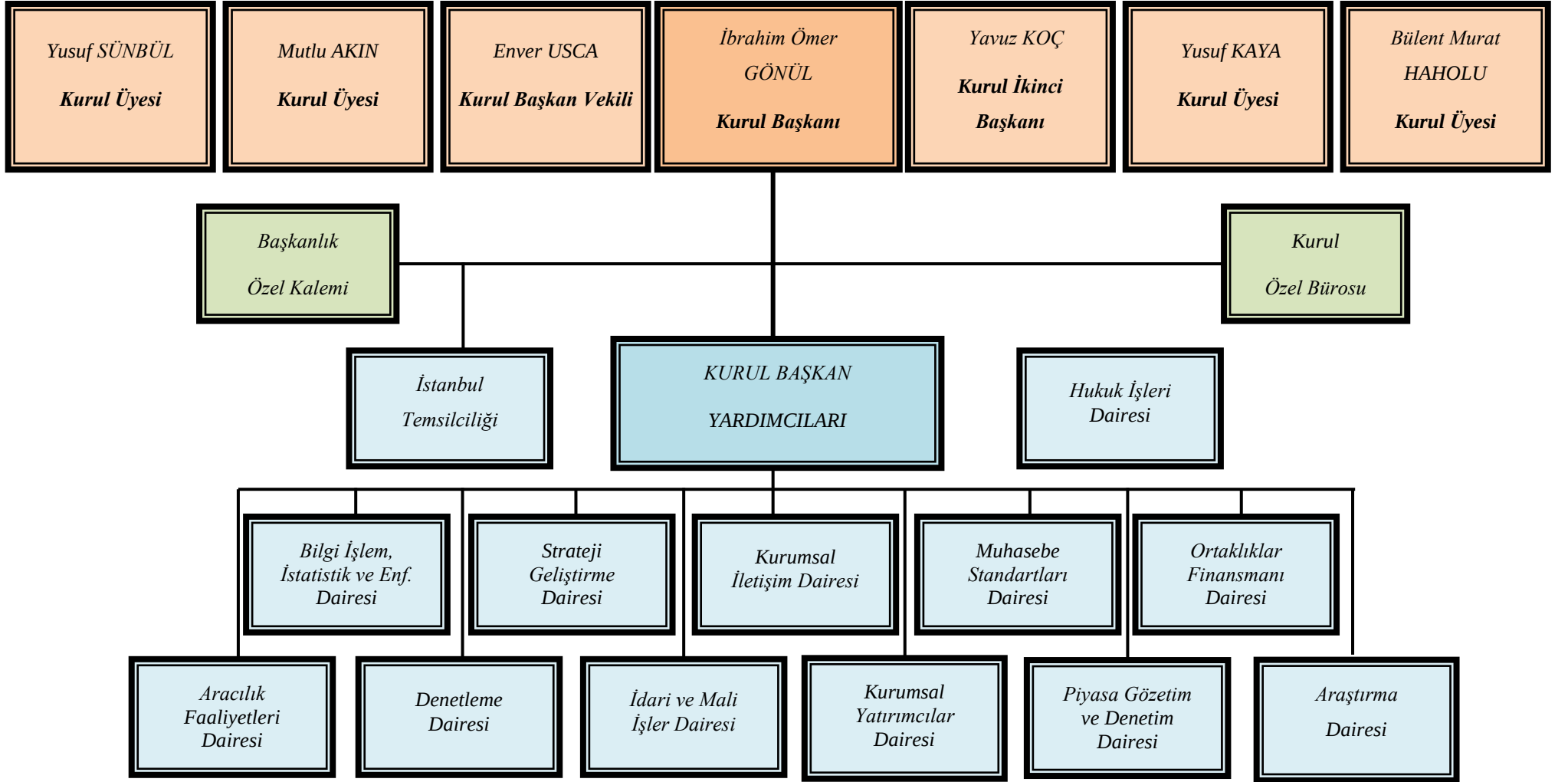
13 Ocak 1982 tarihli Bakanlar Kurulu Kararı ile Kurul Başkan, Başkan Vekili, Üyelerin atanması yapılmış, yine aynı tarihten başlamak üzere Sermaye Piyasası Kurulu Teşkilat, Görev ve Çalışma Esasları Yönetmeliğı yürürlüğe girmiş ve Kurul'un tüm karar organ ve teşkilatının oluşumu tamamlanmıştır. Sermaye Piyasası Kurulu Karar Organının 25.1.1982 tarihindeki ilk toplantısında (Karar No: 1; Toplantı No: 1) Kurul Başkanlığının Sermaye Piyasası Kurulu Teşkilat Şeması ve Personel Kadrosu oybirliğı ile kabul edilmiştir.

2. Fiziki Kaynak

Kurul'un merkezi İstanbul'dadır. Ancak Kurul merkezinin İstanbul'a taşınmasına ilişkin iş ve işlemler tamamlanıncaya kadar Kurul'un merkezi Ankara'dır. Kurul, Mustafa Kemal Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 156 Çankaya/ANKARA adresinde ve Harbiye Mahallesi Asker Ocağı Cad. No:6 Süzer Plaza Şişli/İSTANBUL adreslerinde hizmet vermektedir.

3. Teşkilat Yapısı

6362 Sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'na göre Karar Organı, Cumhurbaşkanınca atanacak başkan, ikinci başkan, başkan vekili ve üyeler olmak üzere 7 üyeden oluşur. Kurul çalışmaları Kurul başkanına bağı Başkan Yardımcılıkları altında çalışan hizmet birimleri tarafından yürütölmektedir.

4. Bilgi Teknolojik Kaynaklar

Kurulumuz gereksinimleri çerçevesinde, mevcut bilgi sistemleri altyapısının sürekli işler, güncel, verimli ve güvenli halde tutulması Kurulumuzun operasyonel sürekliliği için bir zorunluluktur. Bu kapsamda düzenli olarak yürütülen kontroller ve çalışmalar ile Kurul bilgi sistemleri altyapısı izlenmiş, donanım ve yazılım olarak gerekli görülen iyileştirmeler gerçekleştirilmiş ve oluşan sorunlara müdahale edilmiştir. Kurul sistem, ağ ve kullanıcı donanımlarının/yazılımlarının etkinliğinin artırılması ve güncelliğinin sağlanması amacıyla gerekli iyileştirme, bakım-onarım ve kullanıcı destek çalışmalarına devam edilmiştir.

Kurulumuz sistem ve ağ altyapısı yenileme çalışmaları tamamlanmış, ağ cihazları, sunucu, depolama ve yazıcı donanımları ile üzerinde işletilen yazılım katmanları güncel teknoloji seviyesine getirilmiştir.

5. Kütüphane Kaynakları

Sermaye piyasalarını ilgilendiren sosyal, ekonomik ve mali konulara ilişkin yerli ve yabancı, basılı ve elektronik yayınları derlemek, takip etmek ve hizmete sunmak amacı ile kurulmuş bir ihtisas kütüphanesi olan Kurulumuz kütüphanesi, Kurul içi ve Kurul dışı uzman ve araştırmacılara aktif olarak hizmet sunmaktadır.

Kurul kütüphanesinde, bilgiye hızlı ve kolay erişim olanakları tanıyan teknolojik gelişmeler ile birlikte kullanıcılara sunulan hizmetler de gelişmiştir. Kütüphane işlevlerinin bilgisayar ortamında gerçekleştirilmesi ve Kurul içi ağ sistemi ile kullanıcılara, kendi bilgisayarlarından koleksiyonu tarayabilme ve elektronik yayınlara ulaşabilme olanakları sağlanmaktadır. Kütüphanede 24 kişilik okuyucu masası, 1 adet kullanıcı bilgisayarı ve 1 adet fotokopi makinası bulunmaktadır.

Kurul kütüphanesinin kurulduğu 1982 yılında 274 olan kitap sayısı, 2023 yılında 11.341 adede ulaşmıştır.

Kütüphanemizde 40 adet basılı süreli yayın bulunmakla birlikte, bunlardan 2 yurtdışı, 2 yurtiçi olmak üzere toplam 4 süreli yayın devam etmektedir. Ayrıca "Lebib Yalkın Mevbankneo" veri tabanlarına abonelik bulunmaktadır.

Diğer yandan, Kurulumuzun yayın faaliyetleri kapsamında toplam yayın sayımız 213'dür. Kurul yayınları ücretsiz olarak kamu kurumları kütüphaneleri ile devlet ve vakıf üniversiteleri kütüphanelerine gönderilmektedir.

6. Taşıtlar

Kurumumuzda hizmet alımı ile kiralanan toplam 27 taşıt bulunmaktadır. Söz konusu taşıtlar, 237 Sayılı Taşıt Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre kullanılmaktadır.

7. İnsan Kaynakları

Kurul hizmetleri, yarışma sınavı ile mesleğe başlayan meslek personeli yardımcısı ve yeterli sınavından sonra uzman unvanını alan meslek personeli ile idari personel eliyle yürütülmektedir.

2023 yılı faaliyet dönemi içinde emeklilik, nakil, istifa, görev süresinin sona ermesi ve diğer nedenlerle 42 personel Kurulumuzdan ayrılmıştır.

Kurul'da 2023 yılı sonu itibarıyla 7'si karar organı, 54'i üst yönetim, 283'i meslek personeli, 32'i bilişim personeli ve 170'i idari personel olmak üzere toplam 546 personel görev yapmaktadır. Kurulumuzda, ayrıca sürekli işçi kadrosunda 124 personel çalışmaktadır.

Tablo 1. 2023 Yılı Personel İstatistikleri

Personel Sayısı ve Dağılımı	
Başkan ve Üyeler	7
Üst Yönetim	54
Kurul Başkan Yardımcısı	4
Daire Başkanı	9
Daire Başkan Yardımcısı	29
Kurul Başkanlık Danışmanı	12
Meslek Personeli	283
Başuzman	96
Uzman	54
Uzman Yardımcısı	73
Başuzman Hukukçu	24
Uzman Hukukçu	7
Uzman Hukukçu Yardımcısı	18
Bilişim Uzmanı	1
Bilişim Uzman Yardımcısı	10
Bilişim Personeli	32
İdari Personel	170
TOPLAM	546
Eğitim Durumu	
İlk ve Orta Dereceli Okullar	43
Lisans	238
Yüksek Lisans	232
Doktora	33
Demografik Bilgiler	
Kadın Sayısı	260
Erkek Sayısı	286
Yabancı Dil Bilen Personel Sayısı	287
Personelin Hizmet Süresi Ortalaması	19
Personelin Yaş Ortalaması	41
Ankara Personel Sayısı	370
İstanbul Personel Sayısı	176

II. AMAÇ ve HEDEFLER

A. Temel Politika ve Öncelikler

On Birinci Kalkınma Planı'nın ; "2.1. İstikrarlı ve Güçlü Ekonomi" başlıklı 180'inci maddesinde "Plan döneminde ulaşılması öngörülen büyüme hedefleri doğrultusunda finansal piyasaların reel sektörün finansman ihtiyacını düşük maliyetle karşılayacak ve farklı nitelikteki finansal araçları kullanıma sunacak bir yapıya kavuşması amaçlanmaktadır. Sanayide yapısal dönüşümün hedeflendiği bu dönemde, hem finansal piyasaların ortaya konulan politikaların hayata geçirilmesinde etkili olması hem de ülkemizin küresel bir finans merkezi olma yönünde kararlı adımlarla ilerlemesi esastır. Bu kapsamda, sermaye piyasaları geliştirilecek, finansal teknoloji ekosistemi güçlendirilecek ve faizsiz finansın sektör içerisindeki ağırlığı artırılacaktır." hükmü, 228.2'nci maddesinde "Sermaye Piyasası Kurulu başta olmak üzere kamu kurumlarınca yürütülen finansal eğitim faaliyetleri yaygınlaştırılacak, temel finans kavramlarına yönelik hanehalklarına eğitim desteği sağlanacaktır." hükmü, "2.1.5. Mali Piyasalar" başlıklı 247'nci maddesinde "Finansal sektörün reel sektörün finansmanındaki etkinliği artırılacak ve reel sektörün sermaye piyasasından ve Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu gözetimindeki banka dışı finansal kuruluşlardan fon kullanması özendirilecektir." hükmü, 247.12'nci maddesinde "Yenilikçi projelerin finansmanı için kitle fonlaması gibi modern ve yeni nesil finansman modelleri ülkemiz sermaye piyasalarına kazandırılacaktır." hükmü, 247.13'üncü maddesinde "KÖİ projelerinin finansmanında kredi piyasalarının yanı sıra sermaye piyasaları da araç olarak kullanılacaktır." hükmü, 251.7'nci maddesinde "Sermaye piyasalarında güven veren bir ekosistem oluşturulması için mevcut tahkim mekanizması daha işlevsel hale getirilecektir." hükmü, "2.2.1.1.1. Güçlü Finansal Yapı" başlıklı 302.2'nci maddesinde "Sermaye piyasası mevzuatında yer alan girişim sermayesine ilişkin düzenlemeler saklı kalmak üzere girişim sermayesi sisteminin koordinasyonunun Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı çatısı altında toplanması sağlanacaktır." hükmü ve 302.4'üncü maddesinde "Sermaye piyasası mevzuatında yer alan girişim sermayesine ilişkin düzenlemeler saklı kalmak üzere yurt dışındaki girişim sermayesi fonlarının ülkemizde lisans alarak faaliyet göstermelerini özendirici ve kolaylaştırıcı mevzuat düzenlemesi yapılacaktır." hükmü yer almaktadır. Bu kapsamda; istikrarlı ve güçlü ekonomi için reel sektörün finansmanında sermaye piyasalarının daha etkin kullanılması ve finansal enstrümanların çeşitlendirilmesi önem arz etmektedir.

Sermaye piyasalarından finansman temin kanallarının geliştirilmesi, sermaye piyasalarından finansman temin kanallarının geliştirilmesi, finansal farkındalığın artırılması ve finansal eğitimin yaygınlaştırılması amacıyla çalışmaların yürütülmesi, gözetim ve denetim faaliyetlerinin etkinliğinin artırılması, sermaye piyasalarında dijitalleşmenin getirdiği olanak ve ihtiyaçlar doğrultusunda düzenleme ve uygulamaların gözden geçirilmesi, Kurul'un insan kaynakları yönetimi ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi, kurumsal yapı ve işbölümünün etkinleştirilmesine yönelik çalışmaların yürütülmesi amaç ve hedefleri ile ilgili performans göstergeleri belirlenmiş, tüm bu çalışmalarda Kurul hizmet standartlarını en üst seviyeye taşıma bilinci ile hareket edilmiştir.

B. Sermaye Piyasası Kurulu 2022 – 2026 Stratejik Planı'nda Yer Alan Amaç ve Hedefler

Kurulumuzun 2022-2026 dönemi Stratejik Planı'na göre 2023 yılındaki bazı çalışmalarının değerlendirilmesi aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 2. 2022-2026 Dönemi Stratejik Planı'na Göre 2023 Yılı Değerlendirmeleri

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Strateji	2023 Yılı Değerlendirmeleri
AMAÇ 1 - TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARININ ARZ VE TALEP YÖNLERİNİN GÜÇLENDİRİLMESİ	1.1. Sermaye piyasalarından finansman temin kanalları geliştirilecektir.	Halka açık ortaklıklara ve çeşitli menkul kıymetlerin ihracına ilişkin mevzuat ve uygulamalar piyasa ihtiyaç ve talepleri ile en iyi uygulamalar çerçevesinde düzenli olarak gözden geçirilmeye devam edilecektir.	Mevzuat ve uygulamalara ilişkin piyasa paydaşlarından gelen talepler de dikkate alınmak suretiyle Kurulumuzca gerekli görülen mevzuat çalışmaları yapılmaya devam edilmiştir. Örneğin; Kurulumuza iletilen taleplerin değerlendirilmesi sonucunda, halka açık olmayan ortaklıkların Girişim Sermayesi Pazarında işlem görmek üzere sermaye artırımı yoluyla ihraç edilecek paylarının halka arz edilmeksizin nitelikli yatırımcılara satışına ve söz konusu ortaklıkların yükümlülükleri ile muafiyetlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemek amacıyla hazırlanan "II-16.3 Sayılı Payları Girişim Sermayesi Pazarında İşlem Görecek Ortaklıklara İlişkin Esaslar Tebliği" 18.05.2023 tarih ve 32194 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yine, Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı, Yeşil Kira Sertifikası, Sürdürülebilir Kira Sertifikası Rehberi'nin güncellenmesine yönelik çalışmalara 2023 yılında başlanmış olup, bu kapsamda "Yeşil, Sürdürülebilir ve Sosyal Sermaye Piyasası Araçları Rehberi" ile "Sürdürülebilirlik Bağlantılı Sermaye Piyasası Araçları Rehberi"nin 2024 yılı içerisinde yayımlanması öngörülmektedir.
		Sermaye piyasalarında ortaya çıkan yenilikçi ürünler, elektronik ve dijital sermaye piyasası araçları ile bunlara ilişkin düzenlemeler değerlendirilecektir.	Stratejik Plan'da, sermaye piyasalarında ve düzenleyici otoritelerde kullanılan yapay zeka, yenilikçi ürünler, elektronik ve dijital sermaye piyasası araçları gibi uygulamaların incelenmesi ve değerlendirilmesi hususunda 2024 yılsonuna kadar gerçekleştirme öngörülmektedir.
		Faizsiz/katılım finans araçlarının yaygınlaştırılmasına ve piyasa payının artırılmasına yönelik düzenleme/değişiklik çalışmaları yapılacaktır.	Stratejik Plan'da, kira sertifikası düzenlemelerinin sektör ihtiyaç ve önerileri çerçevesinde yenilenmesi hususunda 2024 yılsonuna kadar gerçekleştirme öngörülmektedir.
	1.2. Girişimciliğin finansmanında sermaye piyasalarının sağladığı modellerin daha fazla kullanımı desteklenecektir.	Girişimciliğin finansmanında sermaye piyasalarının sunduğu alternatif yöntem ve imkânların kullanımının arttırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülecektir.	Girişim sermayesi yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım fonlarının toplam büyüklüğü 2022 yılında 63,35 milyar TL iken 2023 yılında hedeflenenin (31,10 milyar TL) üstünde 177,51 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Vergisel teşvikler ve yatırımcıların alternatif yatırım araçlarına yönelimi sonucunda hedeflenenin üzerinde bir büyüklüğe ulaşıldığı değerlendirilmektedir. 2022 yılında 37,1 milyon TL olan kitle fonlaması yoluyla sağlanan finansman tutarı, 2023 yılında hedeflenenin (40 milyon TL) üstünde 137,7 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Özgün bir iş modeli, fikir veya proje sahibi girişimciler ile yatırım pozisyonunu çeşitlendirmek ve uzun vadede olumlu beklenti uyandıran girişimlere ortak olmak isteyen yatırımcıların bir araya geldiği kitle fonlaması sisteminin, taraflar için alternatif bir yatırım/finansman modeli sunduğu ve 2023 yılında kitle fonlaması yoluyla sağlanan finansman tutarının bir önceki yıla göre %271 seviyesinde bir artışa sahip olduğu gözlemlenmiştir. Yurt içinde gelişmekte olan kitle fonlaması sisteminin, girişimcilik ekosistemi paydaşları tarafından benimsenmesi ve Kurulumuzca listeye alınan kitle fonlama platformlarının sayısının artmasına bağlı olarak kitle fonlaması yoluyla sağlanan finansman tutarının gelecek yıllarda da artmaya devam edeceği öngörülmektedir.

	1.3. Finansal farkındalığın artırılması ve finansal eğitimin yaygınlaştırılması amacıyla çalışmalar yürütülecektir.	Türkiye'deki finansal okuryazarlık düzeyinin özellikle finansal teknolojiler ve dijital kanallar kullanılarak yükseltilmesine yönelik çalışmalar yapılacak, internet sitesi/sosyal medya hesapları üzerinden piyasalar, araçlar, riskler gibi konularda bilgilendirici içerikler ve görseller yayımlanacaktır.	Ülkemiz finansal okuryazarlık düzeyinin yükseltilmesine yönelik olarak dijital kanallar ve yüz yüze eğitim ve tanıtım faaliyetleri üzerinden gerekli çalışmalara devam edilmiş, ilgili internet sitesinin SPL bünyesinde 2024 yılında açılması yönünde çalışmalar yürütülmüştür. Ülkemizi derinden etkileyen Kahramanmaraş merkezli büyük deprem felaketleri sonrasında Cumhurbaşkanlığı koordinasyonunda düzenlenmekte olan kariyer fuarlarının sayısında azalma olmuştur. Üniversitelerde verilen tanıtım faaliyeti ve eğitim sayısı hedeflenenin (12) altında 10 olarak gerçekleşmiştir. Sosyal medya hesaplarında üretilen içerik sayısı ise 2022 yılında 170 iken, yaşanan gelişmeler doğrultusunda daha önce 2023 yılı için öngörülen sayının (240) altında 145 olarak gerçekleşmiştir.
	1.4. Kolektif yatırım kuruluşlarının geliştirilmesi yönünde düzenleyici çerçeve güçlendirilecektir.	Kolektif yatırım kuruluşlarının araç çeşitliliğinin artırılması ve kurumsal yatırımcı tabanının genişletilmesi yönünde çalışmalar sürdürülecektir.	Menkul kıymet yatırım fonlarının portföy değerine bakıldığında 2022 yılında 680 milyar TL olan tutar 2023 yılı için daha önce hedeflenmiş olan tutarın (384 milyar TL) çok ötesinde 1 trilyon 519 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Yatırım fonlarının desteklenmesi amacıyla son dönemde sağlanan çeşitli vergisel avantajlar, yatırımcıların alternatif yatırım araçlarına yönelmesi ve finansal varlık fiyatlarındaki artışın etkisiyle fon piyasasında performans hedefinin oldukça üzerinde bir büyüme yaşandığı değerlendirilmektedir. Menkul kıymet yatırım ortaklıklarının aktif toplamına bakıldığında 2022 yılında 1,01 milyar TL olan tutar 2023 yılında hedeflenenin (0,91 milyar TL) üzerinde 1,21 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Emeklilik yatırım fonlarının portföy değeri ise 2022 yılında 432 milyar TL iken 2023 yılında hedeflenenin (351 milyar TL) üzerinde 752 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Katılımcı sayısı ve buna bağlı olarak katkı payı tutarındaki artış ve finansal varlık fiyatlarındaki artışın etkisiyle emeklilik fonu piyasasında performans hedefinin oldukça üzerinde bir büyüme yaşandığı değerlendirilmektedir. Yatırım ortaklıklarının (birleşme, bölünme, ortaklıktan çıkarma hakkı kullanımı kapsamında yapılanlar hariç) pay ihraç başvurusu inceleme sayısı 2022 yılında 29 iken 2023 yılında 30 olarak gerçekleşmiş ve ilgili performans hedefine (30) ulaşmıştır. Yatırım fonları katılma payı ihraç başvurusu inceleme sayısına bakıldığında ise 2022 yılında 681 olan rakam 2023 yılı hedefinin (480) üstünde 496 olarak gerçekleşmiştir. Fon piyasasında gerçekleşen büyümeye ilişkin yukarıda yer verilen değerlendirme kapsamında inceleme sayısı performans hedefinin üzerinde gerçekleşmiştir. Gayrimenkul yatırım fonları ile girişim sermayesi yatırım fonlarının toplam değeri ise 2022 yılında 81 milyar TL iken 2023 yılında hedeflenen tutarın (46 milyar TL) üzerinde 202 milyar TL olarak gerçekleşmiştir. Gayrimenkul yatırım fonu ve girişim sermayesi yatırım fonu piyasasında gerçekleşen büyüme çerçevesinde performans hedefinin oldukça üzerine çıkmıştır. Halka arz edilmiş altyapı gayrimenkul yatırım ortaklıkları ile girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının aktif toplamına bakıldığında 2022 yılında 27,70 milyar TL olan tutar 2023 yılında hedeflenenin (32,47 milyar TL) üzerinde 67,12 milyar TL olarak gerçekleşmiş ve performans hedefinin oldukça üzerine çıkmıştır.

		Sermaye piyasalarında daha yoğun bir şekilde kullanılmalarını teminen, gayrimenkul yatırım fonları, girişim sermayesi yatırım fonu/ortaklıkları ile münhasıran altyapı yatırım ve hizmetlerinden oluşan portföyü işletecek gayrimenkul yatırım ortaklıklarına ilişkin mevzuatın sektörden iletilen talepler de dikkate alınarak uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi amacıyla gözden geçirilmesine yönelik çalışmalar sürdürülecektir.	Kurulumuza iletilen gayrimenkul/girişim sermayesi yatırım fonu katılma payı ihraç başvurularının değerlendirilme süreçlerinin kısaltılması ve daha etkin sonuçlandırılabilmesini teminen söz konusu fonların ihraç belgesi standartlarında değişiklikler yapılmıştır.

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Strateji	2023 Yılı Değerlendirmeleri
AMAÇ 2 - SERMAYE PİYASALARINDA GÜVEN VE ETKİNLİĞİN ARTIRILMASI	2.1. Gözetim faaliyetlerinin etkinliği artırılacaktır.	Gözetim ve denetim faaliyetlerinde etkinliğin artırılması için yürütülen çalışmalara devam edilecektir.	Piyasa gözetimi kapsamında; - Piyasa Bozucu Eylemler için yapılan inceleme sayısı 2022 yılında 103 iken 2023 yılında hedeflenen sayının (95) üzerinde 110 olarak - Bilgi Suiistimali için yapılan inceleme sayısı 2022 yılında 20 iken 2023 yılında hedeflenen sayının (13) üzerinde 22 olarak - Piyasa Dolandırıcılığı için yapılan inceleme sayısı ise 2022 yılında 103 iken 2023 yılı hedefinin (95) üstünde 110 olarak gerçekleşmiştir. Böylece, 2023 yılı için geçmiş yıllardaki inceleme sayıları, çalışma kapasitesi ve mevcut iş yükü dikkate alınarak belirlenmiş olan performans hedeflerine ulaşıp, hedef sayıdan daha fazla sayıda inceleme gerçekleştirilmiştir. Gözetim ve denetim faaliyetlerinin daha etkin bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için teknolojik araçların geliştirilmesine ve yeni araçların oluşturulmasına devam edilmektedir.
	2.2. Denetim faaliyetlerinin etkinliği artırılacaktır.	Borsa İstanbul ile yapılan çalışmalar neticesinde oluşturulan tedbir sistemlerinin geliştirilmesine devam edilecektir.	
		Halka açık şirketler, yatırım kuruluşları, sermaye piyasası kurumları ile izinsiz faaliyetlere yönelik yürütülen denetimler sürdürülecek, Risk Bazlı Denetime ilişkin Usul ve Esaslar çerçevesinde oluşturulacak yıllık denetim programları ile denetime ayrılan kaynaklar daha riskli alanlara daha yoğun tahsis edilecek, bu suretle yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması amaçlanacaktır.	2023 yılında yatırım kuruluşları denetimi sayısı hedeflenen sayının (18) üzerinde 23 olarak gerçekleşmiş ve 2023 yılında yatırım kuruluşu denetimi açısından performans hedefi geçilmiştir. Kolektif yatırım kuruluşu denetimi sayısı ise 2023 yılında hedeflenenin (5) üzerinde 6 olarak gerçekleşmiş olup kolektif yatırım kuruluşu denetimi açısından performans hedefi tutturulmuştur. Halka açık şirket denetimi sayısı 2022 yılında 44 iken 2023 yılında hedeflenen sayının (50) altında 31 olarak gerçekleşmiş olup, halka açık şirket denetimi açısından performans hedefinin %62'si oranına ulaşılacak suretiyle daha önce öngörülen hedefin gerisinde kalmıştır. Bunun en önemli nedeni Kurulumuza ulaşan çok sayıda şikâyet ve ihbar nedeniyle izinsiz sermaye piyasası faaliyetleri denetim sayısında performans hedefinin oldukça üzerine çıkılması ve anılan denetimin yarattığı dışlayıcı etkidir. Ayrıca, MASAK vb. kurumların talebiyle yapılan denetimlere de kaynak ayrılması zorunluluğu doğmuştur. İzinsiz sermaye piyasası faaliyeti denetimi sayısı ise 2022 yılında 61 iken 2023 yılı hedefinin (45) üzerinde 58 olarak gerçekleşmiştir. Kurulumuza son dönemlerde izinsiz sermaye piyasası faaliyeti yapıldığına dair giderek artan sayıda ihbar ve şikâyetler ulaşmaktadır. Bu nedenle izinsiz sermaye piyasası faaliyetlerine ilişkin denetim sayıları belirlenen hedefin oldukça üzerinde gerçekleşmiştir.

	2.3. Bağımsız denetim ve gayrimenkul değerlendirme faaliyetleri geliştirilerek kalitesi artırılacaktır.	Kalite kontrol çalışmalarının etkinliği arttırılacaktır.	2022 yılında 4 olan bağımsız denetim şirketi kalite kontrolü sayısı 2023 yılında hedeflenen sayının (5) gerisinde 1 olarak gerçekleşmiştir. 2022 yılında 5 olan gayrimenkul değerlendirme şirketi kalite kontrolü sayısı ise 2023 yılında daha önce belirlenmiş olan hedefin (10) altında 5 olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılı gerçekleştirmelerinde, gayrimenkul değerlendirme kuruluşları için 2022 yılındaki kadar kalite kontrol sayısına ulaşmakla birlikte 2023 yılı hedefinin altında kalmıştır. Bağımsız denetim kuruluşlarının kalite kontrolünde ise Kurul Karar Organının 28.12.2023 tarih ve 81/1820 sayılı Kararı uyarınca, Kurulumuz finansal raporlama düzenlemelerine tabi ihraççılar ile sermaye piyasası kurumlarında uygulanmasına karar verilen Enflasyon Muhasebesine ilişkin çalışmalar nedeniyle performans hedefine ulaşamamıştır. İzleyen yıllarda kalite kontrol çalışmaları ile ilgili hedeflere ulaşılması için gerekli çalışmalar yapılacaktır.
	2.4. Uluslararası kuruluşlarla ve yabancı ülkelerin muadil kurumlarıyla ilişkiler güçlendirilecektir.	Stratejik öneme sahip konularda uluslararası kuruluşlarla işbirliği faaliyetleri sürdürülecektir.	IOSCO, IFSB, OECD, FSB, ISEDAK, IFIAR, IASB gibi uluslararası kuruluşlarda etkin olarak görev alan Kurulumuz personeli tarafından, bu kurumların genel kurul, komite ve çalışma grupları olmak üzere 2023 yılında 38 görev ve üyelik üstlenilmiştir.
		Sermaye piyasalarında iyi uygulamaların bilinirliğini, yabancı ülkelerin muadil kurumlarıyla karşılıklı görüş alışverişi ve bilgi paylaşımını artırmaya yönelik girişimler sürdürülecek, özellikle sermaye piyasaları alanında gelişme potansiyeli yüksek, ülke ilişkilerimizin geliştirilmeye açık olduğu yabancı muadil otoritelerle ikili işbirliğini geliştirmek üzere işbirliği anlaşmaları yapılacaktır.	Kurulumuzca sermaye piyasalarında düzenleme ve denetim yetkisine sahip yabancı otoritelerle iş birliği çerçevesinde Mutabakat Zabıtları (Memorandum of Understanding-MoU) imzalanmaktadır. Bu kapsamda, 2023 yılı sonu itibarıyla toplam 36 ülkenin düzenleyici ve denetleyici kuruluşuyla ikili mutabakat zaptı, ayrıca iki ülke ile (ABD ve Maldivler) de görev tanım belgesi (düzenleyici diyalog belgesi) imzalanmış bulunmaktadır. Bu bağlamda, 2023 yılı içerisinde ise karşılıklı olarak çalışmaları tamamlanmak suretiyle imzalanan işbirliğine dair ilave bir anlaşma gerçekleşmemiştir.
		Yabancı ülkelerin muadil kurumları ve uluslararası kuruluşlarla ortak konularda çalışmaların yürütülmesine devam edilecektir.	2023 yılında, IOSCO Mutabakat Zabıtı (Memorandum of Understanding-MoU) çerçevesinde Kurulumuzdan istenilen bilgiler ve muadil yabancı kuruluşların sermaye piyasalarımıza özgü düzenleme ve uygulamalarını öğrenmek amacıyla yönelttiği bilgi talepleri karşılanmaya devam edilmiştir. Diğer yandan, 1 ülke ile teknik destek programı gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, özellikle muadil sermaye piyasası otoritelerinden gelenler başta olmak üzere 2023 yılında toplamda 25 adet bilgi talebi cevaplanmıştır. Öte yandan, 2023 yılında muhtelif uluslararası kuruluşlarca sermaye piyasalarına yönelik veya kısmen sermaye piyasalarını da ilgilendiren çeşitli konularda araştırmalar yapılması amacıyla düzenlenen 22 adet anket, rapor vb. şeklindeki çalışmaya katkı sağlanmıştır.
	2.5. Kurumsal yönetim uygulamaları gözden geçirilecektir.	G20/OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin güncellenmesine yönelik uluslararası düzeydeki çalışmalara aktif katkı ve destek sağlanacak, söz konusu ilkelerin güncellenmesinin yayımlanmasını müteakiben uyum çalışmaları yürütülecektir.	G20/OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin güncellenmesine yönelik 2023 yılında da yürütülen uluslararası çalışmalara Kurulumuzca gerekli katkı ve destek sağlanmıştır. Güncellenen ilkelerin OECD/G20 üst düzey karar mekanizmalarında kabulüne ve duyurulmasına yönelik ilgili hazırlık ve süreçler 2023 yılı içerisinde tamamlanmış olup Revize İlkeler önce Haziran 2023'te OECD Konseyi tarafından Bakanlar düzeyinde, sonrasında Eylül 2023'te G20 Liderler Zirvesi'nde kabul edilmiş bulunmaktadır.

2.6. Sürdürülebilir finans uygulamaları geliştirilecektir.	Sürdürülebilir finans alanında Kurulca atılacak adımların detaylarının belirlenerek önceliklendirilmesi ve takvimlendirilmesi için Kurulun tüm birimlerinden temsilcilerin katılımıyla bir çalışma grubu oluşturulacaktır.	Kurul Başkanlık Onayı ile oluşturulan ve tüm Daire temsilcilerinden oluşan Sürdürülebilir Finans Çalışma Grubu alt çalışma grupları çalışmalarına devam etmiştir.
	Yeşil ve sürdürülebilirlik temalı sermaye piyasası araçlarına yatırımcı güveninin sağlanması amacıyla şeffaflığın artırılması temin edilecektir.	Çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlayan yatırımların finansmanı amacıyla uluslararası standartlarla uyumlu rehber hazırlanması kapsamında Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı, Yeşil Kira Sertifikası, Sürdürülebilir Kira Sertifikası Rehberi” (Yeşil Tahvil Rehberi) hazırlanarak 24.02.2022 tarihinde yayımlanmıştır. Bunun yanında, 2023 yılında yeşil, sürdürülebilir ve sosyal sermaye piyasası araçları ile sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçları hakkındaki iki rehber çalışması ele alınmıştır.
	Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı koordinasyonunda yürütülecek Ulusal Finans Taksonomisi ve ulusal düzeydeki diğer çalışmalara destek verilecektir.	Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı koordinasyonunda yürütülmekte olan İklim Yasası ve Emisyon Ticaret Sistemi hazırlıklarına Kurulumuzda oluşturulan Çalışma Grubu tarafından destek verilmektedir.
	Sürdürülebilirlik raporlaması alanında, Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu’nun yayımlayacağı standartlara uyumlu düzenleme çalışmaları yapılacaktır.	Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu’nun yayımlayacağı standartlara uyumlu düzenleme çalışmalarının yapılması hususunda Stratejik Plan’da 2023 ve 2024 yıllarında gerçekleştirme öngörülmüştür. Uluslararası Sürdürülebilirlik Standartları Kurulu’nun yayımlayacağı standartlara uyumlu düzenleme hazırlığı amacıyla Nisan 2023’te Kamu Gözetim Kurumu ile işbirliği çalışmalarına başlanmıştır.
	Sürdürülebilirlik veri üretimi, raporlaması, güvence hizmetleri alanında çalışan şirketlerin hizmet kalitesinin artırılması amacıyla çalışmalar yürütülecektir.	Güvence hizmeti veren dış değerlendirme kuruluşlarında aranacak şartların belirlenmesi hususunda Stratejik Plan’da 2023 ve 2024 yıllarında gerçekleştirme öngörülmüştür. 2023 yılı içinde Danışmanlık Alt Çalışma Grubu sermaye piyasası mevzuatı ve uluslararası gelişmeler kapsamında çalışmalarına devam etmiştir.
	Çevre, Toplum, Yönetim temalı finansal araç piyasalarının gelişimi için teşviklerin çeşitlendirilmesine önem verilecektir.	Kurul Karar Organı’nın i-SPK 128.18 (24/02/2022 tarih ve 10/296 s.k.) sayılı İlke Kararı ile çevreye/sürdürülebilirliğe olumlu etki edecek yatırımların sermaye piyasası yoluyla finansmanının teşvik edilmesi için, Rehber kapsamındaki sermaye piyasası araçlarının ihracında sermaye piyasası mevzuatının ilgili hükümleri uyarınca alınacak Kurul ücretlerinde %50 oranında indirim (kira sertifikaları için 24.06.2016 tarih ve 20/710 sayılı Kurul Kararı ile sağlanan indirim ek olarak) gidilmesine karar verilmiştir. Benzer şekilde, teşvik amacıyla Borsa İstanbul ve Merkezi Kayıt Kuruluşu da yeşil ve sürdürülebilir borçlanma araçları için uyguladıkları ücretlerde % 50 oranında indirimde gitmiştir. Söz konusu indirimler 2023 yılında da devam etmiştir. Teşviklerin çeşitlendirilmesi yönünde uluslararası kuruluşlarla işbirliği çalışmaları devam etmektedir.
	Şirketlerin yeşil finansmana erişimini destekleyebilecek kurumsal yatırımcıların fon kuruluş ve portföy yönetimi süreçlerinde sorumlu yatırım ve kamuyu aydınlatma yükümlülüklerinin geliştirilmesi sağlanacaktır.	Kurumsal yatırımcıların sorumlu yatırım ve sürdürülebilirlik konusundaki kamuyu aydınlatma yükümlülüklerinin belirlenmesi hususunda Stratejik Plan’da 2023 yılında gerçekleştirme öngörülmüştür. 2023 yılı içinde Kurumsal Yatırımcılar Alt Çalışma Grubu’nda Taslak Sorumlu Yönetim Rehberi hazırlık çalışmaları yapılmıştır.

		İklim kaynaklı risklerin belirlenmesi ve yönetimi alanında diğer düzenleyici kuruluşlarla işbirliği yapılacaktır.	İklim kaynaklı risklerin belirlenmesi ve yönetimi alanında diğer düzenleyici kuruluşlarla işbirliği yapılması hususunda Stratejik Plan’da 2024 yılında gerçekleştirme öngörülmüştür.
		Borsada işlem gören şirketler, sermaye piyasası kurumları, Kurulumuz ve diğer ilgili kurumlardaki yeşil dönüşüm farkındalık, beceri ve kapasitesinin gelişmesine katkı vermek üzere yerli, yabancı, kamu ve özel sektörden paydaşımız tüm kurum ve kuruluşlarla tecrübe paylaşımı ve teknik destek amacıyla işbirliğine yönelik yaklaşım izlenecektir.	Yeşil ve sürdürülebilir finansman piyasasının geliştirilmesi, farkındalık oluşturulması için ilgili paydaşlar (ihraççılar, kurumsal yatırımcılar, aracılar, uluslararası kuruluşlar vb.) ile düzenlenen çeşitli toplantılara 2023 yılında da devam edilmiştir. Türkiye’de etki yatırımı modelinin gelişmesini ve iyi işleyen bir etki yatırımı ekosisteminin oluşturulmasını sağlamayı amaçlayan Etki Yatırımı Danışma Kurulu’na Mart 2023’te üye olunmuştur. Bunun yanı sıra, Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu "Avrupa Sürdürülebilir Kalkınma Fonu (EFDS+) için Proje Havuzu Oluşturma ve Teknik Kapasite Geliştirme Projesi", Yeşil Finans Ekosistemi ve Taksonomisi, 5.Odak Grup Toplantısı Kurulumuz ev sahipliğinde 25 Ağustos 2023 tarihinde gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, 6-7 Kasım 2023 tarihlerinde Kurulumuzun Sekreteryası ve Başkanlığını yürüttüğü İSEDAK Sermaye Piyasası Düzenleyicileri Forumu’nun 12’nci Yıllık Toplantısı düzenlenmiş olup toplantıda Malezya Menkul Kıymetler Komisyonu ile Kurulumuz iş birliğiyle “Sermaye Piyasalarında Sürdürülebilirlik Çalıştayı” çevrimiçi olarak yapılmış ve toplantıda İSEDAK “Sürdürülebilir Finans Görev Gücü” oluşturulmuştur.
2.7. Yatırım kuruluşlarına ilişkin düzenleyici çerçevenin gözden geçirilmesi çalışmaları sürdürülecektir.	Bankalara pay birikimli hesap açma imkanı getirilecektir.	Stratejik Plan’da, Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ (III-37.1) ile Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ’de (III-39.1) 2022 yılında birtakım değişikliklerin yapılması öngörülmüştür. 2023 yılsonu itibarıyla, III-37.1 sayılı Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ ile III-39.1 sayılı Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ kapsamında herhangi bir değişiklik yapılmamıştır. Söz konusu Tebliğlerin Kurulumuz gözetim ve denetim faaliyetleri sırasında tespit edilen hususlar ile sermaye piyasaları alanında gözlemlenen gelişmeler kapsamında revize edilmesine ilişkin çalışmalar yürütülmekte olup, mevcut çalışmaların olgunlaşması durumunda her iki Tebliğ için de 2024 yılı içerisinde değişiklik yapılabileceği düşünülmektedir.	
	Aracı kurumların çıkar çatışması politikalarının ve uyulması gereken genel ilke ve esasların kapsamı, yurtdışı düzenlemeler ve gözetim ve denetim faaliyetleri sırasında tespit edilen aksaklıklar dikkate alınarak genişletilecektir.		
	Aracı kurumların ücretlendirme politikasına yönelik esaslar güncellenecektir.		
	Müşterilerden alınacak ücret, komisyon, masraf ve cezai şartlara ilişkin esaslar bankacılık mevzuatına uyumlu hale getirilecektir.		
	İzinsiz sermaye piyasası faaliyetinin tespitine yönelik kurallar genişletilecektir.		
	Aracı kurumlarda konsolidasyon ve birleşme işlemlerinin yürütülmesiyle ilgili esaslar güncellenecektir.		

		Algoritmik ve yüksek frekanslı işlemlere ilişkin esaslar belirlenecektir.	Stratejik Plan'da, Algoritmik ve yüksek frekanslı işlemlere ilişkin esaslar belirlenmesi hususunda 2023 yılında gerçekleşme öngörülmüştür. Algoritmik ve yüksek frekanslı işlemlere ilişkin esasların belirlenmesine yönelik çalışmalar; diğer kuruluşların önerileri ve sektör paydaşları ile yapılan istişareler kapsamında yürütülmektedir. III-37.1 sayılı Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ kapsamında yürütülen çalışmaların tamamlanmasını takiben sonuçlandırılabilceği öngörülmektedir.
		Robo-danışmanlık uygulamalarına yönelik esaslar belirlenecektir.	Stratejik Plan'da, Robo-danışmanlık uygulamalarına yönelik esaslar belirlenmesi hususunda 2023 yılında gerçekleşme öngörülmüştür. Robo-danışmanlık uygulamaları ile yatırım danışmanlığı ve bireysel portföy yöneticiliğinin konsolide bir şekilde otomatize edilmesi sürecine ilişkin yapılacak düzenleme çalışmalarının; yatırım danışmanlığı ve bireysel portföy yöneticiliği faaliyetlerine ilişkin esasların düzenlendiği III-37.1 sayılı Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ kapsamında yürütülen çalışmaların tamamlanmasını takiben sonuçlandırılabilceği öngörülmektedir.
		Sermaye yeterliliği uygulamaları AB kriterleri ile uyumlu hale getirilecektir.	Stratejik Plan'da, sermaye yeterliliği uygulamalarının güncellenmesi hususunda 2023 yılında gerçekleşme öngörülmüştür. Seri:V, No:34 Sayılı Aracı Kurumların Sermayelerine ve Sermaye Yeterliliğine İlişkin Esaslar Tebliği kapsamında yürütülen çalışmalar kapsamında dikkate alınmaktadır.
	2.8. Sermaye piyasalarında dijitalleşmenin getirdiği olanak ve ihtiyaçlar doğrultusunda düzenleme ve uygulamalar gözden geçirilecektir.	Sektöre yönelik yapılan bilgi sistemlerinin incelenmesine daha fazla kaynak ayrılacaktır.	2023 yılında, aracı kurumların online erişim kanallarında yaşanan sorunların giderilmesi ve hesap açılış süreçlerinin kontrolü amacıyla Kurulumuzca 4 adet bilgi sistemleri denetimi gerçekleştirilmiştir. Diğer yandan, yatırım kuruluşlarının tabi oldukları mevzuat hükümleri kapsamında periyodik olarak "Bilgi Sistemleri Bağımsız Denetimi" ve "Sızma Testi" yaptırarak raporlarını Kurulumuza sunmaları gerekmekte olup, Kurulumuza iletilen raporların incelenmeleri neticesinde bildirim ve uyarılar yapılmakta ve mevzuata aykırılık halinde yaptırımlar uygulanabilmektedir. Ek olarak, yatırım kuruluşları nezdinde oluşturulan bilgi sistemlerinin sürekliliğinin sağlanması hususunda Kurulumuza iletilen bildirimler/şikâyetler kapsamında da inceleme ve denetim faaliyetleri Kurulumuzca yürütülmektedir.
		Sektörün siber güvenlik ile ilgili altyapısını güçlendirmesi konusunda farkındalığı artırılacak; bu kapsamda yıllık olarak farkındalık eğitimleri düzenlenecek ve 2022 yılı içerisinde siber güvenlik tatbikatı düzenlenecektir.	Stratejik Plan'da, Siber güvenlik tatbikatının 2022 yılında gerçekleştirilmesi öngörülmüş olup, 20-21 Ekim 2022 tarihlerinde Finans Sektörü Siber Kalkan 2022 Tatbikatı BTK altyapısı kullanılarak BDDK ile ortaklaşa gerçekleştirilmiş bulunmaktadır. Sektöre yönelik bilgi güvenliği farkındalık eğitimleri kapsamında TSPB tarafından sektördeki Bilgi İşlem Teknolojileri /IT çalışanlarına yönelik; a) 31 Ağustos 2022 tarihinde "Kurumsal Tehdit İstihbaratı ve Güncel Siber Saldırıları" b) 2 Ağustos 2023 ve 24 Kasım 2023 tarihinde "Sermaye Piyasalarında Çerez Yönetimi ve KVKK Etkinliği" c) 9 Ağustos 2023 "Güncel Siber Tehditler ve Yapay Zekâ Webinarı" d) 21 Eylül 2023 "Sermaye Piyasalarında Siber Güvenlik ve Hukuki Uyum" konulu çevrimiçi eğitimler gerçekleştirilmiştir.

		Finansal teknoloji alanındaki gelişmelere bağlı olarak yenilik merkezi (<i>innovation hub</i>) ve düzenleyici kum havuzu (<i>regulatory sandbox</i>) gibi ortaya çıkan yeni uygulamaların oluşturulması ve kullanımı değerlendirilecektir.	Stratejik Plan'da, finansal teknoloji alanındaki gelişmelere bağlı olarak yenilik merkezi (<i>innovation hub</i>) ve düzenleyici kum havuzu (<i>regulatory sandbox</i>) gibi ortaya çıkan yeni uygulamaların oluşturulması ve kullanımı hususunda 2024 yılı sonrasında gerçekleşme öngörülmüştür.
		Kitle fonlaması düzenlemeleri ve uygulamaları değerlendirilerek tespit edilen sorun ve ihtiyaçlar çerçevesinde iyileştirmeler yapılacaktır.	2022 yılında 8 olan kitle fonlaması platformu sayısı 2023 yılında 6 adet artarak 2023 yılsonu itibarıyla 14 olarak gerçekleşmiştir. Kitle fonlaması modelinin ülkemizdeki bilinirliğinin artması ve girişimcilere alternatif bir finansman imkânı sunması nedenleri ile 2023 yılı sonu itibarıyla öngörülen hedefe (15) yakın sayıda yeni platform Kurulumuzca yetkilendirilen platformlar listesine alınmıştır.

Stratejik Amaç	Stratejik Hedef	Strateji	2023 Yılı Değerlendirmeleri
AMAÇ 3 - KURUMSAL KAPASİTENİN GÜÇLENDİRİLMESİ	3.1. Kurulun insan kaynakları yönetimi ve çalışma koşulları iyileştirilecek, kurumsal yapı ve işbölümünün etkinleştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.	Meslek personel yardımcılığı sınavı açılacaktır.	2023 yılında (11-12 Şubat 2023 tarihlerinde ve 30 Eylül-1 Ekim tarihlerinde olmak üzere) 2 adet meslek personel yardımcılığı sınavı açılmıştır.
		Personele bilgi birikimi ve tecrübesini artırmaya yönelik kurum içi ve dışı eğitim imkanları sağlanacaktır.	Açılan meslek personel yardımcılığı sınavlarını kazanan personelin işe başlatılmasına müteakip söz konusu personele yönelik mesleki eğitim programları yapılmıştır. Öte yandan, 2023 yılı içerisinde kamusal eğitim platformları üzerinden sunulmakta olan bazı çevrim içi eğitimlere ilgili personelin katılımı sağlanmıştır.
		Teşkilat Yönetmeliğinin güncellenmesi ve hedeflenen iş planlaması doğrultusunda uygun kadrolar belirlenerek yeterli personel tahsisi sağlanacaktır.	Stratejik Plan'da, Yeni Teşkilat Yönetmeliğinin yürürlüğe girmesi hususunda 2023 yılında gerçekleşme öngörülmüştür. 2023 yılında yeni Yönetmeliğin hazırlanması çalışmaları yürütülmüş olup, ilgili karar ve onay süreçlerinin 2024 yılı içerisinde tamamlanması beklenmektedir.
	3.2. Kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi için bilişim altyapısı güncellenecek ve bilgi sistemleri geliştirilecektir.	Kurulun teknolojik altyapısının finansal piyasalardaki gelişme ve uygulamaları takibe uygun bir şekilde güncelliği sağlanacaktır.	Kurulun teknolojik altyapısının finansal piyasalardaki gelişme ve uygulamaları takibe uygun bir şekilde güncelliğinin sağlanmasına yönelik 2023 yılı dahil her yıl yürütülmesi gerekli çalışmalara devam edilmiştir. 2023 yılında özellikle yedekleme ünitesi disk alımı gerçekleştirilmiştir. Kurulumuzun ihtiyaçları doğrultusunda bilişim donanımı ve yazılımı temini çalışmalarına devam edilmektedir.
		Bilişim personeli insan kaynağı ihtiyacı karşılanacaktır.	Stratejik Plan'da, bilişim personeli insan kaynağı ihtiyacının karşılanması hususunda 2023 yılında gerçekleşme öngörülmüştür. 2023 yılında alım süreci tamamlanan, 5 Bilişim Uzman Yardımcısı Ekim 2023 tarihinde göreve başlamış olup ayrıca 5 Sözleşmeli Bilişim Personelinin Ocak 2024 başında işe başlaması planlanmıştır.

	3.3. Türkiye ve dünyadaki ekonomik ve sektörel gelişmelere ilişkin izleme ve değerlendirme çalışmaları yapılacaktır.	Türkiye ve dünya ekonomisi yurtiçi/yurtdışı medya kuruluşları, veri/kaynak sağlayıcıları aracılığıyla takip edilecek, yaşanan gelişmelerin sermaye piyasası üzerine etkileri incelenecektir.	Ekonomik ve finansal göstergelere ilişkin olarak 2023 yılında 117 adet yayın hazırlanmıştır.
		Ekonomik ve mali piyasalardaki gelişmeler yurtiçi/yurtdışı medya kuruluşları, veri/kaynak sağlayıcıları aracılığıyla izlenerek strateji ve karar oluşum sürecine yardımcı olmak amacıyla gerek Kurul bünyesinde gerekse üniversite işbirlikleri ile çalışmalar yapılacaktır.	2023 yılında bu kapsamda hazırlanan araştırma, makale ve çalışma raporu sayısı 20 olarak gerçekleşmiştir.
		Sektörle, diğer kamu kurumları ve üniversitelerle diyalogu artıracak, akademik gelişim, paylaşım ve işbirlikleri geliştirilmesine imkân sunacak toplantı, seminer, eğitim ve konferanslara katılım sağlanacaktır.	2024 yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı İzleme ve Değerlendirme Raporu ile Resmi İstatistik Programı (RİP) hazırlanması ve sunumuna katkıda bulunmak amacıyla sektör ve diğer kamu kuruluşları ile iletişim halinde bulunulmuştur.
	3.4. Finansal teknoloji alanında meydana gelen gelişmeler paralelinde Kurulun çalışma modellerinde değişim ve dönüşüm çalışmaları gerçekleştirilecektir.	Kurulun farklı birimlerinden katılımcılarla bir FinTek Proje Grubu oluşturulacak ve bu grubun FinTek/RegTek alanında eğitim alması sağlanacaktır.	Stratejik Plan'da FinTek Proje Grubunun 2023 yılında oluşturulması öngörülmüş olmakla birlikte konuyla ilgili farklı şekilde yürütülen çalışmalar nedeniyle söz konusu beklenti 2023 yılında gerçekleşmemiştir.
		Sektörde yapay zekâ, makinelerin öğrenimi gibi finansal teknoloji uygulamalarını kullanan bazı kurumlara FinTek Proje Grubunca inceleme ziyaretleri yapılacak, anılan uygulamaların izlenmesi ve raporlanması çalışmaları gerçekleştirilecektir. Raporda söz konusu teknolojinin kullanımında ortaya çıkan risk unsurları ya da muhtemel problemlere yönelik çözüm önerilerinin değerlendirilmesi ve gerekli görülebilecek mevzuat değişikliklerinin belirlenmesi de söz konusu olacaktır.	Stratejik Plan'da 3.4. nolu Hedef kapsamında belirtilen diğer stratejilere dair gelişmelerin 2024 yılı ve sonraki yıllarda tamamlanması öngörülmüştür.
		Oluşturulan FinTek Proje Grubu tarafından, FinTek uygulamalarıyla Kurulun çalışma modellerinde etkinliği arttıracak projeler hazırlanacaktır.	

III. FAALİYETLERE İLİŞKİN BİLGİ VE DEĞERLENDİRMELER

A. Faaliyetler

Kurul Karar Organı, 2023 yılında 81 kez toplanarak faaliyet alanları ile ilgili çeşitli konularda 1.822 karar almıştır.

1. İHRAÇ BAŞVURULARI

SPKn uyarınca, sermaye piyasası araçlarının halka arz edilebilmesi veya borsada işlem görebilmesi için izahnamenin, halka arz edilmeksizin ihraç edilmesi için ise, ihraç edilecek araçların niteliği ve satış şartları hakkında bilgileri içeren ihraç belgesinin hazırlanması ve hazırlanan izahnamenin veya ihraç belgesinin Kurulca onaylanması zorunludur.

Sermaye piyasası aracı ihraç başvuruları ve 2023 yıl sonu itibarıyla sonuçları hakkında bilgi aşağıda verilmektedir:

Tablo 3. İhraç Başvuruları ve Sonuçları

Başvurunun Türü	Yapılan Başvuru Sayısı	Sonuçlanan Başvuru Sayısı (*)
Pay (**)		
Halka Açık Ortaklıklar (***)	203	158
Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları (***)	28	25
Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları(***)	17	12
Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları (***)	0	0
Yatırım Fonu Katılma Payları	286	289
Emeklilik Yatırım Fonu Payları	8	8
Girişim Sermayesi Yatırım Fonu ve Gayrimenkul Yatırım Fonu	144	121
Borçlanma Araçları	394	398
Kira Sertifikası	64	63
Gayrimenkul Sertifikası	0	0
Yatırım Kuruluşu Varant/Sertifika/Senetleri	6	5
VTMK-VDMK-İTMK	20	12
TOPLAM	1170	1091
(*) Sonuçlanan başvuru sayısı işlemde kaldırılan başvuruları ve bir önceki yıldan gelen başvuruları da içermektedir.		
(**) İlk ve ikincil halka arzlar ile bedelli ve iç kaynaklardan/kar payından yapılan sermaye artırım başvurularını içermektedir.		
(***) Birleşme ve bölünme işlemleri ile ortaklıktan çıkarma hakkının kullanımı kapsamında yapılan pay ihraç başvurularını içermemektedir.		
Kaynak: SPK		

2. İZİNLER VE ONAYLAR

2.1. Halka Açık Ortaklıklara İlişkin Onaylar

Gerek payları borsada işlem gören, gerekse payları borsada işlem görmeyen halka açık ortaklıkların sermaye artırım prosedürünün kolaylaştırılması ve halka açık ortaklıkların çeşitli işlemlerinde pay sahiplerinin korunmasını teminen;

- Kayıtlı Sermaye Sistemi'ne geçiş, yetki süresi uzatımı ve sermaye tavanının yükseltilmesi/azaltılması,
- Birleşme ve bölünmeler,
- Esas sözleşme değişiklikleri,

- Çağrı yoluyla vekalet toplanması veya pay alım teklifinde bulunulması, pay alım teklifinden muafiyet talepleri,
- Ortaklıkların SPKn kapsamından çıkarılmaları,
- Ortaklıktan çıkarma hakkının kullanımı kapsamında yapılan başvurular,
- Payları borsada işlem görmeyen halka açık ortaklıkların paylarının borsada işlem görmesi için hazırlanacak izahnameler
- Payları borsada işlem gören ortaklıkların herhangi bir oniki aylık dönemde sermayelerinin yüzde 10'unu¹ aşan pay satışlarında düzenlenecek pay satış bilgi formları

Kurul onayına tabi bulunmaktadır.

Bu kapsamda 2023 yılında Kurula yapılan başvurulara ilişkin sayısal bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 4. Halka Açık Ortaklıkların Başvuruları

Başvurunun Türü	Yapılan Başvuru Sayısı	Sonuçlanan Başvuru Sayısı(*)
KSS'ye Geçiş, Tavan Azaltma/Yükseltme veya Süre Uzatımı	100	97
Birleşme-Bölünme	30	27
Pay Alım Teklifinde Bulunma veya Pay Alım Teklifinden Muafiyet	6	8
Halka Açılma Amaçlı Esas Sözleşme Değişiklikleri	159	110
Diğer Esas Sözleşme ve İç Tüzük Değişiklikleri	105	102
Ortaklıkların Kanun Kapsamına Alınması	6	4
Ortaklıkların Kanun Kapsamından Çıkarılması	0	0
Ortaklıktan Çıkarma Hakkı Kullanımı	0	0
Sermaye Azaltımı	5	1
Pay Satışı (**)	25	18
TOPLAM	436	367
(*) Sonuçlanan başvuru sayısı işlemden kaldırılan başvuruları ve bir önceki yıldan gelen başvuruları da içermektedir.		
(**) VII-128.1 sayılı Pay Tebliği'nin 27'nci maddesi kapsamında yapılan/sonuçlanan başvuruları göstermektedir.		
Kaynak: SPK		

2.2. Kolektif Yatırım Kuruluşlarına İlişkin Onaylar

Kolektif yatırım kuruluşlarının işleyişleri ile kamuyu aydınlatma esaslarının daha sağlıklı ve şeffaf bir şekilde yerine getirilmesi amacıyla kolektif yatırım kuruluşlarından;

- Yatırım fonları ile emeklilik, girişim sermayesi ve gayrimenkul yatırım fonlarının, kuruluş, içtüzük, izahname/ihraç belgesi, kurucu ve tür değişiklikleri, birleşme ile tasfiyeleri,
- Menkul kıymet, girişim sermayesi ve gayrimenkul yatırım ortaklıklarının kuruluş/dönüşüm, esas sözleşme değişikliği, kayıtlı sermaye yetki süresi uzatımı ve kayıtlı sermaye tavanının yükseltilmesi/azaltılması, portföy işletmeciliği yetki belgesi alması ile yatırım ortaklığı statüsünden çıkılması,
- Portföy yönetim şirketlerinin ise kuruluş ve faaliyet izni, sermaye artırımı, kayıtlı sermaye yetki süresi uzatımı ve kayıtlı sermaye tavanının yükseltilmesi/azaltılması, esas sözleşme değişikliği, birleşme/bölünme, portföy yöneticiliği ve yatırım danışmanlığı yetki belgesi alması ile çeşitli kuruluşlarla acentelik tesis etmesi

Kurul iznine tabi bulunmaktadır.

¹ Kurul Karar Organı'nın i-SPK 128.19 (14.02.2023 tarih ve 9/178 s.k.) sayılı İlke Kararı çerçevesinde VII-128.1 sayılı Pay Tebliği'nin 27'nci maddesinde yer alan, payları borsada işlem gören ortaklıkların pay sahiplerine yönelik bilgi formu düzenleme yükümlülüğü sınırı, işbu karar tarihinden itibaren ikinci bir duyuruya kadar yüzde üç olarak uygulanacaktır.

Buna göre söz konusu kuruluşlar tarafından 2023 yılında Kurulumuza yapılan başvurulara ilişkin dağılım aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 5. Kolektif Yatırım Kuruluşları Başvuruları

	YATIRIM ORTAKLIĞI		GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIĞI		GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIĞI		PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETİ		YATIRIM FONU		EMEKLİLİK YATIRIM FONU		GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONU VE GAYRİMENKUL YATIRIM FONU	
Başvurunun Türü	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru	Yapılan Başvuru	Sonuçlanan Başvuru
Kuruluş/Dönüşüm/Fon Kayda Alma	-	-	3	1	10	10	20	12	357	350	17	17	163	133
Pay Alım Teklifi/ Muafiyet/Pay Devri	-	-	4	4	1	1	10	6	-	-	-	-	-	-
Birleşme	-	-	-	-	4	2	-	-	2	5	1	1	-	-
Tasfiye/Faaliyet Durdurma	-	-	-	-	-	-	0	1	27	26	-	-	2	3
Esas Sözleşme Değişikliği	-	-	-	-	-	-	12	12	-	-	-	-	-	-
İçtüzük/İzahname Değişikliği	-	-	-	-	-	-	-	-	584	568	53	37	261	225
İlk Halka Arz	-	-	3	0	9	9	-	-	-	-	-	-	-	-
Halka Arz/Tutar Artırımı	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	8	8	-	-
Sermaye Artırımı (bedelli ve içkaynaklardan)	-	-	10	8	15	11	68	70	-	-	-	-	-	-
Kayıtlı Sermaye Sisteminde (KSS) Tavan Artırımı	-	-	3	3	1	1	30	31	-	-	-	-	-	-
Diğer(*)	-	-	5	5	12	12	24	24	9	9	6	6	11	11
TOPLAM	-	-	28	21	52	46	164	156	979	958	85	69	437	372
(*) Ek süre, görüş vb. başvuruları içermektedir.														
Not: Sonuçlanan başvuru sayısı bir önceki yıldan gelen başvuruları da içermektedir.														
Kaynak: SPK														

2.3. Yatırım Kuruluşlarına İlişkin İzinler

Sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanması, yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması ve sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunacak yatırım kuruluşlarının faaliyette bulunabilmeleri için temin edilmesi gerekli olan koşulların belirlenmesi Kurulumuzca yürütülmektedir. Bu kapsamda, aracı kurum ve bankaların sermaye piyasası faaliyetlerinde bulunmaları ile aracı kurumların merkez dışı örgüt açmaları, ortaklık yapılarının değişmesi, esas sözleşmelerinde değişiklik yapılması Kurulumuz iznine tabi bulunmaktadır.

2023 yılında yatırım kuruluşları tarafından Kurulumuza yapılan izin başvurularına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 6. Yatırım Kuruluşlarının 2023 Yılı Başvuruları

Yapılan Başvurunun Türü	Yapılan Başvuru Sayısı	Sonuçlanan Başvuru Sayısı
Faaliyet İzni Başvuruları	12	12
Merkez Dışı Örgüt Başvuruları		
• Merkez Dışı Örgüt Açma/Adres Değişikliği	73	73
• Merkez Dışı Örgüt Kapatma	19	19
Ortaklık Yapısı Değişikliği	17	17
Aracı Kurumların Esas Sözleşme Tadili	48	48
Yetki Belgesi İptali	1	1
Faaliyet Durdurma	3	3
Yetki Belgesi Devri Yoluyla Yeni Aracı Kurum Kuruluşu	2	2
Sermaye Artırımı / Azaltımı	41	41
TOPLAM	216	216
Kaynak: SPK		

Diğer taraftan, aracı kurumlara ilişkin olarak 2023 yılı içerisinde yapılan faaliyetlere bakıldığında; 1 yetki belgesi iptali, 12 yeni faaliyet izni verilmesi, 51 merkez dışı örgüt açma ve 22 merkez dışı örgüt adres değişikliği ve 19 merkez dışı örgüt kapatma izni başvurusu sonuçlandırılmış olup, sonuçlandırılan başvurular kapsamında 23 şube ve 28 irtibat bürosu açılmış, 7 şube ve 12 irtibat bürosu kapatılmıştır. 2023 yılsonu itibarıyla 8 aracı kurumun geçici kapalılık durumu devam etmektedir.

2.4. Bağımsız Denetim Kuruluşlarına İlişkin İzinler

6102 sayılı TTK hükümleri kapsamında gerçekleştirilecek bağımsız denetim faaliyeti ve bu faaliyette bulunacaklara ilişkin olarak 02.11.2011 tarih ve 28103 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu yetkilendirilmiştir. Diğer taraftan, 6362 sayılı SPKn ile daha önce KGK tarafından yetkilendirilmiş bağımsız denetim kuruluşlarının, sermaye piyasasında faaliyette bulunmaları için belirlenecek ilave şartlar kapsamında, Kurulumuz tarafından tekrar yetkilendirilmeleri yapılacaktır. Bu kapsamda, sermaye piyasasında bağımsız denetim faaliyetinde bulunacak bağımsız denetim kuruluşları yetkilendirilmek üzere Kurulumuza başvuruda bulunmaktadır.

Bu çerçevede 2023 yılı içinde 5 bağımsız denetim kuruluşu yetkilendirilmiş olup faaliyet yetkisi iptal edilen bağımsız denetim kuruluşu bulunmamaktadır.

2.5. Derecelendirme Kuruluşlarına İlişkin İzinler

Sermaye piyasası mevzuatı uyarınca, sermaye piyasasında derecelendirme faaliyeti ile bu faaliyette bulunacaklara ilişkin ilke ve esaslar Kurul tarafından belirlenmektedir. Bu kapsamda, sermaye piyasasında derecelendirme faaliyetinde bulunacak derecelendirme kuruluşları yetkilendirilmek üzere Kurul’a başvuruda bulunmaktadır.

Bu kapsamda 2023 yılı içinde yetkilendirilmiş veya faaliyet yetkisi iptal edilen derecelendirme kuruluşu bulunmamaktadır.

2.6. Gayrimenkul Değerleme Kuruluşlarına İlişkin İzinler

Sermaye piyasası mevzuatı uyarınca, sermaye piyasasında gayrimenkul değerleme faaliyeti ile bu faaliyette bulunacaklara ilişkin ilke ve esaslar Kurul tarafından belirlenmektedir. Bu kapsamda, sermaye piyasasında değerleme faaliyetinde bulunacak Gayrimenkul Değerleme Kuruluşları yetkilendirilmek üzere Kurul'a başvuruda bulunmaktadır.

2023 yılı içinde Kurulumuz tarafından 5 gayrimenkul değerleme kuruluşu yetkilendirilmiş olup yetkisi iptal edilen gayrimenkul değerleme kuruluşu bulunmamaktadır.

2.7. Varlık Kiralama Şirketlerinin ve Varlık Finansmanı Fonunun Kuruluşuna İlişkin İzinler

Varlık kiralama şirketleri münhasıran kira sertifikası ihraç etmek üzere kurulan anonim ortaklıklardır. Varlık kiralama şirketlerinin kurulabilmesi ve esas sözleşmesi için Kuruldan uygun görüş alınmış olması zorunludur. 2023 yılı içerisinde varlık kiralama şirketi kuruluşu amacıyla Kurul'a 3 başvuru yapılmıştır.

Varlık finansman fonu, varlığa dayalı menkul kıymet (VDMK) karşılığında toplanan paralarla, VDMK sahipleri hesabına inançlı mülkiyet esaslarına göre fon iç tüzüğü ile kurulan ve tüzel kişiliği olmayan mal varlığıdır. VDMK ilgili fonların portföyündeki varlıklar karşılık gösterilerek ihraç edilen sermaye piyasası aracı olup, VDMK ihracı için Varlık Finansman Fonu'nun kurulması zorunludur. Varlık finansman fonunun kurulabilmesi için içtüzüğünün onaylanması amacıyla Kurul'a başvuruda bulunulması gerekmektedir. 2023 yılı içinde 12 varlık finansmanı fonu kuruluşu amacıyla iç tüzüklerine uygun görüş verilmiştir.

2.8. İpotek Teminatlı Menkul Kıymetlere ve Varlık Teminatlı Menkul Kıymetlere İlişkin İzinler

Teminatlı menkul kıymetler; ihraççının finansal tablolarındaki varlıklar teminat gösterilmek suretiyle halka arz edilerek, nitelikli yatırımcılara satılarak veya tahsisli olarak ihraç edilebilen borçlanma araçlarıdır.

Varlık teminatlı menkul kıymetler (VTMK) bankalar, ipotek finansman kuruluşları, finansal kiralama şirketleri, faktoring şirketleri, finansman şirketleri, gayrimenkul yatırım ortaklıkları, kendi kanunlarınca menkul kıymet ihraç etmeye yetkili kamu kurum ve kuruluşları ile nitelikleri Kurulca belirlenecek diğer kuruluşlarca ihraç edilebilir.

İpotek teminatlı menkul kıymet (İTMK) ise yalnızca konut finansman kuruluşları ile ipotek finansman kuruluşları tarafından ihraç edilebilir. Kurulumuz tarafından 2023 yılı içinde 5 adet ihraççının;

- Yurt içinde 23.000.000.000 TL,
- Yurt dışında 1.850.000.000 Avro (veya muadili yabancı para veya Türk Lirası) İTMK ihracına ilişkin ihraç belgesi onaylanmıştır.

3. GÖZETİM

Sermaye piyasasında gözetim faaliyetleri, yatırımcıların korunması, piyasaların adil, etkin ve şeffaf bir biçimde işleminin güvence altına alınması ve sistemik riskin azaltılması amaçlarıyla;

- Halka açık anonim ortaklıklar ile sermaye piyasası işlemlerinin ve kurumlarının izlenmesi suretiyle mevzuata aykırı fiillerin ve muhtemel risklerin tespit edilerek mevzuat çerçevesinde işleme tabi tutulması,
- Gözetim faaliyetleri sırasında yapılan tespitler ve uygulamada karşılaşılan sorunlar çerçevesinde mevzuatta gerekli düzenlemelerin yapılması

suretiyle gerçekleştirilmektedir.

3.1. Halka Açık Ortaklıkların Gözetimi

Finansal Tabloların Revizyonu

Payları borsada işlem gören ortaklıkların finansal raporlarının gözetimi için oluşturulan risk bazlı, diğer ilgili kriterleri de dikkate alan ve Avrupa Birliği ile uyumlu gözetim sistemi prensipleri çerçevesinde 2023 yılında finansal tablolarının gözetim faaliyetleri yürütülmeye devam edilmiştir. Finansal tablo gözetiminin finansal tablolarda düzeltme ya da idari para cezası ile sonuçlanması durumunda, ilgili yaptırımlar Kurul Bülteni ile kamuya duyurulmaktadır.

Özel Durumların İzlenmesi

Kurul'un kamuyu aydınlatmaya ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde, sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek önemli olay ve gelişmelerin kamuya açıklanmasını, asimetrik bilgi dağılımının önlenmesini ve tasarruf sahipleri, ortaklar ve diğer ilgililerin zamanında, tam ve doğru bilgilendirilerek sermaye piyasasının açıklık ve dürüstlük içinde işleyişinin sağlanmasını teminen payları BIST'te işlem gören ortaklıkların KAP'ta yayınlanan özel durum açıklamaları izlenmekte, ortaklıklar ile ilgili basında yer alan haberler takip edilerek gerekli durumlarda idari işlemler tesis edilmektedir. Öte yandan, payları borsada işlem görmeyen anonim ortaklıkların özel durum bildirimleri, doğrudan Kurulumuz internet sitesi aracılığıyla kamuya duyurulmaktadır.

Gözetim faaliyetleri kapsamında ayrıca, SPKn'nun 95 inci maddesi hükmü çerçevesinde Kurulumuz gözetim ve denetimine tabi olan halka açık ortaklıkların genel kurul toplantılarına gözlemci sıfatıyla katılım sağlanmaktadır.

3.2. Kolektif Yatırım Kuruluşlarının Gözetimi

Kolektif yatırım kuruluşları ile portföy yönetim şirketlerinin periyodik tablo ve raporları izlenmekte, mevzuata aykırılık hallerinde gerekli önlemler alınmakta ve gerekli yaptırımlar uygulanmaktadır.

Tüm yatırım fonları, emeklilik yatırım fonları ve yatırım ortaklıklarının portföy yapılarının elektronik ortamda Kurulumuz tarafından izlenebilmesine olanak tanıyan bir sistem geliştirilmiştir. Kurulumuza iletilen söz konusu veriler 2023 yılında da incelenmiş ve mevzuata aykırı bulunan hususlar hakkında gerekli işlemler yapılmıştır.

Sermaye yeterliliğine ilişkin olarak hazırlanan tablolar portföy yönetim şirketleri tarafından 15 günde bir olmak üzere ilgili dönemi takip eden üç iş günü içerisinde, faaliyetleri sınırlı portföy yönetim şirketleri tarafından ise ayda bir olmak üzere ilgili dönemi takip eden beş iş günü içerisinde Kurulumuza gönderilmektedir. Söz konusu tablolar Seri:V, No:34 sayılı Aracı Kurumların Sermayelerine ve Sermaye Yeterliliğine İlişkin Esaslar Tebliği'nde yer verilen yükümlülükler kapsamında incelenir.

Bunun yanı sıra, portföy saklama kuruluşları tarafından kolektif yatırım kuruluşlarının portföy varlık ve işlemlerinin mevzuat ve kamuyu aydınlatma belgelerine uygunluğuna ilişkin raporlar da Kurulumuza iletilmektedir. Bu raporlarda tespit edilen aykırılıklar hakkında da gerekli işlemler yapılmıştır.

3.3. Yatırım Kuruluşlarının Gözetimi

Yatırım kuruluşlarının gözetimi; sermaye yeterliliği tablolarının izlenmesi, çeşitli izleme faaliyetleri, denetim ve yerinde inceleme faaliyetleri ile yatırımcılar tarafından Kurulumuza iletilen şikayet başvurularının incelenmesinden oluşmaktadır.

Sermaye Yeterliliği Tablosu İzleme

Aracı Kurumların Sermayelerine ve Sermaye Yeterliliğine İlişkin Esaslar Tebliği uyarınca, aracı kurumlar, sermaye yeterliliğine ilişkin olarak hazırladıkları tablolar ile faaliyetleriyle ilgili verileri içeren tabloları haftalık olarak her ayın 7, 15, 23 ve 30 uncu günlerinde Kurulumuza göndermektedirler.

Bu çerçevede, aracı kurumların mali yapılarının sağlıklı korunmasını teminen, 2023 yılı boyunca söz konusu tablolar incelenmiş ve bütün aracı kurumların sermaye yeterliliği yükümlülüklerini yerine

getirmeleri amacıyla uyarılar yapılarak gerekli tedbirler alınmıştır. Bu faaliyetler ile aracı kurumların mali yapıları düzenlenerek, güçlü bir sermayeye sahip olmaları sağlanmıştır.

İzleme Faaliyetleri

Aracı kurum ortakları ile aracı kurumlarda görev alacak personelin ilgili Tebliğler uyarınca gerekli şartları sağlayıp sağlamadıkları izlenmekte; ayrıca, aracı kurumların ortaklık yapısı değişikliklerinde devre konu pay oranına bağlı olarak izin ya da bildirim yükümlülüğü bulunmaktadır. Aracı kurumlarda görev alan personelde meydana gelen değişikliklerin TSPB'ye bildirildiği dikkate alınarak, bu konuda TSPB ile koordineli olarak çalışılmakta ve aracı kurumlarca Kurulumuza bildirilen genel müdür ve genel müdür yardımcısı görevlendirmelerine olumsuz görüş verilmemesi halinde söz konusu atamaların yapılması mümkün olmaktadır.

Aracı kurumların merkez ve merkez dışı örgütlerindeki organizasyon, mekan, belge-kayıt düzeninde meydana gelen değişiklikler Kurula yapılan bildirimler üzerinden izlenmektedir.

Aracı kurum ve bankaların, faaliyet yetki belgelerine ilişkin olarak mevcut mevzuat gereğince gerçekleştirmek zorunda oldukları tescil ve bildirim yükümlülüklerini yerine getirip getirmediği takip edilmektedir.

3.4. Bağımsız Denetim Kuruluşlarının Gözetimi

Sermaye piyasasında bağımsız denetim faaliyetine ilişkin olarak, bağımsız denetim kuruluşlarının kuruluş şartları, faaliyet esasları, bu kuruluşlarda çalışabilecek kişilerin nitelikleri ve müşteri işletmelerle yapılan sözleşmeler açısından gözetim faaliyetinde bulunmaktadır. Bu kapsamda, bağımsız denetim kuruluşları nezdinde kalite kontrol çalışmaları yürütülmektedir. Bağımsız denetim sektörünün işleyişinde etkinliği artırmak üzere Kurul'un diğer birimlerinden ve diğer ilgili kurumlardan gelen bildirimler de gözetim faaliyeti kapsamında dikkate alınmakta, bunun sonucunda bağımsız denetim kuruluşları nezdinde kalite kontrol çalışmaları yürütülmektedir.

Bağımsız denetim kuruluşları nezdinde gerçekleştirilen gözetim faaliyetinin etkinliğini arttırmak amacıyla başlatılan Uzaktan Veri Alım Projesi kapsamında elektronik ortamda çeşitli raporlar alınabilmektedir.

Gözetim faaliyetleri kapsamında, 2023 yılı içerisinde 1 bağımsız denetim kuruluşu nezdinde kalite kontrol denetimi gerçekleştirilmiştir.

3.5. Derecelendirme Kuruluşlarının Gözetimi

Sermaye piyasasında derecelendirme faaliyeti ve derecelendirme kuruluşlarına ilişkin olarak, derecelendirme kuruluşlarının kuruluş ve faaliyet esasları, organizasyon, mekan, teknik donanım, belge ve kayıt sistemindeki değişiklikler ve müşteri işletmelerle yapılan sözleşmeler itibarıyla izlenmekte ve gözetimine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Gözetim faaliyetleri kapsamında, 2023 yılı içerisinde derecelendirme kuruluşları kalite kontrol denetimi gerçekleştirilmemiştir.

3.6. Gayrimenkul Değerleme Kuruluşlarının Gözetimi

Sermaye piyasasında gayrimenkul değerlendirme faaliyetine ilişkin olarak, gayrimenkul değerlendirme kuruluşlarının kuruluş şartları, faaliyet esasları, bu kuruluşlarda çalışabilecek kişilerin nitelikleri açısından gözetim faaliyetinde bulunmaktadır. Gayrimenkul değerlendirme kuruluşları için sürekli güncellenerek geliştirilen Uzaktan Veri Alım Projesi kapsamında oluşturulan veri tabanı ile bildirimlerin hızlı bir şekilde yapılmasına imkan sağlanmaktadır. Değerleme sektörünün işleyişinde etkinliği artırmak üzere Kurul'un diğer birimlerinden gelen bildirimler de gözetim faaliyetinde dikkate alınmakta, bunun sonucunda gayrimenkul değerlendirme kuruluşları nezdinde sermaye piyasasında yürüttükleri gayrimenkul değerlendirme faaliyetleri kapsamında kalite kontrol çalışmaları yürütülmektedir.

Gözetim faaliyetleri kapsamında, 2023 yılı içerisinde 5 değerlendirme kuruluşunun kalite kontrol denetimi gerçekleştirilmiştir.

3.7. Piyasa Gözetimi

Gözetim faaliyetleri 04.04.2008 tarihinde alınan Kurul Kararı çerçevesinde yürütülmeye devam edilmiştir. Anılan Kurul Kararı çerçevesinde,

- Kurulumuz düzenleme alanındaki borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda, işlemlerin açık, düzenli ve dürüst bir şekilde gerçekleşmesinin sağlanması ve kendi mevzuatlarında bu konularda yer alan hükümlere aykırılıklar ile mülga 2499 sayılı SPKn'nun 47/A-1, 47/A-2 ve 47/A-3 maddesi hükümlerine (ve bunların karşılığı olan 6362 sayılı SPKn'nun 106, 107/1 ve 107/2 maddesi hükümlerine) aykırılık oluşturacak şekilde gerçekleştirilen işlemlerin tespiti amacıyla fiyat ve miktar hareketleri ile işlem ve emirlerin izlenmesi kapsamındaki piyasa gözetim faaliyetlerinin söz konusu borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalar nezdinde yapılmasının esas olduğuna,
- Bu çerçevede mülga 2499 sayılı SPKn'nun 47/A-1, 47/A-2 ve 47/A-3 maddesi hükümlerine (ve bunların karşılığı olan 6362 sayılı SPKn'nun 106, 107/1 ve 107/2 maddesi hükümlerine) konu suçlara ilişkin ön tespitlerin borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalar tarafından yapılmasına; bu tespitlerle ilgili incelemeler sonucunda suç unsurları olduğuna dair sonuçlara ulaşılması halinde konunun Kurulumuza intikal ettirilmesine,
- Kurulumuzca borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasaların piyasa gözetim sistemlerinin yeterliliği ile piyasa gözetim faaliyetlerinin etkinliğinin denetiminin yapılmasına, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasaların piyasa gözetim sistemleri ve piyasa gözetim faaliyetlerine ilişkin altı aylık olarak hazırlayacakları raporları ilgili dönemi izleyen bir ay içerisinde Kurulumuza iletmelerine,
- Kurulumuza iletilen piyasa gözetim faaliyetleri kapsamındaki ihbar, şikayet ve başvurular ile Kurulumuzun diğer daireleri tarafından yapılan bu kapsamdaki bildirimlerin ilgili borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalara aktarılmasına ve yapılan işlemlerin sonuçları hakkında Kurulumuza bilgi verilmesine

karar verilmiştir.

Piyasa gözetim ve denetimi çerçevesinde, borsalar ve teşkilatlanmış diğer piyasalarda işlem gören sermaye piyasası araçlarında meydana gelen olağandışı fiyat ve miktar hareketleri ile piyasa bozucu faaliyetler Sermaye Piyasası Mevzuatı ve diğer mevzuat uyarınca izlenmekte, incelenmekte ve denetlenmektedir.

4. DENETİM

Kurul denetiminin amacı; sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda çalışmasını ve tarafların hak ve yararlarının korunmasını engelleyen ihmal, ihlal, suiistimal ve benzeri her tür yasal olmayan fiil ve eylemlerin önlenmesidir. Bu amaçla ihraççılar, halka açık ortaklıklar, yatırım kuruluşları, yatırım fonları, emeklilik yatırım fonları, yatırım ortaklıkları, portföy yönetim şirketleri, portföy saklama şirketleri, bağımsız denetim, değerlendirme ve derecelendirme kuruluşları, ipotek finansmanı kuruluşları, konut finansmanı ve varlık finansman fonları, varlık kiralama şirketleri, borsalar ve piyasa işleticileri, merkezi takas kuruluşları, merkezi saklama kuruluşları, veri depolama kuruluşları, kuruluş ve faaliyet esasları Kurulca belirlenen diğer sermaye piyasası kurumları, Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği (TSPB), Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği'nin (TDUB) hesap, işlem ve faaliyetleri SPKn ve SPKn uyarınca çıkarılmış yönetmelik, tebliğ ve diğer mevzuat uyarınca denetlenmektedir.

Denetim faaliyeti, önemlilik ve öncelik ilkeleri ile risk değerlendirmeleri kapsamında oluşturulan program uyarınca yürütülmektedir. Denetim programı, önemlilik ve öncelik ilkeleri çerçevesinde risk değerlendirmesi uyarınca belirlenen denetimlerin yanı sıra Kanunla yıllık olarak yapılması zorunlu tutulan denetimler, yargı mercileri, Kurul Karar Organı veya Başkan, diğer kamu kurumları tarafından talep edilen denetimler, ihbar ve şikâyetler dikkate alınarak oluşturulmaktadır.

2023 yılında Kurulumuzun temel ilkeleri doğrultusunda yapılan denetimlerde bir yandan yol gösterici, yapıcı ve iyileştirici bir yaklaşım izlenirken, diğer yandan cezai yaptırım gerektiren işlemler ilgili makamlara iletilmiştir.

Denetim çalışmalarının konularına göre dağılımına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda özetlenmiştir:

Tablo 7. Denetim Çalışmalarının Konularına Göre Dağılımı

	2023	2022
Denetim Konusu	Denetim Sayısı	Denetim Sayısı
Yatırım Kuruluşu (Aracı Kurum) Denetimi	33	27
İzinsiz Sermaye Piyasası Faaliyeti	58	61
Halka Açık Ortaklık Denetimi	31	44
Bilgi Suistimali	22	20
Piyasa Dolandırıcılığı(*)	110	103
Piyasa Bozucu Eylemler	110	103
Kolektif Yatırım Kuruluşu	6	8
Bağımsız Denetim, Değerleme ve Derecelendirme Kuruluşları	6	9
Bağlı Kuruluşlar	2	2
TOPLAM	378	377
(*)Piyasa dolandırıcılığı ya da diğer suçlarda fiilin gerçekleştirildiği dönem ile suç duyurusunun yapıldığı dönem farklı olabilmektedir.		
Kaynak: SPK		

Tablo 8. Yatırım Kuruluşları Nezdinde Yapılan Denetim Türleri

Denetim Türü	2023	2022	2021
Mali Denetim	7	6	1
Mevzuat Denetimi	13	12	14
Şikayet Denetimi	8	7	5
Yetki Belgesi Denetimi	1	-	-
Bilgi Sistemleri İncelemesi	4	2	-
TOPLAM	33	27	20
Kaynak: SPK			

Kurul denetimleri sonucunda Kurul Karar Organı tarafından mevzuata aykırılıklar nedeniyle, aykırılığın türüne göre; SPKn'nda düzenlenmiş veya SPKn'nda atıf yapılan suçlarda Cumhuriyet Savcılıklarına suç duyurusunda bulunulması, SPKn'nda düzenlenmeyen veya SPKn'nda atıf yapılmayan suçlarda Cumhuriyet Savcılıklarına suç ihbarında bulunulması ve Kurulumuz tarafından SPKn'na dayanılarak yapılan düzenlemelere ve Kurul'un özel ve genel nitelikli kararlarına aykırılıklarda ise idari para cezası tesis edilmesi, işlem yasağı tesis edilmesi veya faaliyet yasağı getirilmesi şeklinde yaptırımlar uygulanabilmektedir.

Bununla birlikte, Kurul Karar Organı tarafından hukuki ve cezai işlemler saklı kalmak kaydıyla önleyici tedbirler de alınabilmektedir. Söz konusu tedbirlere örnek olarak, kanuna aykırı ihraçlarda ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz isteme; hukuka aykırı işlemler ile sermayeyi veya malvarlığını azaltıcı işlemlerde, ilgililerden aykırılıkların giderilmesini isteme, sorumluluğu bulunanların imza yetkilerini kaldırma, görevden alma, yönetim kurulu üyelerinin yerine yenilerini atama; örtülü kazanç aktarımında denetleme sonuçlarının duyurulmasını isteme, belirlenen örtülü kazanç tutarının iadesi için dava açma; sermaye piyasası kurumlarının hukuka aykırı faaliyet veya işlemleri ile mali durumunun bozulması halinde sermaye piyasası kurumlarının faaliyetlerini geçici olarak durdurma, tamamen veya kısmen yetkilerini kaldırma, sorumluluğu tespit edilenlerin lisans belgelerini iptal etme, sorumluluğu tespit edilen yönetim kurulu üyelerini görevden alma ve yerine yenilerini atama; mali durumun bozulması halinde tedrici tasfiye kararı verme, doğrudan iflasını isteme; internet aracılığıyla yürütülen izinsiz

sermaye piyasası faaliyetinde, içerik ve yer sağlayıcının yurt içinde bulunması durumunda mahkemeden erişimin engellenmesine karar verilmesini talep etme, içerik ve yer sağlayıcının yurt dışında olması durumunda ise Erişim Sağlayıcıları Birliği'nden erişim engellenmesini talep etme; bilgi suistimali veya piyasa dolandırıcılığı suçlarında geçici veya sürekli işlem yasağı tesis etme, takas yöntemini değiştirme, kredili alım, açığa satış, ödünç alma ve verme işlemlerine ilişkin sınırlamalar getirme, teminat yükümlülüğü getirme veya yükümlülüğün değiştirilmesi, farklı pazar ya da piyasalarda işlem görme veya farklı işlem esaslarının belirlenmesi, piyasa verilerinin dağıtım kapsamının sınırlandırılması, işlem veya pozisyon limiti getirilmesi sayılabilir.

5. UYGULANAN YAPTIRIMLAR

2023 yılında yapılan inceleme, gözetim ve denetim faaliyetleri sonucunda hakkında yaptırım uygulanan kişi sayısına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 9. İnceleme, Gözetim ve Denetim Sonucunda Hakkında Yaptırım Uygulanan Kişi Sayısı

YAPTIRIMLAR	2023	2022
Suç Duyurusu/İhbar ve İşlem/Faaliyet Yasağı (*)		
Suç Duyurusu	206	78
Suç İhbarı (**)	1	4
İşlem Yasağı	283	301
Bağımsız Denetim Faaliyet Yasağı	-	-
TOPLAM	490	383
(*) Suç duyuruları ve suç ihbarları kişi sayısı itibarıyla verilmektedir.		
(**) SPKn'nda düzenlenmeyen veya SPKn'nda atıf yapılmayan suçlarda Cumhuriyet Savcılıklarına iletilen talepler.		
Kaynak: SPK		

Kurul denetim faaliyetleri sonucunda, internet sayfasına erişimin engellenmesine (SPKn m.99/3 ve m.99/4), iş yerinin kapatılmasına (SPKn m.100), lisans iptal edilmesine (SPKn m.96/2), iade davası açılmasına (SPKn m.99/1), imza yetkisinin kaldırılmasına (SPKn m.92/1-c) yönelik tedbirler de yaptırımlarla beraber uygulanmıştır. Ayrıca, 2023 yılında piyasa gözetim ve denetimine yönelik faaliyetler çerçevesinde, SPKn m.106 ve m.107 kapsamında uygulanan işlem yasağı tedbirlerinin yanı sıra 37 adet pay piyasasında işlem yapan 240 gerçek ve tüzel kişi hakkında SPKn. m.101 kapsamında tedbir amaçlı olarak geçici işlem yasağı getirilmiştir.

Kurul'un tüm hizmet birimleri tarafından 2023 yılında gerçekleştirilen inceleme, gözetim ve denetimler neticesinde tesis edilen idari para cezalarının tutarı ile uygulama nedenlerine ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 10. İdari Para Cezası Uygulama Nedenleri ve Tutarları

İLGİLİLER VE CEZA UYGULAMA NEDENİ	2023		2022	
	Sayı	Ceza Tutarı (TL)	Sayı	Ceza Tutarı (TL)
HALKA AÇIK ORTAKLIKLAR	23	8.802.739	13	3.405.590
Bilgi belge vermeme	1	69.783	-	-
Finansal raporlama	3	380.917	4	1.027.475
İzahname ihraç satış	5	2.933.635	2	691.658
Özel durumların kamuya açıklanması	6	3.480.017	4	1.253.617
Kurumsal Yönetim	5	501.936	2	223.491
Geri alınan paylar	2	1.280.884	1	209.349

Kar payı dağıtımı	1	155.567	-	-
YATIRIM KURULUŞLARI	37	21.583.512	30	43.640.813
İzahname ihraç satış	1	6.000.000	-	-
Piyasa bozucu eylemler	19	3.443.667	2	25.286.185
Yatırım hizmetleri	2	3.682.233	18	13.620.868
Yatırım kuruluşları	13	6.380.719	9	4.682.524
Yatırım fonları	-	-	1	51.236
Bilgi belge vermeme	1	1.921.326	-	-
Özel durumların kamuya açıklanması	1	155.567	-	-
KOLLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARI	5	801.936	7	1.667.346
Gayrimenkul yatırım ortaklıkları	2	206.803	1	27.047
Özel durumların kamuya açıklanması	2	455.567	2	209.349
Finansal raporlama	1	139.566	3	1.403.903
Kurumsal yönetim	-	-	1	27.047
PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİ	1	209.349	3	742.914
Yatırım fonları	1	209.349	1	51.236
İzahname ihraç satış	-	-	2	691.678
BAĞIMSIZ DENETİM ŞİRKETLERİ	5	522.361	5	474.767
Bağımsız denetim ve denetim standartları	4	445.745	4	447.720
Değerleme Standartları	1	76.616	1	27.047
DEĞERLEME ŞİRKETLERİ	5	1.502.543	1	209.349
Değerleme Standartları	4	630.261	1	209.349
Gayrimenkul değerlendirme şirketleri ve faaliyetleri	1	872.282	-	-
DİĞER TÜZEL KİŞİLER	9	46.486.569	11	3.534.652
Finansal raporlama	1	155.567	-	-
Gayrimenkul yatırım ortaklıkları	-	-	1	51.236
Özel durumların kamuya açıklanması	1	69.783	4	748.915
Piyasa bozucu eylemler	6	45.761.219	3	1.680.653
İzahname ihraç satış	-	-	2	1.026.801
Örtülü kazanç	-	-	1	27.047
Kitle Fonlaması	1	500.000		
GERÇEK KİŞİLER	128	164.973.322	101	69.142.666
Değerleme standartları	1	69.783	1	114.924
Bilgi belge vermeme	6	2.577.967	2	1.744.564
Finansal raporlama	5	697.830	7	1.635.062
Geri alınan paylar	-	-	1	69.783

İzahname ihraç satış	16	5.669.110	6	4.140.415
Örtülü kazanç	5	348.915	5	1.151.414
Özel durumların kamuya açıklanması	2	279.132	1	69.783
Piyasa bozucu eylemler	83	153.885.897	68	56.847.401
Yatırım kuruluşları	3	153.708	1	46.958
Yatırım hizmetleri	-	-	6	3.181.488
Kar payı dağıtımı	-	-	3	140.874
Kurumsal yönetim	2	139.566	-	-
Halka açık ortaklıklar	5	1.151.414	-	-
TOPLAM	213	244.882.330	171	122.818.097

6. DAVALAR, SUÇ DUYURULARI VE İDARİ TEDBİRLER

Hukuk İşleri Dairesinin görevi, Başkanlığa ve diğer hizmet birimlerine hukuki danışmanlık hizmeti vermek; SPKn'na tabi ortaklıkların ve sermaye piyasası kurum ve kuruluşlarının Kurul'a yaptıkları başvurulara ve bu ortaklıklarda yapılan denetleme faaliyeti sonuçlarına ilişkin olarak hukuki konularda gereken incelemeleri yapmak ve görüş bildirmek; ortaklık esas sözleşme ve tadil tasarılarını gerekli görüldüğünde mevzuata uygunluk açısından inceleyerek görüş bildirmek; hukuki konularda araştırma ve incelemeler yapmak; Kurul'a ilişkin her türlü uyuşmazlığın mercilerinde takibi ve çözülmesi amacıyla Kurul'u temsil etmektir.

6.1. Kurul Tarafından Yapılan Yazılı Başvurular ve Suç İhbarları

SPKn'nun 115 inci maddesinde, SPKn'nda tanımlanan veya atıfta bulunulan suçlardan dolayı soruşturma yapılmasının, Kurul tarafından Cumhuriyet Başsavcılığı'na yazılı başvuruda bulunulmasına bağlı olduğu ve bu başvurunun muhakeme şartı niteliğinde olduğu düzenlenmiştir. Bu başvuru üzerine kamu davası açılması halinde, iddianamenin kabulü ile birlikte Kurul aynı zamanda katılan sıfatını kazanmaktadır.

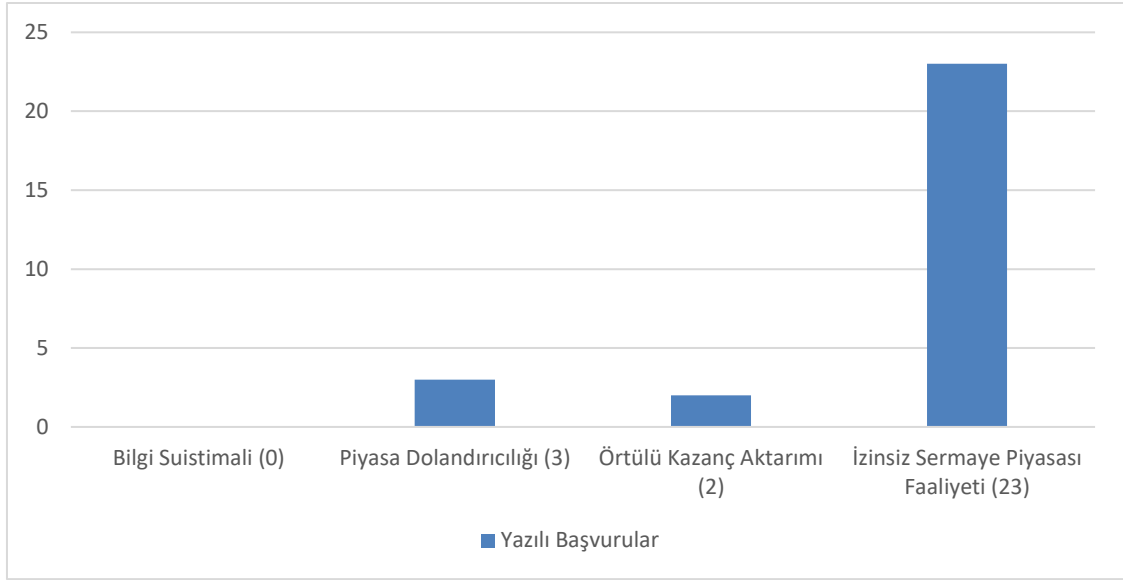
SPK, yaptığı inceleme ve denetimler sonucunda ulaştığı tespitleri, olayın bütünlüğü, menfaatler dengesi, Kanunun geneli ve kamu yararı açısından değerlendirerek, kovuşturmaya geçilmesinde kamu yararı varsa Savcılığa başvuruda bulunmaktadır. Cumhuriyet Savcıları, Kanuna aykırılık oluşturan fiilleri Kurulumuz dışı bir kanalla öğrenmeleri halinde dahi, durumu Kurula intikal ettirerek inceleme istemektedirler.

Mali piyasalarda işlenen suçlarda, genellikle birbiriyle bağlantılı birden fazla suç teşkil eden fiil söz konusu olmaktadır. SPKn'nda tanımlanan veya atıfta bulunulan suçlardan dolayı kovuşturma, yukarıda açıklandığı gibi yürütülmekte, bu fiillerle birlikte işlenen Türk Ceza Kanunu'na veya başka kanunlara muhalefet suçları ise tamamen genel hükümlere veya ilgili özel kanun hükümlerine göre kovuşturmaya tabi tutulmaktadır.

Öte yandan, Kurul tarafından yapılan inceleme ve denetimlerde SPKn'nda tanımlanan veya atıfta bulunulan suçlardan başka suçların işlendiğinin tespiti halinde ise genel hükümler çerçevesinde işlem yapılmak üzere Cumhuriyet Savcılarına suç ihbarında bulunmaktadır. SPKn'da tanımlanan veya atıfta bulunulan suçlar dışında yapılan suç ihbarlarında Kurul iddianamenin kabulü ile birlikte müdahil sıfatını kazanmamaktadır.

2023 yılı içinde Kurulumuzca SPKn'nun 115 inci maddesi uyarınca 28 adet yazılı başvuru ve 6 adet suç ihbarında bulunulmuştur. Yazılı başvurulardan 23'ü halen Savcılık incelemesinde olup, 3 'ünde yargılama devam etmektedir. İki adedinde ise etkin pişmanlıktan yararlanılması nedeniyle kesin olarak takipsizlik kararı verilmiştir. Yazılı başvuruların konularına ait bilgiler aşağıda yer almaktadır.

Grafik 1. 2023 Yılına Ait Kurul Tarafından Yapılan Yazılı Başvurular

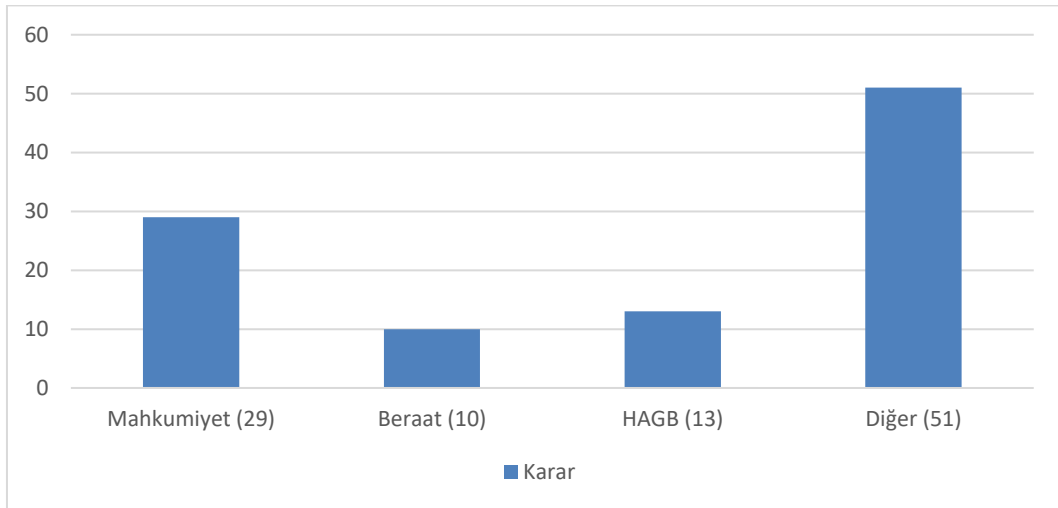

6.2. Kurul Tarafından Takip Edilen Ceza Davaları

31.12.2023 tarihi itibarıyla Kurulun müdahil sıfatıyla takip ettiği derdest ceza davaları ile savcılık nezdindeki dosyaların toplam sayısı 350'dir. 58 adedi savcılık aşamasında, 214 adedi ilk derece yargı mercilerinde, 45 adedi istinaf, 7 adedi itiraz ve 26 adedi temyiz aşamasındadır.

01.01.2023-31.12.2023 döneminde 103 ceza davasında ilk derece yargı mercilerince karar verilmiş olup, ilk derece yargı mercilerinde karara bağlanan ceza davalarına ilişkin bilgiler² aşağıda yer almaktadır.

Grafik 2. 2023 Yılına Ait Kurul'un Taraf Olduğu Ceza Davalarında Verilen Kararlar

² "HAGB", hükmün açıklanmasının geri bırakılması kararlarını, "Diğer" ise, yetkisizlik, görevsizlik, birleşme, zamanaşımı nedeniyle düşme ve ortadan kaldırma gibi kararları kapsamaktadır.

6.3. Kurul İşlemleri Aleyhine Açılan İdari Davalar

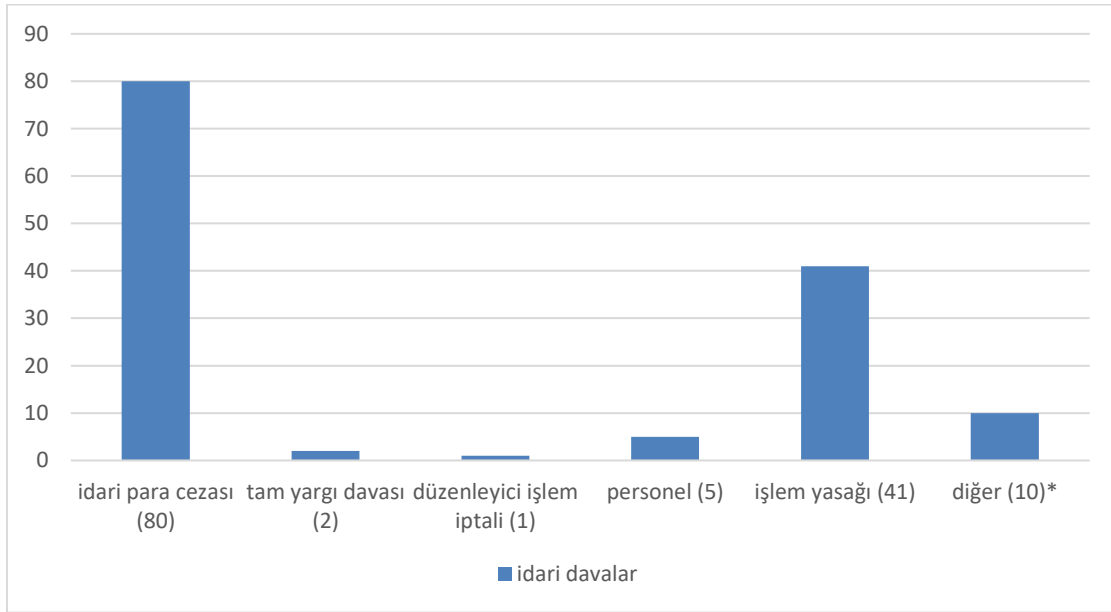
Kurul Kanunla kendisine verilen yetkiler çerçevesinde sermaye piyasası kurumlarına, sermaye piyasası araçlarının ihraç ve halka arzına, sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişinin ve gelişmesinin sağlanmasına, yatırımcıların hak ve menfaatlerini korumaya yönelik düzenlemeler yapmaktadır. SPKn’nda Kurul’un yetkilerini, düzenleyici işlemler tesis ederek ve özel nitelikli kararlar alarak kullanacağı belirtilmektedir. Piyasalarda güven ve istikrarı daha hızlı sağlamaya yönelik olarak; düzenlemelere, belirlenen standart ve formlara ve Kurulumuzca alınan genel ve özel nitelikteki kararlara aykırı hareket ettiği tespit edilen gerçek ve tüzel kişiler hakkında Kurulumuz tarafından idari para cezası verilmektedir.

Kurul’un idari para cezası ve işlem yasağı tesisi, ihraççılar ve/veya sermaye piyasası kurumları hakkında uyguladığı tedbir kararları, SPKn kapsamındaki yetkileri ile tesis ettiği diğer idari işlemlere ve personeli hakkında tesis ettiği işlemlere karşı iptal davaları ve bu işlemler nedeniyle zarara uğranıldığı iddiasıyla tam yargı davaları açılmaktadır.

31.12.2023 tarihi itibarıyla derdest idari davalarının sayısı 902’dir. 401 adedi ilk derece yargı mercilerinde, 74 adedi bölge idare mahkemeleri nezdinde istinaf incelemesinde ve 427 adedi ise Danıştay nezdinde temyiz veya karar düzeltme incelemesindedir.

01.01.2023-31.12.2023 döneminde Kurulumuz işlemleri aleyhine 133 iptal, 2 tam yargı ve 4 iptal ve tam yargı davası olmak üzere toplam 139 dava açılmıştır.

Grafik 3. 2023 Yılına Ait Kurul Aleyhine Açılan İdari Davaların Konularına Göre Dağılımı

*Kurulun halka açık ortaklıklar ve sermaye piyasası kurumları hakkında tesis ettiği kararlar ile şahıslar hakkında tesis ettiği idari para cezası dışındaki özel nitelikteki kararlar, uyarı ve lisans iptali gibi kararların iptali talebiyle açılan davalar yer almaktadır.

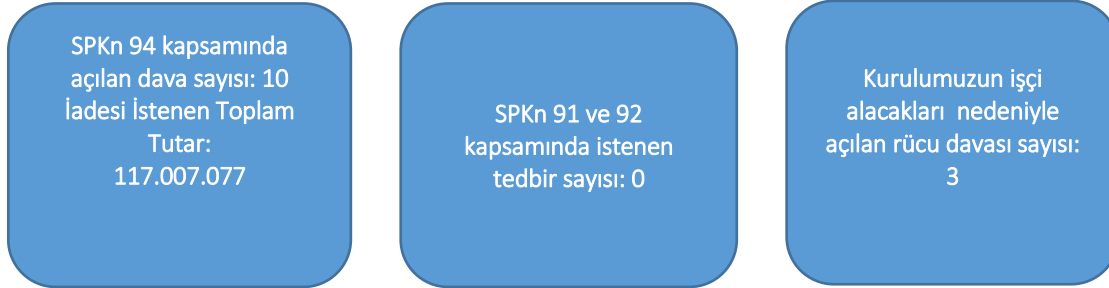
Kurulumuz aleyhine açılan idari davalarda 01.01.2023-31.12.2023 döneminde 344 idari davada ilk derece yargı mercilerince davanın reddine, 54 idari davada davanın kabulüne ve 69 idari davada ise görevsizlik, yetkisizlik, bağlantı ve karar verilmesine yer olmadığı vb. diğer kararlar verilmiştir.

Bunun dışında, kamu tüzel kişisi olması nedeniyle Kurul tarafından da diğer idari otoriteler tarafından yapılan işlemlere karşı idari yargıya gidilebilmektedir. Ancak, 31.12.2023 itibarıyla Kurulumuz tarafından açılan derdest idari dava bulunmamaktadır.

6.4. Kurulun Taraf Olduğu Adli Davalar ve Takipler Tedbirler ve İade Talepleri

Kurulca Kanunun 91 inci maddesi kapsamında kanuna aykırı ihraçlarda, 92 nci maddesi kapsamında ihraççıların hukuka aykırı işlemlerinden sermayeyi veya malvarlığını azaltıcı işlemlerinde, 94 üncü maddesi kapsamında örtülü kazanç aktarımında, 96 ncı maddesi kapsamında sermaye piyasası kurumlarının hukuka aykırı faaliyet veya işlemlerinde, 99 uncu maddesi kapsamında izinsiz sermaye piyasası faaliyetlerinde Kurul’a dava açma yetkileri tanınmıştır.

2023 yılında Kurul tarafından toplam 15 adet hukuk davası açılmış olup, bunların konularına göre dağılımı aşağıdaki gibidir:

Öte yandan, tarafların üzerinde serbestçe tasarruf edebilecekleri iş veya işlemlerden doğan özel hukuk uyuşmazlıklarının çözülmesinde uygulanmak üzere 22/6/2012 tarih ve 28331 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu’nun 18/A maddesinde ilgili kanunlarda arabulucuya başvurulmuş olmasının “dava şartı” olarak kabul edildiği hallerde arabuluculuk süreci kapsamında uygulanacak hükümlere yer verilmiş, 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu’nun 3 üncü maddesi uyarınca kanuna, bireysel veya toplu iş sözleşmesine dayanan işçi veya işveren alacağı ve tazminatı ile işe iade talebiyle açılan davalarda, arabulucuya başvurulmuş olması, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (TTK)’na eklenen 5/A maddesi ile de, 1.1.2019 tarihi itibarıyla TTK’nun 4 üncü maddesinde ve diğer kanunlarda belirtilen ticari davalardan, “konusu bir miktar paranın ödenmesi olan alacak ve tazminat talepleri” hakkında dava açılmadan önce arabulucuya başvurulmuş olması dava şartı olarak kabul edilmiştir. Bu kapsamda, Kurulumuz tarafından 2023 yılı içerisinde 2 kez arabuluculuk toplantılarına katılım sağlanmıştır.

31.12.2023 tarihi itibarıyla 21’i Kurulumuza karşı ve 80’i Kurulumuzca açılmış olan derdest hukuk davalarının sayısı 101’dir. Bunlardan 82 adedi ilk derece yargı mercilerinde, 18 adedi bölge adliye mahkemeleri nezdinde istinaf incelemesinde ve 1 adedi ise Yargıtay nezdinde temyiz incelemesindedir.

31.12.2023 tarihi itibarıyla Kurulumuzun taraf olduğu derdest iflas dosyalarının sayısı 16 adet olup, bunlardan 3 adedi Kurul tarafından açılmış olan şahsi iflas davalarından oluşmaktadır.

İcra Takipleri

31.12.2023 tarihi itibarıyla Kurul alacakları veya Kurul’un taraf olduğu davalar nedeniyle Kurulumuz tarafından başlatılmış 36 adet icra takibi bulunmaktadır.

01.01.2023-31.12.2023 döneminde Kurulumuza karşı başlatılmış 2 adet icra takibi bulunmaktadır.

7. DİĞER KURUMLARLA ORTAK YÜRÜTÜLEN ÇALIŞMALAR

7.1. Finansal İstikrar Komitesi

25/05/2021 tarih ve 31491 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Sigortacılık ile Diğer Bazı Alanlara İlişkin Kanunlarda ve Bir Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 3’üncü maddesi ile 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Fiyat İstikrarı ile Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanunda yapılan değişiklikle Finansal İstikrar ve Kalkınma Komitesinin adı, “Finansal İstikrar Komitesi” olarak değiştirilmiş, amacı ise, finansal sistemin sürdürülebilir ekonomik büyümeyi sağlıklı şekilde desteklemesi ve piyasalarda güvenin korunması için kırılganlıkların belirlenmesi ve sistemik

risklerin yönetilmesinde ilgili kurumlar arasında işbirliği ve eşgüdümün sağlanması olarak belirlenmiştir. Hazine ve Maliye Bakanının başkanlığında, Hazine ve Maliye Bakan Yardımcısı, Strateji ve Bütçe Başkanı, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Başkanı, Sermaye Piyasası Kurulu Başkanı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu Başkanı ve Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Başkanından oluşan Finansal İstikrar Komitesi 2023 yılı çalışmalarına gerek Komite gerekse alt çalışma grupları (Finansal Teknolojiler, Düzenlemelerin Etkilerinin Değerlendirilmesi, Kriz Yönetimi ve Çözümleme) düzeyinde katkı ve katılım sağlanmıştır.

7.2. On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023)

On Birinci Kalkınma Planında; finansal piyasaların reel sektörün finansman ihtiyacını düşük maliyetle karşılayacak ve farklı nitelikteki finansal araçları kullanıma sunacak bir yapıya kavuşmasının amaçlandığı, hem finansal piyasaların ortaya konulan politikaların hayata geçirilmesinde etkili olması hem de ülkemizin küresel bir finans merkezi olma yönünde kararlı adımlarla ilerlemesinin esas olduğu, bu kapsamda sermaye piyasalarının geliştirileceği, finansal teknoloji ekosisteminin güçlendirileceği ve faizsiz finansın sektör içerisindeki ağırlığının artırılacağı ifade edilmiştir.

Yurtiçi tasarruflar bağlamında; uzun vadeli tasarruf yapma eğiliminin güçlendirilmesi ve bireylerin emeklilik gelirlerinin artırılması saiki doğrultusunda kamu emeklilik sistemi dışındaki sistemlere katılımın teşvik edileceği, bireysel emeklilik sisteminin (BES) katılımcı sayısı, sistemde kalış süresi ve fon tutarını artıracak şekilde geliştirileceği, finansal okuryazarlığın artırılması yoluyla hane halkı ve firmaların tasarruf yapma farkındalığının ve tasarrufların yönlendirileceği finansal araçlara yönelik bilgi düzeyinin artırılacağı, Kurulumuz başta olmak üzere kamu kurumlarınca yürütülen finansal eğitim faaliyetlerinin yaygınlaştırılacağı belirtilmiştir.

Mali piyasalar kapsamında; reel sektörün finansman ihtiyacına düşük maliyetle cevap verebilen, farklı nitelikteki finansal araçları güvenilir kurumlar aracılığıyla geniş bir yatırımcı tabanına sunabilen ve İstanbul'un cazip bir küresel finans merkezi olma hedefini destekleyen, kurumsal yapısı güçlü bir finansal sektörün oluşturulmasının temel amaç olduğu belirtilerek finansal sektörün reel sektörün finansmanındaki etkinliğinin artırılacağı ve reel sektörün sermaye piyasasından ve banka dışı finansal kuruluşlardan fon kullanmasının özendirileceği vurgulanmıştır. İlgili politika ve tedbirler arasında sermaye piyasaları ile ilgili olarak; İpotek Finansmanı Kuruluşunun (İFK) ihraç limitinin, sermayesinden bağımsız hale getirileceği, İFK'nın ihraç maliyetlerini azaltmaya yönelik Kurul ücreti ve Merkezi Kayıt Kuruluşu (MKK) saklama ücreti gibi işlem maliyetlerinde indirimler yapılacağı, aracı kurumların proje finansman fonu kurarak projeye dayalı menkul kıymet ihraç edebilmesine yönelik mevzuat düzenlemesi yapılacağı, kamusal ve özel nitelikli varlık ve projelere dayalı, ortaklık temelli menkul kıymet enstrümanları geliştirileceği, yenilikçi projelerin finansmanı için kitle fonlaması gibi modern ve yeni nesil finansman modellerinin ülkemiz sermaye piyasalarına kazandırılacağı, Kamu-Özel İşbirliği (KÖİ) ile yürütülen projelerin finansmanında kredi piyasalarının yanı sıra sermaye piyasalarının da araç olarak kullanılacağı, finansal kuruluşların düzenleme ve denetleme çerçevesinin güçlendirileceği, finansal hizmetlere erişimin kolaylaştırılması, finansal bilincin ve yatırımcı tabanının geliştirilmesi için faaliyetler yürütüleceği, ihraççıların ödeme yükümlülüklerini yerine getirmemesi durumunda Merkezi Kayıt Kuruluşu'ndan alınacak belgenin ilam niteliğini haiz olduğuna ve borçlanma ihracı gerçekleştiren şirketlerde "borçlanma aracı sahipleri genel kurulu" oluşturulmasına imkân sağlayacak yasal düzenleme yapılacağı, sermaye piyasalarında güven veren bir ekosistem oluşturulması için mevcut tahkim mekanizmasının daha işlevsel hale getirileceği, ayrıca faizsiz finans sisteminin ülkemiz finans sistemindeki yerinin güçlendirileceği, faizsiz finans alanında ürün ve hizmet çeşitliliği ile insan kaynağının geliştirilerek politika geliştirme süreçlerini destekleyecek araç ve mekanizmalar oluşturulacağı ifade edilmiştir.

Sanayi politikaları bağlamında; sermaye piyasası mevzuatında yer alan girişim sermayesine ilişkin düzenlemeler saklı kalmak üzere girişim sermayesi sisteminin koordinasyonunun Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı çatısı altında toplanmasının sağlanacağı, ulusal ve uluslararası yatırımcıların girişim sermayesi fonlarına katılım sağlaması için çalışmalar yapılacağı, başta öncelikli sektörler olmak üzere imalat

sanayiine yönelik alternatif finansman yöntemleri geliştirileceği, sanayi ve teknoloji şirketlerinin hisseye dönüşebilir tahvil ihracı, kitle fonlaması, girişim ve risk sermayesi gibi yollarla bankacılık dışı doğrudan finansman uygulamalarının çeşitlendirilmesi ve kullanımın yaygınlaştırılması için düzenleme ve çalışmalar yapılacağı belirtilmiştir.

Öte yandan, 2024-2028 yıllarını kapsayacak On İkinci Kalkınma Planı'nın hazırlık çalışmaları kapsamında sermaye piyasasını ilgilendiren konular itibarıyla Kurulumuzca gerekli katılım ve katkılar sağlanmıştır.

8. AVRUPA BİRLİĞİ (AB) UYUM ÇALIŞMALARI VE ULUSLARARASI İLİKİLER

Avrupa Birliği müktesebatı ile uyum çalışmaları çerçevesinde Kurulumuzun sorumlu olduğu alanlar; Sermayenin Serbest Dolaşımı, Mali Hizmetler, Şirketler Hukuku ve Ekonomik ve Parasal Politika müzakere başlıkları altında yer alan konulardan oluşmaktadır.

Son dönemde finansal piyasalarda görülen hızlı değişim ve özellikle yeşil ve dijital dönüşüm temaları doğrultusunda AB'nin sermaye piyasalarına ilişkin düzenlemelerinin kendi içinde sürekli yenilenmesi, bu gelişmelerin düzenli takibi ve yapılacak işlerin uygun zaman ve yöntemle sonuçlandırılmasını gerekli kılmaktadır. Bu kapsamda, Kurulumuzca AB ile ilişkilerin yürütülmesi ve AB Direktifleri ile ülkemiz düzenlemelerinin uyumlaştırılması çalışmalarına yönelik olarak AB Kurumları ve üye ülkeler ile işbirliği ve AB fonlarından destek alınması yoluyla kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi yönünde çalışmalar yürütülmektedir.

8.1. Mevzuat Uyum Çalışmaları ve Diğer Kurumlarla Koordinasyon

AB mevzuatına uyum çalışmaları ile ilgili olarak Avrupa Birliği Başkanlığı başta olmak üzere diğer kurumlarla eşgüdüm içinde yapılan çalışmalar 2023 yılı içerisinde de sürdürülmüş, 4 No'lu Ekonomik ve Parasal Konular, Sermaye Hareketleri ve İstatistik Alt Komitesi toplantısına katılım sağlanmış ve Avrupa Komisyonu 2023 Türkiye Raporuna katkıda bulunulmuştur.

Buna ek olarak, Avrupa Komisyonu ile ülkemiz mevzuatının ilgili AB müktesebatı ile denkliği konusunda görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca, Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi'nin (ESMA) Avrupa'da menkul kıymetler ve piyasalara ilişkin düzenlemelerin uygulanması konusundaki belirleyici rolü dikkate alınarak işbirliği çalışmalarına devam edilmiştir.

8.2. Uluslararası İlişkiler

Kurulumuzca sermaye piyasamızın gelişmesinde uluslararası işbirliğine ve belirlenen uluslararası ilke ve standartları sağlamaya büyük önem verilmektedir. Bu anlamda Kurulumuz uluslararası finansal kuruluşların gerçekleştirdiği çalışmaları yakından takip etmekte ve bu çalışmalara katkı sağlamakta; ayrıca, bölgesel ve ikili ilişkilerin geliştirilmesi yönündeki faaliyetleri de desteklemektedir. Bu çerçevede, çeşitli düzeylerde aktif görevler üstlenilmekte, ortak projeler geliştirilmekte, dönemsel gelişmeler yakından takip edilmekte, iyi uygulamaların paylaşılması, bilgi ve tecrübe alışverişi gibi çeşitli işbirliği mekanizmaları artarak sürdürülmektedir. Tüm bu çalışmalar, değişen koşullar karşısında gerek ülkemizde, gerekse gelişmekte olan ülkelerde finansal piyasalar ile ilgili düzenleyici ve denetleyici çerçevenin yenilenmesi sürecinde önemli görülmektedir.

Kurulumuzun da üye olduğu bir çok uluslararası kuruluşun 2023 yılında ana gündemini dijitalleşme, kripto varlıklara ilişkin düzenlemeler ve yol haritaları, merkeziyetsiz finans, karbon piyasalarının düzenlenmesi, sürdürülebilirlik ile ilgili raporlamalar, sürdürülebilir finans piyasası ve ürünleri ile bu ürünlerle ilgili bireysel yatırımcıların eğitimi, yeşil yıkama, finansal piyasa altyapısının siber dayalılığı, kolektif yatırım kuruluşlarında likidite riski yönetimi, , alım satım platformları, mala dayalı türev ürünlerin regülasyonu gibi gelişen finans dünyasının gündeme getirdiği yeni konular oluşturmuştur. Dolayısıyla, başta IOSCO ve FSB olmak üzere üyesi olduğumuz kuruluşların bu yöndeki çalışmalarına katkı sağlanmıştır.

8.3. Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Örgütü (IOSCO)

IOSCO sermaye piyasalarındaki düzenleyici/denetleyici otoritelerin, ilgili alanlarda koordinasyon ve iş birliği sağlamak, sermaye piyasalarının yasal ve düzenleyici yapısına ilişkin ortak uluslararası standartlar oluşturmak ve üyeler arasında bilgi alışverişini olanaklı kılmak amacıyla oluşturdukları bir kuruluştur. IOSCO, finansal piyasalarla ilgili diğer uluslararası kuruluşlarla da işbirliği içinde faaliyet göstermekte ve sermaye piyasaları alanındaki en etkin uluslararası kuruluş niteliğini taşımaktadır.

Kurulumuz 1988 yılında üyesi olduğu IOSCO'nun komite ve çalışma grubu çalışmalarına aktif olarak iştirak ederek, IOSCO amaç ve hedeflerinin gerçekleştirilmesi yönünde politika oluşturulmasına katkıda bulunmaktadır.

Başkanlar Komitesi

IOSCO Genel Kurulu niteliğindeki Başkanlar Komitesi, IOSCO yıllık konferansı sırasında toplanmakta olup, 2023 yılı Haziran ayında Tayland'da gerçekleştirilen toplantıya Kurulumuzca da katılım sağlanmıştır. Başkanlar Komitesi çalışmaları IOSCO bünyesinde oluşturulan komiteler aracılığıyla yürütülmektedir. IOSCO'nun amaçlarının gerçekleştirilmesinde en üst düzey yetkilere sahip olup üye kuruluşların başkanlarından oluşmaktadır.

IOSCO Yönetim Kurulu

IOSCO Yönetim Kurulu örgütün amaçlarını gerçekleştirilmesi için gerekli kararları alarak Başkanlar Komitesinin gündemine getiren, icra organı niteliğindeki oluşumdur. Kurulumuz, Büyüyen ve Gelişmekte Olan Piyasalar Komitesi (GEM) Başkan Yardımcısı olarak IOSCO Yönetim Kurulunda temsil edilmektedir. IOSCO Yönetim Kurulu üyeliği ile Kurulumuz, sermaye piyasaları alanındaki uluslararası karar alma mekanizmalarına ve tartışmalara doğrudan katılım ve katkı sağlama imkânını elde etmektedir.

Büyüyen ve Gelişmekte Olan Piyasalar (GEM) Komitesi

Büyüyen ve Gelişmekte Olan Piyasalar Komitesi, bu piyasaların etkinliğini artırıcı ilkelerin oluşturulması ve bilgi akışının sağlanmasını amaçlamaktadır. Mevcut durumda 114 üyesi bulunmaktadır. Seçimle görev alınan GEM Komitesi Başkan Yardımcılığı 2023 yılında da Kurulumuz tarafından yürütülmüştür. Kurulumuz geniş kapsamlı olan Komitenin daha etkin çalışabilmesi ve yönetilebilmesi için daha küçük bir yönetim takımı olarak GEM Komite üyeleri arasında oluşturulan Yönlendirme Komitesi (Steering Committee) üyeliğini de yürütmektedir.

Politika Oluşturucu Komiteler

IOSCO bünyesindeki politika oluşturma çalışmaları, üye kuruluşların katkı ve katılımıyla 8 ayrı Politika ve Standart Belirleyici Komite ve Çalışma Ağları aracılığıyla şekillenmekte ve karara bağlanmak üzere IOSCO'nun üst yönetim organlarına sunulmaktadır. Bu komitelerden; Muhasebe, Denetim ve Kamuyu Aydınlatma Komitesi, İkincil Piyasalar Komitesi, Piyasa Aracıları Komitesi, Denetim ve Bilgi Paylaşımı Komitesi, Yatırım Yönetimi Komitesi, Kredi Derecelendirme Kuruluşları Komitesi, Bireysel Yatırımcılar Komitesi ve Türev Araçlar Komitesi ile Finansal Teknolojiler (Fintech) ve Çeşitlilik (Diversity) Ağı bünyesinde Kurulumuz temsilcileri üye olarak görev yapmaktadır. Bu kapsamda, 2023 yılında söz konusu komitelerin de çevrim içi ve/veya yüzyüze olarak yapılan çalışma ve toplantılarına Kurulumuzca katılım sağlanmıştır.

Diğer IOSCO Çalışmaları

IOSCO bünyesinde faaliyet göstermekte olan dört bölgesel komiteden biri olan Avrupa Bölge Komitesi'nin üyesi olarak Kurulumuz 2023 yılında yapılan Komite çalışmalarında da yer almıştır.

Menkul kıymet düzenlemelerine ilişkin IOSCO ilke ve amaçlarının uygulanması ve değerlendirilmesinden sorumlu Değerlendirme Komitesi (Assessment Committee) üyesi olması sebebi ile Kurulumuz, söz konusu komite çalışmalarına aktif katılım sergilemektedir. Bu çerçevede, IOSCO ilkelerinin uygulanmasına yönelik tematik incelemeler ve ilkelere uyum düzeylerinin incelenmesi için ülkelere teknik destek sağlanması yönünde çalışmalar yürütülmüştür.

Üye ülkeler arasında bilgi paylaşımı ve işbirliğine yönelik IOSCO Çok Taraflı Mutabakatını imzalamak talebiyle başvuruda bulunan düzenleyici kuruluşların başvurularını inceleyerek görüş oluşturmakla görevli olan IOSCO Çok Taraflı Mutabakatı ile ilgili İzleme Komitesi (Screening Group) üyeliğimiz dolayısıyla ilgili komite çalışmalarına katılım sağlanmış, bu kapsamda mutabakata üye olmak isteyen ülke incelemelerine katılmış ve komite bünyesinde yürütülen teknik çalışmalara katkıda bulunulmuştur.

Gelişen Riskler Komitesi ise, piyasalarda ortaya çıkan risklerin belirlenmesi, izlenmesi ve azaltılması için gerekli veri ve araçların geliştirilmesi çalışmalarını ve Risk Outlook (Risk Görünümü) raporunun hazırlanması sürecini yürütmekte olup, Kurulumuzca komite çalışmalarına katılım sağlanmıştır. Söz konusu komiteler dışında, IOSCO bünyesinde oluşturulan diğer görev güçlerine de Kurulumuzca benzer şekilde katkı sağlanmaktadır.

8.4. Finansal İstikrar Kurulu (FSB)

Finansal İstikrar Kurulu (The Financial Stability Board-FSB), ulusal düzenleyici otoriteler tarafından finansal piyasalarda daha etkin düzenleme ve denetim yapılmasını ve bu düzenleme ve denetim faaliyetlerinin uluslararası düzeyde koordine edilmesini sağlamak için gerekli politika ve ilkelerin belirlenmesi amacıyla kurulmuş olup, FSB'ye G20 ülkelerini temsil eden kurumlar üyedir.

FSB finansal istikrarın korunması temel amacı çerçevesinde, uluslararası finansal düzenleme reformlarının başta G20 ülkelerinde uygulanmasına ilişkin ülke uyumlarını takip etmektedir. FSB Genel Kurulunda ülkemiz TCMB tarafından temsil edilmekte olup, FSB'nin yürüttüğü çalışmalara TCMB koordinasyonunda Kurulumuzun da aralarında bulunduğu ülkemiz finansal sektör düzenleyici otoriteleri tarafından destek verilmektedir. Bu kapsamda Kurulumuz görev alanı içerisindeki konular hakkındaki FSB standartlarına ilişkin çalışmalar yürütülmekte, ayrıca bazı alt komite çalışmalarına da katılım sağlanmaktadır.

8.5. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD)

Kurulumuz özellikle OECD Kurumsal Yönetim Komitesi ve OECD Finansal Piyasalar Komitesi başta olmak üzere OECD'nin Kurulumuz faaliyet alanını ilgilendiren komiteleri tarafından yürütülmekte olan çalışmalara doğrudan katılım sağlamaktadır. Ayrıca, OECD Sekreteryası ve OECD bünyesindeki çeşitli komiteler tarafından yürütülen çalışmalar kapsamında OECD nezdindeki Ülkemiz Daimi Temsilciliğinden veya ülkemizdeki diğer kamu kurumlarından gelen çeşitli anket ve dokümanlara dair görüş ve katkı taleplerine istinaden Kurulumuz, görev ve faaliyet alanı itibarıyla gerekli katkıları da sağlamaktadır.

8.6. Dünya Ticaret Örgütü ve Diğer Ticaret Anlaşmaları

Dünya Ticaret Örgütü Mali Hizmetler Komitesi çalışmalarına ve eğitimlerine Kurulumuzca iştirak edilmekte, ayrıca Ticaret Bakanlığı koordinasyonunda yürütülen ve hizmet ticaretinde serbesti sağlanmasını amaçlayan ticaret anlaşmaları müzakereleri ile ilgili çalışmalara Kurulumuz görev alanına giren hususlarda destek verilmekte olup, bu çerçevede 2023 yılında da söz konusu çalışmalara devam edilmiştir.

8.7. İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK)

İslam İşbirliği Teşkilatı, Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK) üye ülkelere yönelik olarak 2011 yılında oluşturulan İSEDAK Sermaye Piyasaları Düzenleyici Kuruluşlar Forumu'nun Başkanlığını ve Sekreteryasını Kurulumuz yürütmektedir. Forum kapsamında, finansal piyasaların altyapısının güçlendirilmesi, finansal okuryazarlık, İslami finans ve üye ülke sermaye piyasaları düzenleyici kuruluşlarının idari kapasitesinin güçlendirilmesi konularında işbirliği yapılmaktadır. 2012 yılından itibaren her yıl düzenli olarak Kurulumuzun ev sahipliğinde toplanan "İSEDAK Sermaye Piyasaları Düzenleyicileri Forumu"nın 12'inci yıllık toplantısı 7 Kasım 2023 tarihinde çevrimiçi olarak gerçekleştirilmiştir.

6-7 Kasım 2023 tarihinde çevrim içi olarak gerçekleştirilen Forum toplantısı bu kez "Sermaye Piyasalarında Sürdürülebilirlik" konulu bir uluslararası Çalıştayla açılmıştır. 6-7 Kasım tarihlerinde

gerçekleştirilen ve Malezya Menkul Kıymetler Komisyonu ile SPK'nın işbirliği ile düzenlediği Çalıştay, Forumun yıllık toplantısı takip etmiştir. Çalıştay, Dünya Bankası, İslam Kalkınma Bankası (IsDB), Uluslararası Finansal Raporlama Standartları Kurulu (IFRS/ISSB), ICMA, UN PRI gibi uluslararası kurumların katılımlarıyla tüm piyasa katılımcılarına açık olarak gerçekleştirilmiş, Türkiye ve Malezya'nın iklim değişikliği ile mücadele ve sürdürülebilir finans alanındaki çalışmaları, sürdürülebilirlik raporlaması, tematik borçlanma araçları ve sorumlu yatırım yaklaşımı konuları değerlendirilmiştir.

Bu yıl düzenlenen programda, sürdürülebilirlik teması altında; sürdürülebilir ve sorumlu yatırım, iklim değişikliği ve Yeşil Mutabakat, karbon fiyatlandırması ve emisyon ticaret sistemi, sürdürülebilirlik endeksleri, entegre raporlama, sürdürülebilirlik raporlaması ile ilgili uluslararası standartlar, geçiş finansmanı, sürdürülebilir finansal araçlar ve kurumsal yatırımcıların rolü konuları ön plana çıkarken, bu alanda güncel global gelişmeler ve üye ülkelerde bu konuda yapılan çalışmalar ele alınmıştır. Öte yandan, yıllık toplantıda Forum bünyesinde Malezya ve Türkiye sermaye piyasası kurumlarının başkanlık edeceği ayrı bir Sürdürülebilirlik Görev Gücü de kurulmuştur.

Ayrıca, Forumun yıllık toplantısı sırasında 16 Eylül 2022'de kamuya açılan GEFAS Platformu (Gayrimenkule Dayalı ve Gelişen Finansal Araçlar Bilgi Sistemi, <https://gefaz.gov.tr/>) hakkında meydana gelen gelişmelerle ilgili Forum üyeleri bilgilendirilerek, söz konusu Bilgi Platformuna katılmaları yönünde çağrıda bulunulmuştur. 2023 sonu itibarıyla platforma 12 üye ülke borsası katılım sağlamıştır.

8.8. İslami Finansal Hizmetler Kurulu (IFSB)

IFSB özellikle faiz içermeyen yatırım araçlarını ve finansal hizmetleri tercih eden yatırımcılara yönelik uluslararası düzenlemeleri takip eden, düzenleyici kuruluşlar ve sektör katılımcılarına yönelik standart ve rehberler hazırlayan, güncel gelişmeler ile yeni uygulamalar konusunda üyeleri bilgilendirici seminerler organize eden uluslararası bir kuruluştur. Merkezi Malezya Kuala Lumpur'da bulunan IFSB'nin gözlemci üyesi sıfatıyla çalışmalarını sürdürmekte olan Kurulumuz, IFSB'den gelen periyodik veya tematik çeşitli anketleri yanıtlamak ve hazırlanan bazı raporlara görüş bildirmek suretiyle IFSB çalışmalarına katkıda bulunmakta olup diğer taraftan IFSB bünyesinde oluşturulan çeşitli çalışma grubu çalışmalarına da katkı sağlamaktadır.

8.9. Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (EBRD)

Kurulumuzca Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası (European Bank for Reconstruction and Development-EBRD) ile işbirliğine yönelik dönem dönem çalışmalar yürütülmekte olup, kurumsal yönetim, borçlanma araçları ve kitle fonlaması ve sürdürülebilirlik konularında 2015-2023 döneminde projeler gerçekleştirilmiştir.

8.10. Uluslararası Para Fonu (IMF) ve Dünya Bankası (WB)

İlgili kuruluşlarla çeşitli toplantılar ve ortak çalışmalar sürdürülmektedir. Bu kapsamda Kurulumuz görev alanına giren konularda hazırlanan raporlara ve yapılan gözden geçirme çalışmalarına katkı sağlanmaktadır.

8.11. Akdeniz Menkul Kıymet Düzenleyicileri Birliği

Kurulumuz Akdenize kıyısı bulunan ülkelerin oluşturduğu Akdeniz Menkul Kıymet Düzenleyicileri Birliği'ne (Mediterranean Partnership of Securities Regulators) Şubat 2014'te üye olmuştur. Birliğin çalışmaları devam etmektedir.

8.12. Uluslararası Bağımsız Denetim Düzenleyicileri Forumu (IFIAR)

Uluslararası Bağımsız Denetim Düzenleyicileri Forumu (International Forum of Independent Audit Regulators-IFIAR), temelde bağımsız denetçi ve bağımsız denetim kuruluşlarının kalite kontrol gözetimi de dahil olmak üzere küresel düzeyde bağımsız denetimin kalitesinin artırılarak yatırımcının korunması ve kamu yararı sağlanması ortak amacının gerçekleştirilmesi için faaliyet göstermek üzere 2006 yılında kurulmuş, geniş katılımlı ve toplantılarına AB Komisyonu, Dünya Bankası, Basel Komitesi ve IOSCO'nun da gözlemci olarak katıldığı uluslararası bir organizasyondur. Kurulumuz, 2009 yılında gelen

davet üzerine üyelik başvurusu yapmış ve aynı yıl üyeliğe kabul edilmiştir. Bu kapsamda 2023 yılında da IFIAR'ın çalışmaları takip edilmiştir.

8.13. Uluslararası Muhasebe Standartları Kurulu (IASB) ve Danışma Konseyi Üyeliği

Kurulumuzun 2014 yılından bu yana IASB ve onun yönetiminden sorumlu IFRS Foundation'ın resmi danışma organı olan Uluslararası Finansal Raporlama Standartları Danışma Konseyinde (IFRS Advisory Council) üye olarak temsili sürdürülmektedir. IASB, ülkemizde Türkiye Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları (TMS/IFRS) olarak kabul edilmiş bulunan ve dünyada 140 ülkede uygulanan Uluslararası Muhasebe ve Finansal Raporlama Standartları'nı yayımlayan ve belirleyen uluslararası kuruluştur. IFRS Danışma Konseyi, IFRS Foundation'ın stratejik kararları hakkında karar almadan önce danıştığı resmi organ olup, IFRS Foundation'ın stratejik faaliyetleri ile standartların oluşturulması süreçlerinde büyük rol oynamaktadır. Katılım gösterilen Konsey toplantılarında ülkemizdeki TMS/IFRS uygulamalarında karşılaşılan sorunlar aktarılmakta ve IASB tarafından gelecekte yürütülecek projeler ve standart hazırlık çalışmalarında dikkate alınmak üzere ülkemiz ihtiyaç ve öncelikleri iletilmektedir.

8.14. İkili İlişkiler ve İmzalanan Mutabakat Zabıtları

Kurulumuzca sermaye piyasalarında düzenleme ve denetim yetkisine sahip yabancı otoritelerle iş birliği çerçevesinde Mutabakat Zabıtları (Memorandum of Understanding-MoU) imzalanmaktadır. Bu kapsamda, 2023 yılı sonu itibarıyla toplam 36 ülkenin düzenleyici ve denetleyici kuruluşuyla ikili mutabakat zaptı, ayrıca iki ülke ile (ABD ve Maldivler) de görev tanım belgesi (düzenleyici diyalog belgesi) imzalanmış bulunmaktadır.

Öte yandan, 08.06.2011 tarih ve 2011/61/EU sayılı Alternatif Yatırım Fonu Yöneticilerine ilişkin AB Direktifi uyarınca, 2023 yılı sonu itibarıyla Kurulumuz ile 15 AB üye ülkesi ve 3 Avrupa Ekonomik Alanı ülkesinin ilgili düzenleyici otoriteleri arasında alternatif yatırım fonlarının gözetiminde işbirliği ve bilgi paylaşımına ilişkin mutabakat zabıtları imzalanmıştır.

Ayrıca, teknik destek projelerimiz kapsamında, Azerbaycan düzenleyici otoritesi ile çalışma ziyareti ve işbirliği çalışmaları yürütülmüştür.

8.15. Sermaye Piyasalarında Sürdürülebilir Finans Yaklaşımının Geliştirilmesi için Uluslararası İşbirliği

Paydaş diyalogu ve bütüncül yaklaşımların önemli olduğu sürdürülebilirlik kavramına uyumlu olarak, yerli yabancı kamu ve sektör paydaşlarıyla düzenleme hazırlıklarında işbirliği yapılmakta, yeşil finansman piyasasının ulusal ve uluslararası ölçekte tanıtımı için Kurulumuzca uluslararası workshoplar düzenlenmektedir. Bu kapsamda, "Avrupa Birliği Türkiye Delegasyonu Avrupa Sürdürülebilir Kalkınma Fonu (EFSD+) için Proje Havuzu Oluşturma ve Teknik Kapasite Geliştirme Projesi" adı altında, Avrupa Birliği'nin özellikle iklim değişikliği ve çevre koruma politikalarını destekleyen yatırım projelerini önceliklendiren, sürdürülebilir finans ve etki yatırımı için destek sağlayan fonlarından (EFSD+) yararlanmak için piyasa katılımcılarında farkındalık geliştirme amaçlı toplantı SPK ev sahipliğinde (Odak Grup 5 – Yeşil/Sürdürülebilir Finansman Ekosistemi Toplantısı, 25 Ağustos 2023) yapılmıştır.

Diğer taraftan Avrupa Birliği Komisyonu, Dünya Bankası, G20, IOSCO, Uluslararası Sermaye Piyasaları Derneği (ICMA) gibi kurumlarla sermaye piyasamızda sürdürülebilir finans ekosisteminin geliştirilmesi adına çalışmalar devam etmektedir.

9. LİSANSLAMA FAALİYETLERİ

SPKn'nun 128 inci maddesinin birinci fıkrasının (f) bendi uyarınca hazırlanan ve 14.08.2014 tarih ve 29088 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren VII-128.7 sayılı Sermaye Piyasasında Faaliyette Bulunanlar İçin Lisanslama ve Sicil Tutmaya İlişkin Esaslar Tebliği (Lisanslama Tebliği), sermaye piyasası kurumlarında ve halka açık ortaklıklarda çalışanların veya çalışacakların mesleki yeterliliklerini, bilgi ve becerilerini tespit etmek amacıyla yapılacak sınavlar, bu sınavlar sonucunda verilecek lisanslar,

lisanslarla ilgili düzenlenecek eğitim programları ve lisanslı personelin ve yardımcı olarak çalışan kişilerin sicilinin tutulması hususlarını düzenlemektedir.

Bununla birlikte; İstanbul, Ankara İzmir, Gaziantep, Antalya, Samsun ve Erzurum'daki elektronik sınav merkezlerinde 2023 yılı içerisinde 69.403 adet elektronik sınav başvurusu yapılmıştır.

Yapılan lisanslama sınavlarında başarılı olan adaylara katıldıkları sınav türüne göre; Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 1 Lisansı, Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 2 Lisansı, Sermaye Piyasası Faaliyetleri Düzey 3 Lisansı, Türev Araçlar Lisansı, Kurumsal Yönetim Derecelendirme Lisansı, Kredi Derecelendirme Lisansı, Konut Değerleme Lisansı, Gayrimenkul Değerleme Lisansı ve Bilgi Sistemleri Bağımsız Denetim Lisansı olmak üzere 9 çeşit lisans verilmektedir. Lisanslama sınavlarında başarılı sayılmak için sınav konularının her birinden 100 üzerinden en az 50 alınması ve tüm sınav konularından alınan notların aritmetik ortalamasının en az 60 olması gerekmektedir.

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği, Borsa İstanbul A.Ş., İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş., Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş. ve Türkiye Değerleme Uzmanları Birliği'nin ortaklığında oluşan Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş. (SPL)'nin lisanslama sınavlarına yönelik işlemleri, Kurulumuzun katkıları ile gerçekleştirilmeye devam etmektedir.

2002-2023 yılları arasında hak kazanılan lisans sayılarına ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Tablo 11. Toplam Lisans Sayısı ve Lisans Durum Dağılımı (31 Aralık 2023 itibarıyla)

Lisans Adı	Aktif Lisans	Askıya Alınan Lisans	Başvuruda Bulunulmayan Lisans	İptal Edilen (Geçici ve Sürekli) Lisans	Onay Aşamasında Bulunan Lisans	Toplam	Genel Toplam İçindeki Oranı (%)
SPF Düzey 1 Lisansı	19.811	10.237	6.174	7	232	36.461	31,2%
SPF Düzey 2 Lisansı	9.109	8.179	1.615	25	76	19.004	16,3%
SPF Düzey 3 Lisansı	5.077	9.428	3.734	23	55	18.317	15,7%
Gayrimenkul Değerleme Lisansı	9.811	5.588	440	109	39	15.987	13,7%
Türev Araçlar Lisansı	6.318	5.893	1.485	27	71	13.794	11,8%
Kredi Derecelendirme Lisansı	1.686	3.473	957	41	37	6.194	5,3%
Kurumsal Yönetim Derecelendirme Lisansı	1.676	2.607	841	40	33	5.197	4,5%
Konut Değerleme Lisansı	521	385	713	24	24	1.667	1,4%
Bilgi Sistemleri Bağımsız Denetim Lisansı	154	0	3	0	0	157	0,1%
TOPLAM	54.163	45.790	15.962	296	567	116.778	%100

Toplam lisans sayısı; mevcut lisans adetlerini göstermekte olup SPF Düzey 1, Düzey 2 ve Konut Değerleme lisansları kapsamında sınavlar sonucunda bir üst lisans almaya hak kazanılması durumunda alınan üst lisans (SPF Düzey 2, Düzey 3 ve Gayrimenkul Değerleme Lisansı) sayıları ile "Aktif Lisans" durumunda olan alt lisans (SPF Düzey 1, Düzey 2 ve Konut Değerleme Lisansı) sayıları hesaplamaya dâhil edilmiştir.

Kaynak: SPL

10. KURUMSAL İLETİŞİM VE EĞİTİM FAALİYETLERİ

10.1. Finansal Farkındalığın Artırılması Ve Finansal Eğitimin Yaygınlaştırılmasına Yönelik Faaliyetler

Türkiye'deki finansal okuryazarlık düzeyinin özellikle finansal teknolojiler ve dijital kanallar kullanılarak yükseltilmesine yönelik çalışmalar yapılmıştır. Araçlar, riskler gibi konularda bilgilendirici içerikler ve görsellerin sunulduğu finansal okuryazarlık web sitesi platformu (<https://finansalokuryazarlik.spl.com.tr>)'nin Kurulumuz önderliğinde hayata geçmesi için gerekli çalışmalar tamamlanmıştır.

Üniversite öğrencilerinin finansal okuryazarlık farkındalığının artırılmasına yönelik olarak Boğaziçi, Atılım ve Hasan Kalyoncu Üniversiteleri'nde, "Sermaye Piyasalarında Finansman Kaynakları ve Reel Sektör", "Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılında Sermaye Piyasaları" ve "Uluslararası İslami Finans ve Muhasebe", konulu konferanslara Kurul Başkanı düzeyinde katılım sağlanmıştır.

Sektörün gelişmesine ve sermayenin tabana yayılmasına yönelik tanıtım faaliyetleri kapsamında ise yine Kurul Başkanı düzeyinde;

22 Aralık 2023 tarihinde İstanbul'da düzenlenen "3. Finansın Geleceği Zirvesi"ne,

- TKYD tarafından 15 Aralık 2023 tarihinde düzenlenen "3. Portföy Yönetimi Zirvesi"
- 21 Kasım 2023 tarihinde düzenlenen "15. Uluslararası Kurumsal Yönetim Zirvesi"ne,
- 14 Kasım 2023 tarihinde TDUP tarafından düzenlenen "2. Uluslararası Değerleme Uzmanları Forumu"na,
- 7 Kasım 2023 tarihinde, Entegre Raporlama Derneği Türkiye (ERTA) ile Borsa İstanbul iş birliği ile düzenlenen "Yatırım Ortamının İyileştirilmesinde Sürdürülebilir Stratejiler ve Yapısal Reformlar toplantısı"na,
- 06 Kasım 2023 tarihinde Kurul'un sekretaryası ve başkanlığını yürüttüğü İslam İşbirliği Teşkilatı Ekonomik ve Ticari İşbirliği Daimi Komitesi (İSEDAK)'ın düzenlediği "Sermaye Piyasası Düzenleyicileri Forumu 12'nci Yıllık Toplantısı"na,
- 27 Ekim 2023 tarihinde İstanbul'da düzenlenen "18. GYODER Gayrimenkul Zirvesi"ne,
- 2-6 Ekim 2023 tarihinde düzenlenen "7. Türkiye Sermaye Piyasaları Kongresi"ne,
- 4 Kasım 2023 tarihinde Turkuvaz Medya Grubu'nun İstanbul Finans Merkezi'nde düzenlediği "İstanbul Finans Merkezi Zirvesi"ne,
- 29 Nisan 2023 tarihinde İzmir'de düzenlenen "Finans Dünyasının Gözüyle Türkiye Yüzyılı Paneli"ne katılım sağlanmıştır.

10.2. Üniversite Öğrencilerine Yönelik Eğitim Seminerleri

Kurulumuzda her yıl Şubat ve Haziran aylarında 5'er günlük devreler halinde üniversite öğrencilerine yönelik olarak düzenlenen eğitim seminerleri 2023 yılında hibrit olarak online ortamda ve yüz yüze gerçekleştirilmiş olup, bu kapsamda 654 kişiye sertifika verilmiştir.

2009 yılında başlayan eğitim seminerleri kapsamında 2023 yılı sonu itibarıyla toplamda 45.888 başvuru alınmış, 15.175 sertifika verilmiştir. Son üç yıl itibarıyla eğitim seminer başvuruları ve verilen sertifika sayılarını gösteren tablo aşağıda sunulmaktadır:

Tablo 12. Üniversite Öğrencilerine Yönelik Eğitim Seminerlerine Başvurular

Gelen Başvurular	2023	2022	2021
Başvuru Sayısı	1120	1618	3438
Verilen Sertifika Sayısı	654	953	2389
Kaynak: SPK			

10.3. Kurum ve Kuruluşlara Yönelik Eğitim Seminerleri

2023 yılında diğer kurum ve kuruluşların hizmet içi eğitimlerinin bir parçası olarak gerek kendi kurumumuzda gerekse diğer kurumların bünyesinde olmak üzere eğitimler verilmiştir.

Bu kapsamda 4, 11, 18 ve 25 Ocak 2023 tarihlerinde Hazine ve Maliye Bakanlığı Uzman Yardımcıları'na Kurulumuz yerleşkesinde, 25 Ekim tarihinde AFAD personeline ise AFAD Başkanlığı'nda eğitimler verilmiştir.

10.4. Kariyer Fuarları

Eğitim ve tanıtım faaliyetleri kapsamında Kurul'muzca her yıl, Cumhurbaşkanlığı ve üniversitelerce düzenlenen kariyer fuarlarına katılım sağlanmaktadır. Bu fuarlarda uzman personel tarafından üniversite öğrencileriyle birebir bilgilendirici ve tanıtıcı görüşmeler yapılmakta ve Kurulumuz tarafından yayınlanan yatırımcı bilgilendirme kitapçıkları gibi materyaller dağıtılmaktadır.

Bu kapsamda 2023 yılında Cumhurbaşkanlığı İnsan Kaynakları Ofisi tarafından koordine edilen aşağıdaki organizasyonlara katılım sağlanmıştır:

- 28-29 Nisan On Dokuz Mayıs Üniversitesi,
- 2-3 Mayıs Hasan Kalyoncu Üniversitesi,
- 4-5 Mayıs Anadolu Üniversitesi,
- 18-19 Aralık Atatürk Üniversitesi,
- 25-26 Aralık Erciyes Üniversitesi,
- 27-28 Aralık Trakya Üniversitesi.

Üniversitelerin düzenlediği aşağıdaki kariyer günlerine de katılım sağlanmıştır:

- 14 Mart OSTİM Teknik Üniversitesi,
- 4-5 Mayıs Hacettepe Üniversitesi,
- 7 Mayıs Karadeniz Teknik Üniversitesi,
- 8-9 Mayıs Orta Doğu Teknik Üniversitesi,
- 10-11 Mayıs Bilkent Üniversitesi,
- 9 Kasım Dokuz Eylül Üniversitesi,
- 22 Aralık Doğuş Üniversitesi.

10.5. Bilgi Edinme Başvuruları

Kurulumuz Bilgi Edinme Birimi'ne ulaşan başvurular "şikayet, görüş ve öneriler" ile "bilgi edinme" olmak üzere iki bölümde ele alınmakta olup, bilgi edinme başvuruları 4982 sayılı Bilgi Edinme Hakkı Kanunu çerçevesinde 15 iş günü içinde cevaplanmaktadır. Cumhurbaşkanlığı İletişim Merkezi'nden (CİMER) yönlendirilen başvurular da Bilgi Edinme Birimi tarafından koordine edilmektedir. Son 3 yıl içinde Kurulumuza gelen başvurular hakkındaki özet bilgi aşağıda verilmektedir:

Tablo 13. Kurulumuza Gelen Bilgi Edinme Başvuruları

Gelen Başvurular	2023	2022	2021
Şikayet, Görüş ve Öneriler	47.017	30.339	17.747
Bilgi Edinme Başvuruları	2.479	1.212	22.961
TOPLAM	49.496	31.551	40.708
Şikayet, görüş ve öneriler bölümü bu konularda Kurulumuza yapılan elektronik başvuruları, bilgi edinme başvuruları bölümü ise yazılı ve elektronik başvuruları kapsamaktadır.			
Kaynak: SPK			

11. ARAŞTIRMA FAALİYETLERİ

Araştırma faaliyetleri, ekonomik veriler ve bunların ışığında ekonomik gelişmelerin değerlendirilmesi ile mali piyasalardaki gelişmeleri izleyip bu konularda araştırmalar yaparak Kurul'un strateji ve karar alma sürecine yardımcı olmak amacına yönelik yürütülmektedir.

Bu kapsamda, yurt içi ve yurt dışı ekonomi ve finans piyasalarının izlenmesi çerçevesinde, piyasa gelişmeleri ve veriler analiz edilerek, günlük, haftalık ve aylık periyotlarda raporlanmıştır. İlaveeten, gelişmeler ışığında gerekli görülen, periyodik olmayan bültenler ve raporlarla birlikte çeşitli konularda araştırma raporları, bilgi notları, sunumlar ve bilgilendirme raporları hazırlanmıştır.

İstatistik verilerin takibi ve yayımlanması çerçevesinde haftalık piyasa gelişmeleri raporu, aylık istatistik bülteni, üç aylık uluslararası ekonomik ve finansal göstergeler raporu hazırlanarak yayımlanmaya devam edilmiştir.

12. BİLGİ SİSTEMLERİ VE TEKNOLOJİK ALTYAPI ÇALIŞMALARI

12.1. Bilgi Sistemleri İncelemesi Çalışmaları

Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından belgelendirilmiş ve TS ISO/IEC 27001 standardına uygun olarak kurulmuş olan Kurulumuz Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi kapsamında iç denetim çalışmaları yürütülmüştür. İç denetim çalışmaları sonrasında TSE tarafından dış denetim de gerçekleştirilmiştir.

Seri:VII-128.9 sayılı Bilgi Sistemleri Yönetimi Tebliği kapsamında periyodik olarak Kurulumuza gönderilen bilgi sistemleri bağımsız denetimi ve sızma testi raporlarının ve SPKn kapsamında İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. tarafından yılda iki defa Kurulumuza gönderilen bilgi sistemleri iç denetimi raporlarının değerlendirilmesi çalışmalarında görev alınmıştır.

Kurulumuzca düzenlenen ve Seri:VII-128.7 sayılı Sermaye Piyasasında Faaliyette Bulunanlar İçin Lisanslama ve Sicil Tutmaya İlişkin Esaslar Tebliği'nde yayınlanan "*Bilgi Sistemleri Bağımsız Denetim Lisansı*"na yönelik çalışmalara katılım sağlanmıştır. Aracı kurumları yetkilendirme çalışmalarında görev alınmıştır.

12.2. Sistem, Ağ ve Destek Hizmetleri Çalışmaları

Kurulumuz gereksinimleri çerçevesinde, mevcut bilgi sistemleri altyapısının sürekli işler, güncel, verimli ve güvenli halde tutulması Kurulumuzun operasyonel sürekliliği için bir zorunluluktur. Bu kapsamda düzenli olarak yürütülen kontroller ve çalışmalar ile Kurul bilgi sistemleri altyapısı izlenmiş, donanım ve yazılım olarak gerekli görülen iyileştirmeler gerçekleştirilmiş ve oluşan sorunlara müdahale edilmiştir. Kurul sistem, ağ ve kullanıcı donanımlarının/yazılımlarının etkinliğinin artırılması ve güncelliğinin sağlanması amacıyla gerekli iyileştirme, bakım-onarım ve kullanıcı destek çalışmalarına devam edilmiştir.

Kurulumuz sistem ve ağ altyapısı yenileme çalışmaları tamamlanmış, ağ cihazları, sunucu, depolama ve yazıcı donanımları ile üzerinde işletilen yazılım katmanları güncel teknoloji seviyesine getirilmiştir.

12.3. Uygulama Geliştirme Çalışmaları

2023 yılı içerisinde Kurul gereksinimleri doğrultusunda mevcut uygulamaların bakım ve iyileştirme çalışmalarına devam edilmiş olup, ihtiyaç duyulan yeni uygulamalar geliştirilmiştir. Bu kapsamda yürütülen çalışmalardan önemli olanlar aşağıda belirtilmektedir:

- Kurulumuza yapılan başvuruların elektronik ortamda yapılabilmesini sağlamak amacıyla geliştirilen E-Başvuru projesi 2023 Ekim ayında gerçek ortama alınmıştır.

- Sermaye piyasalarında oluşabilecek risklerin takibi amacıyla, veri setleri belirlenmiş olup ilk aşamada aracı kurumlara ilişkin veri setlerinden erken uyarı mekanizmaları üretilmesi ile ilgili yeni uyarılar geliştirilmiştir.
- Portföy Yönetim Şirketlerinin, Aracı Kurumların ve Bankaların sermaye yeterliliği verileri gönderimi sağladıkları projelerin modernize edilmesi çalışmaları başlatılmıştır.
- Bağımsız Denetim Kuruluşları ve Gayrimenkul Değerleme Kuruluşlarının, Kurulumuzca takibini sağlayan uygulamanın yeni ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden geliştirilmesi çalışmalarına devam edilmiştir.
- Yurt dışında yapılacak borçlanma aracı ihraçlarına ilişkin elektronik imzalı başvuru sistemi geliştirilmiş ve gerçek ortama alınmıştır.
- Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi (CDDO) tarafından yayınlanan ve tüm kamu kurumlarının ve kritik altyapı işletmecilerinin uyması gereken “Bilgi ve İletişim Güvenliği Rehberi” ne uyum çalışmaları kapsamında, uygulamaların gözden geçirilmesine ve gerekli iyileştirmelerin yapılmasına devam edilmiştir.
- Kurul web sitesinde yer alan istatistiksel verilerin anlık yayımlanmasına ilişkin çalışmalar başlatılmıştır.

12.4. Bilgi Güvenliği Çalışmaları

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu bünyesinde kurulan *Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi’nin* yönlendirmesi ve “*Siber Olaylara Müdahale Ekiplerinin Kuruluş, Görev ve Çalışmalarına Dair Usul ve Esaslar Hakkında Tebliğ*” kapsamında Kurulumuz bünyesinde oluşturulan Siber Olaylara Müdahale Ekibi (Kurumsal SOME) rutin faaliyetlerine devam etmiştir. Kurulumuz, adı geçen düzenleme kapsamında bünyesinde Kurumsal SOME yapılanması bulunan sermaye piyasası kurumlarının bağlı olduğu Sektörel SOME olarak da çalışmalarına devam etmiştir.

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından hazırlanan ve diğer kamu kurumlarının yanı sıra Kurulumuza da gönderilen “*Ulusal Siber Güvenlik Stratejisi ve Eylem Planı 2020-2023*” kapsamında gerekli çalışmalar yürütülmüştür. Bu kapsamda 3-4 Mayıs 2023 tarihinde Hazine ve Maliye Bakanlığı Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen finans ve sigortacılık sektörü odaklı siber güvenlik tatbikatına katılım sağlanmıştır. Yine söz konusu eylem planı kapsamında Kurulumuza bağlı olarak faaliyet gösteren ve bünyesinde Kurumsal SOME bulunan sermaye piyasası kurumlarının siber güvenlik farkındalığının artırılması amacıyla her yıl en az bir siber güvenlik farkındalığı eğitimi düzenlenmesi hususunda TSPB görevlendirilmiş olup, eğitim çalışmaları rutin bir şekilde devam etmektedir. Diğer yandan Kurulumuz çalışanlarının siber güvenlik farkındalığının artırılması amacıyla da yıllık olarak eğitim/konferans çalışmaları yürütülmektedir.

CDDO tarafından başlatılan ve yürütülen Ulusal Veri Sözlüğü Projesi kapsamında Kurulumuz ilgili Dairelerinin katılımıyla çalışma grubu oluşturulmuş olup, projenin çalışmalarına devam edilmektedir.

CDDO tarafından yayınlanan ve tüm kamu kurumlarının ve kritik altyapı işletmecilerinin uyması gereken “*Bilgi ve İletişim Güvenliği Rehberi*” ne uyum çalışmaları tamamlanmış olup yine CDDO tarafından yayınlanan “*Bilgi ve İletişim Güvenliği Denetim Rehberi*” kapsamında Kurulumuz iç denetimi gerçekleştirilmiştir. Yapılan denetim bulgularına ilişkin oluşturulan aksiyon planı çerçevesinde iyileştirme çalışmaları yürütülmüştür. Ayrıca, söz konusu denetim rehberi gereğinin yapılması amacıyla sektörümüzün kritik altyapı işletmecileri olan Borsa İstanbul A.Ş., İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. ve Merkezi Kayıt Kuruluşu A.Ş.’ye de gönderilmiştir.

6698 sayılı Kişisel Verileri Koruma Kanunu kapsamında Kurulumuzda yürütülen uyum çalışmalarına katılım sağlanmıştır.

B. İkincil Düzenlemeler ile Ekonomik ve Sosyal Etkiler Analizi

1. SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI VE İHRACINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER

1.1. II-16.3 sayılı Payları Girişim Sermayesi Pazarında İşlem Görecek Ortaklıklara İlişkin Esaslar Tebliği

“II-16.3 Sayılı Payları Girişim Sermayesi Pazarında İşlem Görecek Ortaklıklara İlişkin Esaslar Tebliği” (II-16.3 sayılı Tebliğ) 18/05/2023 tarih ve 32194 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

II-16.3 sayılı Tebliğ ile getirilen düzenlemelerle; halka açık olmayan ortaklıkların sermaye artırımı suretiyle ihraç edilecek paylarının halka arz edilmeksizin nitelikli yatırımcılara satılabilmesine ve Borsa İstanbul A.Ş.’nin Girişim Sermayesi Pazarı’nda işlem görebilmesine imkan sağlanmıştır.

II-16.3 sayılı Tebliğ ile ortaklıkların;

- Paylarının sermaye artırımı yoluyla halka arz edilmeksizin satışına,
- Paylarının sermaye artırımı yoluyla halka arz edilmeksizin satışı sonrasında uyulması gereken hususlara,
- Finansal raporları ile bağımsız denetimine,
- Özel durum açıklamalarına,
- Muafiyetlerine ve diğer yükümlülüklerine

İlişkin usul ve esaslar düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, yapılan düzenleme sonucunda 2/6/2013 tarih ve 28685 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan VII-128.1 sayılı Pay Tebliği’nin (Pay Tebliği) 5’inci maddesinin üçüncü fıkrasının yürürlükten kaldırılması gerekliliği doğmuş olup, Pay Tebliği’nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (VII-128.1.e) Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

Halka açık olmayan ortaklıkların paylarının halka arz edilmeden önce belirli bir büyüklüğe ulaşması amacıyla sermaye piyasaları yoluyla finansmana ulaşma imkanı zorlaşacaktır.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

II-16.3 sayılı Tebliğ ile halka arz öncesi uyulması gereken koşulları karşılayamayan şirketler için paylarının halka arz edilmeksizin nitelikli yatırımcılara satışı yoluyla finansman sağlamaları kolaylaşacak ve halka arza hazırlanma sürecinde büyümeleri ivme kazanacaktır.

2. Düzenlemenin Hedefi /Amacı

II-16.3 sayılı Tebliğ’in amacı, halka açık olmayan ortaklıkların Girişim Sermayesi Pazarında işlem görmek üzere sermaye artırımı yoluyla ihraç edilecek paylarının halka arz edilmeksizin nitelikli yatırımcılara satışına ve söz konusu ortaklıkların yükümlülükleri ile muafiyetlerine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar

Şirketler, nitelikli yatırımcılara pay satışı gerçekleştirerek ihtiyacı olan fonlara erişebilecek ve elde ettikleri fonlarla yapacağı girişimler sayesinde ekonomik büyümeye katkıda bulunabileceklerdir.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarılabileceği Sosyal Etki

II-16.3 sayılı Tebliğ ile halka açılacak büyüklükte olmayan ortaklıkların tanınmasına ve bu suretle yeni bir yatırım ortamının yaratılmasına imkan sağlanacaktır.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

II-16.3 sayılı Tebliğ çalışmasına ilişkin Kurul dışı ve Kurul içi görüş alma süreçleri izlenmiştir.

2. KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARINA İLİŞKİN İKİNCİL DÜZENLEMELER

2.1. Portföy Yönetim Şirketlerine İlişkin Düzenlemeler³

Portföy Yönetim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Tebliği (III-55.1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (III-55.1.d) ile Portföy Yönetim Şirketleri ve Bu Şirketlerin Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Tebliği (III-55.1)'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (III-55.1.e) sırasıyla 18/2/2023 tarihli ve 32108 sayılı ve 28/11/2023 tarihli ve 32383 sayılı Resmi Gazete'lerde yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Söz konusu Tebliğ değişiklikleriyle;

- Portföy yönetim şirketlerinin (PYŞ) organizasyonel yapı ve sermaye açısından güçlendirilmesi,
- Alt portföy yöneticiliği tanımının yabancı portföy yönetim şirketlerini de kapsadığının ve tam zamanlılık kavramının netleştirilmesi,
- PYŞ acenteleri tarafından, PYŞ'nin yetkili olduğu faaliyetlerle ilgili sözleşmelerin imzalanmasının temin edilebileceği,
- PYŞ'lerin irtibat bürolarına ilişkin uygulanacak hükümlerin belirlenmesi,
- Acente, şube ve irtibat bürolarının merkez dışı örgüt olarak tanımlanması ve ilgili maddelerin bu kapsamda güncellenmesi,
- PYŞ'lerin ortaklık yapısında meydana gelen değişikliklerde, şirkete payları devralarak veya sermaye taahhüdünde bulunarak ortak olan gerçek ve tüzel kişiler için de mali güç şartının aranması

hususlarında düzenleme yapılmıştır.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

Düzenlemenin yapıldığı dönemde, portföy yönetim şirketlerinin faaliyetlerinin gerektirdiği organizasyonel yapıyı kurabilmek, teknik donanım ve personel istihdamını sağlamak için daha çok kaynağa ihtiyaç duyduğu, şirketlerin kara geçmesine kadarki sürede sermayesinin önemli bir kısmını kaybettiği, güçlü sermaye yapısına sahip olmayan şirketlerin faaliyetini durdurmak zorunda kaldığı ve nihayetinde bazı şirketlerin kendi talepleri doğrultusunda faaliyet yetki belgelerinin iptal edildiği tespit edilmiştir. Düzenlemenin yapılmaması halinde, tespit edilen söz konusu sorunların devam edeceği kanaatine varılmıştır.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Ülkemizde giderek önem kazanan ve hızla büyümeye devam eden yatırım fonları ve emeklilik yatırım fonlarının kurucu/yöneticileri olan portföy yönetim şirketlerinin organizasyonel yapısı ve sermaye açısından güçlendirilmesi ve uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi amaçlanmıştır.

---

³ Kurulumuzca yapılan tebliğ değişikliğine ilişkin çalışmalar 2022 yılında tamamlanmış olmakla birlikte söz konusu değişiklikler 2023 yılında yürürlüğe girmiştir.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

Ülkemizde giderek önem kazanan ve hızla büyümeye devam eden yatırım fonları ve emeklilik yatırım fonlarının kurucu/yöneticileri olan portföy yönetim şirketlerinin organizasyonel yapısı ve sermaye açısından güçlendirilmesi ve uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi amaçlanmıştır.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Düzenlemenin insan kaynağı açısından portföy yönetim şirketlerini güçlendireceği ve fonların performansına da olumlu şekilde etki edebileceği öngörülmüştür.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Fon performansının artması ve portföy yönetim şirketlerinin kurumsal yapısının güçleneceği değerlendirilmiştir.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Kurulumuzun Hukuk İşleri Dairesi'nden görüş talep edilmiştir.

2.2. Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Düzenlemeler⁴

Kurul Karar Organı'nın 27/10/2022 tarih ve 63/1576 sayılı Kararı çerçevesinde Emeklilik Yatırım Fonlarının Kuruluş ve Faaliyetlerine İlişkin Esaslar Hakkında Yönetmelik'te (Yönetmelik) değişiklik yapılmasına karar verilmiş olup, söz konusu karar 10/03/2023 tarihli ve 32128 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir;

- “Fon paylarının kayda alınma başvurusu” başlıklı (16) numaralı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,

“Başvurunun olumlu görülmesi halinde fon içtüzüğünde yer alan pay sayısı Kurul kaydına alınır ve izahname Kurulca onaylanır. Tanıtım formunun ve Kurulca onaylı izahnamenin, izin yazısının şirket tarafından tebellüğ edildiği tarihi izleyen on iş günü içerisinde KAP'ta ilan edilmesi zorunludur, ayrıca ticaret siciline tescil ve TTSG'de ilan edilmez. Ancak, izahnamenin nerede yayımlandığı hususu ticaret siciline tescil ettirilir ve TTSG'de ilan olunur. TTSG ilanı, takip eden altı iş günü içerisinde Kurula gönderilir. Tanıtım formu, izahnamenin nerede yayımlandığı hususuna ilişkin ticaret siciline tescil tarihi belirtilerek KAP'ta güncellenir.

...

Değişiklikler ve yeni hususlar, Kurulun onayı alınmadan izahnamede değişiklik yapılarak katılımcılara açıklanamaz ve uygulamaya konulamaz. Kuruldan onay alındıktan sonra izahname tadil metni yeni hususların yürürlüğe giriş tarihinde KAP'ta ilan edilir. İzahname tadil metninin nerede yayımlandığı hususu ticaret siciline tescil ettirilir ve TTSG'de ilan olunur. TTSG ilanı, takip eden altı iş günü içerisinde Kurula gönderilir.”

- “Portföy sınırlamalarına ilişkin esaslar” başlığı ile (22) numaralı maddenin eklenmesine,

“Kurul, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumunun uygun görüşünü alarak fon türü bazında fon portföyüne alınacak varlık ve işlemlere ilişkin olarak bu Yönetmelikte yer alan oranlardan farklı asgari ve/veya azami oranlar belirleyebilir.”

---

⁴ Kurulumuzca yapılan tebliğ değişikliğine ilişkin çalışmalar 2022 yılında tamamlanmış olmakla birlikte söz konusu değişiklikler 2023 yılında yürürlüğe girmiştir.

- “Fonun tanıtımına yönelik belgeler” başlıklı (34) numaralı maddesinin “İzahnamenin ve tanıtım formunun katılımcıların anlayabileceği açıklıkta ve okunaklı bir şekilde yazılması zorunludur.” şeklinde değiştirilmesine, karar verilmiştir.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

Emeklilik yatırım fonlarının içtüzük ve izahnamelerinin, hem kuruluş aşamasında hem de yapılan değişiklikler kapsamında Türkiye Ticaret Sicil Gazetesi'nde (TTSG) ilan edilerek tescil edilmesi gerekliliğinden dolayı ödenen ücretlerin fon portföylerinden karşılanmaya devam edilmesi söz konusu olacaktır.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Emeklilik yatırım fonu kurucularının operasyonel yükleri hafifletilerek ve katlanılan maliyetler azaltılarak sektörün büyümesinin teşvik edileceği düşünülmektedir.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

Emeklilik yatırım fonlarının izahname tescil sürecinin yatırım fonlarındaki uygulamaya benzer hale getirilmesi ve bu suretle emeklilik yatırım fonu kurucularının operasyonel yükleri hafifletilerek ve katlanılan maliyetler azaltılarak sektörün büyümesinin teşvik edilmesi amaçlanmıştır.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Emeklilik yatırım fonu tescil süreçlerinde katlanılan maliyetlerin azaltılarak sektörün büyümesine katkı sağlayacağı düşünülmüştür.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Emeklilik yatırım fonlarına ilişkin tescil süreçlerinde yaşanan operasyonel yüklerinin azaltılacağı öngörülmüştür.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Kurulumuzun Hukuk işleri Dairesi'nden, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu'ndan ve T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Finansal Piyasalar ve Kambiyo Genel Müdürlüğü'nden görüş talep edilmiştir.

3. 2023 YILI KURUL İLKE KARARLARI İLE EKONOMİK VE SOSYAL ETKİLERİNİN ANALİZİ

3.1. Kurul Karar Organı' nın i-SPK.17.8 (12.01.2023 tarihli ve 2/51 s.k.) sayılı İlke Kararı:

II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1 sayılı Tebliğ) ve Kurul Karar Organının i-SPK. II-17.6 (15.10.2020 tarihli ve 64/1284 s.k.) sayılı İlke Kararı (i-SPK. II-17.6 sayılı İlke Kararı) kapsamında, kurumsal yönetim ilkelerinden zorunlu olarak uygulanacak olanların belirlenmesi ve gözetiminde, payları Borsa İstanbul A.Ş. Yıldız Pazar, Ana Pazar ve Alt Pazar'da işlem gören halka açık ortaklıklar ile fiili dolaşımdaki paylarının oranının %5'in altına düşmesi nedeniyle Piyasa Öncesi İşlem Platformu'na alınan ortaklıkların, sistemik önemlerine göre piyasa değerleri ve fiili dolaşımdaki paylarının piyasa değerleri dikkate alınarak yapılan hesaplama ile ilgili olarak dahil oldukları grupların değişmesi durumunda II-17.1 sayılı Tebliğ'in "Yatırımcı ilişkileri bölümü" başlıklı 11 inci maddesine uyum yükümlülüğünün sağlanmasını teminen ortaklıklara ilgili yılın Haziran ayı sonuna kadar süre verilmesine karar verilmiştir.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

Payları Borsa İstanbul A.Ş. Yıldız Pazar, Ana Pazar ve Alt Pazar'da işlem gören halka açık ortaklıkların, II-17.1 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca dahil oldukları grupların değişmesi nedeniyle tabi olacakları yükümlülüklerle uyum sağlaması gecikecektir.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Payları Borsa İstanbul A.Ş. Yıldız Pazar, Ana Pazar ve Alt Pazar'da işlem gören halka açık ortaklıkların, II-17.1 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca dahil oldukları grupların değişmesi nedeniyle tabi olacakları yükümlülüklerle uyum sağlaması kolaylaştırılmıştır.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

İlke kararı ile ortaklıkların II-17.1 sayılı Tebliğ hükümlerine uyum sağlamasının kolaylaştırılması amaçlanmıştır.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

İlke kararı ile ortaklıkların II-17.1 sayılı Tebliğ hükümlerine uyum sağlaması kolaylaştırılmıştır.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Ortaklıkların II-17.1 sayılı Tebliğ hükümleri uyarınca dahil oldukları grupların değişmesi nedeniyle tabi olacakları yükümlülüklerle uyumun sağlanması kolaylaştırılarak bu ortaklıklar için daha adil bir rekabet ortamı oluşturulmuştur.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Kurul içi veya dışı görüş talebinde bulunulmamıştır.

3.2. Kurul Karar Organı'nın 09/02/2023 tarih ve 8/174 sayılı Kararı Uyarınca Yapılan Duyuru:

06.02.2023 tarihinde merkez üssü Kahramanmaraş olan ve 10 ili (Kahramanmaraş, Kilis, Hatay, Osmaniye, Adıyaman, Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır, Malatya ve Adana) etkileyen depremler nedeniyle bağışta bulunmak isteyen şirketler bakımından, diğer mevzuatın yardım ve bağış yapılmasına ilişkin düzenlemeleri saklı kalmak kaydıyla;

1) Bağış yapmak isteyen ancak genel kurullarınca belirlenmiş bağış tutarı yeterli olmayan ve/veya hiç belirlenmemiş olan halka açık ortaklıkların;

a) Yönetim kurulu kararı ile varsa genel kurul kararında belirlenen sınırı aşacak; böyle bir sınır belirlenmemişse, yönetim kurulu kararında öngörülecek tutarda bağış yapabilecekleri,

b) Yönetim kurulu kararı ile yapılacak bağış ve ödemelerin tutarı ve bağış yapılan tarafın, Kurulun özel durumların kamuya açıklanmasına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya duyurulması gerektiği,

c) Söz konusu yönetim kurulu kararının yapılacak ilk genel kurul toplantısında pay sahiplerinin onayına sunulması gerektiği

hususlarında bilgilendirilmelerine;

2) III-39.1 sayılı Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ'in 56 ncı maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde yer alan sınırın hesaplanmasında, yatırım hizmet ve kuruluşlarına ilişkin diğer düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, aracı kurumlar tarafından deprem dolayısıyla yapılan bağışların dikkate alınmamasına;

3) Menkul kıymet yatırım ortaklıkları, gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve halka açık girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının Kurulumuzun halka açık şirketlere ilişkin düzenlemelerine de tabi olmaları nedeniyle, anılan ortaklıklar için de (1) nolu maddede belirtilen esasların geçerli olduğu hususunda söz konusu şirketlerin bilgilendirilmelerine karar verilmiştir.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

Ortaklıkların deprem nedeniyle yapacakları bağışlar sınırlı kalabilecektir.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Ortaklıkların deprem nedeniyle yapacakları bağışların ilgili mevzuat karşısındaki durumuna açıklık getirilerek, ortaklıklar konu hakkında bilgilendirilmiştir.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

Deprem nedeniyle bağışta bulunmak isteyen ancak genel kurullarınca belirlenmiş bağış tutarı yeterli olmayan ve/veya hiç belirlenmemiş olan halka açık ortaklıkların ilgili mevzuata uygun olarak nasıl bağışta bulunabilecekleri konusunda açıklık getirilmesi amaçlanmıştır.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Düzenleme ile deprem nedeniyle yapılacak bağışların hangi koşullarda yapabileceği hususunda ortaklıklar bilgilendirilerek, depremin etkilerinin ortadan kaldırılması sürecine katkıda bulunulmuştur.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Depremin etkilerinin ortadan kaldırılması sürecine katkıda bulunulmuştur.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Kurul içi veya dışı görüş talebinde bulunulmamıştır.

3.3. Kurul Karar Organı'nın i-SPK.22.7 (14.02.2023 tarih ve 9/177 s.k.) sayılı İlke Kararı:

Yürürlükte bir geri alım programı olup olmadığına bakılmaksızın payları borsada işlem gören ortaklıkların ve bunların bağlı ortaklıklarının pay geri alım işlemlerinin kolaylaştırılmasını ve yatırımcıların korunmasını teminen yapılacak ikinci bir duyuruya kadar;

1. Payları borsada işlem gören halka açık ortaklıkların, genel kurul kararı aranmaksızın, yapılacak ilk genel kurulda ortakların bilgisine sunulmak üzere, yönetim kurulu kararı ile geri alım programı başlatılabileceğine, yönetim kurulu kararında geri alımın amacına, geri alım programının öngörülen azami süresi, alınacak azami pay adedi ile kullanılacak azami fon tutarına yer verilmesi gerektiğine ve söz konusu yönetim kurulu kararının Kurulun özel durum açıklamalarına ilişkin düzenlemeleri çerçevesinde kamuya açıklanmasına,
2. Payları borsada işlem gören halka açık ortaklıkların bağlı ortaklıklarının da, genel kurul kararı aranmaksızın, yapılacak ilk genel kurulda kendi ortaklarıyla birlikte ana ortaklığın ortaklarının bilgisine sunulmak üzere, yönetim kurulu kararı ile geri alım programı başlatılabileceğine, bu yönetim kurulu kararının da birinci maddedeki esaslara tabi olacağına,
3. Yürürlükte bir geri alım programı olan halka açık ortaklıkların ve bağlı ortaklıklarının, geri alım programlarına, yönetim kurullarınca ayrıca bir karar alınmasına gerek olmaksızın bu kararda belirtilen şartlar ile devam edebileceklerine,

4. II-22.1 sayılı Geri Alınan Paylar Tebliği'nin; 9 uncu (ikinci fıkrasının ilk cümlesi hariç), 12 nci (beşinci, altıncı ve dokuzuncu fıkrası hariç) maddeleri, 15 inci maddesinin birinci fıkrasının b, c ve d bentleri ile 19 uncu maddesinin ikinci, altıncı ve dokuzuncu fıkralarının uygulanmamasına,
5. Geri alınan paylar nedeniyle edinilmiş bedelsiz paylar için de aynı esasların uygulanmasına,
6. İlke kararı çerçevesinde geri alınan payların, geri alındığı tarihten itibaren 30 günlük süre boyunca satılamamasına ve 30 günlük sürenin hesaplanmasında "ilk giren ilk çıkar" yönteminin uygulanmasına,
7. 21.07.2016 ve 25.07.2016 tarihli duyuruların ve 23/06/2022 tarihli ve 34/959 sayılı ve 21.08.2015 tarihli ve 21/1023 sayılı ilke kararlarının yürürlükten kaldırılmasına

karar verilmiştir.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

Halka açık ortaklıkların, kendi paylarını satın alması veya rehin olarak kabul edilmesine ilişkin usul ve esasların düzenlendiği II-22.1 sayılı Geri Alınan Paylar Tebliği'nde yer alan sınırlandırmalar uygulanmaya devam edileceğinden karar süreçlerinde gecikmeler yaşanabilecektir.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

II-22.1 sayılı Geri Alınan Paylar Tebliği'nde yer alan sınırlandırmalara yönelik değişiklikler ile ortaya çıkabilecek olumsuzluklar giderilebilecek ve piyasaların sağlıklı bir şekilde işlemesi sağlanabilecektir.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

06.02.2023 tarihinde merkez üssü Kahramanmaraş olan ve 10 ili etkileyen depremler nedeniyle ortaya çıkabilecek olumsuzlukların giderilmesi ve piyasaların sağlıklı bir şekilde işlemesi amaçlanmıştır.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Deprem sonrasında yapılması planlanan geri alım programları ile yatırımcıların korunmasına ve piyasaların etkin şekilde işlemesine katkıda bulunulmuştur.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Deprem etkilerinin ortadan kaldırılması sürecine ve piyasaların sağlıklı bir şekilde işlemesine katkıda bulunulmuştur.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Kurul içi veya dışı görüş talebinde bulunulmamıştır.

3.4. Kurul Karar Organı'nın i-SPK 128.19 (14.02.2023 tarih ve 9/178 s.k.) sayılı İlke Kararı

1. VII-128.1 sayılı Pay Tebliği'nin 27'nci maddesinde yer alan, payları borsada işlem gören ortaklıkların pay sahiplerine yönelik bilgi formu düzenleme yükümlülüğü sınırı, işbu karar tarihinden itibaren ikinci bir duyuruya kadar yüzde üç olarak uygulanacaktır.
2. İşbu karar tarihinden sonra pay sahiplerinin yapacakları satışlar ile son on iki aylık dönemde yapmış oldukları satışların toplamının şirket sermayesinin yüzde onunu aşması halinde, birinci maddedeki orana bakılmaksızın bu pay satışları öncesinde, Kurulca esasları belirlenen pay satış bilgi formu düzenlenecek ve bu form satış öncesinde Kurul'un onayına sunulacaktır.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

Pay sahipleri tarafından yapılacak yüksek orandaki satışların piyasa etkinliğini bozucu etkisi olabilecektir.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Pay sahipleri tarafından herhangi bir 12 aylık dönem içerisinde yapılabilecek pay satışı oranına sınırlama getirilerek, piyasa etkinliğini bozucu satışların engellenmesi sağlanmıştır.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

Piyasaların sağlıklı bir şekilde işlemesi amaçlanmıştır.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Yatırımcıların korunmasına ve piyasaların etkin şekilde işlemesine katkıda bulunulmuştur.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Piyasaların sağlıklı bir şekilde işlemesine katkıda bulunulmuştur.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Kurul içi veya dışı görüş talebinde bulunulmamıştır.

3.5. Kurul Karar Organı'nın i-SPK-128.21 (30/03/2023 tarihli ve 20/412 s.k.) sayılı İlke Kararı

Son dönemde payların ilk halka arzında meydana gelen fazla talebin karşılanması noktasında yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunması ve yatırımcılar arasında eşit uygulamaların sağlanması amacıyla, halka açık olmayan ortaklıkların paylarının ilk halka arzında II-5.2 sayılı Sermaye Piyasası Araçlarının Satışı Tebliği'nin (II-5.2 sayılı Tebliğ) ilgili hükümlerinin yeni bir karar alınıncaya kadar aşağıdaki şekilde uygulanmasına karar verilmiştir.

1. Halka arz edilen payların piyasa değeri 750.000.000 TL ve altı olan halka arzlarda borsada satış yönteminin uygulanması zorunludur.

2. Halka arz edilen payların piyasa değeri 750.000.000 TL üzeri olan halka arzlarda borsa dışında talep toplama yoluyla satış yönteminin kullanılması durumunda;

a) Bireysel yatırımcı grubundaki tüm yatırımcılara II-5.2 sayılı Tebliğ md. 20/2'de belirtilen esaslara göre eşit dağıtım yapılacak olup, II-5.2 sayılı Tebliğ md. 20/3'te öngörülen oransal dağıtım yöntemi uygulanmayacaktır.

b) Yatırımcı bazında talepte bulunulabilecek pay tutarı, söz konusu yatırımcının dahil olduğu gruba tahsis edilen toplam pay tutarının dörtte birini geçemeyecektir.

c) Yeterli talep olması halinde, yurt içi kurumsal yatırımcı grubunda her bir yatırımcı bazında dağıtılacak pay tutarının, halka arz edilen payların toplam tutarının %1'ini aşmayacak şekilde belirlenmesi esastır. Bir portföy yönetim şirketinin (PYŞ) kurucusu ve/veya yöneticisi olduğu fonlar açısından söz konusu sınırlama PYŞ bazında ve %3 olarak uygulanır.

ç) PYŞ'ler, aracı kurumlar ve yatırım ve kalkınma bankaları tarafından bireysel portföy yöneticiliği sözleşmesi imzalamış olduğu müşterileri adına iletilen talepler ile gayrimenkul yatırım fonları, girişim sermayesi yatırım fonları, unvanında serbest ve/veya özel ibaresi yer alan yatırım fonları ve III-39.1 sayılı Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ md. 31/1-d kapsamındaki kuruluşların ilettiği talepler kurumsal yatırımcı grubu kapsamında değerlendirilmeyecektir.

d) İzahnamenin ilgili bölümünde halka arzda içsel bilgiye ulaşabilecek kişiler listesinde yer alan kişiler ve bunların eşleri ile birinci derece kan ve sıhri hısımları, yurt içi bireysel yatırımcı grubu dışında kalan diğer hiçbir tahsisat grubundan talepte bulunamazlar.

e) II-5.2 sayılı Tebliğ md. 18/5 hükmü kapsamında, talep toplama süresi sonunda bir yatırımcı grubuna tahsis edilen tutarı karşılayacak tutarda talep gelmesi durumunda, anılan grubun tahsisat oranından diğer gruplara kaydırma yapılamayacaktır. Yeterli talep gelmeyen yatırımcı grubu olması durumunda ise o gruba ait tahsisatın karşılanamayan kısmı öncelikle varsa karşılanamayan taleplerin karşılanması amacıyla yurt içi bireysel yatırımcı grubuna aktarılacaktır. Bu aktarım sonrasında veya yurt içi bireysel yatırımcı grubuna tahsis edilen kadar talep gelmemesi durumunda kalan kısım serbestçe diğer gruplara aktarılabilir.

f) Satışa sunulan paylara ilişkin Tebliğ ekinde yer alan talep formu, tarih ve saat belirtecek şekilde müteselsil sıra numarasıyla düzenlenecektir. Elektronik ortamda alınan talep formlarında, Kurulun belge kayıt düzenlemelerindeki elektronik ortamda alınan emirlere ilişkin yükümlülükler uyulur.

g) II-5.2 sayılı Tebliğ md. 23/1 uyarınca düzenlenecek dağıtım listesi, iletilen her bir talep bazında ve anılan fıkradaki bilgilere ek olarak talep numarasını, talep formunun yazılı veya elektronik olduğunu gösterir şekilde çeşidini ve verilen teminat tutarı ile türünü de içerecek şekilde hazırlanacaktır.

3. Kurumsal yatırımcıların kendi portföyleri için aldıkları paylar hiçbir suretle bireysel yatırımcı hesaplarına aktarılamaz. Aracı kurumlar, yatırım ve kalkınma bankaları ile portföy yönetim şirketlerinin müşterilerinin portföyü için talepte bulunması durumunda, talebin müşterinin ait olduğu yatırımcı grubundan yapılması ve II-5.2 sayılı Tebliğ md. 18/3 uyarınca müşterinin ilgili yatırımcı grubuna ilişkin aranan nitelikleri taşıdığına ilişkin gerekli belgelerin talep formuna eklenmesi gerekmektedir.

4. Dağıtımdan pay alan yatırımcılar, dağıtım listesinin kesinleşmesini takiben hesaplarına aktarılan payları, paylar hesaplarına geçtiği tarihten itibaren 90 gün boyunca borsa dışında satamaz, başka yatırımcı hesaplarına virmanlayamaz veya borsada özel emir ile ve/veya toptan satış işlemine konu edemezler. Payları halka arz edilen ortaklığın mevcut ortaklarının sahip oldukları paylar için (varsa halka arz edilen kısım hariç) bu kısıtlama, izahname onay tarihinden itibaren 180 gün boyunca ve borsada satışı da kapsayacak şekilde uygulanır.

5. Taleplerin kabul edilmesi ve dağıtımın Tebliğ ve bu Kurul Kararı hükümleri ile izahnamede yer alan esaslara uygun olarak yapılmamasından ihraççı ve/veya halka arz eden ile yetkili kuruluş ya da varsa konsorsiyum lideri ve eş liderlerin, kusurlarına ve durumun gereklerine göre zararlar kendilerine yükletilebildiği ölçüde sorumlu olduğu hususunun tekrar hatırlatılmasında fayda görülmektedir.

6. Kurul Karar Organı'nın i-SPK 5.2 (19/01/2023 tarihli ve 3/96 s.k.) sayılı İlke Kararı ile 11.11.2021 tarih ve 59/1669 sayılı Kararı'nın (ç) bendi yürürlükten kaldırılmıştır.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

Halka arzların talep toplama süreçlerinde yatırımcıların menfaatlerine zarar gelebilecektir.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Halka arzlarda talep toplama süreçlerinde yatırımcı gruplarına ilişkin yükümlülükler net olarak belirlenmiştir.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

İlke kararı ile kurumsal ve bireysel yatırımcıların korunması ve yatırımcı gruplarına yapılacak olan tahsisatların net olarak belirlenmesi amaçlanmıştır.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunarak sermaye piyasasının güvenilir, şeffaf, etkin, istikrarlı, adil ve rekabetçi bir ortamda işleyişi ve geliştirmesi sağlanmıştır.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Yatırımcıların arasında eşitlik sağlanarak daha adil bir ortam oluşturulmuştur.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Kurul içi veya dışı görüş talebinde bulunulmamıştır.

3.6. II-17.1 Sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği'ne İlişkin 28.09.2023 tarih ve 57/1201 sayılı Kararı Uyarınca Yapılan Duyuru

Kurulumuzun 28.09.2023 tarih ve 57/1201 sayılı kararı ile II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği çerçevesinde Yatırımcı İlişkileri Bölümü oluşturma yükümlülüğü bulunan şirketlerin;

- Mevcut durumda Lisanslama ve Sicil Tutma Sistemi'nde (LSTS) kayıtlı bulunan tüm personelini fiilen gözden geçirerek görevden ayrılmış personel bulunması halinde bu kişiler için LSTS'de gerekli bildirim işlemlerini yapmaları
- Sicil bildirimi henüz yapılmamış sicile konu personeli bulunması halinde bu kişileri LSTS üzerinden bildirmeleri
- Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda yer verilen bilgilerin güncelliğini sağlamaları gerektiği kamuya duyurulmuştur.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

Yatırımcılar ile ortaklık arasında yapılan yazışmalar ile diğer bilgi ve belgelere ilişkin kayıtların sağlıklı, güvenli ve güncel olarak tutulmaması ihtimali doğacaktır.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Kurulun, genel kurul toplantısı ile ilgili olarak pay sahiplerinin bilgi ve incelemesine sunulması gereken dokümanların hazırlanmasında ve genel kurul toplantısının ilgili mevzuata, esas sözleşmeye ve diğer ortaklık içi düzenlemelere uygun olarak yapılmasını sağlayacak tedbirleri almasında yardımcı olacaktır.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

Kurumsal yönetim ve kamuyu aydınlatma da dâhil olmak üzere sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesinin gözetimi konusunda tam, doğru ve zamanında bilgi alınması amaçlanmaktadır.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Yatırımcılar ile ortaklık arasında yapılan yazışmalar ile diğer bilgi ve belgelere ilişkin kayıtların sağlıklı, güvenli ve güncel olarak tutulmasını sağlamak.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Kamuoyunun tam bilgiye doğru, anlaşılır ve eş anlı erişebilmesine imkan tanımaktadır.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Kurul içi veya dışı görüş talebinde bulunulmamıştır.

3.7. Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber’e İlişkin 02/02/2023 tarihli ve 5/151 sayılı İlke Kararı

Kurul’un 02.02.2023 tarih ve 5/151 sayılı kararı ile Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber’in (Rehber) (4.9.) nolu maddesinin başlığının;

“4.9. Unvanında “Para Piyasası” ve “Kısa Vadeli” İfadesi Yer Alan Fonlara İlişkin Esaslar”

şeklinde değiştirilmesine; anılan maddeye aşağıdaki ifadenin eklenmesine;

“Unvanında “Para Piyasası” ve “Kısa Vadeli” ifadesi yer alan fonlar fon toplam değerinin %25’ini geçmemek üzere Borsa İstanbul A.Ş. Pay Senedi Repo Pazarı’nda ters repo sözleşmelerine taraf olabilirler.”

Rehber’in “Fon Portföyünde Yer Alan Varlıkların Vadesinin Hesaplanması” başlıklı (4.2.6.) nolu maddesine aşağıdaki ifadenin eklenmesine;

“Fonların taraf olduğu ters repo sözleşmelerine konu sermaye piyasası araçları, vadeye kalan gün sayısı ile ağırlıklı ortalama vade hesaplamalarında dikkate alınmaz ve Fon Tebliği’nin 20’nci maddesinin ikinci fıkrası kapsamında değerlendirilmez.”

karar verilmiştir.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

Para piyasası fonları ve kısa vadeli borçlanma araçları fonları ile unvanında "para piyasası" ve "kısa vadeli" ifadelerine yer verilen diğer fonların Pay Senedi Repo Pazarı’nda (PSRP) ters repo sözleşmelerine taraf olması, Fon Tebliği’nin 20’nci maddesinin ikinci fıkrasına aykırılık teşkil etmekteydi. Düzenlemenin yapılmaması durumunda, söz konusu aykırılığın devam edeceği kanaatine varılmıştır.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Para piyasası fonları ve kısa vadeli borçlanma araçları fonları ile unvanında "para piyasası" ve "kısa vadeli" ifadelerine yer verilen diğer fonların PSRP’de portföy sınırlamaları çerçevesinde ters repo sözleşmelerine taraf olabilmesine imkan tanınabileceği düşünülmektedir.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

Ters repo sözleşmelerine konu sermaye piyasası araçlarının vadesine ve fonun ağırlıklı ortalama vadesinin hesaplamasına yönelik tereddütlerin giderilmesi amaçlanmıştır.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

PSRP’nin gelişiminde para piyasası fonları ile kısa vadeli borçlanma araçları fonlarının önemli bir rol oynayacağı düşünülmüştür.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkartabileceği Sosyal Etki

PSRP’nin gelişiminin hem sermaye piyasalarının hem de yatırımcıların menfaatine olacağı düşünülmüştür.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Kurul içi veya dışı görüş talebinde bulunulmamıştır.

3.8. Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber'e İlişkin 16/02/2023 tarihli ve 10/196 sayılı İlke Kararı

Kurul'un 16.02.2023 tarih ve 10/196 sayılı kararı ile Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber'in (Emeklilik Rehberi) "10.5. Katkı Fonlarının Karşılaştırma Ölçütü" başlıklı bölümünün aşağıdaki şekilde değiştirilmesine;

"i) Faiz içermeyen katkı fonları için (Katılım Katkı Fonları) karşılaştırma ölçütü; %60 BIST-KYD KAMU KİRA SERTİFİKALARI ENDEKSİ + %20 BIST KATILIM 100 GETİRİ ENDEKSİ + %15 BIST KATILIM 30 GETİRİ ENDEKSİ + %5 BIST-KYD 1 AYLIK KAR PAYI (TL) ENDEKSİ

ii) Katkı fonları için karşılaştırma ölçütü; %30 BIST-KYD DİBS UZUN ENDEKSİ + %30 BIST-KYD DİBS ORTA ENDEKSİ + %20 BIST 100 GETİRİ ENDEKSİ + %15 BIST 30 GETİRİ ENDEKSİ + %5 BIST-KYD 1 AYLIK MEVDUAT (TL) ENDEKSİ

şeklinde belirlenmiştir."

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

14.02.2023 tarih ve 32104 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik" ile Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmelik'in "Devlet katkısının yatırıma yönlendirilmesi" başlıklı 14. maddesinde değişiklik yapılarak, devlet katkısı fonlarının portföy sınırlamaları değiştirilmiş olup, anılan değişiklik kapsamında Emeklilik Rehberi'nin "10.5. Katkı Fonlarının Karşılaştırma Ölçütü" bölümünde değişiklik yapılması gereği hasıl olmuştur. Söz konusu düzenlemenin yapılmaması halinde, katkı fonlarının karşılaştırma ölçütü ile portföy sınırlamaları arasında uyumsuzluk oluşacağı kanaatine varılmıştır.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Söz konusu düzenleme ile katkı fonlarının karşılaştırma ölçütünde değişikliğe gidilerek, Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ve Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmelik ile devlet katkısı fonlarının portföy sınırlamalarında yapılan değişikliklere uyum sağlanması hedeflenmiştir.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

Yapılan düzenleme kapsamında Emeklilik Rehberi ile Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ve Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmelik arasında uyum sağlanması hedeflenmiştir.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Emeklilik Rehberi ile Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ve Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmelik arasında uyum sağlanarak emeklilik sektöründe oluşabilecek olası bir ikircikliğin önüne geçilebileceği düşünülmüştür.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Emeklilik Rehberi ile Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik ve Bireysel Emeklilik Sisteminde Devlet Katkısı Hakkında Yönetmelik arasında uyum sağlanacağı kanaatine varılmıştır.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme Denetleme Kurumu'ndan görüş talebinde bulunulmuştur.

3.9. Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber'e İlişkin 21.03.2023 tarih ve 17/366 Sayılı İlke Kararı

Kurul'un 21/03/2023 tarih ve 17/366 sayılı kararı ile Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber'in (Rehber) (2.), (4.1.2.), (4.2.7.), (4.2.8.), (4.3.), (4.5.), (5.4.), (6.6.), (6.8.), (7.3.), (7.9.) numaralı maddelerinin değiştirilmesine ve Rehber'e (4.1.10) ve (12.5.) numaralı maddelerin eklenmesine karar verilmiştir. Bu doğrultuda;

- Rehber'e 4.1.10. madde numarasıyla aşağıda yer alan hükmün eklenmesine,

"4.1.10. Darphane Sertifikalarına İlişkin Esaslar

Darphane sertifikaları altına dayalı sermaye piyasası aracı niteliğinde olup, Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği'nin (Fon Tebliği) 17/1/d bendinde yer alan ihraç bazındaki %35 sınırlaması uygulanmaksızın yatırım fonları tarafından darphane sertifikasına altına dayalı sermaye piyasası araçları için fon bilgilendirme dokümanlarında belirlenen yatırım sınırlamaları dahilinde yatırım yapılabilir."

- Rehber'in "Gayrimenkul Yatırım Fonları ve Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarının Katılma Paylarına Yatırım Yapılması" başlıklı 4.5. numaralı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine, "4.5. Gayrimenkul Yatırım Fonları ve Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarının Katılma Paylarına Yatırım Yapılması

Fon Tebliği'nin 18. maddesinde yer alan esaslar çerçevesinde gayrimenkul yatırım fonları ve girişim sermayesi yatırım fonlarının katılma payları fon portföyüne dahil edilebilir. Ancak tek bir gayrimenkul yatırım fonuna ve girişim sermayesi yatırım fonuna yapılan yatırım tutarı, fon toplam değerinin %4'ünü geçemez. Serbest yatırım fonları tarafından gayrimenkul yatırım fonları ve girişim sermayesi yatırım fonlarına fon toplam değerinin en fazla %25'i oranında yatırım yapılabilir. Fonlar tarafından bu sınırlamaya 30.09.2023 tarihine kadar uyum sağlanması zorunludur."

- Rehber'in "Serbest Fonların Yatırım Stratejileri" başlıklı 4.3. numaralı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,

"4.3. Serbest Fonlara İlişkin Esaslar

a) Fon Tebliği'nin 25'inci maddesi çerçevesinde serbest fonlar Fon Tebliği'nin 17 ila 24'üncü maddelerinde yer alan fon portföyüne alınacak varlık ve işlemlere ilişkin oransal sınırlamalara tabi olmaksızın fon izahnamesinde belirtilen yatırım stratejisi ve limitleri dahilinde yatırım yapılabilirler. Ayrıca, Fon Tebliği ve bu Rehber'de yapılabilir seviyede derecelendirme notunun arandığı durumlarda serbest fonlar için derecelendirme yapılmış olması yeterlidir. Özel esaslar saklı kalmak kaydıyla, Fon Tebliği ve bu Rehber'de fon portföyüne dahil edilecek varlık ve işlemler için belirlenen oransal yatırım sınırlaması dışındaki diğer tüm şartlar serbest fonlar için de aranır. Örneğin, bir serbest fon borsa dışında ortaklık payı alım/satım işlemi gerçekleştiremez.

b) Fon izahnamesinde fonun Fon Tebliği'nin 20'nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine ve aynı maddenin ikinci fıkrasına uygun olarak yönetileceğinin belirtilmesi ve unvanında "kısa vadeli" ifadesine yer verilmesi şartıyla serbest fonların katılma paylarının alım satımına esas teşkil eden pay fiyatı, Fon Tebliği'nin 14'üncü maddesinin beşinci fıkrasının ikinci cümlesi kapsamında hesaplanacak pay fiyatı olarak belirlenebilir.

c) Unvanında "özel" ibaresi yer almayan ve TEFAS'ta işlem görmeyen serbest fonların ihracına ilişkin izahnamenin KAP'ta yayımlandığı tarihten itibaren 3 ay içerisinde yatırımcı sayısının on ve daha az olması halinde özel fona dönüştürülmesi, başka bir fon ile birleştirilmesi, TEFAS'ta işlem görmesi veya tasfiye edilmesi talebiyle Kurula başvurulması zorunludur.

d) Unvanında “özel” ibaresi yer alan serbest fonların yatırımcılarının fon ihraç başvurusu esnasında işlem yasaklı olmaması zorunludur.”

- Rehber’in “İleri Valörlü Altın İşlemlerinin Değerleme Esasları” başlıklı 5.4. numaralı maddesinin (a/i) ve (b/i) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,

“5.4. İleri Valörlü Altın İşlemlerinin Değerleme Esasları

a) Altın spot işlemlerinde;

i. BİAŞ’ın ilgili Günlük Bülteni’nde (T+0) valörlü USD/ons veya diğer para birimlerinden gerçekleştirilen işlemleri için açıklanan ağırlıklı ortalama fiyatın kullanılması,

ii. Söz konusu işlemlerin portföye alımında alış fiyatının, alım tarihinden başlamak üzere ise BİAŞ’ta değerlendirme günü itibariyle oluşan fiyatlarının; Finansal Raporlama Tebliği’nin 9. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca hesaplanması,

b) Valörlü işlemlerde;

i. BİAŞ’ın Günlük Bülteni’nde ilgili valörlü USD/ons [(T+1) ilâ (T+9)] veya diğer para birimlerinden gerçekleştirilen işlemler için açıklanan ağırlıklı ortalama fiyatın kullanılması,

ii. Söz konusu işlemlerin portföye alımında alış fiyatının, alım tarihinden başlamak üzere ise Borsa İstanbul’da değerlendirme günü itibariyle oluşan fiyatlarının; Finansal Raporlama Tebliği’nin 9. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi uyarınca hesaplanması,

iii. Değerlemenin bu Rehber’in (5.3.) nolu bölümünün (a) ve (b) bentleri uyarınca yapılması gerekmektedir.”

- Rehber’in “Borsa Dışı Türev Araç ve Swap Sözleşmelerine İlişkin Esaslar” başlıklı 4.2.7 numaralı maddesinin (e) ve (f) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,

“4.2.7 Borsa Dışı Türev Araç ve Swap Sözleşmelerine İlişkin Esaslar”

e) Yatırım fonları tarafından borsada ve borsa dışında opsiyon satıcısı olarak opsiyon sözleşmesine taraf olunamaz.

f) Serbest fonlar için bu bölümün (a), (b/i), (b/ii), (d), (e) bentleri uygulanmaz.”

- Rehber’in “Serbest Fonlara İlişkin Esaslar” başlıklı 7.9. numaralı maddesinin (b) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,

“7.9. Serbest Fonlara İlişkin Esaslar

b) Bu Rehber’in (7.2.2.) nolu bölümünün (a), (c), (d) ve (e) bentleri, (7.4.) ve (7.5.) nolu bölümleri uygulanmaz ve (7.6.2.) nolu bölümünde RMD yöntemleri için belirlenen üst limitlerden daha yüksek oranda limit belirlenebilir.”

- Rehber’in “TEFAS” başlıklı 6.8. numaralı maddesinin (f) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine, (a/ii) bendi ile (d) bendinin söz konusu madde hükmünden çıkartılmasına,

6.8. TEFAS

“f) Yatırımcı emirlerinin dağıtım kuruluşlarına iletiminde yatırım kuruluşlarının merkez ve şubeleri ile internet şubelerinin, portföy yönetim şirketlerinin ise merkez ve şubelerinin yanı sıra anılan kurumların ATM ve mobil uygulamaları üzerinden Platform’a emir iletmeleri mümkündür.”

- Rehber’in “Nemalandırma” başlıklı (6.6.) numaralı maddesinin (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,

“6.6. Nemalandırma

a) Katılma payı alım satım emirleri, emrin verilmesini takip eden ilk hesaplamada bulunacak pay fiyatı üzerinden yerine getirilen fonlarda (ihbarlı fonlar), katılma payı alım talimatı karşılığında tahsil edilen bedel unvanında “para piyasası” ve “kısa vadeli” ibaresi yer alan fonlar veya ters repoda nemalandırılır.

- Rehber’in “Sermaye Piyasası Araçlarının İlk İhraçları ve Döviz ile Altın Alım Satım İşlemleri” başlıklı (4.2.8.) numaralı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,
“4.2.8. Sermaye Piyasası Araçlarının İlk İhraçları ve Döviz ile Kıymetli Maden Alım Satım İşlemleri Yatırım fonları hesabına T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen ilk ihraçlardan sermaye piyasası aracı alım işlemlerini ve kıymetli maden ile döviz alım satım işlemlerini gerçekleştiren kuruluşlar, söz konusu işlemlerde komisyon uygulanmaması kaydıyla, Kanun’un 56. maddesinin yedinci fıkrasında düzenlenen fon portföyüne varlık alım satımına aracılık hizmeti veren yatırım kuruluşu kapsamında değerlendirilmez.”

- Rehber’e 12.5. madde numarasıyla aşağıdaki hükmün eklenmesine,
“12.5. Yatırım Fonları Tarafından Ortaklık Payları ile İlgili Yapılan İşlemlere İlişkin Esaslar Yatırım fonları, borsa yatırım fonları, gayrimenkul yatırım fonları ve girişim sermayesi yatırım fonları borsada özel emir yoluyla veya BİAŞ’ta Toptan Satışlar Pazarı’nda gerçekleştirilen işlemlerde alıcı taraf olamazlar.

Bu madde ile getirilen düzenleme tarihinden önce Kurulun VII-128.1 sayılı Pay Tebliği’nin 27. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen kişilerden Toptan Satışlar Pazarı’nda satın alınarak, bu kişilerin yatırımcısı olduğu serbest fonların portföyüne dahil edilen ortaklık paylarının, herhangi bir 12 aylık dönemde ortaklık sermayesinin %10’unu aşan oranda satılacak olması halinde satış öncesinde yatırım fonu adına Kurucu tarafından pay satış bilgi formu düzenlenir ve fonun KAP sayfasında kamuya açıklanır. Pay satış bilgi formunun düzenlenmesi ve kamuya açıklanması konularında Kurulun VII-128.1 sayılı Pay Tebliği’nin 27. madde hükmü kıyasen uygulanır.”

- Rehber’in "Dayanak Varlıklara İlişkin Esaslar" başlıklı 7.3. numaralı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,
"7.3. Dayanak Varlıklara İlişkin Esaslar
Fonlar tarafından;

a) Fon Tebliği’nin 4’üncü maddesinde sayılan ve aynı maddenin (j) bendi uyarınca Kurulca uygun görülen varlıklara, faize, döviz/kura, finansal endekslere dayalı türev araçlara, varantlara ve sertifikalara yatırım yapılabilir.

b) Emtiaya dayalı borsa yatırım fonları aracılığıyla dolaylı olarak fon portföyüne dahil edilen emtiaya dayalı türev araç işlemleri hariç olmak üzere, saklı türev araç ve türev araç sözleşmeleri ile yukarıda sıralanan varlıklar dışındaki varlıklara dolaylı olarak yatırım yapılamaz.

c) Fon portföyüne alınacak türev araçlara, varantlara ve sertifikalara dayanak olan endekslerin bileşenleri, Fon Tebliği ve bu Rehber çerçevesinde fon portföyüne alınabilecek varlıklardan oluşmalıdır.

d) Serbest fonlar tarafından (a) bendinde sayılan varlıklara ilave olarak borsa dışından emtiaya/mala dayalı varlıklara yatırım yapılabilir.”

- Rehber’in "Diğer Yatırım Araçları" başlıklı 4.1.2. numaralı maddesinin (c) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine ve (g) bendinin anılan madde hükmünden çıkartılmasına,

“4.1.2. Diğer Yatırım Araçları

c) Fonlar tarafından bu bölüm kapsamındaki yatırım araçları aracılığıyla bu Rehber’in (7.3.) nolu bölümünün (a) bendinde sıralanan varlıklar dışındaki varlıklara dolaylı olarak yatırım yapılması mümkün değildir. Serbest fonlar ve unvanında “emtia” ibaresi yer alan fon sepeti fonlarına ilişkin esaslar saklıdır.

- Rehber'in "Fon Unvanına İlişkin Esaslar" başlıklı 2 numaralı maddesinin (b) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,

"2. Fon Unvanına İlişkin Esaslar

Yatırım fonlarının unvanı Fon Tebliği'nde ve aşağıda yer alan esaslar çerçevesinde belirlenir:

a) .....

b) (a) bendinde belirlenen asgari ibarelere ilave olarak, en fazla bir ibareye daha fon unvanında yer verilebilir. Yatırımcıların daha doğru bir şekilde bilgilendirilmelerini teminen Kurulca uygun görülmesi kaydıyla bu şarta istisna getirilebilir. Ancak hiçbir surette unvanda "gelecek, performans, getiri, küresel, büyüme, odak, global" gibi yatırım stratejisini yansıtmayan subjektif ifadeler yer verilemez." karar verilmiştir.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

Düzenlemenin yapıldığı dönemde unvanında "özel" ibaresi bulunmayan bazı serbest fonların da unvanında "özel" ibaresi bulunan serbest fonlarda olduğu gibi yalnızca belirli kişi/kişiler için satışa sunuldukları, söz konusu fonların yatırımcı sayılarının 10'u bile geçmemesine rağmen unvanında özel ibaresi yer almadığı için özel fonlara ilişkin yükümlülüklerden muaf oldukları, ayrıca, işlem yasaklı olması nedeniyle bireysel olarak sermaye piyasasında işlem yapması mümkün olmayan kişilerin serbest özel fonlar aracılığıyla söz konusu sermaye piyasası işlemlerini dolaylı şekilde gerçekleştirebilme ihtimali ve darphane sertifikalarının niteliği ve tabi olacağı yatırım sınırlamalarında belirsizlikler bulunacaktı.

Ayrıca yatırım fonlarının özel emir yoluyla veya BİAŞ Toptan Satışlar Pazarı'nda gerçekleştirdikleri işlemler, halka açık şirketlerin nihai ortaklık yapısının yatırımcılar tarafından açık bir şekilde görülmesini engelleyebilmekte, pay piyasasında yapılan işlemlerde şeffaf olmayan durumlar oluşabilmekte, fonlar aracılığıyla bu şirketlere dolaylı yoldan ortak olan fon katılma payı sahiplerinin sermaye piyasası mevzuatından kaynaklanan bazı yükümlülüklerden kaçınabilmesi gibi sonuçlar ortaya çıkarabilmektedir.

Diğer taraftan, Fon Tebliği'nin 25. maddesinde serbest fonların anılan Tebliğ'in 17 ila 24. maddelerinde yer alan portföy ve işlem sınırlamalarına tabi olmadığı düzenlenmiş olmakla birlikte serbest fonların hangi sınırlamalardan muaf oldukları hususunda tereddüte düşülebildiği anlaşılmıştır. Düzenlemenin yapılmaması halinde, tespit edilen söz konusu sorunların devam edeceği kanaatine varılmıştır.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Bu konuyu maddeler halinde sıralayacak olursak

- Darphane sertifikalarının niteliğinin ve tabi olacağı yatırım sınırlamalarının netleştirilmesinin,
- Serbest fonların yatırım stratejileri gereği aktif olarak yönetilen fonlar olmalarının sağlanmasının,
- Serbest fonların Fon Tebliği'nin hangi sınırlamalardan muaf oldukları yönündeki tereddütlerin giderilmesinin,
- Yatırım fonlarının özel emir yoluyla veya BİAŞ Toptan Satışlar Pazarı'nda gerçekleştirdikleri işlemlerin, halka açık şirketlerin nihai ortaklık yapısının yatırımcılar tarafından açık bir şekilde görülmesini engellemesinin önüne geçilmesi, pay piyasasında yapılan işlemlerde şeffaf olmayan durumların oluşmasının önüne geçilmesinin

sağlanabileceği düşünülmüştür.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

Unvanında “özel” ibaresi bulunmayan bazı serbest fonların; unvanında “özel” ibaresi bulunan serbest fonlarda olduğu gibi yalnızca belirli bir kişi/kişiler için satışa sunulmalarının ve söz konusu fonların yatırımcı sayısının 10’u bile geçmemesine rağmen unvanında özel ibaresi yer almadığı için özel fonlara ilişkin yükümlülüklerden muaf olmalarının önüne geçilmesi,

Serbest fonların yatırım stratejisi gereği aktif şekilde yönetilen fonlar olması gerektiği ve uygulamada fon portföyünün büyük kısmını mevduatta ve/veya GYF/GSYF paylarında değerlendiren bazı fonların bulunduğu dikkate alınarak bu yönde bir sınırlama getirilmesi,

Darphane sertifikalarının niteliği ve tabi olacakları yatırım sınırlamalarının belirlenmesi, amaçlanmıştır.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Serbest fonların muaf oldukları hususlar ile darphane sertifikalarının niteliği ve tabi olduğu yatırım sınırlamalarının belirlenmesiyle sektörde söz konusu yatırım araçlarıyla ilgili tereddüte düşülen hususların netleştirilmiş olacağı düşünülmüştür.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Portföy yönetim şirketleri tarafından Kurulumuza iletilen fon ihraç başvurularına ilişkin süreçlerin etkinleştirileceği ve sektör görüş talepleri çerçevesinde darphane sertifikalarının niteliği ve tabi olacakları yatırım sınırlamalarının netleştirilmiş olacağı düşünülmüştür.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği’nden görüş talebinde bulunulmuştur.

3.10. Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber’e İlişkin 12.10.2023 tarih ve 60/1316 Sayılı İlke Kararı

Kurul Karar Organı’nın 12/10/2023 tarih ve 60/1316 sayılı Kararı çerçevesinde Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber’in (Emeklilik Rehberi);

i) “Fon Türleri” başlıklı (1) nolu maddesinin (B) ve (E) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine;

“ B. Borçlanma Araçları Fonu: Fon portföyünün en az %80’i devamlı olarak yerli ve/veya yabancı kamu ve/veya özel sektör borçlanma araçları ile kamu borçlanma araçlarının konu olduğu ters repodan oluşan fondur. Söz konusu %80 oranının hesaplamasına yerli kamu ve özel sektör kira sertifikaları da dahil edilir.”

.....

E. Para Piyasası Fonu: Portföyünün tamamı devamlı olarak, vadesine en fazla 184 gün kalmış likiditesi yüksek para ve sermaye piyasası araçlarından oluşan ve portföyünün günlük olarak hesaplanan ağırlıklı ortalama vadesi en fazla 60 gün olan fondur.”

ii) “Fon Unvanına İlişkin Esaslar” başlıklı (1.2.) nolu maddesinin (b) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine;

“b) (a) bendinde belirlenen asgari ibarelere ilave olarak, en fazla bir ibareye daha fon unvanında yer verilebilir. Katılımcıların daha doğru bir şekilde bilgilendirilmelerini teminen Kurulca uygun görülmesi

kaydıyla bu şarta istisna getirilebilir. Ancak hiçbir surette unvanda “gelecek, performans, getiri, küresel, odak, global” gibi yatırım stratejisini yansıtmayan subjektif ifadeler yer verilemez.”

iii) Emeklilik Rehberi’ne 3.1.13. madde numarasıyla aşağıdaki hükmün eklenmesine,

“3.1.13. Fon Sepeti Emeklilik Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar

Yönetmelik’in 24’üncü maddesinin ikinci fıkrasının (c) bendindeki sınırlamaya ilişkin oranın hesaplanmasında yatırım fonlarının fon portföyüne dahil edildiği tarihte tedavülde bulunan fon katılma payı sayısı esas alınır.”

iv) Emeklilik Rehberi’ne 3.1.14. madde numarasıyla aşağıdaki hükmün eklenmesine,

“3.1.14. Darphane Sertifikasına İlişkin Esaslar

Darphane sertifikaları altına dayalı sermaye piyasası aracı niteliğinde olup emeklilik yatırım fonları tarafından darphane sertifikasına altına dayalı sermaye piyasası araçları için izahnamede belirlenen yatırım sınırlamaları dahilinde yatırım yapılabilir.”

v) “Borsa Dışında Taraf Olunacak Sözleşmelere İlişkin Esaslar” başlıklı 3.2.5. nolu maddesine (e) bendi olarak aşağıdaki hükmün eklenmesine,

“e) Emeklilik yatırım fonları tarafından borsada ve borsa dışında opsiyon satıcısı olarak opsiyon sözleşmesine taraf olunamaz. Şu kadar ki, alıcı olarak taraf olunan bir sözleşmenin vadesinden önce satılması mümkündür.”

vi) “İleri Valörlü Altın İşlemlerinin Değerleme Esasları” başlıklı (4.5.) numaralı maddesinin ve başlığının aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,

“4.5. Spot ve İleri Valörlü Altın İşlemlerinin Değerleme Esasları

a) Altın spot işlemlerinde;

i. BİAŞ’ın ilgili Günlük Bülteni’nde (T+0) valörlü USD/ons veya diğer para birimlerinden gerçekleştirilen işlemler için açıklanan ağırlıklı ortalama fiyatın kullanılması,

ii. Söz konusu işlemlerin portföye alımında alış fiyatının, alım tarihinden başlamak üzere ise BİAŞ’ta değerlendirme günü itibarıyla oluşan fiyatlarının; Yönetmelik’in 25’inci maddesi uyarınca hesaplanması,

b) Valörlü işlemlerde;

i. BİAŞ’ın Günlük Bülteni’nde ilgili valörlü USD/ons [(T+1) ilâ (T+9)] veya diğer para birimlerinden gerçekleştirilen işlemler için açıklanan ağırlıklı ortalama fiyatın kullanılması,

ii. Söz konusu işlemlerin portföye alımında alış fiyatının, alım tarihinden başlamak üzere ise BİAŞ’ta değerlendirme günü itibarıyla oluşan fiyatlarının; Yönetmelik’in 25’inci maddesi uyarınca hesaplanması,

iii. Değerlemenin bu Rehber’in (4.3.) nolu bölümünün (a) ve (b) bentleri uyarınca yapılması gerekmektedir.”

vii) “Nemalandırma” başlıklı (5.2.) numaralı maddesinin (a) bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,

“5.2. Nemalandırma

a) Pay alım satım emirleri, emrin verilmesini takip eden ilk hesaplamada bulunacak pay fiyatı üzerinden yerine getirilen fonlarda (ihbarlı fonlar), pay alım talimatı karşılığında tahsil edilen bedel unvanında “para piyasası” ve “kısa vadeli” ibaresi yer alan fonlar veya ters repoda nemalandırılır.

viii) “6.8.1. RD Hesaplama Yöntemi (Genel Yöntem)” başlıklı maddesinin 6 numaralı alt bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,

“6.8.1. RD Hesaplama Yöntemi (Genel Yöntem)

...

6- Volatilite aralıklarının karşılık geldiği risk değeri aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Risk Değeri	Volatilite Aralığı	
	Dahil	Hariç
1	0	2
2	2	5
3	5	10
4	10	15
5	15	20
6	20	30
7	30	

Emeklilik Rehberi’nin (6.8.1) maddesinin (6) nolu alt bendine ilişkin düzenleme değişikliğinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla geride kalan son dört ay içerisinde haftalık bazda yapılan her bir hesaplama sonucu ulaşılmış olan volatilite değerleri yeni aralıklar dikkate alınarak hesaplanır ve tanıtım formu ile KAP’ta yayımlanan mevcut risk değerleri bu doğrultuda güncellenir.”

karar verilmiştir.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

Para piyasası emeklilik yatırım fonu portföyüne dahil edilebilecek, itfasına 184 günden kısa süre kalan özel sektör borçlanma araçları ve devlet iç borçlanma araçları incelendiğinde; portföyün %25’inin devlet iç borçlanma senetlerine yatırılması şartıyla birlikte 45 günlük ağırlıklı ortalama vade şartının yerine getirilmesi güç hale gelmeye başlamıştı. Söz konusu düzenlemenin yapılmaması durumunda anılan vade şartının yerine getirilmesi mümkün olmayacaktır.

Bununla birlikte emeklilik yatırım fonları ile fon sepeti fonlarına ilişkin düzenlemeler arasında uyumsuzluklar, darphane sertifikalarının niteliği ve tabi olacağı yatırım sınırlamaları ile emeklilik fonlarının unvanında yer almaması gereken ifadeler konusunda belirsizlikler bulunmaktaydı. Düzenlemenin yapılmaması halinde söz konusu belirsizlik ve uyumsuzluklar devam edecekti.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Emeklilik yatırım fonlarına ilişkin söz konusu düzenleme ile fon sepeti fonlarına ilişkin düzenlemeler arasında uyum sağlanacağı,

Borçlanma Araçları Yatırım Fonları ile Borçlanma Araçları Emeklilik Yatırım Fonları arasında uygulama birliğinin sağlanacağı,

Emeklilik fonlarının unvanlarında kullanılması Kurulca uygun görülmeyen ifadelerin netleştirileceği,

Darphane sertifikalarının niteliğinin ve tabi olacağı yatırım sınırlamalarının netleştirileceği düşünülmektedir.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

Düzenlemenin yapılmasıyla emeklilik yatırım fonları ile diğer fonlara ilişkin yapılan düzenlemeler arasında uyumun artırılarak başvuru süreçlerinin etkinleştirilmesi hedeflenmiştir.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Emeklilik yatırım fonu sektöründe belirsizlik içeren konular netleştirilerek diğer fon türleriyle uygulamada birlik sağlanacağı düşünülmüştür.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Emeklilik yatırım fonu sektöründe belirsizlik içeren konularda düzenleme yapılarak başta fon yatırımcıları olmak üzere ilgili tüm paydaşların hak ve menfaatlerinin korunacağı öngörülmüştür.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'nden görüş talep edilmiştir.

3.11. Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber'e İlişkin 12.10.2023 tarih ve 60/1316 Sayılı İlke Kararı

Kurul Karar Organı'nın 12/10/2023 tarih ve 60/1316 sayılı Kararı çerçevesinde Rehber'in;

i) "Aynı Türdeki Şemsiye Fona Bağlı Olarak İhraç Edilecek Fon Sayısının Belirlenmesine İlişkin Esaslar" başlıklı (1.2.) numaralı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,

" Portföy yönetim şirketleri tarafından; serbest şemsiye fon, koruma amaçlı şemsiye fon ve garantili şemsiye fon ile özel fon niteliği taşıyanlar hariç olmak üzere, aynı türdeki şemsiye fonlara bağlı olarak azami iki adet fon ihraç edilebilir. Şu kadar ki;

a)...

b)...

c) Bir portföy yönetim şirketinin kurucusu olduğu serbest şemsiye fona bağlı olarak ihraç edilecek fonların (özel fonlar hariç) sayısı, Kurulun VII-128.7 sayılı Sermaye Piyasasına Faaliyette Bulunanlar İçin Lisanslama ve Sicil Tutmaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ'in 6. maddesinin üçüncü fıkrası hükmü kapsamında istihdam edilen portföy yöneticisi yardımcısı ve portföy yöneticisi sayısının toplamının üç katını aşamaz. Şu kadar ki, her bir portföy yöneticisine bağlı en fazla üç adet portföy yöneticisi yardımcısı bu hesaplama dahil edilebilir. Bu düzenleme **.**.2023 tarihinde (değişikliğe ilişkin Kurul karar tarihi itibarıyla) yürürlüğe girer ve anılan tarihten sonra Kurula yapılan serbest fon katılma payı ihraç başvurularında dikkate alınır. Portföy yönetim şirketleri tarafından düzenlemeye en geç 31.03.2024 tarihine kadar uyum sağlanması zorunludur.

Makul gerekçelerin varlığı ve konuya ilişkin talebin tevsik edici bilgi ve belgelerle birlikte Kurulumuza iletilmesi halinde, aynı tür şemsiye fona bağlı olarak ikiden fazla fonun katılma paylarının ihracına izin verilmesi hususu başvuru bazında Kurul tarafından değerlendirilir.”

ii) “Fon Unvanına İlişkin Esaslar” başlıklı (2) numaralı maddesinin (b) ve (i) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,

“2.Fon Unvanına İlişkin Esaslar

Yatırım fonlarının unvanı Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği’nde ve aşağıda yer alan esaslar çerçevesinde belirlenir:

.....

b) (a) bendinde belirlenen asgari ibarelere ilave olarak, en fazla bir ibareye daha fon unvanında yer verilebilir. Yatırımcıların daha doğru bir şekilde bilgilendirilmelerini teminen Kurulca uygun görülmesi kaydıyla bu şarta istisna getirilebilir. Ancak hiçbir surette unvanda “gelecek, performans, getiri, küresel, odak, global” gibi yatırım stratejisini yansıtmayan subjektif ifadeler yer verilemez.

....

i) (b) bendi uyarınca, değişken fonların ve fon sepeti fonlarının unvanlarına, fonun portföy yönetim stratejisi çerçevesinde, varlık seçimine ve riskin dağılımına yönelik olarak kullanılan teknik/yöntem/risk değerini yansıtacak bir ibarenin eklenmesi mümkündür.

.....”

iii) “Serbest Fonlara İlişkin Esaslar” başlıklı (4.3.) numaralı maddesinin (b) ve (c) bentlerinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,

“b) Fon izahnamesinde;

- Fonun Fon Tebliği’nin 20’nci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendine ve aynı maddenin ikinci fıkrasına uygun olarak yönetileceğinin belirtilmesi ve unvanında "kısa vadeli" ifadesine yer verilmesi, veya,

- Fonun Fon Tebliği’nin 6’ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen vade yapısına ve Fon Tebliği’nin 20’nci maddesinin ikinci fıkrasına uygun olarak yönetileceğinin belirtilmesi ve unvanında "para piyasası" ifadesine yer verilmesi

şartıyla serbest fonların katılma paylarının alım satımına esas teşkil eden pay fiyatı, Fon Tebliği’nin 14’üncü maddesinin beşinci fıkrasının ikinci cümlesi kapsamında hesaplanacak pay fiyatı olarak belirlenebilir.

c) Unvanında “özel” ibaresi yer almayan ve TEFAŞ’ta işlem görmeyen serbest fonların ihracına ilişkin izahnamenin KAP’ta yayımlandığı tarihi takip eden üçüncü ayın sonu ile her hesap dönemi sonu itibarıyla yatırımcı sayısının on ve daha az olması halinde özel fona dönüştürülmesi, başka bir fon ile birleştirilmesi, TEFAŞ’ta işlem görmesi veya tasfiye edilmesi talebiyle Kurula başvurulması zorunludur. Bu maddede belirtilen yatırımcı sayısına ilişkin kontrol portföy saklayıcısı tarafından yapılır ve ilgili dönemlerde fonun yatırımcı sayısının on ve daha az olması halinde portföy saklayıcısı tarafından Kurula bilgi verilir. ...”

iv) “Serbest Fonlara İlişkin Değerleme Esasları” başlıklı (5.6.) numaralı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,

“Serbest fonlar için, Kurulun onayının alınması şartıyla, fon portföyündeki yabancı para cinsinden olan varlıkların değerlemesinde kullanılacak döviz kuruna ilişkin farklı esaslar belirlenebilir.

Finansal Raporlama Tebliği’nin 9. maddesinin ikinci fıkrası hükmü uyarınca fonun yabancı para cinsinden yükümlülüklerinin TCMB tarafından ilgili yabancı para için belirlenen döviz satış kuru ile çarpılması suretiyle değerlendirilmesi esastır. Bununla birlikte, unvanında (Döviz) ibaresi yer alan serbest fonlar tarafından, yatırımcıların döviz cinsinden ihraç edilen fon katılma payı iadesi nedeniyle oluşan yükümlülüklerin, satış talimatının gerçekleştirileceği gün itibarıyla fon portföyünde ödemeyi karşılayacak tutarda döviz cinsinden yeterli nakdin hazır bulundurulması kaydıyla, TCMB tarafından ilgili yabancı para için ilan edilen döviz alış kuru ile değerlendirilmesi mümkündür. Bu şekilde değerlendirilen fon portföyünde satış talimatının gerçekleştirileceği gün itibarıyla yeterli döviz cinsinden nakdin bulunmaması halinde döviz alımına bağlı oluşan kur farkı gideri Kurucu tarafından karşılanır.”

v) “RD Hesaplama Yöntemi (Genel Yöntem)” başlıklı (9.3.2.1) numaralı maddesinin 6 numaralı alt bendinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,

“

...

6- Volatilite aralıklarının karşılık geldiği risk değeri aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Risk Değeri	Volatilite Aralığı	
	Dahil	Hariç
1	0	2
2	2	5
3	5	10
4	10	15
5	15	20
6	20	30
7	30	

Rehber’in (9.3.2.1) maddesinin (6) nolu alt bendine ilişkin düzenleme değişikliğinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla geride kalan son dört ay içerisinde haftalık bazda yapılan her bir hesaplama sonucu ulaşılmış olan volatilite değerleri yeni aralıklar dikkate alınarak hesaplanır ve fon bilgilendirme dokümanları ile KAP’ta yayımlanan mevcut risk değerleri bu doğrultuda güncellenir.”

vi) “Yatırım Fonları Tarafından Ortaklık Payları İle İlgili Yapılan İşlemlere İlişkin Esaslar” başlıklı (12.5.) numaralı maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesine,

“ Unvanında özel ibaresi yer alan fonlar, serbest şemsiye fona bağlı ihraç edilen fonlar, gayrimenkul yatırım fonları ve girişim sermayesi yatırım fonları borsada özel emir yoluyla veya BİAŞ’ta Toptan Satışlar Pazarı’nda gerçekleştirilen ortaklık paylarına ilişkin işlemlerde alıcı taraf olamazlar.

Bu madde ile getirilen düzenleme tarihinden önce Kurulun VII-128.1 sayılı Pay Tebliği’nin 27. maddesinin birinci fıkrasında belirtilen kişilerden özel emir yoluyla veya Toptan Satışlar Pazarı’nda satın alınarak, bu kişilerin yatırımcısı olduğu serbest fonların portföyüne dahil edilen ortaklık paylarının, herhangi bir 12 aylık dönemde ortaklık sermayesinin Kurul düzenlemelerinde belirtilen oranı aşan oranda borsada satılacak olması halinde satış öncesinde yatırım fonu adına Kurucu tarafından pay satış

bilgi formu düzenlenir Kurulca onaylanan pay satış bilgi formu, onay tarihinden itibaren beş iş günü içinde KAP'ta ilan edilir. Pay satış bilgi formunun düzenlenmesi ve kamuya açıklanması konularında Kurulun VII-128.1 sayılı Pay Tebliği'nin 27. madde hükmü kıyasen uygulanır.”
karar verilmiştir.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

Yatırım fonlarının risk değerinin hesaplanmasında kullanılacak volatilité aralıklarının son yıllarda meydana gelen piyasa koşullarını yansıtamayabileceği,

Serbest döviz fonlarında fon portföyünün neredeyse tamamının döviz cinsinden varlıklardan oluştuğu ve bu nedenle yatırımcıların döviz cinsinden çıkışları için herhangi bir döviz alım işlemi yapılmasına gerek bulunmadığı ancak fon değerlemesinde bu borcun döviz satış kuru ile yapılmasının fonun borcunu olması gerekenden yüksek gösterdiği ve fon fiyatını olumsuz etkileyebileceği,

Fonlarının unvanında kullanılması Kurulca uygun görülmeyen ifadelerle yer verilebileceği,

Bir serbest döviz fona tüm yatırımcıların yabancı para birimi üzerinden alım satımı yapılan katılma payı grubu üzerinden giriş yapmaları durumunda verilecek satış emirlerinde herhangi bir döviz alım işlemi yapılmasına gerek bulunmaması sebebiyle, satım emirleri karşılığında fonda oluşan yükümlülüklerin döviz satış kuru kullanılması halinde döviz alış kuru ve döviz satış kuru arasındaki marj kadar fazla hesaplanmasına ve fon katılma payı fiyatının olması gerekenden daha düşük hesaplanmasına neden olabileceği

tespit edilmiştir. Düzenlemenin yapılmaması halinde söz konusu aksaklıkların devam edeceği düşünülmektedir.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Düzenlemenin yapılmasıyla serbest fon ihraç başvuru süreçlerinin daha etkin bir hale geleceği,

Yatırım fonlarının risk değerinin hesaplanmasında kullanılacak volatilité aralıklarının son yıllarda meydana gelen piyasa koşullarını yansıtacağı,

Fonlarının unvanlarında kullanılması Kurulca uygun görülmeyen ifadelerin netleştirileceği düşünülmüştür.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

Portföy yönetim şirketleri tarafından Kurulumuza iletilen serbest fon ihraç başvuru süreçlerinin daha etkin şekilde planlanması amaçlanmıştır.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Başvuru süreçlerinin etkinleştirileceği ve fon sektöründe yaşanan belirsizliklerin giderileceği düşünülmüştür.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Fon sektöründe belirsizlik içeren konularda düzenleme yapılarak başta fon yatırımcıları olmak üzere ilgili tüm paydaşların hak ve menfaatlerinin korunacağı öngörülmüştür.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Türkiye Sermaye Piyasaları Birliği'nden görüş talep edilmiştir.

3.12. Kitle fonlaması platformlarının dışarıdan hizmet alımlarına ilişkin 13/04/2023 tarihli ve 23/487 sayılı İlke Kararı

III-35/A.2 sayılı Kitle Fonlaması Tebliği'nin 7 nci maddesinin üçüncü fıkrasında, "5 inci maddenin beşinci fıkrasının (ç), (d) ve (e) bentlerinde öngörülen şartlar için dışarıdan hizmet alınmış olması halinde, bu şartların yerine getirildiği kabul edilir." hükmüne yer verilmiştir.

Bu hükmün uygulanmasına ilişkin olarak;

1. Platformların anılan hizmetleri dışarıdan hizmet alımı yoluyla, söz konusu hizmetlere ilişkin birimleri kendi bünyelerinde oluşturmuş olan kalkınma ve yatırım bankaları, katılım bankaları ve geniş yetkili aracı kurumlardan alabilmelerinin mümkün olduğuna,

2. Bu hizmetleri kitle fonlama platformlarına sunacak yatırım kuruluşlarına, bu kapsamdaki hizmetlerin asli faaliyetleri olan yatırım hizmet ve faaliyetlerinin icrasına hanel getirmeyecek şekilde sunulmasında sorumluluğun kendilerinde olduğunun hatırlatılmasına

karar verilmiştir.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

Kitle fonlaması platformlarının III-35/A.2 sayılı Kitle Fonlaması Tebliği uyarınca dışarıdan alabileceği hizmetleri yatırım kuruluşlarından alabilmelerine yönelik bir düzenleme yapılmaması veya yatırım kuruluşlarından almalarının engellenmesi, söz konusu hizmetlerin alanında yetkin olmayan kuruluşlarca sunulmasına ve dolayısıyla kitle fonlaması faaliyetlerinin profesyonel olmayan bir şekilde yürütülebilmesine neden olabilecektir.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Kitle fonlaması platformlarının,

- Bilgi sistemleri altyapısı
- Belge, kayıt, muhasebe ve operasyon işlemleri
- İç kontrol ve risk yönetimi

hizmetlerini, kitle fonlaması faaliyetine kıyasla daha fazla yükümlülük gerektiren yatırım hizmet ve faaliyetlerini ifa eden yatırım kuruluşlarından temin etmesi, söz konusu hizmetlerin daha profesyonel bir şekilde yürütülmesine imkan tanımıştır.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

Kitle fonlaması platformlarının ihtiyaç duyduğu hizmetleri, alanında uzman ve profesyonel kurumlardan alabilmesi yoluyla kitle fonlaması ekosisteminin sağlıklı bir şekilde işlemesi hedeflenmiştir.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Platformların, dışarıdan alabilecekleri hizmetler için daha geniş bir yelpazeden seçim yapabilmelerinin önünün açılması ile kendileri için fayda-maliyet oranı en yüksek olan kurumdan hizmet alabilmeleri kolaylaşmıştır.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Platformların, kitle fonlaması faaliyetlerinin yürütülmesinde ihtiyaç duydukları hizmetleri daha profesyonel kurumlardan alabilmesi mümkün kılınmıştır.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Kurul içi veya dışı görüş talebinde bulunulmamış, sektör ihtiyaçları gözetilmiştir.

3.13. Sızma testini gerçekleştirecek kişilerin Bilgi Sistemleri Bağımsız Denetim Lisansı'na sahip olması gerektiğine ilişkin 21/03/2023 tarihli ve 17/352 sayılı İlke Kararı

01.04.2024 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, sızma testini gerçekleştirecek kişilerin VII-128.9 sayılı Bilgi Sistemleri Yönetimi Tebliği'nin 8 inci maddesinin beşinci fıkrasında belirtilen belgelerin yanı sıra, VII-128.7 sayılı Sermaye Piyasasında Faaliyette Bulunanlar İçin Lisanslama ve Sicil Tutmaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ'in 5 inci maddesinde belirtilen Bilgi Sistemleri Bağımsız Denetim Lisansı'na sahip olması gerektiğine karar verilmiştir.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

VII-128.9 sayılı Bilgi Sistemleri Yönetimi Tebliği (BSY Tebliği) uyarınca, sermaye piyasası kurumlarının ve sermaye piyasaları ile ilişkili kuruluşların sızma testlerinin Bilgi Sistemleri Bağımsız Denetim Lisansı'na sahip olmayan kişiler tarafından yapılabilmesi mümkün olacaktı.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Sermaye piyasası kurumlarının ve sermaye piyasaları ile ilişkili kuruluşların sızma testlerinin, Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş.'nin kişilerin bilgi sistemlerine yönelik yeterliliğini ölçtüğü sınavı başarıyla geçerek Bilgi Sistemleri Bağımsız Denetim Lisansı'nı almayı hak kazanan kişilerce yapılmasına yönelik yükümlülük getirilmiştir.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

Sermaye piyasası kurumlarının ve sermaye piyasaları ile ilişkili kuruluşların bilgi sistemlerinde tespit edilen açıklıkların ve zafiyetlerin kullanılmasıyla sistemlere sızma girişimlerinin önceden tespit edilmesine ve düzeltilmesine imkân veren sızma testlerinin bilgi sistemlerine yönelik yeterliliği bir sınav ile ölçülüp lisans almayı hak kazanan, alanında yetkin kişilerce yapılmasına imkân tanınması amaçlanmıştır.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Sermaye piyasası kurumlarının ve sermaye piyasaları ile ilişkili kuruluşların bilgi sistemlerinin güvenliğinin, alanında uzman kişilerce sağlanmasının bilgi sistemlerinde görülebilecek olası açıklıkların ve zafiyetlerin azaltılmasına olanak sağlayacağı düşünülmektedir.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkardığı Sosyal Etki

Sermaye piyasası kurumlarının ve sermaye piyasaları ile ilişkili kuruluşların bilgi sistemlerinin güvenliğini artırıcı, dolayısıyla yatırımcıların daha güvenli bir şekilde yatırım yapmasını sağlayıcı bir etkisinin olacağı düşünülmektedir.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Kurul içi veya dışı görüş talebinde bulunulmamıştır.

(2023/6 sayılı SPK Haftalık Bülteni'nde yayımlanmıştır.)

Kurul Karar Organı'nın 06/02/2023 Tarihli Kararı Uyarınca Yapılan Duyuru:

6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun (SPKn) 1 inci maddesi çerçevesinde, sermaye piyasalarının güvenilir, şeffaf, istikrarlı bir ortamda işleyişinin sağlanması ile yatırımcıların hak ve yararlarının korunmasını teminen, SPKn'nun 128/1-(a) maddesine dayanarak, Borsa İstanbul A.Ş. pay piyasalarında 06.02.2023 tarihinden itibaren geçici olarak;

1. Açığa satış işlemlerinin yasaklanmasına, gün içinde açığa satış tuşuna basılmadan yapılan ve aynı gün içinde kapatılan pozisyonların da söz konusu yasak kapsamında olduğu hususunda yatırımcıların ve yatırım kuruluşlarının bilgilendirilmesine,

2. Yatırımcılar tarafından satışa konu edilecek paylar için depo şartı uygulanmasına,

3. Mülkiyetinde payı bulunan yatırımcıların, söz konusu kıymetlerin satışını sadece ilgili kıymetlerin bulunduğu yatırım kuruluşları üzerinden yapabilmesine,

4. Kurulumuz kararına uyumun kontrol ve takibinde sorumluluğun yatırım kuruluşlarında olduğunun hatırlatılmasına

karar verilmiştir.

Kurul Karar Organı'nın 06/02/2023 Tarihli Kararı ile bahse konu Kurul Kararının (2) ve (3) numaralı bentlerinin 07.02.2023 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmasına, (1) ve (4) numaralı bentlerindeki uygulamanın ise devam etmesine karar verilmiştir.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

06 Şubat 2024 tarihinde gerçekleşen deprem felaketi sonrasında yaşanan korku ve panik ile birlikte Borsa İstanbul AŞ bünyesinde işletilmekte olan Pay Piyasası'nda olağan üstü satış baskısı yaşanabilecekti.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Açığa satış yasaklanacak, satış emirleri için depo şartı uygulanacak ve yatırım kuruluşları bu hususla alakalı sorumlu tutulacaktır.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

Düzenleme ile, satış yönlü volatilité risklerinin egale edilerek deprem felaketinin etkilerinin giderilmesi sürecinde ortaya çıkabilecek negatif etkilerin makul bir seviyede tutulması amaçlanmaktadır.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Yaşanan deprem felaketinin hemen ardında yurt genelinde oluşabilecek panik havasından kaynaklı olarak oluşabilecek satış baskısının yönetilebilmesi durumunda, geçiş sürecinde olağan üstü yatırımcı zararları ve şirket değer kayıplarının yaşanması engellenecektir.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Sermaye piyasalarında tasarruflarını değerlendiren yatırımcıların, deprem felaketinden dolayı oluşacak negatif beklentiler ile bu beklentilerden referansla sosyal medyada paylaşım yapan kötü niyetli içeriklerden etkilenmesi engellenecektir.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Kurul içi veya dışı görüş talebinde bulunulmamıştır.

3.14. Kurul Karar Organı'nın 06/02/2023 Tarihli Kararı Uyarınca Yapılan Duyuru (2023/7 sayılı SPK Haftalık Bülteni'nde yayımlanmıştır.)

1) 06.02.2023 tarihinde merkez üssü Kahramanmaraş olan ve 10 ili (Kahramanmaraş, Kilis, Hatay, Osmaniye, Adıyaman, Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır, Malatya ve Adana) etkileyen deprem nedeniyle ortaya çıkan olumsuzlukların giderilebilmesini teminen, 06.02.2023 tarihi itibarıyla mücbir halin yaşandığı bu yerlerde ikametgâhı, işyeri adresi veya şubede hesabı bulunan müşterilere ilişkin olarak;

1. 06.02.2023 tarihinde ve öncesinde kredili olmayan bir alım emri nedeni ile müşterinin ödemekle yükümlü olduğu tutarın tamamının veya bir kısmının takas günü itibarıyla tevdi edilmemesi veya söz konusu tutarın takas tarihi itibarıyla müşterinin aracı kurum nezdindeki hesabında bulunmaması durumunda Seri: V, No:65 sayılı Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğ'nin (Tebliğ) 16 ncı maddesi çerçevesinde işlem tesis edilmesi,

2. Tebliğ'in 17 nci maddesi uyarınca kredili sermaye piyasası aracı işlemlerinin devamı süresince özkaynak oranının asgari %35 olması,

3. Tebliğ'in 18 nci maddesi uyarınca kredili olarak alınan ve/veya özkaynak olarak verilen sermaye piyasası araçlarını satarak krediyi kapatma yetkisi ve özkaynak tamamlama bildirimi gönderilmiş müşterinin hiçbir alım emrinin, bildirim gününden özkaynak tamamlanıncaya kadar geçecek süre boyunca yerine getirilmemesi,

4. 06.02.2023 tarihinde ve öncesinde açılmış olan ViOP pozisyonlarından kaynaklanan teminat tamamlama çağrılarının kredilendirilememesi,

5. 06.02.2023 tarihinde ve öncesinde açılmış olan Kaldıraçlı Alım Satım İşlemlerine ilişkin pozisyonlara yönelik sürdürme teminatı ve otomatik pozisyon kapatma oranları

hususlarında ilgili mevzuatta yer alan hükümlerin, aracı kurumların kendi risk politikalarına uygun düştüğü ölçüde ve müşteri taleplerini de olabildiğince gözeterek, kredili işlemlerle ilgili ilk üç maddenin 10.03.2023 tarihine kadar, ViOP ve kaldıraçlı işlemleriyle ilgili 4 ve 5'inci maddelerin ise 24.02.2023 tarihine kadar esnek bir şekilde uygulanabileceğine karar verilmiştir.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

06 Şubat 2024 tarihinde gerçekleşen deprem felaketi sonrasında yaşanan korku ve panik ile birlikte, Borsa İstanbul AŞ bünyesinde işletilmekte olan piyasalarda gerçekleşecek yüksek volatilité koşulları neticesinde; birçok yatırımcı pozisyonu kapatılması gerekecekti.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Kredili işlemlerde sürdürülecek özkaynak oranı iyileştirilecek, yatırımcıların kredili bakiyesinin re'sen kapatılması hususu geçici süreyle askıya alınacak, Vadeli İşlemler ve Opsiyon Piyasası'nda geçmiş işlemlerden kaynaklı teminat tamamlama çağrılarının kredilendirilmemesi ve kaldıraçlı işlemlerde pozisyon sürdürme teminatı ve otomatik pozisyon kapatma oranları geçici süreyle esnek bir şekilde uygulanabilmesi mümkün kılınacaktır.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

Yaşanan gelişmelere bağlı oluşacak fiyat hareketleri neticesinde yurt içi sermaye piyasalarında meydana gelecek pozisyon kapatma miktarının asgari düzeyde tutulması amaçlanmaktadır.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Deprem sonrasında sermaye piyasası araçlarının fiyatlarında meydana gelecek hareketlerden kaynaklı olarak kapatılması gerekli yatırımcı pozisyonlarının sürdürülmesi ile birlikte yatırımcıların zararının kesinleşmesinin engelleneceği ve yatırım kuruluşlarının operasyonlarının devam edeceği öngörülmektedir.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Deprem etkilerine karşın sermaye piyasalarının etkin bir şekilde işlemlerini teminen alınan önlemler ile birlikte yurt içi sermaye piyasalarına duyulan güven artacaktır.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Kurul içi veya dışı görüş talebinde bulunulmamıştır.

3.15. Kurul Karar Organı'nın 09/02/2023 tarih ve 8/174 sayılı Kararı Uyarınca Yapılan Duyuru (2023/9 sayılı SPK Haftalık Bülteni'nde yayımlanmıştır.)

06.02.2023 tarihinde merkez üssü Kahramanmaraş olan ve 10 ili (Kahramanmaraş, Kilis, Hatay, Osmaniye, Adıyaman, Gaziantep, Şanlıurfa, Diyarbakır, Malatya ve Adana) etkileyen depremler nedeniyle bağışta bulunmak isteyen şirketler bakımından, diğer mevzuatın yardım ve bağış yapılmasına ilişkin düzenlemeleri saklı kalmak kaydıyla;

2) III-39.1 sayılı Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliğ'in 56 ncı maddesinin birinci fıkrasının (k) bendinde yer alan sınırın hesaplanmasında, yatırım hizmet ve kuruluşlarına ilişkin diğer düzenlemeler saklı kalmak kaydıyla, aracı kurumlar tarafından deprem dolayısıyla yapılan bağışların dikkate alınmamasına karar verilmiştir.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

06 Şubat 2024 tarihinde gerçekleşen deprem felaketi neticesinde, yurt genelinde deprem etkilerinin hızla giderilmesi için başlayan yardım seferberliğine aracı kurumlar katılamayacaktı.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Aracı kurumların mali yıl içerisinde öz sermayelerinin binde beşinin üzerinde bir tutarda bağış yapmaları mümkün kılınacaktır.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

Deprem sonrasında yurt genelinde yaşanan yardım seferberliği kapsamında, aracı kurumların da bu seferberliğe katkılarının mevzuat kaynaklı sınırlandırılmasının engellenmesi amaçlanmaktadır.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Aracı kurumlar için bir mali yük azaltımı bulunmamakta olup, yurt genelindeki hasarın ve vatandaş mağduriyetlerinin giderilmesi için gerekli harcamalar için ek kaynak yaratılacaktır.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Yurt genelindeki dayanışmaya sermaye piyasası ekosisteminin de katılması ile birlikte Ülkemizin birlik beraberliğine katkı sağlanacaktır.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Kurul içi veya dışı görüş talebinde bulunulmamıştır.

3.16. Kurul Karar Organı'nın 14/02/2023 tarih ve 9/176 sayılı Kararı Uyarınca Yapılan Duyuru (2023/10 sayılı SPK Haftalık Bülteni'nde yayımlanmıştır.)

06.02.2023 tarihinde merkez üssü Kahramanmaraş olan ve Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa'yı (Deprem Bölgesi) etkileyen depremler nedeniyle ülkemizin yaşadığı zor zamanlarda, depremin finansal piyasalar üzerindeki olumsuz etkisinin asgariye indirilebilmesi ve olası yatırımcı mağduriyetlerinin önüne geçilmesi için;

1) a) 10.04.2023 (30.06.2023) tarihine kadarsı; aracı kurumlarca, portföy büyüklüğü 1.000.000 Türk Lirası ve altında olan müşterilere uygulanacak azami kredi faiz oranının ve kredili olmayan bir alım emri nedeni ile ödemekle yükümlü oldukları tutarın tamamının veya bir kısmının takas günü itibarıyla tevdi edilmemesi veya söz konusu tutarın takas tarihi itibarıyla aracı kurum nezdindeki hesaplarında bulunmaması durumunda (temerrüt durumunda) uygulanacak faiz oranının, aracı kurumun vereceği kredinin, kaynak maliyeti dikkate alınarak, sermaye piyasasına olan algıyı olumsuz etkileyecek ve güveni zedeleyecek uygulamalardan kaçınılmak suretiyle, makul bir seviyede belirlenmesi yönünde tavsiye kararı alınmasına,

b) 06.02.2023 tarihi itibarıyla Deprem Bölgesi'nde ikametgâhı, işyeri adresi veya şubede hesabı bulunan müşterilerin, 06.02.2023 tarihinden itibaren oluşan temerrüt durumlarında, Seri: V, No:65 sayılı Sermaye Piyasası Araçlarının Kredili Alım, Açığa Satış ve Ödünç Alma ve Verme İşlemleri Hakkında Tebliğ'in (Kredili İşlemler Tebliği) 16'ncı maddesi çerçevesinde 30.06.2023 tarihine kadar işlem tesis edilmemesi, temerrüde ve temerrüt sonucuna bağlı işlemlerin yapılmaması şeklinde uygulamanın yönlendirilmesine,

c) Bu maddenin (a) bendi kapsamında belirlenen faiz oranlarının, Merkezi Kayıt Kuruluşu AŞ'nin (MKK) Yatırımcı Risk Takip Sistemi'ne aracı kurumlarca müşteri bazında raporlanmasına,

2) 30.06.2023 tarihine kadar, aracı kurumların hazırladığı sermaye yeterliliği tablolarında, kendi portföylerine alınan pay senetlerine ilişkin pozisyon riski oranının %10 yerine %3 üzerinden, kredi hesabı altında izlenen "Diğer müşteriler" için pozisyon riski oranının ise %8 yerine %4 üzerinden hesaplanmasına,

3) 30.06.2023 tarihine kadar, Kredili İşlemler Tebliği'nin 7'nci maddesi uyarınca yapılacak genel işlem sınırı hesaplamasında, 06.02.2023 tarihi itibarıyla Deprem Bölgesi'nde ikametgâhı, işyeri adresi veya şubede hesabı bulunan müşterilere kullandırılan kredilerin dikkate alınmamasına,

4) Kurulumuzun 19.03.2020 tarihli ve 17/400 sayılı Kararı uyarınca %35 olarak belirlenen başlangıç özkaynak koruma oranının, 10.04.2023 (30.06.2023) tarihine kadar %20 olarak uygulanmasına,

5) Kurulumuzun 06.02.2023 tarihinde Deprem Bölgesi'ndeki yatırımcılara yönelik aldığı Kararın tüm yatırımcılara teşmil edilmesi amacıyla;

a) Kredili olmayan bir alım emri nedeni ile müşterinin ödemekle yükümlü olduğu tutarın tamamının veya bir kısmının takas günü itibarıyla tevdi edilmemesi veya söz konusu tutarın takas tarihi itibarıyla müşterinin aracı kurum nezdindeki hesabında bulunmaması durumunda Kredili İşlemler Tebliği'nin 16 ncı maddesi çerçevesinde işlem tesis edilmesi,

---

⁵ Kurul Karar Organı'nın 06/04/2023 tarih ve 22/453 sayılı Kararı Uyarınca Yapılan Duyuru: 14.02.2023 tarih ve 2023/10 sayılı Kurul Bülteni'nde yayımlanan Kurulumuzun 14.02.2023 tarih ve 9/176 sayılı kararında 10.04.2023 olarak öngörülen sürelerin, 30.06.2023 tarihine kadar uzatılmasına karar verilmiştir.

b) Kredili İşlemler Tebliği'nin 17 nci maddesi uyarınca kredili sermaye piyasası aracı işlemlerinin devamı süresince özkaynak koruma oranının asgari %20 olması,

c) Kredili İşlemler Tebliği'nin 18 nci maddesi uyarınca kredili olarak alınan ve/veya özkaynak olarak verilen sermaye piyasası araçlarını satarak krediyi kapatma yetkisi ve özkaynak tamamlama bildirimi gönderilmiş müşterinin hiçbir alım emrinin, bildirim gününden özkaynak tamamlanıncaya kadar geçecek süre boyunca yerine getirilmemesi, hususlarındaki hükümlerin, aracı kurumların kendi risk politikalarına uygun düştüğü ölçüde ve müşteri taleplerini de olabildiğince gözeterek, 10.04.2023 (30.06.2023) tarihine kadar esnek bir şekilde uygulanabilmesine,

6) 4632 sayılı Bireysel Emeklilik Tasarruf ve Yatırım Sistemi Kanunu ve bu Kanun'a dayanılarak çıkarılan ilgili mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla, müşterilerce yatırım kuruluşlarına devredilecek bireysel emeklilik sözleşmelerinden kaynaklanan devlet katkısı hariç alacakların, Kredili İşlemler Tebliği'nin 12'nci maddesinin birinci fıkrası uyarınca sermaye piyasası araçlarının kredili alımı, açığa satış ve ödünç alma ve verme işlemlerinde özkaynak olarak kabul edilebilecek kıymetler arasına eklenmesine ve bu alacakların %100'ünün özkaynak olarak kabul edilmesine

karar verilmiştir.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

06 Şubat 2024 tarihinde gerçekleşen ve başta deprem bölgesi olarak adlandırılan Kahramanmaraş, Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa olmak üzere, Ülkemiz genelinde maddi ve manevi yıkıcı etkileri haiz olan deprem felaketi neticesinde; sermaye piyasaları üzerinde oluşacak risklerin yönetilebilmesi ve sermaye piyasalarındaki negatif beklentilerin giderilebilmesi hususlarında zorlanılacak ve sermaye piyasalarının etkinliği, yatırım kuruluşlarının mali ve operasyonel yeterliliği ve yatırımcıların hak ve menfaatleri tahribata uğrayabilecektir.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Düzenleme ile, yatırımcılar ve yatırım kuruluşlarının, Borsa İstanbul AŞ bünyesinde işletilmekte olan piyasalarda alım yönlü pozisyon almasına ilişkin takip edilecek sermaye piyasası mevzuatı temelli özkaynak takip rasyoların esnetilmesi, kredili alım pozisyonlarında uygulanacak faizlerin iyileştirilmesi amacıyla yatırım kuruluşlarına tavsiyelerde bulunulması, deprem bölgesinde bulunan vatandaşlar için 06 Şubat tarihi sonrasında oluşacak temerrüt durumunda temerrüt faizi işletilmemesine ve bu bölgede yatırımcılara açılacak kredi bakiyesinin genel limitlerden düşülmemesine ve aracı kurum portföyünde taşından paylar ve müşteri kredileri için takip edilecek risk karşılıkların azaltılmasına olanak sağlanmıştır.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

Yapılan düzenleme ile, yurt içi sermaye piyasalarının istikrarlı bir şekilde işleyebilmesi, deprem felaketi neticesinde ortaya çıkabilecek ve sermaye piyasaları ekosistemini negatif yönde etkileyebilecek risklerin yönetilebilmesi, başta deprem bölgesindeki yatırımcılarımız olmak üzere bütün yatırımcıların bu süreçte yaşayabileceği mağduriyetlerin azaltılabilmesi için gerekli bir takım önlemlerin alınarak; felaketin etkilerinin giderilmesi süresince, meydana gelebilecek negatif etkilerin yumuşatılacağı bir geçiş süreci oluşturulmak istenmektedir.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Aracı kurumların sermaye yeterliliği kapsamında risk takibinin azaltılacağı, kredili işlemlerdeki özkaynak gereksinimlerinin esnetilmesine bağlı olarak alım yönlü pozisyonların korunacağı ve korku temelli satış baskısı oluşması durumunda yurt genelinde meydana gelebilecek volatilité bazlı risklerin azaltılacağı, yatırımcıların kredili işlem maliyetlerinin azaltılması ve deprem bölgesindeki

yatırımcılarımızın deprem sonrasında temerrüde düşmesi durumunda söz konusu hususa bağlı temerrüt faizi uygulatılmaması öngörülmüştür. Bu durumda yatırımcıların işlem maliyetleri ve yatırım kuruluşlarının risk yönetim maliyetlerinin iyileştirileceği öngörülmektedir.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Yaşanan felaketin ardından hızlı bir şekilde yapılan düzenleme ile, sermaye piyasaları ekosistemi genelinde yaşanacak negatif etkilerin azaltılması amacıyla geçiş düzenlemelerinin ortaya koyacağı mali etkilerin yanı sıra, yurt içi sermaye piyasalarının yatırımcı menfaatleri gözetilerek yönetildiği hususunda kamuoyu güveninin tesis edileceği beklenmektedir.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Kurul içi veya dışı görüş talebinde bulunulmamıştır.

3.17. Aracı kurumların ana ortaklık paylarının piyasa yapıcılık kapsamında riskten korunma amaçlı alım satımı işlemlerine ilişkin 09/03/2023 tarih ve 13/314 sayılı İlke Kararı

Kurul Karar Organı'nın i-SPK.22.5 sayılı (01.07.2021 tarih ve 33/1028 s.k.) İlke Kararı aşağıdaki şekilde güncellenmiştir:

"Varantlarda ve sertifikalarda, pay vadeli işlem ve opsiyon sözleşmeleri ile endeks vadeli işlem ve opsiyon sözleşmelerinde piyasa yapıcılık işlemleri sonucu oluşan pozisyonlara ilişkin riskten korunma amaçlı yapılan işlemlerle sınırlı olmak üzere,

1. Yatırım kuruluşlarının kendi ve/veya ana ortaklık paylarında yaptıkları işlemlerde, II-22.1 sayılı Geri Alınan Paylar Tebliği'nin geri alım programı hazırlanması ve programa ilişkin yetkilendirme yükümlülükleri ile bununla bağlantılı olarak anılan Tebliğ'in 10, 11, 12, 15 ve 19 uncu maddelerinden istisna tanınmasına,

2. Piyasa yapıcılığı kapsamında yapılan işlemlere bağlı olarak riskten korunma amaçlı yapılan işlemler neticesinde geri alınabilecek payların nominal tutarının, geri alım işlemleri yatırım kuruluşunun kendi paylarında yapıldıysa yatırım kuruluşunun sermayesinin, ana ortaklık paylarında yapıldıysa ana ortaklık sermayesinin %1'ini aşmamasına,

3. Yatırım kuruluşlarının kendilerinin veya ana ortaklıklarının sermayesinin %1'ini aşacak şekilde yapılacak pay geri alımlarının Kurulumuzun II-22.1 sayılı Geri Alınan Paylar Tebliği hükümlerine ve Kurul düzenlemelerine uygun olarak yapılmasına,

4. Yatırım kuruluşları tarafından kendi paylarına veya ana ortaklık paylarına dayalı sermaye piyasası araçlarında yapılan piyasa yapıcılık işlemleri ile söz konusu piyasa yapıcılık işlemleri kapsamında riskten korunma amaçlı kendi veya ana ortaklık paylarında yapılacak alım işlemlerine ilişkin günlük olarak yatırım kuruluşları nezdinde raporlama yapılması ve bu raporlamaların talep edilmesi durumunda tevsik edilebilecek şekilde saklanmasına,

5. Piyasa yapıcılık kapsamında riskten korunma amaçlı kendi veya ana ortaklık paylarında yapılacak alım işlemlerinin II-22.1 sayılı Geri Alınan Paylar Tebliği'nin anılan hükümlerinden muaf tutulması sebebiyle, bu işlemlerde 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nun 108 inci maddesinde ve VI-104.1 sayılı Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği'nin 8 inci maddesinde yer alan istisnalardan yararlanılamayacağına

karar verilmiştir."

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

Aracı kurumların ana ortaklık paylarının piyasa yapıcılık kapsamında riskten korunma amaçlı alım satımı işlemlerini II-22.1 sayılı Geri Alınan Paylar Tebliği'nin (II-22.1 sayılı Tebliğ) geri alım programı hazırlama ve programa ilişkin yetkilendirme yükümlülüklerinden muaf tutan Kurul Karar Organı'nın i-SPK.22.5 (01.07.2021 tarih ve 33/1028 s.k.) sayılı İlke Kararı'nın (İlke Kararı) uygulanmasına yönelik sektör çekinceleri devam edecektir.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Kurulumuzun i-SPK.22.5 sayılı İlke Kararı'nın yalnızca, geri alım programı hazırlanması ve programa ilişkin yetkilendirme yükümlülüklerinden istisna tanınması hususuna karşılık, piyasa yapıcılık kapsamında riskten korunma (hedging) amaçlı pay geri alımı işlemlerinin yapılması durumunda, II-22.1 sayılı Tebliğ'in muafiyete konu olmayan diğer madde hükümlerine aykırılık oluşabileceğine yönelik sektör çekinceleri ortadan kaldırılmıştır.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

i-SPK.22.5 sayılı İlke Kararı'nın uygulanmasına yönelik esasların kesinleştirilmesi hedeflenmiştir.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

i-SPK.22.5 sayılı İlke Kararı'nın uygulanmasına yönelik çekinceler ortadan kaldırılacaktır.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Aracı kurumların piyasa yapıcılık kapsamında riskten korunma (hedging) amaçlı pay geri alımı işlemlerini belirli esaslara göre yapmaları sağlanmıştır.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Kurul içinden OFD, HİD ve PGD'den görüş alınmıştır.

3.18. Kitle fonlama platformlarının asgari sermaye ve özsermaye şartlarını sağlamaları gereken süreye ilişkin 12.01.2023 tarihli ve 2/47 sayılı İlke Kararı

Kitle fonlama platformlarının, III-35/A.2 sayılı Kitle Fonlaması Tebliği'nin "Kuruluş ve listeye alınma" başlıklı 5 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde düzenlenen ve her yıl yeniden değerlendirilebilen asgari sermaye ve özsermaye şartlarını ilgili yılın en geç altıncı ayının sonuna kadar sağlamak zorunda olduklarına karar verilmiştir.

Ekonomik ve Sosyal Etkilerin Analizi

1. Düzenlemeye Duyulan İhtiyaç ve Düzenleme İçin Seçeneklerin Değerlendirilmesi

1.1. Düzenleme Yapılmaması Halinde

Kitle fonlama platformlarının her yıl yeniden değerlendirilebilen asgari sermaye ve özsermaye şartlarını ne zamana kadar sağlamaları gerektiği belirsiz kalmaya devam edecektir.

1.2. Düzenleme Yapılması Halinde

Kitle fonlama platformlarının her yıl yeniden değerlendirilebilen asgari sermaye ve özsermaye şartlarını ne zamana kadar sağlamaları gerektiği belirli hale getirilmiştir.

2. Düzenlemenin Hedefi/Amacı

Kitle fonlama platformlarının her yıl yeniden değerienebilen asgari sermaye ve özsermaye şartlarını ne zamana kadar sağlayacaklarının belirli hale getirilmesi.

3. Düzenleme ile Düzenleme Kapsamındakilere (Kamu ve Özel) Sağlanacak Ekonomik Yarar (veya Azaltılacak Maliyet)

Kitle fonlama platformlarının asgari sermaye ve özsermaye şartlarını sağlamaları için sermaye artırım süreçlerini planlayabilmelerini kolaylaştıracağı düşünülmektedir.

4. Düzenlemenin Ortaya Çıkarabileceği Sosyal Etki

Kitle fonlama platformlarına asgari sermaye ve özsermaye şartlarını sağlamaları için süre kısıdı getirilmiştir.

5. İzlenen Görüş Alma Süreçleri

Kurul içi veya dışı görüş talebinde bulunulmamış, sektör ihtiyaçları gözetilmiştir.

C. Devam Eden İkincil Düzenleme Çalışmaları

1. YEŞİL BORÇLANMA ARACI, SÜRDÜRÜLEBİLİR BORÇLANMA ARACI, YEŞİL KİRA SERTİFİKASI SÜRDÜRÜLEBİLİR KİRA SERTİFİKASI REHBERİ'NE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

Kurulumuzun Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı, Yeşil Kira Sertifikası Sürdürülebilir Kira Sertifikası Rehberi'nde yapılacak değişiklikler ile; mevcut durumda yeşil ve sürdürülebilir ihraçlara sosyal sermaye piyasası araçlarının da dahil edilmesi planlanmaktadır. Ayrıca ayrı bir rehber hazırlanarak sürdürülebilirlik bağlantılı sermaye piyasası araçlarının ihracına ilişkin düzenleme çalışmaları da planlanmaktadır.

2. YATIRIM HİZMETLERİNE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

Kurulumuzun III-37.1 sayılı Yatırım Hizmetleri ve Faaliyetleri ile Yan Hizmetlere İlişkin Esaslar Hakkında Tebliği'nde yapılacak değişiklikler ile;

- Robo danışmanlık uygulamaları ile yatırım danışmanlığı ve bireysel portföy yöneticiliği hizmetlerinin sunulmasına ilişkin ilke ve esasların belirlenmesi,
- Algoritmik ve yüksek frekanslı işlem gerçekleştiren yatırım kuruluşlarına yönelik belirlemeler yapılması,
- Bankalara pay birikimli hesap açma imkanının verilmesi,
- Kaldıraçlı işlemlere ilişkin deneme hesaplarının kullanımına ve pozisyonların başka aracı kurumlara taşınmasına yönelik yeni kuralların getirilmesi,
- Saklanan müşteri varlıklarına ilişkin olarak merkezi saklama kuruluşu ile günlük ve müşteri ile saklamacı kuruluş arasında yıllık olarak yapılacak mutabakat esaslarında değişiklik yapılması,
- Yatırım hizmetlerinin geliştirilmesi konusunda sektör tarafından önerilen hususlarda ve uygulamada karşılaşılan sorunlu konularda değişiklikler yapılması,
- Kısmi yetkili olmakla birlikte geniş yetkili aracı kurum kadar asgari özsermayeye sahip olan kurumların yüklenimde bulunarak halka arza aracılık edebilmesine imkan tanınması,
- Portföy yöneticiliği ve yatırım danışmanlığı faaliyetlerini yürüten personelin bu faaliyetlerini yürütürken çıkar çatışması oluşumunu engellemeye yönelik esaslar getirilmesi,

planlanmaktadır.

3. YATIRIM KURULUŞLARINA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

Kurulumuzun III-39.1 sayılı Yatırım Kuruluşlarının Kuruluş ve Faaliyet Esasları Hakkında Tebliği'nde yapılacak değişiklikler ile;

- Çıkar çatışması politikasına Avrupa Birliği mevzuatına uyum kapsamında yeni kuralların eklenmesi,
- Aracı kurumların ücretlendirme politikasına yönelik belirleme yapılması,
- Aracı kurumların uymaları gereken ilke ve esasların Avrupa Birliği mevzuatına uyum kapsamında genişletilmesi,
- Çerçeve sözleşmelerle ilgili ilke ve esasların mevcut koşullar çerçevesinde güncellenmesi,
- Müşterilerden alınacak ücret, komisyon, masraf ve cezai şartlar ile bunların müşterilere bildirilmesine ilişkin esasların belirlenmesi,
- Uygunluk testinin içeriğine ve uygulanmasına ilişkin yeni kural ve esasların getirilmesi,
- Faaliyet izinlerinden tamamen feragat edecek aracı kurumlar için uygulanacak esas ve kuralların kapsamının genişletilmesi,
- Aracı kurumların yan hizmet kapsamında sunabilecekleri diğer hizmet ve faaliyetlerin kapsamının genişletilmesi,
- Aracı kurumların Kamuyu Aydınlatma Platformu üzerinde şirket künyesi oluşturularak Kamuyu Aydınlatma Formu uygulamasına son verilmesi planlanmaktadır.

4. ARACI KURUMLARIN SERMAYE YETERLİLİĞİNE İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

Kurulumuzun Seri:V, No:34 sayılı Aracı Kurumların Sermayelerine ve Sermaye Yeterliliğine İlişkin Esaslar Tebliği'nde yapılacak değişiklikler ile;

- Aracı kurumların mülkiyetindeki Borsa İstanbul A.Ş. (Borsa) paylarının İstanbul Takas ve Saklama Bankası A.Ş. (Takasbank) nezdindeki piyasalarda teminat olarak kabul edilmesi durumunda, bu payların teminat uygulamasındaki değerine kadar olan kısmının özsermayeden indirimine konu edilmemesi kuralının getirilmesi,
  - Müşterilerin Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'ndaki pozisyon yükümlülüklerini sağlamak amacıyla karşıladıkları ve aracı kurumlar tarafından Takasbank'a yatırılan teminatların likidite yükümlülüğü hesaplamasında dikkate alınmayacağı kuralının getirilmesi,
  - Borsa Pay Piyasası'nda verilen başlangıç ve değişim teminatlarının likidite yükümlülüğü hesaplamasında likit sayılması ve aracı kurumların aktiflerinde bulunan ve sermaye yeterliliği tabanı hesaplamasında özsermayeden indirim kalemi yapılmayan kıymetlerin Takasbank'tan kredi alınması için verilmesi durumunda, verilen teminatın likit sayılması esasının eklenmesi,
  - Müşterilerin Vadeli İşlem ve Opsiyon Piyasası'ndaki pozisyon yükümlülüklerini sağlamak amacıyla karşıladıkları ve aracı kurumlar tarafından Takasbank'a yatırılan teminatlar için pozisyon riski hesaplanmaması esasının getirilmesi,
  - Aracı kurumların Takasbank'tan olan alacakları için yoğunlaşma riski hesaplanmaması esasının getirilmesi
- planlanmaktadır.

5. GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIKLARINA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

Kurulumuzun, 9/10/2013 tarih ve 28790 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "III-48.3 sayılı Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıklarına İlişkin Esaslar Tebliği"nde yapılacak değişiklikler ile;

- Girişim şirketi tanımı ve girişim sermayesine yatırım yöntemlerinin girişim sermayesi yatırım fonlarındakine benzer şekilde yeniden düzenlenmesi,
- Nitelikli yatırımcı ve yönetim kontrolü tanımlarının değiştirilmesi,
- Girişim sermayesi yatırım ortaklıklarının sermaye ve özsermaye yükümlülükleri ile lider sermayedarın sahip olması gereken malvarlığı tutarlarında değişikliğe gidilmesine,
- Girişim sermayesi yatırımlarının yönetimden sorumlu personelin girişim sermayesi yatırımlarında en az üç yıllık tecrübeye sahip olması şartının getirilmesi,
- Halka arz öncesi sağlanması gereken şartlarda yeniden belirleme yapılması,

- Türk Ticaret Kanunu’nun 359’uncu maddesi kapsamında tüzel kişi yönetim kurulu üyelerine ilişkin hususlar eklenmesi,
- Faaliyet kapsamı ve faaliyetlere ilişkin sınırlamaların değişiklik yapılması,
- Girişim şirketlerine ileri vadede ortak olma hakkı veren sözleşmeler (Simple Agreement for Future Equity (SAFE)) yoluyla yapılan yatırımların girişim sermayesi yatırımı olarak kabul edilmesi,
- Kolektif yatırım amacıyla kurulu yatırım kuruluşlarına GSYO’lar tarafından yapılan yatırım sınırının değiştirilmesi,
- Portföy sınırlamalarına ilişkin süre verilmesini gerektiren aykırılık hallerinin çeşitlendirilmesi,
- Performans ücretlerinin hesaplanmasına ilişkin hususlar detaylandırılarak uygulamada karşılaşılan belirsizliklerin giderilmesi,
- Halka arz öncesi nakit kâr payı dağıtımı ve sermaye artırımına ilişkin birtakım esasların eklenmesi

planlanmaktadır.

6. YATIRIM FONLARINA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

Kurulumuzun i-SPK.52.4 (20.06.2014 tarih ve 19/614 s.k.) sayılı İlke Kararı olarak kabul edilen “Yatırım Fonlarına İlişkin Rehber” de yapılacak değişiklikler ile Sorumlu yönetim ilkelerinin (stewardship codes) düzenlenmesi planlanmaktadır.

7. GAYRİMENKUL YATIRIM FONLARINA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

Kurulumuzun, 03/01/2014 tarih ve 28871 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan “III-52.3 sayılı Gayrimenkul Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği”nde yapılacak değişiklikler ile ülkemiz sermaye piyasalarında giderek önem kazanan ve hızla büyümeye devam eden gayrimenkul yatırım fonlarının;

- Konut üretimine katkı sağlayabilmeleri amacıyla gayrimenkul projelerine yatırım yapabilmelerine ve
- Katılma payı ihraç süreçlerinin kısaltılabilmesini teminen şemsiye fon yapısında kurulabilmelerine

olanak sağlanması planlanmaktadır.

8. GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM FONLARINA İLİŞKİN ÇALIŞMALAR

Kurulumuzun, 02/01/2014 tarihli ve 28870 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “III-52.4 sayılı Girişim Sermayesi Yatırım Fonlarına İlişkin Esaslar Tebliği”nde yapılacak değişiklikler ile bürokratik süreçlerin kısaltılabilmesini teminen girişim sermayesi yatırım fonlarının menkul kıymet yatırım fonlarına benzer şekilde şemsiye fon yapısında kurulabilmelerine olanak sağlanması planlanmaktadır.

D. Mali Bilgi ve Değerlendirmeler

1. BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

Kurulumuzun 900.000.000 TL olarak kabul edilen 2023 Mali Yılı Bütçesine yıl içinde 100.552.580 TL ödenek eklenmiş ve yıl sonu gerçekleşmesi 1.000.552.580 TL olmuştur. Yıl içinde 1.365.191.473 TL gelir elde edilmiş ve 943.058.504 TL gider yapılmıştır. Ayrıca, cari transferler kaleminden yıl içinde gelir fazlası olarak genel bütçeye 449.552.580 TL aktarma yapılmıştır.

Kurulumuzun 2023 yılı gelir ve gider tahmin ve gerçekleştirmelerine ilişkin ayrıntılı bilgiler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 14. Kurul'un 2023 Yılı Gelir ve Giderleri

1-GELİRLER		
Gelirin Türü	Programlanan (TL)	Gerçekleşen (TL)
Sermaye Piyasası Araçları Kayda Alma Ücretleri	637.500.000	1.060.705.733
Lojman Kira Gelirleri	1.100.000	1.234.561
Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara Ait Paylar	260.000.000	300.080.421
Faiz Gelirleri	0	163.581
Diğer Çeşitli Gelirler	1.400.000	3.007.177
TOPLAM	900.000.000	1.365.191.473
2-GİDERLER		
Giderin Türü	Bütçe Ödeneği	Gerçekleşen
Personel Giderleri	277.490.000	352.252.523
Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri	28.200.000	37.395.386
Mal ve Hizmet Alım Giderleri	115.060.000	75.249.272
Cari Transferler (*)	371.200.000	472.281.509
Sermaye Giderleri	108.050.000	5.879.814
TOPLAM	900.000.000	943.058.504

(*) Bu hesap koduna yıl içinde 104.552.580 TL ödenek eklenmiş ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 78 inci maddesi uyarınca 2023 yılı içinde gerçekleşen nakit fazlası olarak 449.552.580 TL genel bütçeye aktarılmıştır. (Bir önceki yıl gelir fazlası ile birlikte aktarılan tutar.)

Kaynak: SPK

Kurulun tüm giderleri, emrinde kurulan özel bir hesaptan karşılanmaktadır. İhraççılar veya halka arz edenler, satışı yapılacak sermaye piyasası araçlarının ihraç değerinin %0,3'üne kadar; yatırım fonlarının ve değişken sermayeli yatırım ortaklıklarının üçer aylık dönemlerinin son iş gününde, net varlık değerlerinin %0,005'i tutarında bir ücreti bu hesaba yatırmaktadırlar.

2015 yılı gelirlerinden başlamak üzere, Kurul tarafından düzenlenen ve denetlenen borsaların ve diğer teşkilatlanmış piyasaların, merkezi takas kurumlarının, merkezî saklama kurumlarının ve MKK'nın faiz gelirleri hariç tüm gelirleri üzerinden, Kurula 2014 yılı gelirleri üzerinden kaydedilmiş olan gelir tutarlarının her yıl, Türkiye İstatistik Kurumu tarafından Türkiye geneli için hesaplanan Tüketici Fiyat Endeksi ve Yurt içi Üretici Fiyat Endeksinin, Aralık ayından bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranlarının aritmetik ortalaması oranında artırılması suretiyle bulunacak tutarları Kurul bütçesine Kurul tarafından gelir olarak kaydedilmektedir.

SPKn'da, Kurulun gelirleri giderlerini karşılamaya yetmediği takdirde, açığın genel bütçeden yapılacak Hazine yardımlarından karşılanması öngörülmüş olmasına karşın, 1992 yılından beri Hazine yardımı alınmamıştır.

2. PERFORMANS BİLGİLERİ

Kurulumuzun faaliyetleri kapsamında belirlenen;

- Sayısal performans ölçütleri,
- 2023 yılı hedefleri ve gerçekleştirmeleri ile oluşan (olumlu-olumsuz) sapmalara ilişkin açıklamalar ve
- 2024 yılı için belirlenen sayısal performans hedefleri

aşağıda yer alan tabloda verilmektedir:

Tablo 15. Sayısal Performans Ölçütleri, 2023 yılı Hedefleri-Gerçekleştirmeleri, Sapmalara İlişkin Açıklama ve 2024 yılı Hedefleri

	Sayısal Performans Ölçütü	2023 yılı Sayısal Performans Hedefi	2023 yılı Gerçekleştirmeleri	2023 yılı Sayısal Performans Hedefi ile Gerçekleştirmeleri Arasındaki (Olumlu-Olumsuz) Sapmalara İlişkin Açıklama	2024 yılı Sayısal Performans Hedefi ⁶
1.	İzahname/İhraç Belgesi Onaylanan Sermaye Piyasası Aracı Tutarı				
1.1.	• Paylar (Bedelli Sermaye Artırımları)	11 milyar TL	10,5 milyar TL	Söz konusu tutar tahsisli, birleşme, bölünme işlemlerinden kaynaklanan sermaye artırımları hariç olmak üzere mevcut halka açık ortaklıklar ile yatırım ortaklıkları tarafından yalnızca nakit sermaye artırımlarından elde edilen tutara isabet etmektedir. Piyasalardaki likiditenin 2022 yılına kıyasla daha düşük olması nedeniyle ilgili tutar açısından hedeflenenin altında bir gerçekleşmenin meydana geldiği değerlendirilmektedir.	8 milyar TL
1.2.	• Yurt İçi Borçlanma Araçları	500 milyar TL	368,2 milyar TL	Piyasa faiz oranlarındaki artışın gerçekleşmede etkili olduğu değerlendirilmektedir.	500 milyar TL
1.3.	• Yurt Dışı Borçlanma Araçları	4,5 milyar ABD Doları	12,8 milyar ABD Doları	Yurt dışı borçlanma aracı ihracında 2023 yılında, performans kriterinin sağlandığı görülmektedir.	14 milyar ABD Doları
1.4.	• Yurt İçi Kira Sertifikası	165 milyar TL	118,8 milyar TL	Yurt içi kira sertifikası ihracında, 2023 yılında performans kriteri sağlanamamakla beraber hedeflenen ihracın konjonktürel gelişmelere olan duyarlılığı nedeniyle gerçekleşmediği tahmin edilmektedir.	160 milyar TL.

⁶ 4, 7, 8, 10, 11 nolu satırlardaki "2024 yılı Sayısal Performans Hedefi" değeri, Stratejik Plan'da belirtilenlerden farklı olup ilgili birimlerce piyasalardaki son gelişmeler dikkate alınarak revize edilen değerler yazılmıştır.

1.5.	• Yurt Dışı Kira Sertifikası	25 milyon ABD Doları	502,5 milyon ABD Doları	Performans kriterinin sağlandığı görülmekte olup 2023 yılında kamu sermayeli bir varlık kiralama şirketinin yüksek tutarlı ve istisnai bir ihracı söz konusu olduğundan 2024 yılı sayısal hedefi hesaplamasında bu durum dikkate alınmıştır..	26 milyon ABD Doları
1.6.	• Yurt İçi VTMK	1 milyar TL	-	Daha önce finansal kesim ve TOKİ tarafından gerçekleştirilen bu ihraçlar için 2023 yılında talep oluşmamıştır.	1 milyar TL
1.7.	• Yurt İçi VDMK	9 milyar TL	9,9 milyar TL	VDMK ihracında performans kriterinin sağlandığı görülmektedir.	13,4 milyar TL
1.8.	• Yurt İçi Varant ve Sertifika	800 milyon TL	1,1 milyar TL	Yurt içi varant ve sertifika ihracında 2023 yılında, performans kriterinin sağlandığı görülmektedir.	1,5 milyar TL
1.9.	• Yurt İçi Gayrimenkul Sertifikası	50 milyon TL	-	Yurt içi gayrimenkul sertifikası ihracının gayrimenkul sektörünün konjonktürel gelişmelere olan duyarlılığı nedeniyle gerçekleşmediği tahmin edilmektedir.	50 milyon TL
2.	Pay İlk Halka Arzı Onaylanan İzahname Sayısı	44 adet	50 adet	Piyasalardaki likiditenin 2022 yılına kıyasla daha düşük olmasına karşın, borsadaki bireysel yatırımcı sayısında yaşanan olumlu gelişmeler ve ortaklıkların özkaynak finansmanına olumlu yaklaşımlarının da desteğiyle hedefe ulaşılmıştır.	41 adet
3.	Yatırım Fonları Toplam Net Varlık Büyüklüğü (Menkul Kıymet Yatırım Fonları ve Borsa Yatırım Fonları)	900 milyar TL	1,58 trilyon TL	Yatırım fonlarının desteklenmesi amacıyla son dönemde sağlanan çeşitli vergisel avantajlar, yatırımcıların alternatif yatırım araçlarına yönelmesi ve finansal varlık fiyatlarındaki artışın etkisiyle fon piyasasında performans hedefinin üzerinde bir büyüme olduğu değerlendirilmektedir.	2 trilyon TL
4.	Emeklilik Yatırım Fonları Toplam Net Varlık Büyüklüğü	561 milyar TL	755 milyar TL	Katılımcı sayısı ve buna bağlı olarak katkı payı tutarındaki artış ve finansal varlık fiyatlarındaki artışın etkisiyle emeklilik fonu piyasasında performans hedefinin üzerinde bir büyüme olduğu değerlendirilmektedir.	875 milyar TL
5.	Yatırım Ortaklıkları Toplam Aktif Büyüklüğü	398 milyar TL	806 milyar TL	Gayrimenkul fiyatlarında meydana gelen yükseliş ve gayrimenkul yatırım ortaklıklarının sayısında meydana gelen artışın etkisiyle tüm yatırım ortaklıklarının aktif büyüklüğünde önemli bir artış meydana geldiği değerlendirilmektedir.	950 milyar TL

6.	Sermaye Piyasası Kurumu Denetimi	5 adet	9 adet	Sermaye piyasası kurumları, bağlı kuruluşlar ve halka açık şirketlere yönelik denetimler ile izinsiz sermaye piyasası faaliyetlerine yönelik denetim sayısının toplamı açısından 2023 yılı için belirlenen performans hedefinin %98'ine ulaşmıştır (performans hedefi: 102 denetim, 2023 yılı gerçekleşmesi: 100 denetim). Kurulumuza son dönemlerde izinsiz sermaye piyasası faaliyeti yapıldığına dair giderek artan sayıda ihbar ve şikâyetler ulaşmaktadır. Bu nedenle izinsiz sermaye piyasası faaliyetlerine ilişkin denetim sayıları Kurulumuz tarafından belirlenen hedefin üzerinde gerçekleşmiştir. İzinsiz sermaye piyasası faaliyeti denetim sayılarındaki artış özellikle halka açık şirket denetimleri üzerinde negatif dışsalılık oluşturmaktadır. Kripto varlıklara ilişkin SPKn'da yapılan düzenleme sonrasında kripto varlıklara ilişkin izinsiz sermaye piyasası faaliyetlerinin de Kurulumuzca denetlenmesi gerekeceğinden, söz konusu denetimlere ilişkin yoğunluğun 2024 yılında daha da artacağı öngörülmektedir.	5 adet
7.	Halka Açık Şirket Denetimi	45 adet	31 adet		35 adet
8.	İzinsiz Faaliyetlerin Denetimi	50 adet	58 adet		60 adet
9.	Bağlı Kuruluşların Denetimi	2 adet	2 adet		2 adet
10.	Yatırım Kuruluşu Mali Denetimi	5 adet	7 adet	Yatırım kuruluşlarının sermaye yeterliliği yükümlülükleri kapsamında yerine getirmesi gerekli hususlar haftalık periyotlar ile kontrol edilmekte olup, 2023 yılında finansal piyasalarda yaşanan hareketliliğin yatırım kuruluşlarına mali etkisi nedeni ile periyodik olarak yapılan kontrollere ilaveten yapılması öngörülen denetimlerden daha fazla sayıda mali denetim gerçekleştirilmiştir.	5 adet
11.	Yatırım Kuruluşu Mevzuat Denetimi	15 adet	13 adet		15 adet
12.	Yatırım Kuruluşu Şikayet Denetimi	6 adet	5 adet		6 adet
13.	Yatırım Kuruluşu Yetki Belgesi Denetimi	-	1 adet		-
14.	Bilgi Sistemleri İncelemesi	4 adet	4 adet	Faaliyet izni başvurularına ya da diğer denetimlere bağlı olarak sayı belirlenmekte olup, söz konusu başvuru ve denetimlere paralel olarak incelemeler gerçekleştirilmiştir.	5 adet

15.	Bağımsız Denetim Kuruluşu Kalite Kontrolü	5 adet	1 adet	2023 yılı gerçekleştirmelerinde, gayrimenkul değerleme kuruluşları kalite kontrolü için performans hedefinin gerisinde kalmıştır. Bağımsız denetim kuruluşlarının kalite kontrolünde ise Kurul Karar Organının 28.12.2023 tarih ve 81/1820 sayılı Kararı uyarınca, Kurulumuz finansal raporlama düzenlemelerine tabi ihraççılar ile sermaye piyasası kurumlarında uygulanmasına karar verilen Enflasyon Muhasebesine ilişkin çalışmalar nedeniyle performans hedefine ulaşamamıştır. İzleyen yıllarda kalite kontrol çalışmaları ile ilgili hedeflere ulaşılması için gerekli çalışmalar yapılacaktır.	5 adet
16.	Gayrimenkul Değerleme Kuruluşu Kalite Kontrolü	10 adet	5 adet		10 adet
17.	Piyasa Gözetimi Kapsamında Piyasa Bozucu Eylemler için Yapılacak İnceleme Sayısı (SPKn md.104)	95 adet	110 adet	2023 yılı için performans hedefleri, geçmiş yıllardaki inceleme sayıları, çalışma kapasitesi ve mevcut iş yükü dikkate alınarak belirlenmiştir. 2023 yılı hedeflerine ulaşıp, hedef sayıdan daha fazla sayıda inceleme gerçekleştirilmiştir. Gözetim ve denetim faaliyetlerinin daha etkin bir şekilde gerçekleştirilebilmesi için teknolojik araçların geliştirilmesine ve yeni araçların oluşturulmasına devam edilmektedir.	100 adet
18.	Bilgi Suistimali Kapsamında Yapılacak İnceleme Sayısı (SPKn md.106)	13 adet	22 adet		15 adet
19.	Piyasa Dolandırıcılığı Kapsamında Yapılacak İnceleme Sayısı (SPKn md.107)	95 adet	110 adet		100 adet
20.	Finansal Eğitim Verilen Kişi Sayısı	953 kişi	654 kişi	Kurulumuz tarafından üniversite öğrencilerine yönelik olarak kış ve yaz dönemlerinde olmak üzere yılda 2 kez Ankara ve İstanbul merkez ve temsilcilğinde düzenlenen eğitim seminerleri, 2023 yılında online ve yüzyüze olacak şekilde gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, seminerlere katılım sağlayan 654 öğrenciye sertifikaları teslim edilmiştir.	700 kişi
21.	Sektörle diyalogu artıran toplantı ve faaliyet sayısı	6	5		8
22.	Tanıtım programı ve katılım sağlanan tanıtıcı kariyer fuarı sayısı	13	10		16
23.	Uluslararası Kuruluşlar Bünyesinde Üstlenilen Görevler	40	38	2023 yılında IOSCO, IFSB, OECD, FSB, ISEDAK, IFIAR, IASB gibi uluslararası kuruluşlarda etkin olarak görev alan Kurulumuz personeli, bu amaçla ilgili kurumların çalışmalarına katkı ve katılım sağlamışlardır.	42 adet
24.	Yabancı Ülkelerin Denk Kuruluşlarıyla Gerçekleştirilen Bilgi Paylaşımı (Karşılıklı Eğitim, Toplantı, Görüş İletme dahil)	30	25	2023 yılında, IOSCO Mutabakat Zabıtı (Memorandum of Understanding-MoU) çerçevesinde Kurulumuzdan istenilen bilgiler ve muadil yabancı kuruluşların sermaye piyasalarımıza özgü düzenleme ve uygulamalarımızı öğrenmek amacıyla yönelttiği bilgi talepleri karşılanmıştır. Bu çerçevede muadil sermaye piyasası otoritelerinden gelen 25 adet bilgi talebi cevaplanmıştır.	30 adet

2024 yılı için sayısal performans ölçütleri ve hedefleri aşağıdaki etkenler ve veriler dikkate alınarak belirlenmiştir:

- 1) 2024 yılı Performans Hedefi hesaplamalarında, diğer hususların yanı sıra beklenen enflasyon oranı göz önünde bulundurulmuştur.
- 2) 1 numaralı performans ölçüt ve hedefi, onaylanan izahname/ihraç belgeleri kapsamında nakit karşılığı (iç kaynaklardan/kar payından ve birleşme/bölünme işlemleri ile ortaklıktan çıkarma hakkının kullanımı kapsamında ihraç edilen paylar hariç) gerçekleştirilen pay satışlarından sağlanan fon tutarını ifade etmekte olup, bu tutara halka açık ortaklıkların ortak satışları dahil değildir.
- 3) 1 ve 2 numaralı performans ölçüt ve hedefleri için: Enflasyon oranının yanı sıra Kurulumuzca 2021-2023 yıllarında izahname/ihraç belgesi onaylanan sermaye piyasası araçlarına ilişkin tavan tutarlarındaki değişim oranları göz önünde bulundurularak bir eğilim analizi yapılması suretiyle belirleme yapılmıştır.
- 4) 3-5 numaralı performans ölçüt ve hedefleri için: Yatırım fonları ve emeklilik yatırım fonlarının toplam net varlık büyüklüğünün ve yatırım ortaklıklarının toplam aktif büyüklüğünün 2023 yıl sonu enflasyon beklentileri dikkate alınarak belirlenen oranda artacağı öngörülmüştür.
- 5) 6-9 numaralı performans ölçüt ve hedefleri için: Denetim ile ilgili performans hedefleri SPKn'nun "Denetim faaliyeti ve denetim yetkilileri" başlıklı 88(2) maddesi uyarınca Kurul Karar Organı'nca belirlenen "Risk Bazlı Denetime İlişkin Usul ve Esaslar" çerçevesinde hazırlanan Denetim Programı'nda öngörülen denetimler, mevcut iş yükü ve iş gücü imkanları dikkate alınarak belirlenmiştir.
- 6) 10-13 numaralı performans ölçüt ve hedefleri için Mevzuat denetimi hedefi belirlenirken, risk bazlı denetim programı kapsamında yapılabilecek denetimler dikkate alınmıştır. Şikayet denetimi hedefi belirlenirken, geçmiş yıllarda gerçekleştirilen denetim sayıları ve sektördeki faaliyet durumu dikkate alınmıştır.
- 7) 14 numaralı performans ölçütü ve hedefi için: Bilgi sistemleri incelemesine yönelik çalışmalar Kurulumuz Aracılık Faaliyetleri Dairesi ve Bilgi İşlem, İstatistik ve Enformasyon Dairesi'nce ortak olarak yürütülmektedir.
- 8) 15 ve 16 numaralı performans ölçütü ve hedefi için: Periyodik olarak Kurul içi ve Kurul dışı şikâyet ve bildirimler ile kamuya açık bilgiler, Kurulumuza ilgili kuruluşlar tarafından yapılan bildirimler üzerinden gerçekleştirilen gözetim faaliyetleri dikkate alınarak risk değerlendirilmesi yapılmakta ve kalite kontrol için öncelikli alanlar belirlenerek mevcut iş yükü ve iş gücü imkanları dahilinde incelenecek kurumlar ve sayıları belirlenmektedir.
- 9) 17 ve 19 numaralı performans ölçütü ve hedefi için: Geçmiş yıllarda yapılan inceleme sayıları, ilgili hizmet biriminin çalışma kapasitesi ve mevcut durumdaki işler dikkate alınarak belirlenmiştir.
- 10) 23 ve 24 numaralı performans ölçütü ve hedefi için: IOSCO, IFSB, OECD, FSB, ISEDAK, IFIAR, IASB gibi uluslararası kuruluşlarda görev alan Kurulumuz personeli dikkate alınarak belirlenmiştir. Ayrıca, IOSCO Mutabakat Zabıtları (Memorandum of Understanding-MoU) çerçevesinde Kurulumuzdan istenilen bilgiler ve muadil yabancı kuruluşların sermaye piyasalarımıza özgü düzenleme ve uygulamalarımızı öğrenmek amacıyla yönelttiği bilgi talepleri dikkate alınmıştır.
- 11) 23 ve 24 numaralı performans ölçütü ve hedefi için: IOSCO, IFSB, OECD, FSB, ISEDAK, IFIAR, IASB gibi uluslararası kuruluşlarda görev alan Kurulumuz personeli dikkate alınarak belirlenmiştir. Ayrıca, IOSCO Mutabakat Zabıtları (Memorandum of Understanding-MoU) çerçevesinde Kurulumuzdan istenilen bilgiler ve muadil yabancı kuruluşların sermaye piyasalarımıza özgü düzenleme ve uygulamalarımızı öğrenmek amacıyla yönelttiği bilgi talepleri dikkate alınmıştır.

IV. TÜRKİYE SERMAYE PİYASASI

A. SERMAYE PİYASASINA İLİŞKİN 2023 YILI TEMEL GÖSTERGELER

2023 yılı sonu itibarıyla sermaye piyasasına ilişkin bazı büyüklükler aşağıdaki tabloda verilmiştir:

Tablo 16. Sermaye Piyasasına İlişkin Temel Göstergeler

SERMAYE PİYASASINA İLİŞKİN TEMEL GÖSTERGELER	2023	2022
SERMAYE PİYASASI KANUNUNA TABİ HALKA AÇIK ORTAKLIK SAYISI	692	625
BORSA İSTANBUL'DA İŞLEM GÖREN ŞİRKETLER	576	511
Pay Piyasası		
• Yıldız Pazar	240	194
• Ana Pazar	220	230
• Alt Pazar	47	25
• Yapılandırılmış Ürünler ve Fon Pazarı	20	15
• Yakın İzleme Pazarı	13	15
• Nitelikli Yatırımcı İşlem Pazarı	17	13
• Gelişen İşletmeler Pazarı	-	-
• Piyasa Öncesi İşlem Platformu	19	19
BORSA İSTANBUL'DA İŞLEM GÖRMEYEN ŞİRKETLER	116	114
BORSA İSTANBUL ŞİRKETLERİNİN PİYASA DEĞERİ (Milyar TL)	10.043	6.208
(Milyar ABD Doları)	341,1	332
MKK'DA BAKİYELİ HESABI OLAN YATIRIMCI SAYISI	10.656.280	7.648.341
• Pay senedi	7.653.030	3.794.409
• Devlet iç borçlanma senetleri	17.722	16.894
• Özel sektör borçlanma araçları	46.134	40.939
• Yatırım fonu	4.357.527	3.697.655
• Borsa yatırım fonu	45.119	23.508
• Yapılandırılmış ürünler	203.182	68.836
• Diğer sermaye piyasası araçları	3359	6.100
YETKİLİ KURULUŞLAR	117	120
-Bankalar	49	46
-Aracı Kurumlar	68	74
KOLEKTİF YATIRIM KURULUŞLARI		
-YATIRIM FONLARI (Sayı)	2.001	1.452
-Yatırım Fonları	1.573	1.146
-Toplam Değerleri (Milyon TL)	1.519.334	679.358
(Milyon ABD Doları)	51.682	36.333
-Yabancı Yatırım Fonları (Sayı)	9	9
-Toplam Değerleri (Milyon TL) ⁽¹⁾	49	29
(Milyon ABD Doları)	2	2
- Borsa Yatırım Fonları (Sayı)	20	15
- Toplam Değerleri (Milyon TL)	64.536	14.450
(Milyon ABD Doları)	2.195	771
- Gayrimenkul Yatırım Fonları (Sayı)	143	108
- Toplam Değerleri (Milyon TL)	75.745	34.340
(Milyon ABD Doları)	2.576	1.833
- Girişim Sermayesi Yatırım Fonları (Sayı)	256	174
- Toplam Değerleri (Milyon TL)	126.691	46.697
(Milyon ABD Doları)	4.309	2.492
-EMEKLİLİK YATIRIM FONLARI (Sayı)	376	374
-Toplam Portföy Değerleri (Milyon TL)	755.109	432.559
(Milyon ABD Doları)	25.686	23.134
-MENKUL KIYMET YATIRIM ORTAKLIKLARI (Sayı)	9	9

SERMAVE PİYASASINA İLİŞKİN TEMEL GÖSTERGELER	2023	2022
-Aktif Toplamları (Milyon TL)	1.211	1.016
(Milyon ABD Doları)	41	54
-GAYRİMENKUL YATIRIM ORTAKLIKLARI (Sayı) ⁽²⁾	48	39
-Aktif Toplamları (Milyon TL)	753.125	306.605
(Milyon ABD Doları)	25.618	16.397
-GİRİŞİM SERMAYESİ YATIRIM ORTAKLIKLARI (Sayı) ⁽²⁾	7	7
-Aktif Toplamları (Milyon TL)	33.770	16.659
(Milyon ABD Doları)	1.148	891
-PORTFÖY YÖNETİM ŞİRKETLERİ (Sayı)	64	59
-Yönetilen Portföy Değerleri (Milyon TL)	3.162.634	1.566.646
(Milyon ABD Doları)	107.079	83.509
BAĞIMSIZ DENETİM ŞİRKETLERİ	116	111
GAYRİMENKUL DEĞERLEME ŞİRKETLERİ	160	155
DERECELENDİRME KURULUŞLARI ⁽³⁾	8	8

(1) Ülkemizde dolaşımda bulunan değer olarak verilmektedir

(2) Halka açık olup borsada işlem görmeyenler dahil edilmiştir.

(3) 3 adedi Kurulumuzca kabul edilen uluslararası derecelendirme kuruluşu, 5 adedi Kurulumuzca yetkilendirilen kuruluştur. Kurulumuzca yetkilendirilen 5 kuruluş hem kredi hem de kurumsal yönetim derecelendirmesi faaliyetinde bulunmaktadır.

B. MENKUL KIYMET STOKLARI

2023 YILI SONU İTİBARIYLA MERKEZİ KAYDI SİSTEMDE İZLENEN MENKUL KIYMETLERİN TÜRÜ VE BÜYÜKLÜKLERİNE İLİŞKİN BİLGİLER AŞAĞIDAKİ TABLODA GÖSTERİLMEKTEDİR:

Tablo 17. Merkezi Kaydi Sistemde İzlenen Menkul Kıymet Bilgileri

Merkezi Kaydi Sistemde Bulunan Menkul Kıymet Bilgileri	Piyasa Değeri					
	2023		2022		2021	
	(Milyon TL)	(Milyon ABD Doları) (*)	(Milyon TL)	(Milyon ABD Doları) (*)	(Milyon TL)	(Milyon ABD Doları) (*)
Pay Senedi	10.030.696	340.599	6.200.527	331.043	2.175.673	167.348
-Borsada İşlem Gören Paylar	4.157.831	141.182	2.597.236	138.665	872.918	67.143
-Borsada İşlem Görmeyen Paylar	5.872.864	199.417	3.603.291	192.378	1.302.755	100.205
Özel Sektör Borçlanma Aracı	233.060	7.914	168.662	9.005	113.991	8.768
Yatırım Fonu Katılma Payı	3.244.619	110.265	752.980	40.273	298.721	22.977
Varlık Teminatlı Menkul Kıymetler	-	-	-	-	-	-
Kira Sertifikaları (Kamu ve Özel)	76.758	2.606	52.898	2.824	35.936	2.764
Borsa Yatırım Fonu	132.571	4.505	14.958	800	7.380	568
Devlet İç Borçlanma Senetleri	367.101	12.465	232.400	12.408	180.603	13.892
Diğer Menkul Kıymetler(**)	34.836	1.183	16.476	880	8.721	671

(*) 31.12.2023, 31.12.2022 ve 31.12.2021 tarihli TCMB döviz satış kurları kullanılmıştır.

(**) Varlığa dayalı menkul kıymetler (2023: 7.822 Milyon TL.), varantlar dahil yapılandırılmış ürünler (2023: 27.014 Milyon TL.) Varlığa dayalı menkul kıymetler (2022: 7.692 Milyon TL.), ipotek teminatlı menkul kıymetler (2022: 2.000 Milyon TL.) ,varantlar dahil yapılandırılmış ürünler (2022: 6.784 milyon TL.) Varlığa dayalı menkul kıymetler (2021: 5.945 Milyon TL.), ipotek teminatlı menkul kıymetler (2021: 2.250 Milyon TL.) varantlar dahil yapılandırılmış ürünler (2021: 526 milyon TL.)

Tablo 18. Menkul Kıymet Stok Bilgileri

Merkezi Kaydi Sistemde Bulunan Menkul Kıymet Bilgileri		Piyasa Değeri					
		2023		2022		2021	
		(Milyon TL)	(Milyon ABD Doları) (*)	(Milyon TL)	(Milyon ABD Doları) (*)	(Milyon TL)	(Milyon ABD Doları) (*)
1.	Menkul Kıymetler	12.535.775	425.660	7.438.902	397.160	2.821.025	216.987
2.	MKS'de Bulunmayan DİBS'ler	3.781.275	128.396	2.823.626	150.752	1.358.491	104.492
3.	Toplam Menkul Kıymet Stoğu (1+2)	16.317.050	554.056	10.262.528	547.912	4.179.516	321.479
4.	MKS'de Bulunan DİBS'ler (**)	383.156	13.010	247.066	13.191	187.154	14.395
5.	Özel Sektör Menkul Kıymetleri [3-(2+4)]	12.918.930	438.670	7.191.836	383.969	2.633.871	202.591
6.	MKS'de Bulunan Borsada İşlem Görmeyen Paylar	5.872.864	199.417	3.603.291	192.378	1.302.755	100.205
7.	Özel Sektör Menkul Kıymetleri Net Toplamı (5-6)	7.046.066	239.254	3.588.545	191.590	1.331.116	102.386
8.	Toplam Menkul Kıymet Stoğu Net Değeri (3-6)	10.444.186	354.639	6.659.237	355.534	2.848.400	219.093
(*) 31.12.2023, 31.12.2022 ve 31.12.2021 tarihli TCMB döviz satış kurları kullanılmıştır.							
(**) Kamu tarafından ihraç edilen kira sertifikaları dahil Kaynak: MKK							

Yukarıdaki verilere göre, 31.12.2023 itibarıyla;

- Ülkemizdeki tüm menkul kıymet stoğunun piyasa değeri 16.317.050 milyon TL,
- Özel sektör menkul kıymetlerinin net piyasa değeri 7.046.066 milyon TL,
- Toplam menkul kıymet stoğu net değeri 10.444.186 milyon TL

olarak hesaplanmakta olup, 2023 yılında özel sektör menkul kıymetlerinin net değerinin toplam menkul kıymet stoğunun net değeri içindeki payı geçen yıla göre yaklaşık %13,58 puan bir artış yaşanarak % 67,46 (2022:% 53,89) olarak gerçekleşmiştir.

C. İZAHNAMESİ/İHRAÇ BELGESİ ONAYLANAN SERMAYE PİYASASI ARAÇLARI

4'ü 2022 yılının Aralık ayında, 50'si ise 2023 yılında paylarının ilk halka arzına ilişkin izahnamesi onaylanan toplam 54 ortaklıktan 3'ünün payları Ana Pazar'da, 51'nin payları Yıldız Pazar'da 2023 yılı içerisinde işlem görmeye başlamıştır.

Halka açılmalar suretiyle 2023 yılı içinde 3.470.200.193 TL nominal değerli paylara ilişkin izahnameler onaylanmış olup, bu payların 2.380.779.993 TL'lik kısmı sermaye artırımları suretiyle, 1.089.420.200 TL'lik kısmı ortak satışı suretiyle halka arz edilmiştir. Halka açılmalar çerçevesinde 2023 yılında toplam 51.749.665.814,20 TL tutarında (1.756.673.599,50 ABD Doları) kaynak sağlanmıştır.

2023 yılı içinde halka açık ortaklıkların nakit karşılığı gerçekleştirmeyi planladıkları sermaye artırımları kapsamında Kurulumuza yapılan başvurular neticesinde 12.462.438.749,69 TL nominal değerli paylara ilişkin izahname/ihraç belgesi onaylanmıştır. 2023 yılı içinde gerçekleşen bu sermaye artırımları ile halka açık ortaklıklarca 79.912.842.371,46 TL tutarında (2.713.252.058,50 ABD Doları) kaynak sağlanmıştır.

2023 yılında borçlanma araçlarına ilişkin onaylanan izahname/ihraç belgeleri kapsamında verilen tavan tutarı yurt içi 959.901.945.000 TL ve yurt dışı 52.974.561.212,70 ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılı içinde yurt içi ve yurt dışında satışı gerçekleştirilen borçlanma aracı tutarı ise sırasıyla yurt içinde 370.043.395.635 TL, yurt dışında ise 12.796.065.540 ABD Doları olmuştur.

Tablo 19. Satılan Sermaye Piyasası Araçları Tutarları (Bin TL)

Yıllar	Pay(*)	VDMK	VTMK/ITMK	Borçlanma Araçları	Kira Sertifikası	Yatırım Kuruluşu Varant/Sertifika/Senetleri	TOPLAM
2021	25.246.721	425.000	250.000	312.588.994	105.546.904	453.660	444.511.279
2022	46.690.234	5.708.914	-	359.621.122	102.225.531	492.106	514.737.907
2023	78.411.760	9.959.900	-	746.890.085	133.654.965	1.124.101	970.040.811
(*) Onaylanan izahname/ihraç belgeleri kapsamında nakit karşılığı (iç kaynaklardan/kar payından ve birleşme/bölünme işlemleri ile ortaklıktan çıkarma hakkının kullanımı kapsamında ihraç edilen paylar hariç) gerçekleştirilen pay satışlarından sağlanan fon tutarı (Halka açık ortaklıkların ortak satışları dahil değildir.)							
Kaynak: SPK							

Tablo 20. Satılan Sermaye Piyasası Araçları Tutarları (Bin ABD Doları)

Yıllar	Pay(*)	VDMK	VTMK/ITMK	Borçlanma Araçları	Kira Sertifikası	Yatırım Kuruluşu Varant/Sertifika/Senetleri	TOPLAM(**)
2021	1.891.314	31.828	18.722	23.409.645	7.904.359	33.974	33.289.841
2022	2.492.804	304.800	-	19.200.273	5.457.850	26.273	27.482.000
2023	2.662.300	338.194	-	25.361.036	4.538.338	38.169	32.938.037
(*) Onaylanan izahname/ihraç belgeleri kapsamında nakit karşılığı (iç kaynaklardan/kar payından ve birleşme/bölünme işlemleri ile ortaklıktan çıkarma hakkının kullanımı kapsamında ihraç edilen paylar hariç) gerçekleştirilen pay satışlarından sağlanan fon tutarı (Halka açık ortaklıkların ortak satışları dahil değildir.)							
(**) 31.12.2021, 31.12.2022 ve 31.12.2023 tarihli TCMB döviz satış kurları kullanılmıştır.							
Kaynak: SPK							

1. Yatırım Fonları

2023 yılı sonu itibari ile mevcut olan yatırım fonu türleri, Borçlanma Araçları Fonu, Karma Fon, Para Piyasası Fonu, Hisse Senedi Fonu, Kıymetli Madenler Fonu, Katılım Fonu, Değişken Fon, Serbest Fon, Garantili Fon, Koruma Amaçlı Fon, Fon Sepeti Fonu, Borsa Yatırım Fonu, Gayrimenkul Yatırım Fonu ve Girişim Sermayesi Yatırım Fonu'dur.

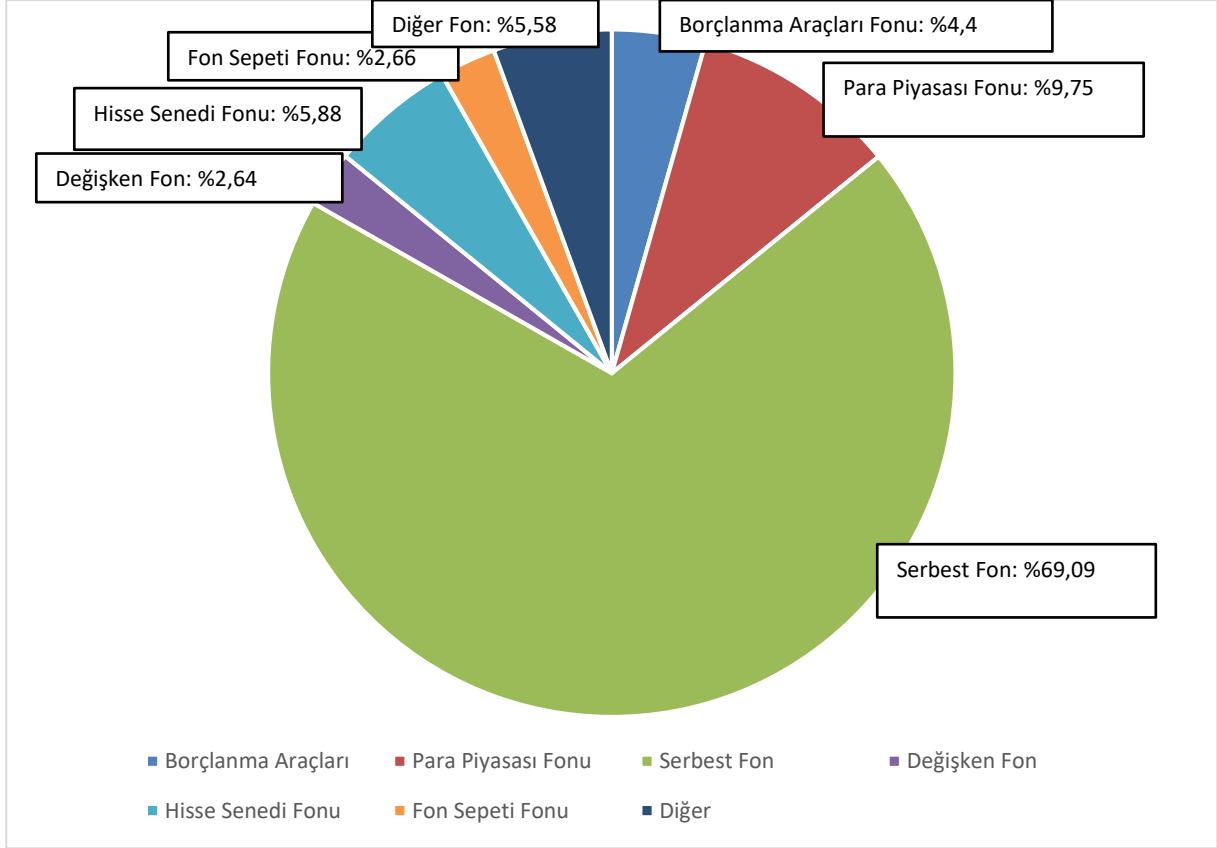
Türkiye'de 2023 yılı sonu itibarıyla;

- 1.573 yatırım fonu,
- 9 yabancı yatırım fonu,
- 20 borsa yatırım fonu
- 143 adet gayrimenkul yatırım fonu
- 256 adet girişim sermayesi yatırım fonu

olmak üzere toplam 2.001 yatırım fonu alım satıma konu olmaktadır.

Yatırım fonlarının portföy büyüklüklerine göre türlerinin dağılımına bakıldığında; borsa yatırım fonları, gayrimenkul yatırım fonları ve girişim sermayesi yatırım fonları hariç olmak üzere toplam portföy büyüklüğünün %69,09'unu serbest fonlar, %9,75'ini para piyasası fonları, %4,4'ünü borçlanma araçları fonları oluşturmaktadır. Hisse senedi fonları ise toplam portföy büyüklüğünün %5,88'ini oluşturmaktadır.

Grafik 4. Yatırım Fonlarının Portföy Büyüklüğüne Göre Türlerinin Dağılımı

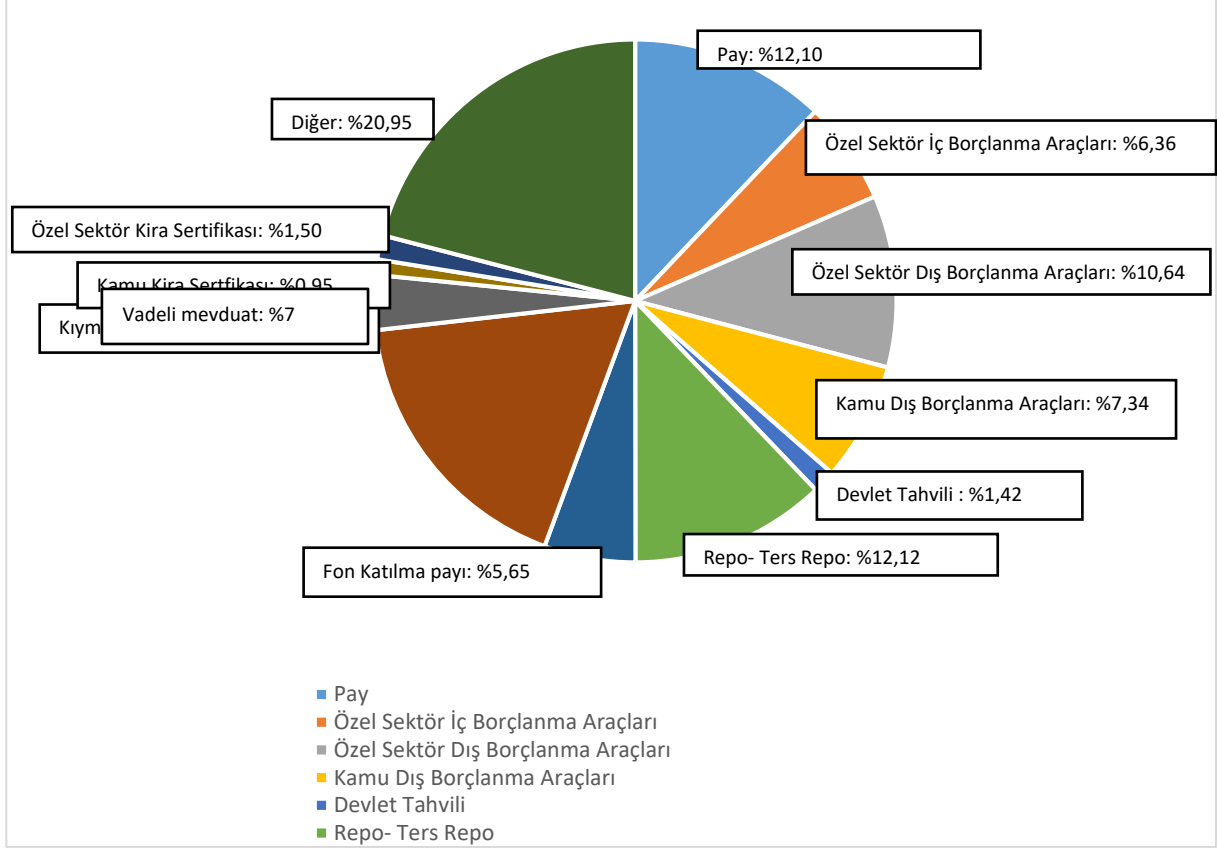

Kaynak: SPK, Takasbank

İlki 1987 yılında kurulan yatırım fonlarının toplam portföy değeri, 2023 yılında bir önceki yıla göre TL bazında iki katın üzerinde artarak 679 milyar TL'den 1.519 milyar TL'ye yükselirken, ABD Doları bazında 36 milyar ABD Doları'ndan 51 milyar ABD Doları'na yükselmiştir.

Yatırım fonlarının 2023 yıl sonu itibariyle portföylerinin dağılımı şu şekilde gerçekleşmiştir:

Grafik 5. Yatırım Fonlarının Portföylerinin Dağılımı

Kaynak: SPK, Takasbank

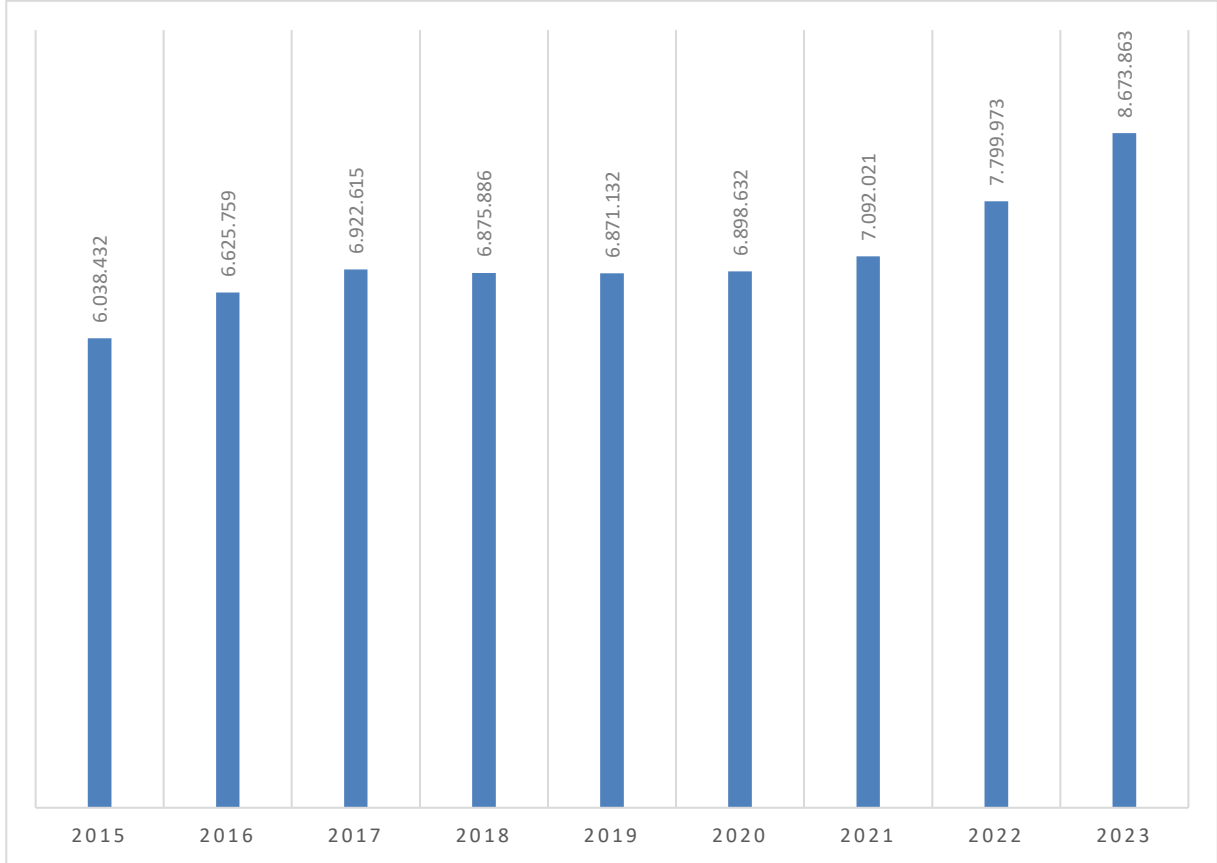
Tablo 21. Yatırım Fonlarının Toplam Portföy Dağılımı (%) ve Portföy Toplam Değeri

Yıllar	Kamu İç/Dış Borçlanma Araçları	Yabancı Menkul Kıymet	Repo-Ters Repo	Özel Sektör İç/Dış Borçlanma Araçları	Pay	Borsa Para Piyasası	Diğer	Portföy Toplam Değeri (Milyon TL)	Portföy Toplam Değeri (Milyon \$)
2020	9,03	3,18	15,11	30,96	12,05	2,99	22,51	128.332	17,31
2021	12,80	11,64	5,88	31,45	12,91	2,83	22,49	266.928	19,96
2022	15,02	5,32	3,74	20,78	20,97	1,37	32,80	679.358	36,33
2023	8,76	5,93	12,12	17	12,10	1,78	54,28	1.519.334	51.682

Kaynak: SPK, Takasbank

Türkiye’de bireysel emeklilik sistemi 2003 yılında faaliyete geçmiştir. 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren yapılan sistem değişikliğiyle bireysel emeklilik sistemi katılımcılarına katılma paylarının %25’i oranında uygulanmaya başlanan devlet katkısı, 22.01.2022 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanan “Bireysel Emeklilik Tasarruf Ve Yatırım Sistemi Kanunu İle Bazı Kanunlarda ve 375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun” doğrultusunda %30’a yükseltilmiştir. Devlet katkısı uygulamasının başladığı 2013 yılından bu yana katılımcı sayısında yıllar itibarıyla meydana gelen artışlar aşağıdaki grafikte görülmektedir:

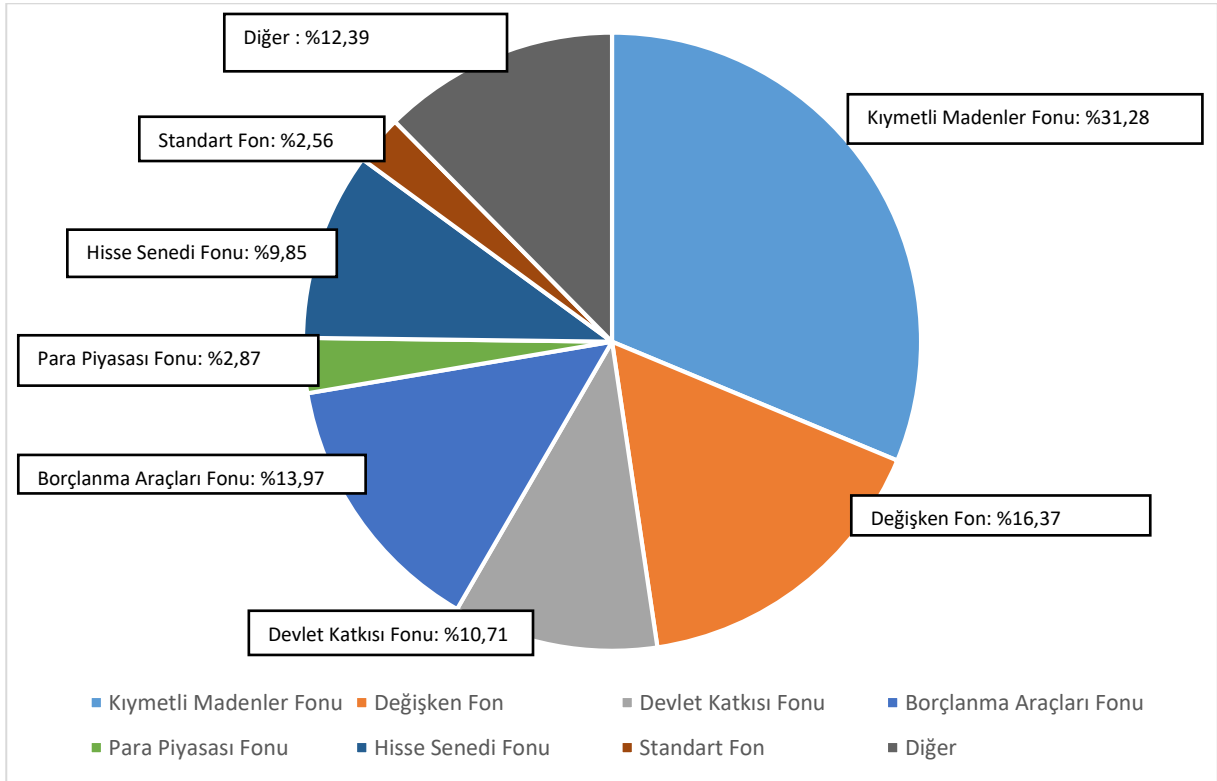
Grafik 6. BES Katılımcı Sayısı

Kaynak: Emeklilik Gözetim Merkezi (www.egm.org.tr)

2023 yılı sonu itibarıyla faaliyette olan emeklilik yatırım fonu sayısı 376’tür. Söz konusu fonların portföy değeri 755 milyar TL’dir. Emeklilik yatırım fonlarının portföy büyüklüklerine göre türlerinin dağılımına bakıldığında, emeklilik yatırım fonları içinde en büyük fon portföy değerine sahip olan fon türü olarak %31,28 ile Kıymetli Madenler Emeklilik Yatırım Fonları iken, %16,37 ile Değişken Fonlar ise ikinci sırada yer almaktadır.

Grafik 7. Emeklilik Yatırım Fonu Türlerinin Fon Toplam Değeri Dağılımı

Kaynak: SPK, Takasbank

2017 Yılında Uygulanmaya Başlayan Bireysel Emeklilikte Otomatik Katılım Sistemi

01.01.2017’de uygulanmaya başlanan otomatik katılım sisteminde 31.12.2023 tarihi itibarıyla katkı paylarının çalışanlara tanınan cayma süresi boyunca değerlendirileceği 22 adet “Başlangıç Emeklilik Yatırım Fonu” bulunmakta olup, söz konusu fonların toplam değeri 5.792.564.209 TL’dir. Ayrıca, 31.12.2023 tarihi itibarıyla otomatik katılım sistemi kapsamında 22 adet “Standart Emeklilik Yatırım Fonu” ve 141 adet “Değişken Emeklilik Yatırım Fonu” bulunmaktadır. Otomatik katılım sistemi kapsamında Standart Emeklilik Yatırım Fonları ile Değişken Emeklilik Yatırım Fonları 01.01.2018 tarihi itibarıyla satışa sunulmuş olup, 2023 yılı sonu itibarıyla otomatik katılım sistemi kapsamında kurulan Standart Emeklilik Yatırım Fonları’nın toplam değeri 34.435.325.716 TL, Değişken Emeklilik Yatırım Fonları’nın toplam değeri ise 122.039.479.659 TL’dir. 2023 yılı itibarıyla otomatik katılım sisteminde kayıtlı çalışan sayısı 7.275.721 kişi olup, çalışanların fon tutarı 64.800,80 milyon TL, katkı payı tutarları ise 4.335,60 milyon TL’dir.

Gayrimenkul Yatırım Fonları

Gayrimenkul yatırım fonları, yatırımlarını gayrimenkul ve buna bağlı araç ve haklardan oluşan ve portföy yönetim şirketlerince yönetilen bir portföye yönlendirmelerine imkan sağlayan yatırım fonları olup, 2023 yılı sonu itibarıyla 143 adet (2022: 108) olan gayrimenkul yatırım fonunun toplam değeri 75.745 milyon TL (2022: 34.340 milyon TL)’dir.

Girişim Sermayesi Yatırım Fonları

Girişim sermayesi yatırım fonları, dinamik, hızlı büyüme ve yüksek karlılık potansiyeli olan ancak, yatırım ve büyümenin gerçekleştirilmesi için gerekli olan finansal kaynakların temininde sıkıntı çeken işletmelere sermaye koymak suretiyle ortak olarak kaynak aktaran fonlar olup, 2023 yılı sonu itibarıyla 256 adet olan (2022: 174) girişim sermayesi yatırım fonunun toplam değeri 126.691 milyon TL (2022: 46.697 milyon TL) olarak gerçekleşmiştir.

Borsa Yatırım Fonları

Borsa yatırım fonlarına ilişkin düzenleme 2004 yılında yapılmış olup, buna göre bu fonlar katılma payları borsa pazarlarında işlem gören, fonun oluşturulma sürecine doğrudan katılan yetkilendirilmiş katılımcıların fon portföyünün kompozisyonunu yansıtacak şekilde, portföyde yer alan menkul kıymet ve nakdi bir araya getirerek karşılığında fon katılma payı alabildiği ya da söz konusu kurumların en az asgari işlem birimine tekabül eden fon katılma paylarını saklamacı kuruluşa iade edip karşılığında fonun içindeki menkul kıymetlerin payına düşen kısmını alabildiği, riskin dağıtılması ilkesi ve inançlı mülkiyet esaslarına göre portföy işletebildiği malvarlıklardır.

2023 yıl sonu itibarıyla halka arz edilmiş ve Borsa İstanbul bünyesindeki Kolektif Yatırım Ürünleri ve Yapılandırılmış Ürünler Pazarı'nda işlem gören ve toplam değeri 64.536 milyon TL (2022: 14.450 milyon TL) olan 20 adet (2022: 15) borsa yatırım fonu bulunmaktadır.

Fon Sepeti Fonları

Fon sepeti fonları (Funds of Funds) değişik fon yönetim stratejilerinin sağladığı getiri avantajlarından yararlanılması amacıyla, diğer yatırım fonlarının katılım paylarını portföylerine almak suretiyle faaliyet göstermektedir. 2023 yılı sonu itibarıyla 71 adet (2022: 64) fon sepeti fonu bulunmakta olup, bunların toplam değeri 40.304milyon TL'dir (2022: 30.391 milyon TL).

Garantili Fonlar

Garantili fonlar, başlangıç yatırımının belirli bir bölümünün, tamamının ya da başlangıç yatırımının üzerinde belirli bir getirinin izahnamede belirlenen esaslar çerçevesinde belirli vade ya da vadelerde yatırımcıya geri ödenmesinin, uygun bir yatırım stratejisine ve garantör tarafından verilen garantiye dayanılarak taahhüt edildiği fonlardır. Son iki yılda gözlemlenen dalgalı piyasa koşulları sebebiyle yıl sonu itibarıyla bu fonlardan bulunmamaktadır.

Koruma Amaçlı Fonlar

Koruma amaçlı fonlar, başlangıç yatırımının belirli bir bölümünün, tamamının ya da başlangıç yatırımının üzerinde belirli bir getirinin izahnamede belirlenen esaslar çerçevesinde belirli vade ya da vadelerde yatırımcıya geri ödenmesinin, uygun bir yatırım stratejisine dayanılarak en iyi gayret esası çerçevesinde amaçlandığı fonlardır. 2023 yılı sonu itibarıyla 2 adet (2022: 8) koruma amaçlı fon bulunmakta olup, bu fonların toplam değeri 30 milyon TL'dir (2022: 254 milyon TL).

Serbest Yatırım Fonları

Serbest yatırım fonları, katılma payları sadece nitelikli yatırımcılara satılmak üzere kurulmuş olan fonlardır. 2023 yılı sonu itibarıyla 1051 adet (2022: 735) serbest yatırım fonu bulunmakta olup, bu fonların toplam değeri 1.024 milyar TL'dir (2022: 351,524 milyar TL).

2. Türkiye Elektronik Fon Dağıtım Platformu (TEFAS)

Tablo 22. TEFAS Toplam İşlem Hacmine İlişkin Bilgiler

AYLAR İTİBARIYLA	İŞLEM HACMI	
	2023 (milyon TL)	2022 (milyon TL)
Ocak	108.694	23.182
Şubat	81.521	19.405
Mart	114.684	32.258
Nisan	110.315	32.244
Mayıs	129.642	26.908
Haziran	118.064	35.320
Temmuz	164.100	25.390
Ağustos	219.325	38.471
Eylül	198.586	44.192
Ekim	190.199	45.061
Kasım	210.178	74.735
Aralık	213.134	86.174
TOPLAM	1.858.445	483.345

Kaynak: TEFAS (www.tefas.gov.tr/IstatistikiRaporlar/ToplamIslemHacmi.aspx)

3. Yatırım Ortaklıkları

Türkiye’de menkul kıymet yatırım ortaklıkları, gayrimenkul yatırım ortaklıkları ve girişim sermayesi yatırım ortaklıkları olmak üzere 3 tür yatırım ortaklığı faaliyet göstermektedir.

Menkul Kıymet Yatırım Ortaklıkları

Sermaye piyasalarımızda 2023 yılı sonu itibariyle 9 yatırım ortaklığı faaliyet göstermektedir. Bu ortaklıkların piyasa değeri 4,3 milyar TL (145 milyon ABD Doları)’dır. Yatırım ortaklıklarının portföylerinde %41,90 ile ortaklık payları, %9,77 ile borsa para piyasası ve %7,83 ile kamu borçlanma araçları başta gelen yatırım araçlarındandır.

Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları

Payları Borsa İstanbul’da işlem gören gayrimenkul yatırım ortaklıkları, gayrimenkullere, gayrimenkule dayalı sermaye piyasası araçlarına, gayrimenkul projelerine, gayrimenkule dayalı haklara ve sermaye piyasası araçlarına yatırım yapabilmektedir. 2023 yıl sonu itibariyle toplam 48 adet olan gayrimenkul yatırım ortaklığının toplam piyasa değeri 349 milyar TL (11 milyar ABD Doları) tutarındadır.

Girişim Sermayesi Yatırım Ortaklıkları

Payları Borsa İstanbul’da işlem gören girişim sermayesi yatırım ortaklıkları, sermayelerini esas olarak girişim sermayesi yatırımlarına yöneltilmektedirler. 2023 yıl sonu itibariyle toplam 7 adet girişim sermayesi yatırım ortaklığı faaliyet göstermekte olup toplam piyasa değeri 15.903 milyon TL (538 milyon ABD Doları) tutarındadır.

4. Portföy Yönetim Şirketleri

2023 yılı Aralık ayı sonu itibariyle sermaye piyasasında faaliyet gösteren 64 adet (2022: 59) portföy yönetim şirketi bulunmaktadır. Bu şirketlerin yönettiği portföy büyüklüğü 3.162 milyar TL olup, 2022 yılına göre %202 oranında artış göstermiştir (2022: 1.566 milyar TL). 2023 yılında yönetilen portföyün yaklaşık %81’i kolektif bazda, %19’u ise bireysel bazda yönetilmektedir.

D. YATIRIM KURULUŞLARI

2023 yılsonu itibarıyla sermaye piyasalarımızda faaliyet gösteren 68 aracı kurum ve 49 banka olmak üzere toplam 117 adet yatırım kuruluşu bulunmaktadır. Ayrıca, 4 aracı kurumun ve 1 bankanın sermaye piyasası faaliyetleri geçici olarak durdurulmuş durumdadır.

2023 yılsonu itibarıyla, aracı kurumların, yatırım, kalkınma ile katılım bankalarının ve ticari bankaların, Kurul iznine tabi olarak gerçekleştirebildikleri faaliyetlere ilişkin yetki ve izin belgeleriyle ilgili bilgiler aşağıdaki tablolarda verilmektedir:

Tablo 23. Sınıflandırma Bakımından Yatırım Kuruluşlarının Faaliyet Belgeleri

Belgenin Türü	Aracı Kurumlar	Yatırım, Kalkınma ve Katılım Bankaları	Ticari Bankalar
Dar Yetkili Aracı Kurum Belgesi	7	-	-
Kısmi Yetkili Aracı Kurum Belgesi	11	-	-
Geniş Yetkili Aracı Kurum Belgesi	50	-	-
Banka Yetki Belgesi	-	21	28
Kaynak: SPK			

Tablo 24. 6362 sayılı SPKn'na Göre Yatırım Hizmet ve Faaliyeti Yetki Belgeleri

Belgenin Türü	Aracı Kurumlar	Yatırım, Kalkınma ve Katılım Bankaları	Ticari Bankalar
Emir İletimine Aracılık Faaliyeti	22	10	23
İşlem Aracılığı Faaliyeti	61	18	22
Portföy Aracılığı Faaliyeti	44	19	26
Bireysel Portföy Yöneticiliği Faaliyeti	48	2	-
Yatırım Danışmanlığı Faaliyeti	55	3	-
Halka Arza Aracılık Faaliyeti	53	7	-
• Aracılık Yüklenimi	41	6	-
• En İyi Gayret Aracılığı	53	7	-
Saklama Hizmeti	61	21	27
• Genel Saklama	3	5**	12***
• Sınırlı Saklama	61*	21	27
Kaynak: SPK			
*Sınırlı saklama hizmeti sunan 61 aracı kurumdan 3'ü genel saklama hizmeti de sunmaktadır.			
**Genel saklama hizmeti sunan Yatırım, Kalkınma ve Katılım Bankaları sınırlı saklama hizmeti de sunmaktadır.			
***Genel saklama hizmeti sunan Ticari Bankalar sınırlı saklama hizmeti de sunmaktadır.			

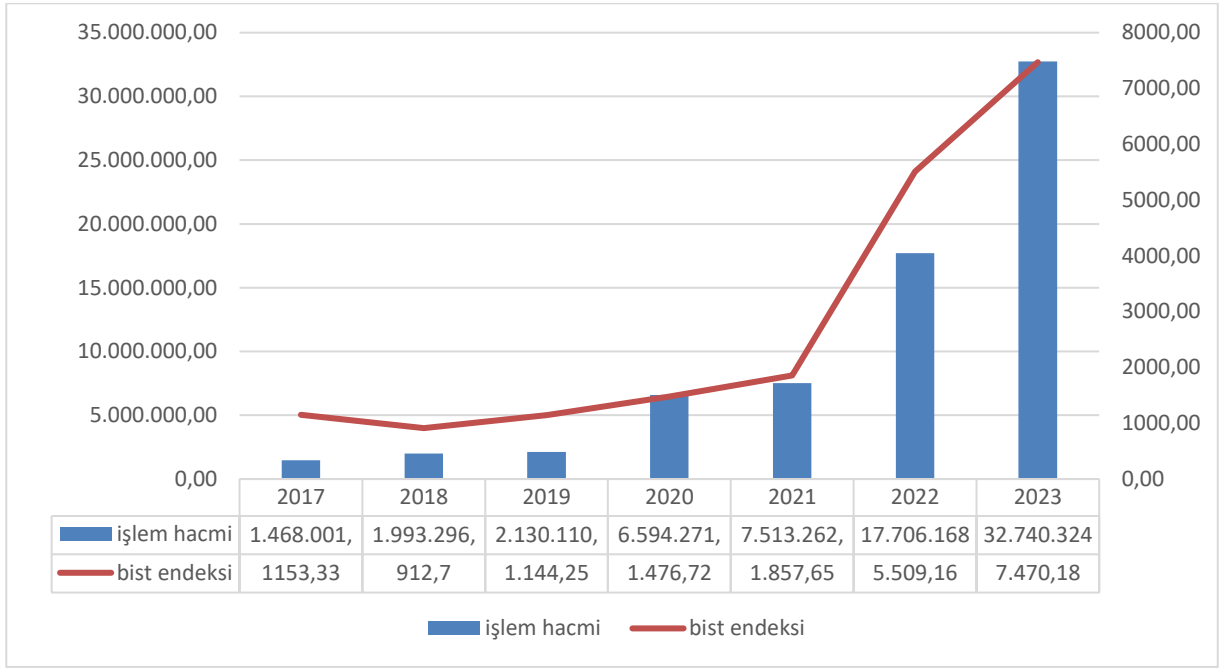
Öte yandan, aracı kurumlar, ülke çapında merkez dışı örgütleri vasıtasıyla faaliyet göstermekte olup, 2023 yıl sonu itibarıyla 340 şube ve 145 irtibat bürosunda hizmet vermektedirler.

E. BORSA İSTANBUL PAY PİYASASI

1. Pay Piyasası ve BIST 100 Endeksi

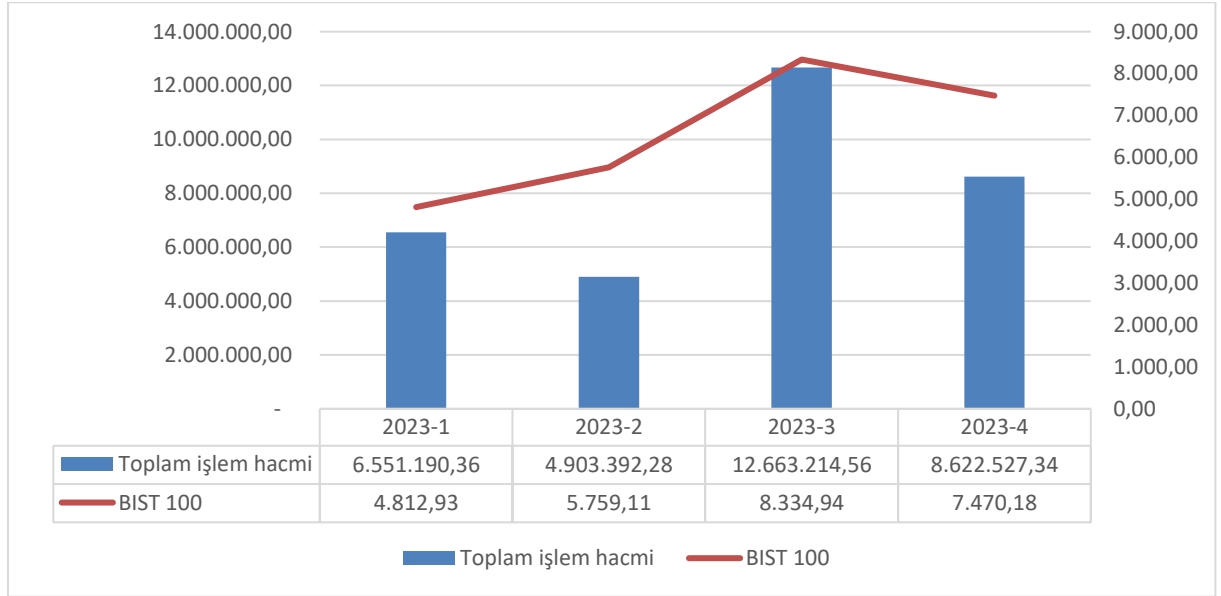
2023 yılını 7.470,18 puanla kapatan BIST 100 Endeksi, 2022 yıl sonunda 5.905,16 puanla kapatmıştır. BIST Pay Piyasası işlem hacmi TL bazında 17.7 trilyon TL'den 32.7 trilyon TL'ye, ABD Doları bazında ise 1 trilyon ABD Doları'ndan 1.3 trilyon ABD Doları'na yükselmiştir. BIST işlem hacminde bir önceki yıla göre TL bazında yaklaşık %85 oranında ve ABD Doları bazında ise yaklaşık %30 oranında artış gözlemlenmektedir.

Grafik 8. BIST 100 Endeksi ve İşlem Hacmi

Kaynak: BIST

Grafik 9. BIST-100 Endeksi ve İşlem Hacmi (2023 yılı 3'er Aylık Bazda)

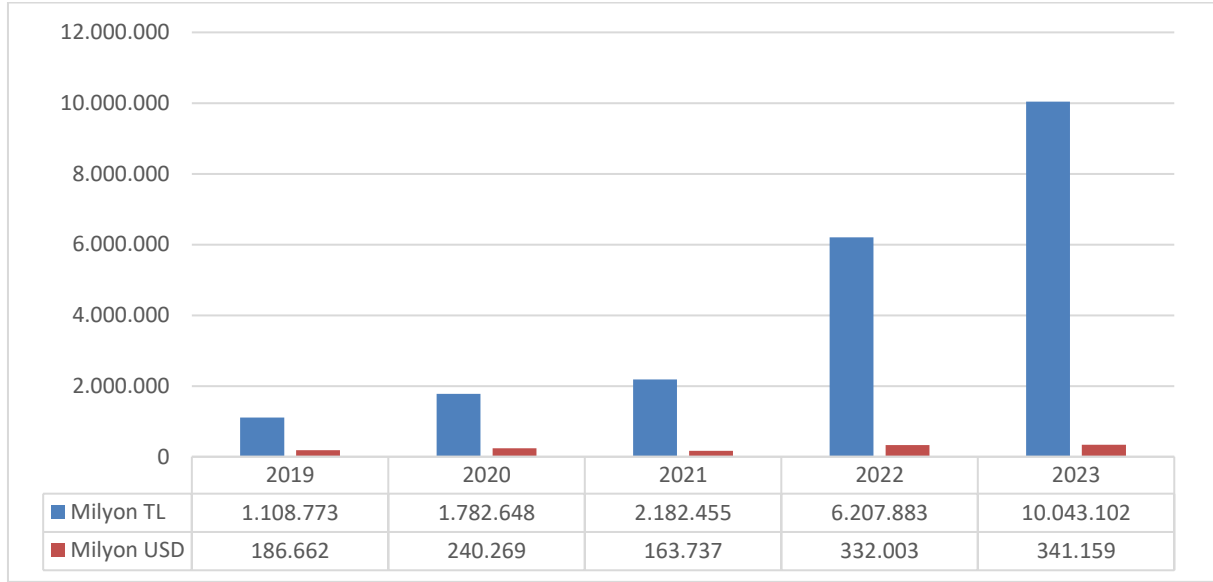
Kaynak: BIST

2023 yılında BIST 100 Endeksi; Ocak ayında 4.976,55 puanı görmüş sonrasında Mart ayında 4.812,93 seviyesine, Nisan ayında ise 4.617,93 seviyesine yükselmiş, sonrasında yılsonuna kadar 4.600 puanın üstünde seyretmiş ve Aralık ayında ise 7.470,18 seviyesine ulaşmıştır. 2023 yılı genel olarak değerlendirildiğinde, aylık ortalama işlem hacminin 2,72 trilyon TL olduğu, en yüksek işlem hacminin 4,8 trilyon TL ile Ağustos ayında, en düşük aylık işlem hacminin ise yaklaşık 1,3 trilyon TL ile Nisan ayında gerçekleştiği görülmektedir.

Ayrıca Kolektif Yatırım Ürünleri ve Yapılandırılmış Ürünler Pazarı'nda yıl içinde borsa yatırım fonlarının işlem hacmi 164.2 milyar TL, farklı dayanak varlıklara ve vadelere sahip varant işlem hacmi ise 127,6 milyar TL'dir.

Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin toplam piyasa değeri 2022 yılı sonunda 6.2 trilyon TL düzeyinde iken, 2023 yılsonu itibarıyla 10 trilyon TL olarak gerçekleşmiştir. Borsa İstanbul'un 2023 yılı piyasa kapitalizasyonunda 2022 yılına göre TL bazında yaklaşık %61, ABD Doları bazında ise %2,7 oranında artış gözlemlenmektedir.

Grafik 10. BIST Piyasa Kapitalizasyonu

Kaynak: BIST

2. Yabancı Yatırımcıların Pay Saklama Bakiyeleri

Borsa İstanbul'da işlem gören şirketlerin halka açık kısmı için yabancı yatırımcılara ait payların saklamadaki toplam paylara ait oranının 2021'de 40,61 ve 2022'de 29,61 olarak gerçekleştiği görülmektedir. 2023 yılında ise önceki yıla göre yaklaşık % 8 puanlık bir artışla %37,95 olarak gerçekleşmiştir.

Tablo 25. Yabancı Yatırımcıların Saklama Bakiyeleri

Yıl	Saklama Oranı (%) (Tüm Paylara Oranla)
2021	40,61
2022	29,61
2023	37,95

Kaynak: MKK

F. BORSA İSTANBUL BORÇLANMA ARAÇLARI PİYASASI

Borsa İstanbul Borçlanma Araçları Piyasası'nda, Türk Lirası ve döviz ödemeli ihraç edilmiş borçlanma araçları, menkul kıymetleştirilmiş varlık ve gelirlere dayalı borçlanma araçları, kira sertifikaları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tarafından ihraç edilen likidite senetleri ve Borsa Yönetim Kurulu tarafından işlem görmesine karar verilen diğer sermaye piyasası araçları işlem görmektedir.

Borçlanma Araçları Piyasası'nda işlemler, Kesin Alım Satım Pazarı, Repo Ters Repo Pazarı, Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarı, Pay Senedi Repo Pazarı, Uluslararası Tahvil Pazarı, Taahhütlü İşlem Pazarı, Gözaltı Pazarı, Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarı, Para Piyasası ve Swap Piyasası'nda gerçekleştirilmektedir.

Tablo 26. BIST Borçlanma Araçları Piyasası İşlem Hacmi

BIST Borçlanma Araçları Piyasası İşlem Hacimleri	2023		2022		2021	
	(Milyon TL)	(Milyon ABD Doları)	(Milyon TL)	(Milyon ABD Doları)	(Milyon TL)	(Milyon ABD Doları)*
Kesin Alım Satım Pazarı	1.169.706,58	51.694,61	868.564,02	51.813,37	330.895,52	37.379,27
Kamu ve Özel Kira Sertifikası (*)	185.119,07	6.288,40	76.236,97	4.077,21	24.716,26	1.854,32
Repo-Ters Repo Pazar	28.355.987,75	1.191.288,20	11.611.347,83	722.760,90	14.173.023,44	1.627.289,39
Menkul Kıymet Tercihli Repo Pazarı	346.832,66	13.785,35	62.499,36	3.608,81	7.312,11	835,46
Pay Senedi Repo Pazarı	1.574.813,18	65.393,07	742.954,74	41.463,21	11.263,43	1.151,94
Nitelikli Yatırımcıya İhraç Pazarı	1.452,66	69,80	3.485,41	206,84	1.416,49	156,07
Uluslararası Tahvil Pazarı	7.635,86	294,98	5.293,10	323,05	2.520,12	286,98
Taahhütlü İşlem Pazarı	204.373,70	8.139,48	112.682,26	6.721,97	104.772,85	11.587,91
Gözaltı Pazarı	--	--	--	--	--	--
Para Piyasası	16.868,60	609,65	--	--	--	--
Swap Piyasası	1.376.676,47	58.743,78	999.289,79	61.398,36	2.494.415,19	280.706,88
Kıymetli Madenler Swap Pazarı	--	--	--	--	1.003,79	120,14
BAP TOPLAM	33.054.347,46	1.390.018,91	14.406.116,50	888.296,52	17.126.622,93	1.959.514,03
Günlük Ortalama	130.649,59	5.494,15	57.167,13	3.524,99	68.781,62	7.869,53
(*) Kamu ve özel sektör kira sertifikalarına ait ayrı bir pazar bulunmamakta olup işlem hacmi veriler söz konusu kıymetlerin BAP Kesin Alım Satım Pazarı'ndaki verileridir. Kira sertifikalarının ABD Doları cinsinden işlem hacmi verileri, sene sonu TCMB döviz alış kurları kullanılarak hesaplanmıştır.						
Kaynak: BIST						

Borçlanma Araçları Piyasasında işlem hacmi 2023 yılında 33,05 trilyon TL (1,39 trilyon ABD Doları) olarak gerçekleşmiş olup, bir önceki yıla göre Türk Lirası bazında %127,9 oranında, ABD Doları bazında ise %55,8 oranında artış meydana gelmiştir.

Günlük ortalama işlem hacmi ise 2023 yılında TL bazında 130.6 milyar TL, ABD Doları bazında ise 5.5 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir. İşlemlerin dağılımına bakıldığında, ağırlığın %85 ile Repo Ters Repo işlemlerinde olduğu görülmektedir. 2023 yılında borsa dışında gerçekleştirilen ve borsaya tescil edilen işlemlerin günlük ortalama işlem hacmi ise 131.8 milyar TL'dir.

Bankalar tarafından borsa dışında yani tezgah üstü piyasalarda gerçekleştirildiği bilinen Türk Lirası ve yabancı para birimlerinin birbirleri ile değiştirilmesi işlemlerinin Borsa bünyesinde, belirlenen koşullara tabi olarak ve Borsa güvencesi altında yapılmasına imkan sağlamak üzere Borsa İstanbul nezdinde Swap Piyasası oluşturulmuş olup, piyasa 1 Ekim 2018 tarihinde faaliyete geçmiştir. Borsa İstanbul Swap Piyasası'nda 2023 yıl sonu itibarıyla 48 bankanın işlem yapma yetkisi bulunmaktadır. Swap piyasasında 2023 yılında gerçekleşen işlem hacmi 1.376 milyar TL'dir.

G. BORSA İSTANBUL VADELİ İŞLEM VE OPSİYON PİYASASI

2023 yılında BIST VİOP'ta işlem gören sermaye piyasası araçlarına ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 27. 2023 Yılı VİOP İşlem Hacmi Bilgileri

Sözleşme	Miktar (Sözleşme Sayısı)	Hacim (TL)	Ort. Açık Pozisyon
Endeks	60.849.308	4.235.752.438.350,00	265.497
Faiz	23	23.000.000,00	2
Döviz	60.579.965	1.484.413.384.175,50	2.576.090
Emtia (Altın dahil)	83.130.739	512.671.620.343,98	1.701.522
Enerji	82	22.444.108,80	0
Pay Senedi	1.878.377.871	5.369.490.212.436,40	10.361.142
Borsa Yatırım Fonu	-	-	-
TOPLAM*	2.082.937.988	11.602.373.099.414,70	14.904.253
<i>*Vadeli işlem sözleşmeleri gösterilmiştir. Yabancı endeksler, endekse dâhil edilmemiştir. Aylık açık pozisyonların ortalaması alınmıştır.</i>			
Kaynak: BIST			

2023 yılında 2.082.937.988 adet işlem, 11.6 trilyon TL işlem hacmi gerçekleşmiş olup; söz konusu veriler; 2022 yılı ile kıyaslandığında işlem miktarında %23,5 düşüş; işlem hacminde ise TL bazında %47,7 oranında artış ifade etmektedir.

H. BORSA İSTANBUL KIYMETLİ MADENLER VE KIYMETLİ TAŞLAR PİYASASI

2023 yılında BIST Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası'na ilişkin veriler aşağıdaki tabloda yer almaktadır:

Tablo 28. BIST Kıymetli Madenler İşlem Hacmi ve Miktarı

Yıllar	İşlem Miktarı(Kg)				İşlem Hacmi		
	TL/Kg	ABD Doları/Ons	Avro/Ons	Toplam	(Milyon TL)	(Milyon ABD Doları)	(Milyon Avro)
2021	440.347	708.831	5.844	1.1550.22	32.482	15.667	183
2022	818.808	758.364	993	1.578.165	122.546	23.801	26
2023	918.104	1.163.836	523	2.082.463	347.034	26.680	31
Altın, gümüş, platin, paladyum işlemleri ve 3 farklı para birimi dikkate alınmıştır.							
Kaynak: BIST							

BIST Kıymetli Madenler ve Kıymetli Taşlar Piyasası'nda 2023 yılında 918.104 Kg olarak gerçekleşen işlem miktarı; 2022 yılına göre yaklaşık %12.1 oranında, ABD Doları/Ons işlemlerinde de yaklaşık %53,5 oranında artmış, Euro/Ons işlemlerinde ise %37,3 oranında azalmıştır. TL/Kg cinsinden

işlem hacminde bir önceki yıla göre %183 ve ABD Doları/Ons cinsinden gerçekleşen işlem hacminde %12 oranında, Euro/Ons cinsinden gerçekleşen işlem hacminde ise %19,2 oranında artış görülmüştür.

Tablo 29. BIST Elmas ve Kıymetli Taşlar İşlem Hacmi ve Miktarı

Yıl	İşlem Miktarı(Karat)				İşlem Hacmi		
	TL	ABD Doları	Avro	Toplam	TL	ABD Doları	Avro
2021	69.492,62	788.412,43	0,00	857.905,04	157.694.852,49	90.769.675,10	0,00
2022	112.488,92	442.026,37	172,02	554.687,32	467.486.297,95	99.629.925,07	18.166,05
2023	157.875,59	395.232,12	879,70	553.987,41	815.937.461,97	97.200.294,14	100.807,16
1 karat=0,2 gram							
Kaynak:BIST							

İ. KALDIRAÇLI ALIM SATIM (FOREKS) İŞLEMLERİNE İLİŞKİN GELİŞMELER

Kaldıraçlı alım satım işlemleri mülga 2499 sayılı SPKn kapsamında ayrı bir sermaye piyasası faaliyeti iken; 6362 sayılı SPKn kapsamında türev araç olarak nitelendirilmiştir. 2015 yılı sonunda yatırım kuruluşlarının yeni düzenlemeler kapsamında faaliyet izinleri yenilenmiş olup, aracı kurumlar kaldıraçlı alım satım işlemlerini emir iletimine aracılık, işlem aracılığı ve portföy aracılığı faaliyetleri kapsamında yürüteceklerdir. Kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin 2023 yılı sonu itibarıyla Kurulumuz tarafından yetkilendirilmiş aracı kurumlara ilişkin bilgiler aşağıda yer alan tabloda gösterilmektedir:

Tablo 30. Kaldıraçlı Alım Satım İşlemleri İçin Yetkilendirilen Aracı Kurumlara İlişkin Veriler

Faaliyet Türü	2023	2022
Portföy Aracılığı	34	37
İşlem Aracılığı*	19	19
Emir İletimine Aracılık	6	6
TOPLAM	59	62
Kaynak: SPK		

Kaldıraçlı alım satım işlemlerine ilişkin 2021-2023 yılları verileri aşağıda yer almaktadır:

Tablo 31. Kaldıraçlı Alım Satım İşlemlerine İlişkin Yıllık Veriler

	2023	2022	2021
31 Aralık Tarihindeki Hesap Sayısı	229.218	218.813	212.940
31 Aralık Tarihindeki Teminat Miktarı (Milyon TL)	4.378	2.934	2.070
31 Aralık Tarihindeki Açık Pozisyon Değeri (Milyon TL)	30.389	21.653	14.147
Yıllık Toplam İşlem Hacmi (Milyon TL)	790.074	1.256.537	765.239
Günlük Ortalama İşlem Hacmi (Milyon TL)	37,622	57.115	33,271
Kaynak: Takasbank			

V. PAYDAŞLAR

A. BORSA İSTANBUL A.Ş.

2018 yılından bu yana uygulanmakta olan Pay Piyasası Borsa payı iade modelinde; indirimlerin, geçici performans artışları yerine piyasa likiditesine katkı sağlayan uzun süreli ve kalıcı performans artışları üzerine gerçekleştirilmesi amacını desteklemek üzere değişiklik yapılmıştır.

Kurulumuz ve Borsa İstanbul AŞ (Borsa) tarafından yapılan çalışmalar sonucunda Borsa İstanbul Pay Piyasası bünyesinde yer alan Nitelikli Yatırımcı İşlem Pazarı'nın adı Girişim Sermayesi Pazarı olarak değiştirilmiştir.

SPK'nın 20.09.2023 tarihli kararı ile Borsa Pay Piyasası Yönergesi'nin "Pazarları Belirleme Kriterleri" başlıklı 37 nci ve "Pazarlarda Uygulanacak İşlem Esaslarına İlişkin Geçiş Hükümleri" başlıklı geçici 1 inci maddelerinde değişiklik yapılmıştır.

SPK tarafından "Yeşil Borçlanma Aracı, Sürdürülebilir Borçlanma Aracı, Yeşil Kira Sertifikası, Sürdürülebilir Kira Sertifikası Rehberi" kapsamında ihraç edilen sermaye piyasası araçlarına ilişkin Borsa'ya yapılan başvurularda, Kotasyon Ücret Tarifesi uyarınca alınan ücretlerde %50 oranında indirim uygulanmasına 31.12.2023 tarihinden sonra da devam edilmesine karar verilmiştir.

Borsa İstanbul AŞ'nin Kotasyon Yönergesi'nin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde, Yıldız Pazar'da işlem görecektir şirketler için halka arz edilen payların nominal değerinin sermayeye oranının asgari % 15 olması şartı %10 olarak değiştirilmiştir. Kotasyon Yönergesi'nin 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendinde; Yıldız, Ana ve Alt Pazarlarda halka arz edilen payların piyasa değerleri sırasıyla, 1.000.000.000 TL⁷, 250.000.000 TL ve 100.000.000 TL'ye artırılmıştır.

B. TÜRKİYE SERMAYE PİYASALARI BİRLİĞİ (TSPB)

Türkiye Sermaye Piyasaları Kongresi 'Cumhuriyetimizin İkinci Yüzyılında Güçlü Sermaye Piyasaları, Güçlü Türkiye' temasıyla dünya gündeminde yer alan "Dijital Çağda Dönüşen Sermaye Piyasası Kurumları ve Fintekler", "Cumhuriyetin İkinci Yüzyılına Girerken Geçmişten Geleceğe Sermaye Piyasaları", "Türk Finansal Piyasaların Bölgesel Liderlik Yolculuğu", "Şirketlerin Finansmana Erişiminde Sermaye Piyasası Alternatifleri" ve "Yatırımcılar İçin Sermaye Piyasası Okuryazarlığının Geliştirilmesi ve Yaygınlaştırılması" gibi panellerle birçok alanda uzman konuşmacılar tarafından 2-6 Ekim 2023 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

C. TÜRKİYE DEĞERLEME UZMANLARI BİRLİĞİ (TDUB)

TDUB'nin 13'üncü olağan genel kurul toplantısı 08.07.2023 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

D. SERMAYE PİYASASI LİSANSLAMA SİCİL VE EĞİTİM KURULUŞU A.Ş. (SPL)

Sermaye Piyasası Lisanslama Sicil ve Eğitim Kuruluşu A.Ş. (SPL) Sermaye Piyasası Kanunu ve ilgili mevzuat uyarınca Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yapılan görevlendirme ve yetkilendirme

---

⁷ Yıldız Pazar için yapılan kotasyon başvurularında, "Bağımsız denetimden geçmiş yıllık finansal tablolarında dönem kârı olması" ve/veya "Bağımsız denetimden geçmiş en son finansal tablolardaki özsermaye/sermaye oranı" şartlarının sağlanamaması durumunda, halka arz edilen payın piyasa değeri gerekliliği de 1.500.000.000 TL'ye artırılmıştır.

çerçevesinde faaliyette bulunmak üzere, Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre 2011 yılında anonim şirket olarak kurulmuş ve tescil edilerek tüzel kişilik kazanmıştır.

SPL; Kurul tarafından, sermaye piyasası kurumlarında ve halka açık ortaklıklarda çalışanların veya çalışacakların mesleki yeterliliklerini, bilgi ve becerilerini tespit etmek amacıyla lisanslama sınavları yapmak, ilgili ihtisas alanları itibariyle mesleki yeterliliklerini gösterir lisans vermek, lisans gerektiren unvan ve görevlere sahip kişiler ile yardımcı olarak çalışan kişilerin sicil kayıtlarını tutmak ve lisanslarla ilgili yenileme eğitimlerini düzenlemek hususlarında yetkilendirilmiştir.

SPL tarafından yapılan diğer çalışmalar kapsamında;

Üniversite öğrencilerinin sermaye piyasalarına ilişkin bilgi seviyesinin ve farkındalığının artırılması ile okul sonrası kariyer planlamalarına katkı sağlaması amacıyla üniversitelerle ortak çalışmalar devam etmektedir. Bu kapsamda, 2023 yılında anlaşma yapılan üniversite sayısı 9'a yükselmiştir.

06.02.2023 tarihinde yaşadığımız deprem sonrası Olağanüstü Hal ilan edilen illerimizde (Kahramanmaraş, Kilis, Diyarbakır, Adana, Osmaniye, Gaziantep, Şanlıurfa, Adıyaman, Malatya ve Hatay) deprem tarihi itibariyle ikamet eden adaylarımızın 2023 yılı sonuna kadar Ülkemiz genelindeki tüm sınav merkezlerimizde geçerli olmak üzere yaptıkları sınav başvurularından ücret alınmamıştır.

İŞKUR nezdinde yapılan başvurular sonucunda, 09.10.2023 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere özel istihdam bürosu (ÖİB) faaliyet belgesi alınmıştır.

Sermaye piyasalarında lisanslı personel istihdamına destek olmak ve istihdamı kolaylaştırma hedefi doğrultusunda sermaye piyasalarında kariyer yapmayı planlayan lisanslı kişiler ile sermaye piyasalarında nitelikli ve lisanslı iş gücüne ulaşmak isteyen sermaye piyasası kurumlarını bir araya getirecek olan Kuruluşumuz tarafından geliştirilen "SPL Lisanslı Kariyer Platformu" (Platform) hizmet vermeye başlamıştır.

SPL eğitim faaliyetleri kapsamında ise; 2023 yılında; elektronik ortamda alınan lisans yenileme eğitimleri (14.608 adet katılımcı), modül (sınav konusu) yenileme eğitimleri (387 adet katılımcı), borsaya kote şirketler açısından alınması zorunlu olan Elektronik Genel Kurul Sistemi (E-GKS) eğitimleri (206 adet katılımcı) ve sermaye piyasası çalışanlarının mesleki bilgi ve yeterliliklerinin geliştirilmesi amacıyla Mesleki Gelişim Eğitimleri (607 adet katılımcı) düzenlenmiştir.

Diğer taraftan, İstanbul Uluslararası Finans Merkezi (İFM) programı kapsamında yer alan "Nitelikli İnsan Kaynağının Artırılması" eylemi çerçevesinde, finans alanında çalışan kamu personelinin uluslararası geçerliliği olan sertifika sahibi olmasını desteklemek amacıyla SPL ve CFA Institute arasında 2015 yılında imzalanan, her yıl yenilenerek devam eden ve 2020 yılı Ekim ayı içerisinde CFA Institute ile karşılıklı mutabakat sağlanarak süresiz olarak yenilenen iş birliği kapsamında; 2023 yılı içerisinde, Sermaye Piyasası Kurulu, Türkiye Cumhuriyeti Hazine ve Maliye Bakanlığı, Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası, Türkiye Cumhuriyeti Sayıştay Başkanlığı, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu ve Türkiye Varlık Fonu çalışanlarına CFA ve CIPM sertifika sınavlarının program kayıt ve sınav ücretlerinde burs imkânı sağlamaya devam edilmiştir.

1. Lisanslama Faaliyetleri Konusunda (VII-128.7) Sayılı Tebliğ'de Yapılan Değişiklikler

Lisansa tabi personel ile ilgili olarak Kurulumuz düzenlemelerinde uygulamadan kaynaklanan ihtiyaçların karşılanmasını teminen yapılan Tebliğ değişikliği 20.02.2024 tarih ve 32466 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

"Sermaye Piyasasında Faaliyette Bulunanlar İçin Lisanslama ve Sicil Tutmaya İlişkin Esaslar Hakkında Tebliğ" in Geçici 10' uncu maddesinde yapılan değişiklikle, yatırım kuruluşlarında yardımcı sıfatıyla üç yıllık çalışma süresini dolduran, ancak lisans almaya hak kazanamayanların yardımcı personel olarak çalışabilecekleri ek geçiş süresi 31.01.2025 tarihine kadar uzatılmıştır.

E. İSTANBUL TAKAS VE SAKLAMA BANKASI A.Ş. (TAKASBANK)

Kurulumuzun Mart 2016'da almış olduğu kararla Finansal Altyapı Kuruluşları tarafından uygulanmak üzere Ödemeler ve Piyasa Altyapıları Komitesi (Committee on Payments and Market Infrastructures-CPMI) ile Uluslararası Menkul Kıymet Komisyonları Organizasyonu (IOSCO) tarafından ortak hazırlanan CPMI-IOSCO Finansal Altyapı Kuruluşları Temel Prensipleri Kurul tarafından referans bir düzenleme olarak kabul edilmiş olup, Türkiye finans piyasalarında Merkezi Karşı Taraf (MKT) olarak faaliyet gösteren Takasbank'ın MKT faaliyetlerinin de CPMI-IOSCO Finansal Altyapı Kuruluşları Temel Prensipleri'ne uyumlu olduğu açıklanmıştır. Takasbank tarafından 16.08.2016 tarihinde Avrupa Menkul Kıymetler ve Piyasalar Otoritesi (ESMA)'ne nitelikli MKT olarak tanınma başvurusu yapılmıştır. Bu çerçevede, Takasbank'ın ESMA tarafından nitelikli MKT olarak tanınması amacıyla yürütülen çalışmalar halen devam etmektedir.

Takasbank tarafından MKT hizmeti sunulan piyasalarda teminat çeşitliliğinin sağlanması amacıyla Para Piyasası Fonu Payları'nın işlem teminatı ve garanti fonu katkı payı olarak kullanılmasına ilişkin Piyasa yönergeleri'nde değişikliğe gidilmiştir.

Takasbank, Ticaret Bakanlığı ve Türkiye Noterler Birliği ortak çalışmasıyla uygulamaya alınan ve Güvenli Ödeme Sistemi olan "Taşıt Takas"ın tüm geliştirmeleri tamamlanarak 3 Kasım 2023 tarihinden itibaren e-Devlet üzerinden kullanılabilir hale getirilmiştir.

F. YATIRIMCI TAZMİN MERKEZİ (YTM)

YTM, SPKn'nun 83 üncü maddesi ile yatırımcıların belirtilen şartlar çerçevesinde tazmini amacıyla kurulmuş kamu tüzel kişiliğini haiz bir kurumdur. Kurulumuz tarafından temsil ve idare olunan YTM'nin iş ve işlemleri Kurulumuz personeline yürütülmektedir.

Kurulumuzun 24.05.2018 tarihli toplantısında; 08.01.2016 tarihli toplantıda alınan karara istinaden YTM tarafından yürütülmekte olan Toros Menkul Kıymetler Ticaret AŞ'nin tedrici tasfiyesi ve yatırımcılarının tazmini işlemleri kapsamında, tazmin sürecinin kapatılmasına karar verilmiştir. Tedrici tasfiye işlemleri devam etmekte olup, dağıtılmak üzere özel hesapta toplanan tasfiye bakiyesi yatırımcı alacaklarının tamamını karşılamadığından, yatırımcılara garameten ödeme yapılmaktadır. 31.12.2023 tarihi itibarıyla tazmin kapsamında hak sahiplerine yapılan ödeme tutarı 4,3 milyon TL, tasfiye bakiyesinden yapılan ödeme tutarı ise 5,7 milyon TL'dir.

Süresi içinde kaydedilmediği için YTM'ye devredilen paylar nedeniyle 07.09.2016 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan Yönetmelik⁸ kapsamında hak sahiplerine yapılan ödemelere 2023 yılında da devam edilmiştir. 31.12.2023 tarihi itibarıyla iade talebiyle YTM'ye başvuran yatırımcı sayısı 2.809'a ulaşmış olup, incelemesi tamamlanan 2.746 yatırımcıdan, Yönetmelik'te öngörülen taahhütname ve ibranameyi YTM'ye ileten 2.033'üne toplam 23,9 milyon TL nakden, farklı şirketlere ait 79.278 adet pay ise aynen iade edilmiştir.

Yatırım kuruluşlarınca YTM'ye ödenen giriş aidatı tutarı 2023 yılı için yeniden değerlendirme oranı (%122,93) kadar artırılarak 315.263 TL'ye çıkarılmış; yıllık aidat tutarlarının hesaplanmasına ise, Kurul Karar Organı Kararları çerçevesinde Yatırımcı Tazmin Merkezi Yönetmeliğinde yer alan katsayı ve tutarlar yarısı oranında azaltılarak kullanılmıştır.

SPKn'nun 83'üncü maddesinin dördüncü fıkrasında yapılan değişiklik⁹ çerçevesinde 22.04.2021 tarihi ve sonrasında zamanaşımına uğrayan emanet ve alacaklar YTM tarafından güncel mevzuat çerçevesinde emaneten saklanmaya ve takip edilmeye başlanmıştır; 22.04.2021 tarihinden önce

⁸ 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanununun 13 üncü Maddesinin Dördüncü Fıkrasının Kısmen İptali Üzerine Yatırımcı Tazmin Merkezi tarafından Yatırımcılara Yapılacak Ödemelere İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik

⁹ 22.04.2021 tarih ve 31462 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 15.04.2021 tarihli ve 7316 sayılı Kanunun 12'nci maddesi ile SPK'nun 83'üncü maddesinin dördüncü fıkrasında değişiklik yapılmıştır.

zamanaşımına uğrayan emanet ve alacaklar ise SPKn'nun 83'üncü maddesinin mülga dördüncü fıkrası ve Yatırımcı Tazmin Merkezi Yönetmeliği'nin 26.08.2021 tarihli değişiklik öncesi hükümleri çerçevesinde YTM'ye gelir olarak kaydedilmiştir. Bu kapsamda, 31.12.2023 tarihi itibarıyla 75 yatırım kuruluşu tarafından 112.268 adet hesap açılmış durumdadır. 31.12.2023 tarihi itibarıyla YTM uhdesinde 66,3 milyon TL değerinde yatırım fonu katılma payı, 67,5 milyon TL değerinde ortaklık payı, 0,8 milyon TL değerinde yabancı para ve 5,5 milyon TL (temettü dâhil) nakit olmak üzere toplam 140,1 milyon TL değerinde emanet bulunmaktadır.

Zamanaşımına uğrayan emanet ve alacakların ekonomiye kazandırılması ve yatırımcıların korunması amacıyla e-Devlet üzerinden yatırımcıların zamanaşımına uğrayacak ve uğramış emanetlerinin sorgulanması için başlatılan çalışmalar tamamlanmıştır. Gerçek kişilere ait olup yatırım kuruluşları nezdinde 22.04.2021 tarihi ve sonrasında zamanaşımına uğramış veya uğrayacak hesaplar e-Devlet üzerinden hesap sahipleri veya mirasçıları tarafından sorgulanabilmektedir. Tüzel kişilere ait olup zamanaşımına uğramış ya da uğrayacak hesapların sorgulanabilmesine, hesap sahiplerinin elektronik olarak uyarılmasına ve iade taleplerinin elektronik olarak alınmasına yönelik çalışmalar ise devam etmektedir.

Özel Fon'dan¹⁰ alacaklılara ödeme yapılmasına ve alacaklılara ödenmek üzere iflas idarelerine gönderilen tutarlardan mevzuatta öngörülen süre içinde ödenmeyenlerin Özel Fon'a iadesinin sağlanmasına ilişkin işlemlere devam edilmiştir.

G. MERKEZİ KAYIT KURULUŞU (MKK)

06.02.2023 tarihinde merkez üssü Kahramanmaraş olan ve Adana, Adıyaman, Diyarbakır, Gaziantep, Hatay, Kahramanmaraş, Kilis, Malatya, Osmaniye ve Şanlıurfa'yı etkileyen depremlerin yol açtığı yıkımların tümüyle telafisi için 15.02.2023 tarihinde "Türkiye Tek Yürek" sloganıyla başlatılan yardım kampanyasına Borsa Grubu olarak toplam 2 Milyar TL ile katılım sağlandığı ve bu kapsamda MKK tarafından Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'na 200 Milyon TL bağış yapıldığı ve bu çerçevede, esas sözleşme değişikliğine ilişkin başvurularının, başvuru sonrasındaki olağanüstü hal ilanına neden olan doğal afet sonrasındaki gelişmelerin ve bu gibi olağanüstü durumlarda MKK'nın başvurularındaki şekilde limit belirlenmeksizin değerlendirilmesi hususu Kurulumuz değerlendirilmelerine sunularak, Kurulumuzun 09.03.2023 tarih ve 13/315 sayılı kararı ile MKK Esas Sözleşmesi'nin "Amaç ve Faaliyet Konusu" başlıklı 3 üncü maddesi birinci fıkrasının değiştirilmesine karar verilmiştir.

Kurulumuzun 14.02.2023 tarih ve 9/176 sayılı kararı çerçevesinde, aracı kurumların Yatırımcı Risk Takip Sistemi (YRTS) kapsamında bildirimde bulundukları kredili alım, banka aracılığıyla kullandırılan nakit krediler, ödünç menkul kıymet işlemleri ve takas yükümlülüklerine ilişkin uyguladıkları faiz oranlarını müşteri bazında günlük olarak YRTS'ye raporlanmasına karar verilmiştir. Bu karar kapsamında 22.02.2023 tarihi itibarıyla MKK tarafından, e BETA test ortamı ve PROD canlı ortamı üyelerin kullanımına açılarak, aracı kurumların 06.02.2023 tarihinden itibaren müşterilerine kredili alım, banka aracılığıyla kullandırılan nakit kredileri, ödünç menkul kıymet işlemleri ve takas yükümlülüklerine ilişkin uyguladıkları faiz oranlarını ve diğer bilgilerini günlük olarak YRTS'ye iletmeleri sağlanmıştır.

Elektronik Veri Deposu Platformu'na (E-VEDO) üyeler tarafından yapılan bildirimlerden, "Açma-Kapama" yönteminin yarattığı operasyonel ve teknik raporlama zorlukları, uluslararası mevzuata uyum çerçevesinde üyelerimizden standart bir raporlama yöntemi ile bildirimlerin alınmasının gerekliliği ve bildirimlerden elde edilen verilerin sağlıklı bir şekilde analiz edilerek Düzenleyici ve Denetleyici Kurumlara raporlanması ihtiyacı nedeniyle "Açma-Kapama" raporlama yönteminin kaldırılmasına karar verilmiştir.

---

¹⁰ 18.12.1999 tarihinden önce, Kurulca tüm yetki belgeleri iptal edilen aracı kurumların yatırımcılarının sermaye piyasası faaliyetlerinden doğan alacaklarının kısmen ödenmesini teminen kurulan Özel Fon'un idare ve temsili SPKn'nun geçici 3 üncü maddesi uyarınca YTM tarafından yürütülmektedir.

+90 (312) 292 90 90

Mustafa Kemal Mahallesi,
Dumlupınar Bulvarı (Eskişehir Yolu)
No:156 06530 Çankaya / ANKARA

www.spk.gov.tr

